روزنامه اقتصادی صبح ایران

جهان صنعت

ISSN 2252-0767

www.jahanesanat.ir

سه‌شنبه ۲ اسفند ۱۴۰۱ ■ ۳۰ رجب ۱۴۴۴ ■ ۲۱ فوریه ۲۰۲۳

سال نوزدهم ■ شماره ۵۱۹۸ ■ ۱۶ صفحه ■ قیمت ۵۰۰۰ تومان

وزیر ارتباطات:

آقای رییسی شاید «IT Man» نباشند، ولی «IT فهم» خوبی هستند

۷

روزنامه «سازندگی» توقیف شد

۱۶

«جهان‌صنعت» تاثیر راه‌اندازی مرکز مبادلات ارز و طلا بر ثبات قیمت‌ها را بررسی می‌کند

تاکتیک تازه بازارساز

۳

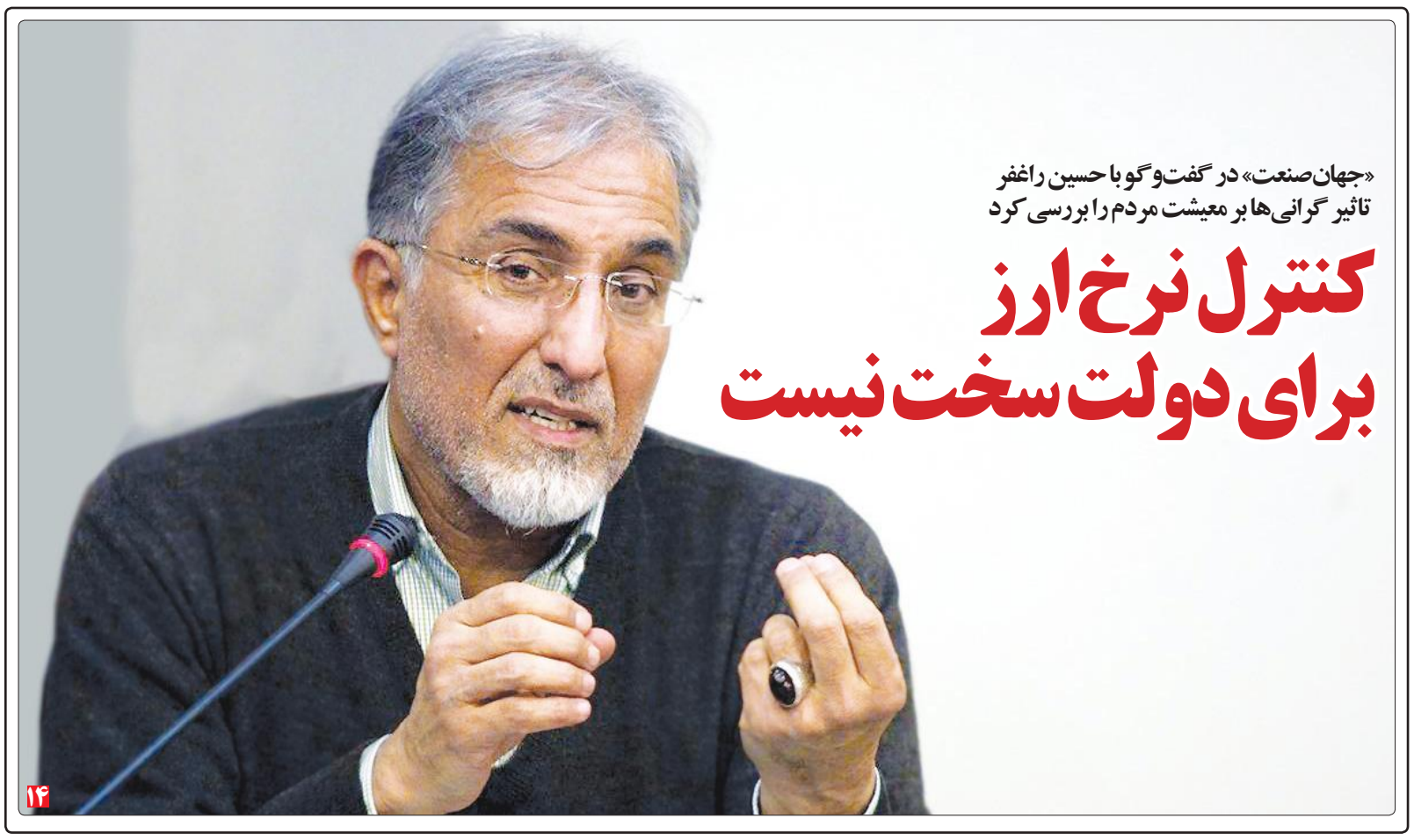

«جهان‌صنعت» در گفت‌وگو با حسین راغفر تاثیر گرانی‌ها بر معیشت مردم را بررسی کرد

کنترل نرخ ارز برای دولت سخت نیست

۱۴

سرمقاله

پرداخت عادلانه حقوق در گرو توزیع عادلانه بودجه

یوسف مرتضائی*

قانون بودجه، دو بخش اصلی دارد؛ یک سمت آن منابع یا همان درآمدهاست و سمت دیگر آن مصارف یا هزینه‌هاست. اگر منابع کشور محدود نباشد هر دولتی می‌تواند آرمان‌ها و برنامه‌های توسعه را عملیاتی کند. هنر بودجه‌نویسی خودش را در منابع محدود نشان می‌دهد. دولت‌ها، دانش، تجربه، قابلیت و ابتکار خودشان را زمانی بروز می‌دهند که با وجود منابع محدود، بتوانند پرداخت‌های دولت در قانون بودجه را در جهت اهداف برنامه، به لحاظ کمی و کیفی توسعه و عادلانه توزیع کنند. تحریم، دسترسی دولت به منابع را محدود کرده و تاثیر مستقیم در تراز پرداختی‌های دولت دارد. در چنین شرایطی، دولت باید بتواند پرداخت‌های خود را در پیکره اقتصادی کشور طوری تنظیم کند که در راستای قانون برنامه و چشم‌انداز کشور باشد. برنامه‌های توسعه ۵ساله و خصوصا چشم‌انداز ۲۰ساله براساس اهداف توسعه و آرمانخواهی تدوین می‌شوند. در مقابل گام‌های برنامه در قوانین بودجه، با واقعیت‌های منابع و مصارف کشور بیشتر درگیر است اما در هر سه سطح یعنی چشم‌انداز، برنامه توسعه و قانون بودجه، عدالت اجتماعی و عدالت اقتصادی از مبانی تعهدی دولت‌هاست. قابلیت توزیع عادلانه منابع محدود، در توسعه اجتماعی، انسانی، فرهنگی، نظامی، کشاورزی، امنیتی، محیط‌زیست و اقتصادی در قانون بودجه است که کشور را به سمت توسعه همه‌جانبه و یا همان توسعه پایدار سوق می‌دهد.

ادامه در همین صفحه

نقد روز

اخلاق و اعتماد قربانی دلار

«جهان‌صنعت»- در سال‌های پس از ۱۳۹۷ که دونالد ترامپ رییس‌جمهور سابق آمریکا با صراحت اعلام کرد از برجام خارج می‌شود و تحریم علیه اقتصاد ایران را تشدید می‌کند نرخ تورم ایران هر سال بالاتر از ۳۵ درصد بوده و پیش‌بینی می‌شود نرخ تورم امسال به ۵۰ درصد برسد.

دلار ایالات‌متحده آمریکا نیز در واقعیت یک کالا است که از همین نرخ تورم عمومی تبعیت می‌کند و قیمت آن در بازار ارز روندی فزاینده یافته است. افزایش رشد تقاضای دلار نسبت به رشد عرضه آن و تثبیت بیهوده قیمت آن از سوی بانک مرکزی و نیز دولت موجب شده است در دوره‌هایی از روند فزاینده قیمت دلار شتاب بگیرد.

سیاست‌های ناکارآمد دلارشویی دولت سیزدهم و ادعای رییس کل بانک مرکزی که می‌تواند به همه متقاضیان دلار ۲۸۵۰۰ تومانی بدهد موجب شده است شکاف دلار بازار آزاد و دلار نیمایی به ۶۰ درصد برسد و متقاضیان دلارخوار را در صف خریداران دلار نیمایی قرار دهد. به این ترتیب بوده و هست که وعده‌های چند ده باره و هشدارهای رییس دولت سیزدهم برای کاهش قیمت دلار واژگونه شده است. افزایش قیمت دلار در بازار آزاد و نیز ادامه دلارشویی در صرافی‌ها راه را برای قربانی کردن اخلاق عمومی در جامعه هموار کرده است. خانواده‌های ایرانی همه نیروی خود را به کار می‌گیرند تا از این سفره پهن شده لقمه بگیرند.

با توجه به وضعیت موجود شوربختانه خانواده‌های تهیدست کارت ملی خود را اجاره می‌دهند و دارایان بخشی از سود باد آورده را به آنها می‌دهند. از سوی دیگر اما نهاد دولت خسته و ناتوان و البته با ادعای دستاوردهای بی‌شمار از جمله اینکه امسال درآمد نفت از محل صادرات به اندازه چند برابر دوره روحانی بوده است با دادن وعده‌های بی‌فایده درباره به زیر کشیدن قیمت دلار هر روز بخش بیشتری از اعتماد حتی هواداران خود را از دست می‌دهد.

جامعه‌ای که اخلاق را باخته و شهروندانی که دیگر به وعده‌های دولت دست‌کم درباره قیمت ارزهای خارجی اعتماد ندارند و دولتی که در متقاعد کردن شهروندان ناتوان است بسیار آسیب‌پذیر شده و در روزهای سخت‌تر، شیرازه‌اش از هم می‌پاشد. راه را برای برگشت اخلاق و اعتماد باید از جایی و با رفتارهای دگرگون‌شونده با سال‌های سپری‌شده هموار کرد. کارشناسان باور دارند تعدیل در سیاست خارجی کارسازترین راه است.

ادامه سرمقاله

پرداخت عادلانه حقوق در گرو توزیع عادلانه بودجه

اگر منابع کشور، محدود به بخش و یا گروه خاصی باشد و منابع به جای توزیع در جمع عوامل توسعه، به سمت عوامل خاصی در قانون بودجه هدایت شود، نمی‌توان قانون بودجه را عادلانه ارزیابی کرد. بودجه زمانی ابزار موثر برای «حکمرانی خوب» است که با توزیع عادلانه در جهت توسعه عدالتِ اجتماعی محقق شود و این مهم، هنر، مهارت و تخصص خود را طلب می‌کند. بودجه‌نویسی فقط جمع و تفریق اعداد در دو سوی منابع و مصارف و یا هدایت بودجه در جهت منافع گروه خاص نیست. تخصیص منصفانه منابع در یک جامعه، سطح قابل قبولی از عدالت واقعی را در جامعه تضمین می‌کند. عدالت اجتماعی، تعادل و تناسب برخورداری بین همه گروه‌های اجتماعی است که باعث می‌شود همه گروه‌ها از مزایا و لوازم آسایش و رفاه برخوردار باشند، برای مثال کدام وجاهت عملکرد در افزایش پرداخت ۲۰ درصدی حقوق برای شاغلان و بازنشستگانِ دولت نسبت به برخورداری گروه‌های دیگر در بودجه است؟ عدالت در برخورداری از قانون بودجه به معنای تنظیم‌گری بین حداقل و حداکثر حقوق‌های پرداختی نیست. اقتصاد مقاومتی یعنی: «عدالت در سطح توزیع بودجه باید به شکل همسان باشد» و آحاد جامعه باید توانمندی خود را برای مقاومت و عبور سلامت از این وضعیت داشته باشند. به هر دلیلی که مجال این نوشته نیست دولت توان کنترل تورم را ندارد و از سوی دیگر منابع هم بسیار محدود است. در قانون بودجه ۱۴۰۲ اعتبارات دستگاه‌ها و ارگان‌های دولتی برابر نرخ تورم و گاهی هم بیش از نرخ تورم افزایش پیدا کرده است یعنی ساختارهایی که حامی دولت هستند مشکلی با نام تورم نخواهند داشت چون ردیف‌های اعتباری آن نهادها نزدیک به نرخ تورم در بودجه افزایش داشته است. اعتبارات فوق، نقدینگی نامتعادلی را وارد بازار خواهد کرد و اگر دولت نتواند آن مبالغ را در افزایش GDP محقق کند، شاهد تورم مضاعف در کشور خواهیم بود و این تورم مضاعف، از نیمه دوم سال ۱۴۰۲ خودش را برای دولت نشان خواهد داد یعنی نهادهای وابسته به دولت حداقل تا اواسط سال بعد تورم را احساس نخواهند کرد. رییس دولت و رییس سازمان اداری و استخدامی مدت‌هاست فقط از عدالت در پرداخت صحبت می‌کنند در حالی که افزایش حقوق برای بازنشستگان و شاغلین دولت، کمتر از نصف نرخ تورم سال ۱۴۰۱ است یعنی از اول سال ۱۴۰۲ این حقوق‌بگیران علاوه بر تحمل نرخ تورم انباشتی دولت‌های قبل و خصوصا تورم دو سال اخیر، باید متحمل تورم نقطه به نقطه مضاعف از محل عدم عدالت در بودجه تخصیصی به دستگاه‌های دولتی هم باشند. محدودیت در منابع و عدم کنترل نرخ تورم، به معنای محدود کردن عدالت در قانون بودجه نیست. اگر منابع دولت محدود است باید برای دولت نیز این محدودیت اعمال شود و دولت هم این تورم را احساس کند. تا زمانی که دولت تورمی را که خودش مسبب بخشی از آن است احساس نکند، تلاشی برای کنترل نرخ تورم هم نخواهد داشت. نمی‌شود افزایش اعتبارات دولت براساس نرخ تورم و اعتبارات پرداختی به کارکنان و بازنشستگان براساس کمتر از نصف آن نرخ باشد و تکرار هر ساله این روش را عدالت در پرداخت نامگذاری کرد!! تقلیل عدالت اقتصادی و اجتماعی با نام «عدالت در پرداخت حقوق»، چیزی به‌غیر از لوث قانونیِ عدالت و یا لوث عدالت با قانون نیست. اگر این بودجه برای مردم است باید پیش از هر تصمیم و هر تقسیم و هر توزیعی، مردم و زندگی آنها لحاظ شود. وضعیت به جایی رسیده که دیگر نمی‌شود با معیشت مردم شوخی کرد. قانون بودجه برای رتق و فتق امور جامعه است و نقش مجلس در تصویب و نظارت بر بودجه صرفا برای امور جاری دستگاه‌ها و نهادهای وابسته به دولت نیست. روشی که دولت و مجلس در قانون بودجه ۱۴۰۲ اختیار کردند باعث خواهد شد نرخ تورم از روی دستگاه‌های وابسته به دولت برداشته شود و بر دوش شاغلان و بازنشستگان به اسم پرداخت عادلانه شیفت پیدا کند.

***عضو کارگروه پیگیری مطالبات بازنشستگان کشوری و لشکری**

ادامه پرسش روز

چند پرسش از آقای قالیباف

بازار ارز با همکاری دولت و مجلس به ثبات می‌رسد.

درباره این سخنان قالیباف چند پرسش مهم خودنمایی می‌کنند که برخی را یادآور می‌شویم:

یکم- اگر با وزیر اقتصاد و رییس بانک مرکزی نشست داشتید و پس از آن دیدید که توافق‌ها مطابق قانون پیش نرفت چرا آن را به اطلاع افکار عمومی نرساندید؟ آیا مردم نامحرم هستند و نباید بدانند که چرا کارها مطابق قانون پیش نمی‌رود؟

دوم- قانون‌شکنی یا رفتاری خلاف قانون از سوی کدام مدیر اقتصادی و نهاد دولتی بوده است. آیا وزیر اقتصاد خلاف قانون عمل کرده یا رییس کل بانک مرکزی و واکنش مجلس در این‌باره چه بوده است؟

سوم- اگر یک بار مدیران را گردهم آورده و به نتیجه‌ای نرسیده‌اید چه تضمینی وجود دارد این بار به نتیجه برسید. در حالی که دلیل رفتار غیرقانونی اعضای به مجلس آمده را نمی‌دانید؟

چهارم- مهم‌ترین پرسش اما این است که اگر تصور می‌کنید بازار ارز با همکاری مجلس و دولت به ثبات می‌رسد چرا تاکنون این همکاری اتفاق نیفتاده است؟ مجلس کم‌کاری کرده یا اینکه دولت شرایط همکاری را نپذیرفته است؟

«جهان‌صنعت» تاثیر احتمال حذف ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی بر بازار سرمایه را بررسی کرد

کولاک بورس

«جهان‌صنعت»- ماه پایانی سال برای بورس خوش‌یمن بود. هرچند باید رشد قابل توجه شاخص را مدیون حذف ارز فرزین و البته بالا رفتن قیمت دلار طی روزهای گذشته دانست. معاملات بورس روز گذشته در حالی رقم خورد که اهالی بازار سرمایه شاهد گام بلند نماگر اصلی تالار شیشه‌ای بودند ...

۵

«جهان‌صنعت» چالش بدهی در جهان را بررسی می‌کند

بحران بهره ۱۳ تریلیون دلاری جهان

گروه بین‌الملل- همزمان با آغاز دهه ۲۰۲۰ بی‌سابقه‌ترین مشکلات و چالش‌های اقتصادی برای جهان آغاز شد؛ از همه‌گیری کرونا تا جنگ اوکراین که اکنون به تورم بی‌سابقه و رکود در اقتصاد جهانی دامن زده است. در این میان مساله نرخ بهره و بدهی یکی از مهم‌ترین مواردی است که امروزه اقتصاد جهانی با آن دست به گریبان است.

۴

«جهان‌صنعت» وضعیت گردشگری اقشار کم‌درآمد در نوروز را بررسی می‌کند

از مدرسه‌خوابی تا چادرزنی

نادر نینوایی- تعطیلات نوروزی که فرا می‌رسد شهرهای گردشگرپذیر ایران مملو از سیل گردشگران می‌شوند. این موضوع در شهرهای جنوبی باتوجه به شرایط مساعد آب و هوایی در فروردین ماه، نمود بیشتری دارد.

۱۵

پرسش روز

چند پرسش از آقای قالیباف

محمدباقر قالیباف رییس مجلس شورای اسلامی در پاسخ به تذکر پورابراهیمی رییس کمیسیون اقتصادی مجلس درباره مسائل ارزی گفته است: در هفته‌های گذشته هم مسائل مربوط به ارز در حضور رییس کل بانک مرکزی و وزیر اقتصاد بررسی قرار شد، البته این موضوع منطبق بر قانون پیش نرفت و این اشکال وارد است.

ادامه در همین صفحه

آیین انتخاب

فراخوان بیستمین جشنواره بین‌المللی امام رضا علیه‌السلام

بنیاد بین‌المللی فرهنگی هنری امام رضا علیه‌السلام، جشنواره‌های فرهنگی، هنری، رسانه‌ای و همایش‌های علمی پژوهشی خود را در سطح ملی و بین‌المللی را در سال ۱۴۰۲-۱۴۰۱ ارائه می‌نماید.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
وزارت آموزش و پرورش
صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
بنیاد بین‌المللی فرهنگی هنری امام رضا

بخش هنرهای نمایشی

دومین جشنواره ملی تئاتر خیابانی رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی جنوب استان کرمان — ۱۵ بهمن ۱۴۰۱ — دبیر: علی محمد رادمنش — ۰۳۴-۴۳۳۱۸۱۱۶

سیزدهمین جشنواره ملی تئاتر کودک و نوجوان رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان هرمزگان — ۱۴ بهمن ۱۴۰۱ — دبیر: مهدی سیم ریز — ۰۷۶-۳۳۴۴۶۰۱۱

شانزدهمین جشنواره ملی تئاتر رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان آذربایجان شرقی — تمایش‌های صحنه‌ای: ۱۵ بهمن ۱۴۰۱، نمایشنامه‌نویسی: ۱۹ فروردین ۱۴۰۲ — دبیر: کوروش زارعی — ۰۴۱-۳۵۲۴۳۱۱۲

بخش رسانه

دهمین جشنواره ملی جلوه‌های فرهنگ رضوی در رسانه‌های کشور
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان گیلان — ۲۸ اسفند ۱۴۰۱ — دبیر: سید جلال فیاضی — ۰۱۳-۳۲۳۲۱۰۹۴

بخش هنرهای تجسمی

هشتمین جشنواره ملی گرافیک رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قم — ۱۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ — دبیر: مسعود نجابتی — ۰۹۰۳۲۶۰۳۳۸۸

دوازدهمین جشنواره بین‌المللی عکس رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خراسان رضوی — ۵ اردیبهشت ۱۴۰۲ — دبیر: مهدی زابل عباسی — ۰۵۱-۳۸۴۴۵۴۳۷

نوزدهمین جشنواره ملی خوشنویسی رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان تهران — ۱۰ فروردین ۱۴۰۲ — دبیر: غلامرضا سپهری — ۰۲۱-۶۶۴۶۹۲۳۹

بخش آواها و نواها

ششمین جشنواره ملی آواها و نواهای رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان فارس — ۱۰ فروردین ۱۴۰۲ — دبیر: دکتر احمد صدری — ۰۷۱-۳۲۲۸۰۷۹۱

دوازدهمین جشنواره ملی سرود رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی و اداره کل آموزش و پرورش استان گلستان — ۲۸ اسفند ۱۴۰۱ — دبیر: سید مجتبی ذبیحی — ۰۱۷-۳۲۶۲۱۱۹۳

بخش شعر

سیزدهمین جشنواره بین‌المللی شعر عربی رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان خوزستان — ۱۵ بهمن ۱۴۰۱ — دبیر: مرتضی حیدری آل کثیر — ۰۶۱-۳۳۳۳۴۰۹۴-۵

چهاردهمین جشنواره ملی شعر کودک و نوجوان رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان همدان — ۲۰ فروردین ۱۴۰۲ — دبیر: جواد محققی — ۰۸۱-۳۲۵۱۲۱۱۰

هفدهمین جشنواره بین‌المللی شعر ترکی- آذری رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان آذربایجان غربی — ۲۸ اسفند ۱۴۰۱ — دبیر: دکتر سعید سلیمان‌پورسلمانی — ۰۴۴-۳۳۴۵۰۰۹۲

بیست و هفتمین جشنواره بین‌المللی شعر فارسی رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان کرمان — ۱۰ فروردین ۱۴۰۲ — دبیر: محمد جواد شرافت — ۰۳۴-۳۱۲۲۵۲۸۶

بخش سینمایی

پانزدهمین جشنواره ملی فیلم کوتاه رضوی
بنیاد بین‌المللی فرهنگی هنری امام رضا علیه‌السلام — ۱۵ اردیبهشت ماه ۱۴۰۲ — دبیر: بهروز شعیبی — ۰۲۱-۸۸۸۹۴۶۹۰ — ۰۵۱-۳۲۲۸۳۰۴۴-۹

بخش ادبیات داستانی

چهاردهمین جشنواره ملی داستان کودک و نوجوان رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان بوشهر — ۱۰ فروردین ۱۴۰۲ — دبیر: دکتر حمیدرضا نوبدی مهر — ۰۷۷-۳۳۳۲۰۵۳۶

پانزدهمین جشنواره ملی داستان رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان سمنان — ۱۰ فروردین ۱۴۰۲ — دبیر: ساسان ناطق — ۰۲۳-۳۳۳۴۰۸۵۱

همایش‌های علمی و پژوهشی

اولین همایش بین‌المللی علمی- پژوهشی حکمرانی اسلامی مبتنی بر سیره و معارف رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان ایلام — ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ — دبیر: دکتر سیاوش یاری — ۰۸۴-۳۳۳۳۴۷۳۰

هشتمین همایش بین‌المللی علمی- پژوهشی گفتگو و مناظرات رضوی با تأکید بر مؤلفه‌های تحلیل گفتمانی و معنایی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اردبیل — ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ — دبیر: دکتر فائزه عظیم زاده اردبیلی — ۰۴۵-۳۳۲۳۱۴۴۳

سیزدهمین همایش ملی علمی- پژوهشی سیمای امام رضا علیه‌السلام در زبان و ادبیّات با محوریت ادبیّات کودک و نوجوان
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان کرمانشاه — ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ — دبیر: فاطمه کلاهچیان — ۰۸۳-۳۸۲۳۸۳۸۰

چهاردهمین همایش ملی علمی- پژوهشی اخلاق و سبک زندگی اسلامی مبتنی بر سیره و معارف رضوی
اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان مرکزی — ۲۰ اردیبهشت ۱۴۰۲ — دبیر: حجت‌الاسلام دکتر سعید حسنی — ۰۸۶-۳۳۱۳۴۰۵۹

ارتباط با جشنواره
اطلاع‌رسانی در هر یک از جشنواره‌ها، از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی بنیاد بین‌المللی فرهنگی و هنری امام رضا علیه‌السلام، صورت خواهد گرفت.
پایگاه اطلاع‌رسانی: http://www.shamstoos.ir
سامانه ثبت نام: http://portal.shamstoos.ir
نشانی: مشهد مقدس، بولوار شهید کامیاب، نبش کامیاب ۳۴، ساختمان امام رضا علیه‌السلام
پست الکترونیک: shamstoos@gmail.com
پیام رسانی ایتا: ۰۹۳۷۶۵۸۲۶۴۵
تلفن ۹-۳۲۲۸۳۰۴۴(۰۵۱) نمابر: ۳۲۲۸۴۴۵۲(۰۵۱)

با مشارکت معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی/ معاونت هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی/ معاونت قرآن و عترت وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی/ معاونت مطبوعاتی و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی/ معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت آموزش و پرورش/ سازمان سینمایی و سمعی بصری/ مرکز توسعه فرهنگ و هنر در فضای مجازی/ معاونت صدا و معاونت سیما صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

سازمان آگهی شهرستان ها
از سراسر کشور
نماینده فعال می پذیرد

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴
۰۲۱-۸۸۰۵۰۶۸۴
۰۲۱-۸۸۰۵۰۲۸۶

www.jahanesanat.ir

خبر

رییس بنیاد امید ایرانیان:

حاکمیت، سیاست امید را خلق کند

رییس بنیاد امید ایرانیان با فراخواندن حاکمیت به خلق سیاست امید، گفت: مشکلات کنونی از روزی آغاز شدند که بدخواهان تصمیم گرفتند «امید به اصلاح» را از بین ببرند. به گزارش ایسنا، محمدرضا عارف در نشست شورای عالی بنیاد امید ایرانیان با قدردانی از اعضا و تمامی ارکان بنیاد امید ایرانیان به جهت تلاش‌های صورت گرفته در سال‌های گذشته، به تاثیر شرایط کرونایی و فضای سیاسی-اجتماعی کشور بر فعالیت‌های این بنیاد اشاره کرد و با تاکید بر اجرای دقیق اساسنامه و مرامنامه و فعال‌تر شدن همه ارکان بنیاد گفت: برای عبور از شرایط فعلی کشور و رسیدن به یک شرایط مناسب جهت پیشرفت و توسعه و امیدواری به آینده و برای تاثیرگذاری در جامعه هیچ راهی جز عبور از انفعال نداریم و شاید در این ارتباط مناسب‌ترین راه «امید» باشد. او با اشاره به فلسفه نامگذاری بنیاد به‌نام «امید» در اواخر دهه ۸۰ تصریح کرد: «امید» از نظر ما توجه به واقعیات موجود جامعه و تلاش برای اصلاح برخی روش‌های اداره جامعه برای رسیدن به وضعیت مطلوب است. این عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان اینکه مصائب و مشکلات کنونی از روزی آغاز شدند که بدخواهان تصمیم گرفتند «امید به اصلاح» را از بین ببرند، تاکید کرد: «امید به اصلاح» به‌رغم موانع و مشکلاتی که در این مسیر داریم، باید راهبرد اصلی باشد. برخورد روشنگرانه و مسوولانه با مشکلات و استفاده از خرد جمعی ایرانیان یک روش امیدوارانه برای عبور از شرایط فعلی است، در غیر این صورت فردا با حوادث ناگوارتری روبه‌رو خواهیم شد. عارف تاکید کرد: برای غلبه بر پیشروی فزاینده این شکاف، برای غلبه بر چرخه معیوب خشونت، ناامنی و توسعه‌نیافتگی، برای دفاع از حیثیت و منزلت ایرانیان عزیز، برای خنثی‌سازی نقشه‌های شوم دشمنان ایران، برای آینده‌ای بهتر برای میهن عزیزمان، برای پاسخگویی به مطالبات مردم، جوانان و زنان و برای کاهش مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم، حاکمیت و همه نهادهای مردم‌نهاد و تشکل‌های سیاسی را به «خلق سیاست امید» فرامی‌خوانیم.

عبور از وضع فعلی، تداوم آزادی بازداشت‌شدگان اخیر به‌ویژه دانشجویان، اصحاب رسانه، هنرمندان و فعالان مدنی در پی عفو اخیر و جلوگیری از تداوم برخوردهای فراقانونی با اساتید دانشگاه، عدم ورود نیروهای امنیتی و لباس شخصی به محیط‌های آموزشی و نیز زمینه‌سازی برای گفت‌وگوی ملی و تعامل بین حاکمیت و نخبگان از جمله محورهایی است که عارف برای خلق سیاست امید به حاکمیت پیشنهاد کرد.

اتحادیه اروپا اعلام کرد

تحریم دو وزیر، چند سردار و چند نماینده مجلس

اتحادیه اروپا با صدور بیانیه‌ای فهرست افراد و نهادهای ایرانی تحت تحریم قرار گرفته را منتشر کرد. به گزارش ایسنا بر اساس گزارش وب‌سایت اتحادیه اروپا، محمدمهدی اسماعیلی، یوسف نوری، فرزین کریمی مزرقان‌چای، سیدمجتبی مصطفوی، ولی اسماعیلی، احمد نادری، زهره الهیان، احمد امیرآبادی‌فراهانی، سیدکاظم دلخوش‌اباتری، حسین جلالی، سیدنظام‌الدین موسوی، حبیب‌الله جان‌نثاری، حسن بابایی، قاضی قناد، سیدهادی منصوری، حجت‌الاسلام حسین حسنی، محمد جباری، حجت‌الاسلام علی مصطفوی‌نیا، مهدی شمس‌آباد، حسین فاضلی‌هریکندی، حسن مددی، صغری خدادادی، حیدر پسندیده، مرتضی پیری، الله‌کرم عزیزی، محمدحسین خسروی، علی چهارمحالی، علی فدوی، رمضان شریف، فتح‌الله جمیری، بهداد کام‌فر و مراد فتحی از جمله اشخاص تحریم‌شده توسط اتحادیه اروپا هستند. این اتحادیه همچنین بنیاد تعاون فراجا و پژوهشگاه علوم انتظامی و مطالعات اجتماعی فراجا را نیز در لیست تحریم‌های خود قرار داده است. اتحادیه اروپا دیروز اعلام کرد که دو نهاد و ۳۲ فرد ایرانی را، از جمله وزیران فرهنگ و آموزش و پرورش، مقامات اطلاعاتی و نمایندگان مجلس شورای اسلامی را به اتهام آنچه ارتباط با «سرکوب امنیتی معترضان» عنوان شده تحریم کرده است. اتحادیه اروپا اعلام کرد که پول‌های این ۳۲ نفر را بلوکه کرده و مشمول ممنوعیت سفر شده‌اند. علاوه بر این، پول‌های دو نهاد تحریم‌شده به دلیل دست داشتن در «نقض جدی حقوق بشر در ایران» بلوکه شده است.

به‌منظور رفع اختلاف‌نظر مجلس و شورای نگهبان صورت گرفت

ارجاع طرح شفافیت به مجمع تشخیص

با اصرار نمایندگان مجلس شورای اسلامی بر مصوبات قبلی خود درباره مواد ۲، ۳ و ۴ طرح شفافیت قوای سه‌گانه و دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادها، این طرح جهت رفع اختلاف میان مجلس و شورای نگهبان به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع می‌شود. به گزارش خبرگزاری ملت، نمایندگان مجلس در نشست علنی روز گذشته مجلس در جریان رسیدگی به گزارش کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مورد طرح دوفوریتی شفافیت قوای سه‌گانه و دستگاه‌های اجرایی و سایر نهادها در راستای رفع ایرادهای شورای نگهبان قانون اساسی به تصویب رساندند.

اواخر هفته جاری انجام می‌شود

سفر وزیر خارجه ایران به عراق

وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، بنابر برنامه‌ریزی انجام‌شده، اواخر هفته جاری به عراق سفر می‌کند. به گزارش ایسنا، سفر حسین امیرعبداللهیان به عراق، به دعوت فواد حسین همتای عراقی او انجام می‌شود. این سفر در چارچوب روابط دوجانبه و اولین سفر امیرعبداللهیان به عراق در این چارچوب است.

دادستان کل کشور مطرح کرد

احتمال اقدامات مجرمانه در مسمومیت دانش‌آموزان قم

در پی وقوع چندین مورد مسمومیت در مدارس قم و نگرانی‌های به وجودآمده در این خصوص دادستان کل کشور، دادستان عمومی و انقلاب مرکز استان قم را مامور پیگیری ویژه و برخورد قاطع با مقصرین احتمالی کرد. به گزارش خبرگزاری میزان، محمدجعفر منتظری در این پیام دادستان عمومی و انقلاب قم را خطاب قرار داده و آورده است: «اخبار واصله از یک جریان نگران‌کننده نوعی مسمومیت در بعضی از مراکز آموزشی قم نشان از احتمال اقدامات مجرمانه عمدی دارد که قابل توجه و پیگیری دقیق است. اگرچه مسوولان محترم آموزشی و بهداشتی و اطلاعاتی در تعقیب قضیه هستند لکن ضروری است جنابعالی نیز از جایگاه مدعی‌العموم با اهتمام بیشتر و سرعت و دقت موضوع را تحت پیگرد قانونی قرار داده و ضمن همکاری لازم با مسوولان ذی‌ربط به ریشه‌یابی و کشف واقعه پرداخته تا هرچه زودتر نگرانی‌های شهروندان محترم و اولیای دانش‌آموزان عزیز برطرف شده و چنانچه کسانی در این امر قصور و یا تقصیر داشته و یا توطئه‌ای در کار بوده برخورد قاطع و قانونی انجام دهید و نتیجه را گزارش فرمایید.»

سخنگوی دولت

فروش مدارس نیمه‌کاره خیّرساز یک دروغ بزرگ است

سخنگوی دولت گفت: مدارس نیمه‌کاره خیّرساز با فروش عواید حاصل از طرح مولدسازی تکمیل و فعال خواهد شد. به گزارش ایرنا، علی بهادری‌جهرمی در حساب کاربری خود در توئیتر نوشت: «مدارس نیمه‌کاره خیّرساز با فروش عواید حاصل از طرح مولدسازی تکمیل و فعال خواهد شد. فروش این مدارس یک دروغ بزرگ است که با جابه‌جایی فهرست املاک راکد و در فهرست فروش با پروژه‌های عمرانی نیازمند تکمیل از محل منابع حاصل از مولدسازی صورت گرفته است.»

در نشست ستاد هماهنگی اقتصادی مطرح شد

بررسی راهکارهای اجرای طرح کالابرگ الکترونیک

اعضای ستاد هماهنگی اقتصادی دولت ضمن استماع گزارش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، اجرای آزمایشی طرح توزیع کالابرگ الکترونیک در شماری از استان‌های کشور، پیشنهادها و راهکارهای گسترش اجرا و تقویت زیرساخت‌های مورد نیاز برای اجرای کامل این طرح در سراسر کشور را مورد بررسی قرار دادند. به گزارش ایرنا، در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی از اجرای آزمایشی طرح توزیع کالابرگ الکترونیک در شماری از استان‌های کشور گزارشی ارائه کرد و پیشنهادها و راهکارهای گسترش اجرا و تقویت زیرساخت‌های مورد نیاز برای اجرای کامل این طرح در سراسر کشور مطرح و بررسی شد.

شورای نگهبان به سه نماینده مجلس به‌خاطر «دخالت در عزل و نصب مدیران»، به‌طور جدی تذکر داد

شورای نگهبان دست به کارت شد

جلال میرزایی رییس کمیته سیاسی فراکسیون امید مجلس دهم: تنزل شأن پارلمان به تضعیف جمهوریت نظام می‌انجامد

علیرضا کیانپور- اوضاع عجیبی است. دیروز یکی از نمایندگان مجلس در صحن علنی از همکارانش درخواست کرده که «نگاه جریانی و سیاسی» را کنار بگذارند و «مسوولان ناکارآمد را به صلابه بکشند». واقعیت حاکم بر مجلس و مناسبات درون و بیرون پارلمان اما فرسنگ‌ها با آنچه این نماینده درخواست کرده، فاصله دارد. نمایندگان مجلسی که خود را «انقلابی» می‌خوانند و اسلاف‌شان در مجلس پیشین را به «وکیل‌الدولگی» متهم می‌کردند، حالا نه‌تنها قادر به ایفای وظایفشان به عنوان «وکلای ملت» نیستند، بلکه ظاهرا توانایی دفاع از حق و حقوق خودشان را هم از کف داده‌اند. آن هم در روزهایی که قانونگذاری به عنوان یکی از دو وظیفه و اختیار اصلی نمایندگان، عملا از انحصار مجلس خارج شده و هر روز مصوبه‌ای در این هیات انتصابی و آن شورای‌عالی به قوانین لازم‌الاجرای مملکت تبدیل می‌شوند.

قانونگذاری نهادهای انتصابی و نیمه‌انتصابی اما تنها مصداق این اوضاع عجیب حاکم بر مجلس نیست و کار به آنجا رسیده که مجلس بیش از آنکه ناظر باشد، تحت‌نظر است. نمایندگانی که پس از کنار آمدن با منتفی شدن طرح‌های استیضاح وزیران و سوال از رییس دولت، حالا باید مراقب رفتار و سکناتشان باشند که احیانا «کارت زردِ شورای نگهبان» را پیش‌روی خود نبینند و با «تذکرهای جدی» این نهاد مواجه نشوند. وضعیتی بدیع و عجیب که ظاهرا تا اینجا، دست‌کم برای ۳ نفر از نمایندگان کنونی، نه تازگی دارد و نه احتمالا چندان عجیب می‌نماید. این را خبرگزاری فارس می‌گوید. خبرگزاری حامی دولت و البته مجلس انقلابی که دیروز در حالی از «کارت زرد شورای نگهبان به نمایندگان آمل، تنکابن و ساری» خبر داد که در ادامه این خبر، «دخالت نمایندگان» در اموری که از حیطه وظایف و اختیارات مجلس بیرون است، به عنوان علت این اقدام شورای نگهبان مورد تاکید قرار گرفته بود.

البته آنچه در این خبر به نمایندگان سه شهر استان مازندران نسبت داده شده، به‌واقع خارج از حیطه اختیارات و وظایف نمایندگان مجلس است، اما پرسشی که بی‌پاسخ مانده، آن است که شورای نگهبان بنابر کدام بخش از وظایف و اختیاراتش، می‌تواند به نمایندگان برای تخطی از وظایف و اختیاراتشان تذکر بدهد. خبرگزاری فارس مدعی است که «نمایندگان آمل، ساری و تنکابن» در «حوزه انتصابات» دخالت کرده و به دولت برای «انتصاب فرمانداران، مدیران کل و نیز روسای دستگاه‌های اجرایی و حتی دهیاران و بخشداران» فشار آورده یا از «انتصاب برخی افراد جلوگیری کرده‌اند.» اقداماتی که طبیعتا خارج از حیطه وظایف و اختیارات نمایندگان مجلس است و همان‌طور که این خبرگزاری در همین خبر مورد تاکید قرار داده، این مساله در دیدار چهارم خردادماه ۱۴۰۱ نمایندگان با رهبری نیز از سوی ایشان مورد تاکید قرار گرفته بود.

رهبری در دیدار با نمایندگان مجلس به آنها توصیه کردند که از دخالت در انتخابات پرهیز کنند. آنچه اما باز در همین خبر به نقل از رهبری مورد تاکید قرار گرفته، دلیلی است که ایشان بنابر آن، چنین توصیه مهمی به نمایندگان کرده‌اند. این خبرگزاری به نقل از رهبری آورده: «رییس مجلس گفتند بعضی نمایندگان از این توصیه دلخور شده‌اند، در حالی که این توصیه به مصلحت خود شما است؛ چراکه اگر در یک منطقه با پیشنهاد یا فشار یک نماینده، مسوولی منصوب شود اما عملکرد او مطلوب نباشد، مشخص نیست باید از چه کسی بازخواست شود؛ یکی از مسائل مهم در قانون اساسی، بحث تفکیک قواست و هر کسی باید به وظایف خود عمل کند.» خبرگزاری فارس، این نقل قول را با این تاکید کلیدی رهبری بر اصل «تفکیک قوا» به عنوان علت بیان توصیه ایشان به نمایندگان به پایان برده اما به این مهم توجه نکرده که بنابر همین اصل بنیادی قانون اساسی، شورای نگهبان نیز مجاز به دخالت در امور دیگر نهادها نیست. حتی اگر آن نهاد، قوه مقننه و مجلسی باشد که این شورا، وظایفی در قبال عملکردش برعهده دارد و موظف است مصوبات این نهاد را صرفا از حیث «انطباق با شرع و قانون» مورد بررسی قرار دهد، اما نه می‌تواند درباره رفتار و نوع تصمیم‌گیری نمایندگان در امور نظارتی ورود کند، نه حتی در مورد چگونگی اقداماتشان در امور تقنینی. به بیان دیگر، شورای نگهبان با وجود اینکه به‌موجب قانون، وظایفی در قبال مصوبات نمایندگان برعهده دارد اما نمی‌تواند برای مجلس تعیین‌تکلیف کند که در اجرای وظایف تقنینی خود، به چه موضوعاتی بپردازد و به چه مسائلی ورود نکند. به بیان دیگر قانونگذار اگرچه ورود خاص، محدود و معین شورای نگهبان به بخشی از وظایف قوه مقننه را که همان قانونگذاری باشد، مجاز و مشروع می‌داند اما برای دیگر حوزه اختیارات و وظایف مجلس یعنی وظایفی که در بحث نظارت برعهده دارد، اختیار و وظیفه‌ای تعیین نکرده و این یعنی، حتی اگر نمایندگان در انجام این بخش از وظایف و اختیاراتشان مرتکب خطا یا تخلفی آشکار شوند، شورای نگهبان نمی‌تواند راسا وارد عمل شود و جلوی خطای احتمالی نمایندگان را بگیرد. البته این شورا از آنجا که در بخشی دیگر از وظایف و اختیاراتش، مسوولیت بررسی صلاحیت کاندیداهای انتخابات را برعهده دارد، می‌تواند در زمان انتخابات، به دلیل این دست تخلفات نمایندگان یا تخلفاتی جز آنچه مورد بحث قرار گرفت، از احراز صلاحیت آنان برای شرکت در انتخابات دوره بعد مجلس جلوگیری کند، اما از چنین حقی برخوردار نیست که به نماینده یا نمایندگان به‌خاطر چنین تخلفاتی، «تذکر جدی» بدهد یا آن‌طور که خبرگزاری فارس مدعی است آنان را با «کارت زرد» جریمه کند. این درحالی است که در ادامه این خبر و پس از توضیح دلایل «تذکر جدی» و «کارت زرد» شورای نگهبان به این سه نماینده مجلس، آمده «پرونده رسیدگی به دخالت‌های این نمایندگان در حوزه انتصابات در شورای نگهبان کشور مفتوح شده است.»

این رفتار شورای نگهبان اما به‌زعم یک نماینده پیشین مجلس، علاوه‌بر آن‌که به عملکرد این نهاد و حتی شأن و جایگاه قوه مقننه و مجلس مربوط است، به‌لحاظ سیاسی-رسانه‌ای نیز محل تامل و قابل تفسیر و تحلیل است.

جلال میرزایی که به عنوان یکی از اصلاح‌طلبان مجلس دهم، در فراکسیون امید حضور داشت، به «جهان‌صنعت» می‌گوید: «با توجه به اینکه این خبر به نقل از خبرنگار این خبرگزاری و بدون ذکر نقل‌قول مستقیم از یک یا چند مقام مسوول منتشر شده، به نظر می‌رسد برای فهم دقیق‌تر مساله ابتدا باید بدانیم که چنین خبری از چه طریق در اختیار منبع رسانه‌ای و خبرگزاری که آن را منتشر کرده، قرار گرفته است؛ بر این اساس می‌توان این سه احتمال را موردتوجه قرار داد که خبر یا از طریق دفتر شورای نگهبان در استان مازندران در اختیار خبرگزاری قرار گرفته، یا برخی کاندیداهای احتمالی انتخابات مجلس آینده در حوزه‌های انتخابیه سه نماینده‌ای که مورد اشاره قرار گرفته‌اند، در راستای رقابت‌های انتخاباتی، چنین خبری را در اختیار خبرگزاری قرار داده‌اند یا از طریق برخی منابع دولتی در استان مورد بحث و به منظور جلوگیری از تشدید آنچه به عنوان دخالت این نمایندگان در خبر مورد اشاره قرار گرفته است.» رییس سیاسی فراکسیون امید مجلس دهم همچنین با تاکید بر اینکه «بازخواست نمایندگان ازسوی شورای نگهبان، امری نامرسوم و بدیع است»، به تذکر رهبری به نمایندگان در همان دیدار خردادماه امسال اشاره کرده و می‌گوید: «اگر به یاد داشته باشید پس از آن تذکر رهبری به نمایندگان و تاکید ایشان بر لزوم خودداری در عزل و نصب مدیران دولتی، سخنگوی وقت شورای نگهبان نیز در این رابطه موضع‌گیری کرد و گفت که این شورا در جریان انتخابات، این مساله را در بررسی صلاحیت کاندیداها مورد توجه قرار خواهد داد. با این حال در حالی که هنوز بیش از یک سال تا پایان کار این مجلس و درست یک سال تا زمان برگزاری انتخابات مجلس بعد مانده، شورای نگهبان چنین تذکری به نمایندگان کنونی مجلس بدهد، دور از انتظار و عجیب است و ارتباطی هم به آنچه سخنگوی وقت شورای نگهبان در آن مقطع درخصوص تذکر رهبری گفته بود، ندارد.» میرزایی که اقدام خبرگزاری فارس را نیز به عنوان «رسانه‌ای که ظاهرا حامی و نزدیک به جریان حاکم بر مجلس است»، «عجیب» می‌داند، معتقد است: «این اقدام، عملا به زیر سوال رفتن جایگاه مجلس و تضعیف پارلمان می‌انجامد.»

او با بیان اینکه «هم‌اکنون شاهد تبلیغاتی گسترده علیه نظام هستیم و برخی جریان‌های خارج کشور سعی دارند بگویند جمهوری اسلامی، نظامی غیردموکراتیک است»، اضافه کرد: «همزمان برخی نیروهای داخلی با استناد به برگزاری انتخابات متعدد ازجمله انتخاب ریاست‌جمهوری به عنوان نخست اجرایی کشور با رای مستقیم مردم و نیز انتخاب مستقیم نمایندگان مجلس از سوی شهروندان، در رد این ادعای اپوزیسیون استدلال می‌کنند و می‌گویند مجلس، جایگاهی رفیع در ساختار سیاسی کشور دارد و علاوه‌بر آن‌که انحصار قانونگذاری در کشور را در اختیار دارد، مجاز به نظارت بر همه امور و دستگاه‌های اجرایی است؛ بنابراین این رفتار، می‌تواند منجر به تضعیف این موضع نیروهای داخلی شود.» میرزایی همچنین با اشاره به تشدید قانونگذاری در نهادهای انتصابی و نیمه‌انتصابی و دور زدن مجلس در امور تقنینی، چنین برخوردی با جایگاه نظارتی مجلس را گامی دیگر در راستای تضعیف جایگاه و شأن مجلس می‌داند و می‌گوید: «متاسفانه این مسیر، مسیر درستی نیست و نه‌تنها مغایر قانون اساسی است، بلکه آشکارا با مقدمات منافع ملی نیز در تضاد است و نتیجه مثبتی برای جمهوریت نظام در برنخواهد داشت.»

چهره

مردم اقتصاد مقاومتی را مساوی گرسنگی می‌دانند

ایسنا- حجت عبدالملکی دبیر شورای‌عالی مناطق آزاد تجاری: «مردم اقتصاد مقاومتی را مساوی گرسنگی، نداری، بدبختی و فلاکت می‌دانند و می‌گویند اجرای اقتصاد مقاومتی را متوقف کنید؛ در صورتی که نمی‌دانند این سیاست اجرا نمی‌شود و باور ندارند تورم ایجادشده برای این است که اقتصاد مقاومتی اجرایی نمی‌شود. هرکس باید از خودش شروع کند؛ نه اینکه منتظر باشیم رییس‌جمهور شویم یا رییس‌جمهور بگوید چه کنیم.»

مجلس مسوولان ناتوان را به صلابه بکشد

ایلنا- سیدغنی نظری‌خانقاه عضو کمیسیون اقتصادی مجلس: «مجلس باید افرادی را که توان کار نداشته و برای مردم گرفتاری ایجاد می‌کنند، به صلابه بکشد. از همکاران خواهش می‌کنم نگاه جریانی و سیاسی را کنار گذاشته و رییس‌جمهوری را به‌طور محکم پای کار بیاورند. اینکه در تلویزیون می‌گویند شرایط گل و بلبل است، این طور نیست. روزبه‌روز نرخ دلار افزایش پیدا می‌کند و ما در مجلس نباید عنصری خنثی باشیم.»

اکثر مردم، مقید و خواستار زندگی عفیفانه هستند

ایرنا- محمدمهدی اعلایی استاندار قزوین: «اکثریت مردم میهن اسلامی مقید، پایبند و خواستار زندگی عفیفانه هستند. گسترش اباحه‌گری و آسیب به زندگی عفیفانه از کارویژه‌های نظام سلطه علیه ملت است و دستگاه امنیتی و انتظامی باید اقدامات لازم را انجام دهند. حاکمیت در حوزه زیست عفیفانه و گسترش تقید به شریعت مسوولیت دارد و استان قزوین نیز پیش از اینکه داستان‌های اخیر رقم بخورد، تدابیری را برای مقابله با اباحه‌گری در دستورکار قرار داد.»

گزارش

وزیر امور خارجه از گفت‌وگوی تلفنی با مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا خبر داد

ادعای آمریکا در تایید غنی‌سازی ۸۴ درصدی ایران

گروه سیاسی- احیای برجام و ازسرگیری مذاکرات هسته‌ای که جمهوری اسلامی با هدف رفع تحریم‌های اقتصادی از تمایل خود برای عملیاتی شدنش سخن می‌گوید، هر روز با دردسری تازه روبه‌رو می‌شود؛ دردسرهایی که نه‌تنها منجر به نزدیک شدن دیدگاه طرفین مذاکرات به یکدیگر نشده و نمی‌شود، بلکه در ماه‌های گذشته شاهدیم با هر تحول، احتمال دستیابی به توافق و احیای برجام از واقعیت دور شده و بیش از پیش به رویای دور از دسترس نزدیک می‌شود. حال در یکی از آخرین تحول‌ها یک رسانه آمریکایی از غنی‌سازی ۸۴ درصدی اورانیوم توسط جمهوری اسلامی خبر داده و مدعی شده ایران در تلاش برای دستیابی به تسلیحات هسته‌ای است و به همین دلیل نیز سطح غنی‌سازی اورانیوم را اینچنین افزایش داده است. ادعایی که روز گذشته و به فاصله چندساعت از انتشار نخستین اخبار در این رابطه با واکنش وزیر امور خارجه ایالات متحده نیز مواجه شد و این دیپلمات آمریکایی در پاسخ به پرسشی در این رابطه، ضمن تایید ادعای بلومبرگ گفت: «من این گزارش را دیده‌ام. با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و شرکایمان در تروئیکای اروپا [آلمان، فرانسه و انگلیس] تماس نزدیک داریم.» آنتونی بلینکن که به ترکیه سفر کرده، روز گذشته در یک نشست خبری مشترک با مولود چاووش اوغلو وزیر امور خارجه ترکیه همچنین گفت: «در تلاشیم اطلاعات بیشتری کسب کنیم؛ آن موقع، چیز بیشتری برای گفتن خواهم داشت. اما مسلما این یک موضوع بسیار جدی است.

این در حالی بود که شبکه بلومبرگ به‌تازگی به نقل از دیپلمات‌های بلندپایه مدعی شده که ناظران آژانس انرژی اتمی، میزانی اورانیوم غنی‌شده را در ایران شناسایی کرده‌اند که کمی کمتر از سطح مورد نیاز برای ساخت سلاح هسته‌ای است. این خبرگزاری آمریکایی همچنین با طرح این ادعا که «بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ایران هفته گذشته اورانیوم ۸۴ درصد غنی‌شده را شناسایی کرده‌اند»، در ادامه تاکید کرد آژانس در تلاش است توضیح دهد که چگونه اورانیوم غنی‌شده ایران به خلوص ۸۴ درصد رسیده است.

این در حالی بود که درپی انتشار این گزارش بلومبرگ، سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران در توضیحاتی که در اختیار ایسنا قرار داد، گفت: «وجود ذرات با غنای بالا در هر یک از روندهای غنی‌سازی امری طبیعی است. به عنوان مثال در روند غنی‌سازی اورانیوم تا غنای ۲۰ درصد اورانیوم ۴۷ درصد هم دیده می‌شود و در روند تولید اورانیوم ۶۰ درصد اورانیوم با غنای بالاتر هم دیده می‌شود.» بهروز کمالوندی که این مساله را «موضوعی عادی» خوانده، گفته است: «ایران نیازی به پنهانکاری چنین موضوعی ندارد، حتی آژانس هم چنین موردی را گزارش نکرده است.» سخنگوی سازمان انرژی اتمی خاطرنشان کرد: «ایران تاکنون به غنی‌سازی بالای ۶۰ درصد مبادرت نکرده است.» او که هدف از انتشار چنین اخباری را «سیاسی و سیاه‌نمایی» می‌داند، گفته: «آنچه آژانس با ایران مطرح کرده درباره وجود ذره (particale) از اورانیوم با غنای بالای ۶۰ درصد در محل برداشت محصول از طریق نمونه‌برداری‌های مرسوم و عادی است.» کمالوندی گفت: «آنچه در روند غنی‌سازی حائز اهمیت است محصول و تولید نهایی است که ایران تاکنون برای بالاتر از ۶۰ درصد اقدام نکرده است.» این مواضع جمهوری اسلامی اما در حالی از سوی سخنگوی سازمان انرژی هسته‌ای مورد تاکید قرار گرفته که همزمان مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا از «بسته تحریمی جدید» این اتحادیه علیه ایران خبر داده است. جوزف بورل درحالی چنین ادعایی را مطرح کرد که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نیز روز گذشته اعلام کرد: «در حال گفت‌وگو با ایران درباره راستی‌آزمایی‌های اخیر هستیم.» این نهاد بین‌المللی که از طریق حساب کاربری‌اش در توئیتر به این موضوع پرداخت که پیش‌تر از پاسخ به پرسش خبرگار رویترز در این باره خودداری کرده بود. اما در حالی که جوزف بورل از گفت‌وگو با ایران در این رابطه سخن گفته، وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی نیز روز گذشته در توئیتی به محورهای گفت‌وگوی خود با مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا پرداخت و نوشت: «در گفت‌وگوی تلفنی با جوزف بورل در خصوص روابط ایران و اتحادیه اروپا، توافق برای رفع تحریم‌ها، همکاری ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و تحولات اوکراین بحث و تبادل‌نظر کردیم. تاکید شد که جمهوری اسلامی ایران نظامی متکی بر مردم است و ۲۲ بهمن بار دیگر آن را اثبات کرد.» حسین امیرعبداللهیان همچنین با اشاره به آنچه «سیاست تکراری و منسوخ اعمال تحریم» خواند، گفت: «رفتار ماه‌های اخیر اتحادیه اروپا، ادامه سیاست ناکارآمد ترامپ رییس‌جمهوری سابق آمریکاست که بیش از پیش تداوم استانداردهای دوگانه و غیرواقع‌بینانه توام با استفاده ابزاری از مفاهیم حقوق بشری را اثبات می‌کند.» او درخصوص تعاملات میان جمهوری اسلامی ایران و آژانس بین‌المللی انرژی در مورد مسائل پادمانی نیز گفت: «در حال برنامه‌ریزی برای سفر آژانس به تهران هستیم و ابتکارات مشترکی را در دستور کار داریم.» او گفت: «اگر آژانس با نگاه فنی و غیرسیاسی عمل کند، امکان دستیابی به چارچوبی برای حل‌وفصل موضوع وجود دارد.» جوزف بورل مسوول عالی سیاست خارجی اتحادیه اروپا نیز در این گفت‌وگوی تلفنی با ابراز امیدواری نسبت به پیشرفت‌های به‌عمل‌آمده در مسیر همکاری جمهوری اسلامی ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی بر ضرورت تداوم گفت‌وگوها به منظور پیشبرد موضوعات در دستور کار تاکید کرد.

«جهان‌صنعت» تاثیر راه‌اندازی مرکز مبادلات ارز و طلا بر ثبات قیمت‌ها را بررسی می‌کند

تاکتیک تازه بازارساز

گروه اقتصادی- تنها چند روز بعد از طرح ادعای کاهش نرخ ارز از سوی ابراهیم رییسی، دلار از مرز روانی ۵۰ هزار تومان گذشت. معامله‌گران می‌گویند بازار واقعیت‌های اقتصادی و سیاسی را دنبال می‌کند و بنابراین دلار ۵۰ هزار تومانی در اقتصاد ایران چندان جای تعجب ندارد. اما محمدرضا فرزین که از زمان به دست گرفتن ریاست بانک مرکزی دلار را ۲۰ درصد گران کرده، بار دیگر پشت تریبون رفته و گفته: «نرخ فعلی دلار مورد قبول بانک مرکزی نیست.» انکار نرخ‌های دلار از سوی دولت و بانک مرکزی و اصرار بازار بر واقعی بودن این نرخ‌ها نشان از تمایل دولت برای درپیش گرفتن سیاست سکوت و سرکوب در بازار ارز دارد؛ سیاستی که به واقعیت‌های موجود پشت می‌کند و با سرکوب و دستور تلاش می‌کند نرخ ارز را در محدوده سیاستگذاری دولت نگه دارد. وعده راه‌اندازی بازار مبادله ارز و مبنا قرار دادن نرخ‌های کشف‌شده در معاملات این بازار نیز تازه‌ترین تلاش بانک مرکزی در همین راستاست. اما آیا تقلای بانک مرکزی برای به زیر کشاندن قیمت دلار با دستور راه به جایی می‌برد؟ کارشناسان در پاسخ به این پرسش به دو فاکتور سیاسی و اقتصادی اشاره می‌کنند. آنان همچنان بر این باورند که تنش‌های سیاسی ایران با غرب از یک سو و همچنین نرخ بالای تورم در اقتصاد از سوی دیگر اهرم‌های فشار قیمت دلار هستند و چشم‌انداز بازار ارز با وجود این عوامل نمی‌تواند کاهشی باشد.

■ **دلار ۵۰ هزار تومانی**

بررسی‌ها نشان می‌دهد که دلار در معاملات روز گذشته بازار ارز نیز بار دیگر رکوردشکنی کرد و وارد کانال قیمتی ۵۰ هزار تومانی شد. پیشروی قیمت‌ها در این بازار اما در حالی ادامه دارد که هر روز شاهد طرح ادعاهای جدید از سوی مقامات دولت سیزدهم هستیم. یک بار وزیر اقتصاد لب به سخن می‌گشاید و چشم‌انداز بازار ارز را کاهشی ترسیم می‌کند، یک بار رییس بانک مرکزی پشت تریبون می‌رود و قیمت‌های ثبت‌شده در بازار را غیرواقعی و حباب اعلام می‌کند و بار دیگر نیز رییس دولت از فتنه دشمنان علیه اقتصاد ایران سخن می‌گوید و مدعی می‌شود که قیمت ارز کاهشی می‌شود. نکته جالب توجه این است که با هر ادعایی که از سوی دولتمردان مطرح می‌شود بازار یک گام دیگر جلو می‌رود تا این نکته را به نهادهای تصمیم‌گیر گوشزد کند که کشف قیمت ارز براساس واقعیت‌های اقتصادی و سیاسی صورت می‌گیرد نه وعده‌ها و خبردرمانی‌های دولتی. اگر بخواهیم نگاهی به وضعیت بازار ارز از ابتدای سال بیندازیم شاید باید تحولات این بازار را به دو بخش تقسیم کنیم.

در نیمه نخست سال بازار ارز عمدتا تحت تاثیر اخبار منفی خارجی قرار داشت و با هر سیگنالی که از مذاکرات ایران با غرب می‌رسید در مسیر کاهش یا افزایش حرکت می‌کرد. با این حال بالاترین رقمی که برای دلار در دوره یادشده ثبت شد محدوده ۳۳ هزار تومان بود. اما در نیمه دوم سال بازار ارز در مسیر جدیدی گام برداشت. دلار از آبان ماه و بعد از ناآرامی‌های اخیر و همچنین تشدید فشارهای سیاسی غرب که با اعمال تحریم‌های جدید علیه کشورمان همراه شد شاهد رشد تدریجی و لجام‌گسیخته قیمت دلار بودیم. روند افزایش قیمت‌ها به‌گونه‌ای بود که دولت به فکر تغییر رییس بانک مرکزی افتاد تا شاید بتواند از این طریق التهابات قیمتی در بازار ارز را بخواباند. اما با روی کار آمدن محمدرضا فرزین و سپردن صندلی ریاست بانک مرکزی به وی نیز کمکی به توقف رشد قیمت دلار نکرد. در همین راستا می‌توان به افزایش حدود هشت هزار تومانی قیمت دلار از زمان روی کار آمدن فرزین اشاره کرد، آن هم در شرایطی که وی به‌طور مداوم وعده کنترل قیمت‌ها را در بازار ارز می‌داد.

■ **نیمه تاریک اقتصاد**

کارشناسان در خصوص چرایی این مساله می‌گویند که مقامات دولتی حاضر به پذیرش واقعیت‌های موجود نیستند. دولتمردان باید یک بار برای همیشه بپذیرند که بازار ارز از تحولات سیاسی و اقتصادی سیگنال می‌گیرد و همسو با آنها پیش می‌رود. در همین راستا نیز می‌توان به آمارهای نگران‌کننده از رشد نقدینگی و تورم اشاره کرد. براساس آخرین گزارش‌های منتشرشده، حجم نقدینگی به ۵۸۰۰ هزار میلیارد تومان رسیده و تورم نیز به بالای ۴۶ درصد رسیده است. کارشناسان همواره عنوان می‌کنند که در اقتصاد تورم‌زده ایران، همه بازارها رشد می‌کنند و در نتیجه جاماندگی بازار ارز از تورم با افزایش قیمت جبران می‌شود. آنها همچنین به تاثیر مسائل و فشارهای سیاسی نیز اشاره کرده و می‌گویند که تاثیر این موضوعات در کشف قیمت ارز را نمی‌توان ساده گرفت. با همه اینها و با وجود هشدارهای چندباره صاحب‌نظران نسبت به رویه سیاستی دولت، کماکان شاهد تکرار ادعای کاهش نرخ ارز هستیم. برای مثال ابراهیم رییسی چند روز پیش قول مساعد داد که نرخ ارز کاهش می‌یابد. در همین راستا نیز خبرهایی در خصوص رونمایی از بسته ارزی دولت در روزهای پیش‌رو منتشر شده است.

■ **ابزار جدید بانک مرکزی برای مهار قیمت دلار**

رییس بانک مرکزی نیز بعد از چند روز سکوت در برابر رکوردشکنی دلار بار دیگر لب به سخن گشوده و ادعای قبلی خود را مبنی بر غیرواقعی بودن قیمت‌های بازار تکرار کرده است. محمدرضا فرزین در همین باره گفته: «نرخ فعلی دلار که در بازار وجود دارد مورد قبول بانک مرکزی نیست. قصد داریم در مرکز مبادله ارز و طلای ایران کلیه نیازهای واقعی مردم به ارز را تامین کنیم و نرخی که در این مرکز شکل می‌گیرد نرخ مرجع برای قیمت‌گذاری است. نرخی که در این مرکز شکل می‌گیرد براساس منابع و مصارف ارزی و متغیرهای بنیادین اقتصاد کلان خواهد بود. تلاش ما این است که این نرخ یک نرخ مناسب خارج از انتظارات و حباب باشد و عرضه‌کنندگان از این منابع ارزی استفاده کنند.» وی در توضیح بیشتر این مساله گفت: «همان‌طور که قبل از این اعلام شده بود قرار است مرکز جدیدی با عنوان «مرکز مبادله ارز و طلا» راه‌اندازی کنیم که دلیل این امر نیز این است که قصد داریم در این مرکز تمامی نیازهای واقعی مردم را به ارز تامین کنیم. متاسفانه نرخ کنونی در بازار به‌دلیل مسائل انتظاراتی، نرخ مورد قبول ما در بانک مرکزی نیست و نرخی که در مرکز مبادله ارز و طلا کشف و اعلام می‌شود نرخ مبنا و مرجع قیمت‌گذاری در بازار خواهد شد.»

فرزین همچنین گفت: «در مرکز مبادله ارز و طلا تالار حواله را راه‌اندازی خواهیم کرد. در تالار حواله بخشی از فروش ارز صنایع مختلف از جمله پتروشیمی، فولاد، صنایع غذایی ارز آنها در مرکز مبادله عرضه خواهد شد و به نیازهای مختلف اختصاص می‌یابد. نرخی که در مرکز مبادله ارز و طلا شکل می‌گیرد براساس منابع و مصارف ارزی و متغیرهای بنیادین اقتصاد کلان خواهد بود و تلاش می‌کنیم این نرخ قطعا مناسب و خارج از انتظارات و حباب باشد که بر این اساس هم عرضه‌کننده و هم متقاضی از منابع ارزی کشور استفاده کنند. همچنان تامین ارز کالاهای اساسی و تجهیزات پزشکی و سایر نیازهای قبلی را با نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان ادامه خواهیم داد و ارز آنها را از محل فروش نفت و میعانات نفتی و گازی تامین می‌کنیم.»

■ **آزمون و خطا در بازار ارز**

گزاره‌های جدید رییس بانک مرکزی حاکی از آن است که نرخ‌های بازار ارز هنوز مورد پذیرش مقامات دولتی قرار نگرفته است. نکته جالب توجه این است که فرزین در ابتدای ورودش به ساختمان میرداماد به‌طور مکرر اعلام می‌کرد که نرخ ۴۴ هزار تومانی بازار مطابق با واقعیت نیست اما درنهایت تن به پذیرش این نرخ‌ها داد و در نتیجه قیمت ارز در بازار متشکل ارزی را به ۴۵ هزار تومان رساند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که تلاش دولت برای انکار واقعیت‌های بازار ارز اما با واکنش اعتراضی از سوی نمایندگان مجلس نیز همراه شده است. برای مثال دیروز محمدرضا پورابراهیمی رییس کمیسیون اقتصادی مجلس از عملکرد دولت در زمینه بازار ارز انتقاد و اعلام کرد که دولت در حال تکرار اشتباهات گذشته در این بازار است. وی در همین باره گفت: «امکان کنترل بازار ارز وجود دارد اما به دلیل اعمال تصمیمات غلط و تکرار اشتباهات گذشته شاهد چالش‌ها در بازار ارز هستیم. دیگر امروز فرصت آزمون و خطا وجود ندارد و نمی‌توانیم تصمیمات و سیاست‌های قبلی را که منجر به عدم کارایی می‌شود در حوزه ارز تکرار کنیم. تعیین نرخ ارز ثابت، سیاستی غلط است. سیاست ثبات قیمتی را داریم اما تعیین نرخ ثابت برای ارز نداریم. این سیاست نوعی سرکوب طرف عرضه و تحریک طرف تقاضا است. سیاست‌های غلط سال ۱۳۹۷ در حال تکرار است و با دنبال کردن این مسیر مشکلی حل نخواهد شد.»

■ **تعمیق فقر**

دیروز تعدادی دیگر از نمایندگان مجلس نیز در خصوص وضعیت بازار ارز دست به اعتراض زدند و خواستار ورود دولت و بانک مرکزی به این مساله شدند. در این مورد حتی سیدکریم حسینی نایب‌رییس کمیسیون اجتماعی مجلس مساله استیضاح وزیر اقتصاد به دلیل شرایط امروز بازار ارز را به میان آورد و گفت: «هر بحثی که به اصلاح وضعیت افزایش نرخ ارز در کشور کمک کند دنبال و اجرایی خواهد شد.» در هر صورت آنچه بر همگان روشن است این است که بازار ارز از کنترل دولت خارج شده و تقلای بانک مرکزی برای کنترل قیمت‌ها نیز راه به جایی نمی‌برد. دلار ۵۰ هزار تومانی آن هم در شرایطی که دولت کار خود را با دلار ۲۷ هزار تومانی آغاز کرد نشان می‌دهد که سیاستگذاری‌های دولت در حوزه اقتصاد تا چه اندازه ناکارآمد و بی‌نتیجه بوده است. کارشناسان همچنان هشدار می‌دهند که تداوم حرکت دولت در مسیر فعلی نتیجه‌ای جز خروج بیشتر سرمایه، کوچک شدن سفره معیشتی مردم و تعمیق فقر نخواهد داشت.

دیدگاه

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت»:

شاهد مواجهه بی‌حاصل دولت با واقعیت‌های بازار ارز هستیم

حسن فروزان‌فرد عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» گفت: این روزها شاهد مواجهه بی‌حاصل دولت و بانک مرکزی با واقعیت‌های بازار ارز هستیم اما همگان می‌دانند که کشف قیمت در بازار ارز براساس میزان عرضه و تقاضا شکل می‌گیرد.

به گفته وی، پیام‌ها و تلاش‌های بانک مرکزی برای حفظ ثبات بازار ارز را هرچند نمی‌توانیم به‌طور کامل بی‌تاثیر بخوانیم، اما در بازاری که اعتماد بازیگران آن به اظهارنظرهای رییس بانک مرکزی و ارکان اقتصادی دولت رنگ باخته نمی‌توان امید داشت که قیمت‌ها براساس دستورات دولتی شکل بگیرد.

فروزان‌فرد اظهار کرد: چند دهه است که بانک مرکزی تلاش می‌کند کنترل بازار ارز را در دست بگیرد و روسای مختلف بانک مرکزی نیز در تقلا بوده‌اند که جلوی تداوم روند صعودی قیمت‌ها در بازار ارز را بگیرند، اما هیچ‌گاه زمینه‌ای برای بازگشت به عقب، کاهش قیمت ارز یا حتی توقف رشد قیمت‌ها در بازار ارز فراهم نشده است. مردم امروز جامعه نسبت به واقعیت‌ها آگاه‌تر از هر زمان دیگری هستند و حتی مردمان عادی نیز نسبت به این موضوع واکنش نشان می‌دهند.

وی ادامه داد: تقاضای واقعی ارز این روزها تنها به تامین واردات مورد نیاز کشور محدود نمی‌شود و تقاضا برای خروج سرمایه و ارز از کشور نیز در سطح جدی آن دنبال می‌شود. از این منظر می‌توانیم بگوییم که همه ارکان جامعه با بازار ارز مرتبط و در تعامل نزدیک با آن قرار داشته باشند. به همین دلیل است که زمینه‌های بازگشت به عقب در بازار ارز و توقف قیمت‌ها در این بازار وجود ندارد.

به گفته عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران، این روزها می‌شنویم که فعالان اقتصادی حوزه‌های مختلف می‌گویند موفق به دریافت ارز ۲۸۵۰۰ تومانی نشده‌اند. در عین حال نیز می‌شنویم که فولاد مبارکه تمایل دارد عمده ارز صادراتی‌اش را برای فعالیت‌های توسعه‌ای خودش اختصاص دهد. در عین حال انتشار خبر ادامه غنی‌سازی اورانیوم در ایران از سوی بلومبرگ در کنار خبرهای داخلی نشان می‌دهد که کشف قیمت ارز براساس پیام‌هایی که متولیان این بازار دریافت می‌کنند اتفاق می‌افتد. بنابراین تنها بازیگر بازار ارز بانک مرکزی نیست که معامله‌گران همگام با اعلام نظر او، پیشنهادهایی که ارائه یا اعدادی که برای ارز اعلام می‌کند پیش بروند.

فروزان‌فرد خاطرنشان کرد: فاکتورهای متنوعی در سمت عرضه و تقاضای بازار ارز وجود دارد که در کنار یکدیگر فعالان بازار را به سمتی می‌برند که منجر به کشف قیمت ارز می‌شود. آثار مختلف رفتارهای سیاسی، موضع‌گیری‌های احزاب مختلف یا شرکت‌هایی که تامین‌کننده احتمالی ارز دولت هستند همه و همه تاثیرات خود را در قیمت‌گذاری نرخ ارز در بازار باقی می‌گذارند. بنابراین نمی‌توانیم در چنین شرایطی به اظهارنظرهای بانک مرکزی و سیاست‌هایی که اعلام می‌کند برای بهبود وضعیت بازار ارز امیدوار باشیم. بازار نیز نسبت به اظهارات و گزاره‌های مختلف دولت و بانک مرکزی بی‌اعتماد است و از آنجا که عملی در پس این گفته‌ها اتفاق نمی‌افتد، هر بار که شاهد موضع‌گیری‌ها و اعلام نظرهای بی‌نتیجه از سوی دولتی‌ها هستیم اعتبار اظهارنظرها نزد عموم و بازار کاهش پیدا می‌کند. از این نظر سخت بتوان نسبت به تاثیرگذاری سیاست‌های مورد نظر دولت و بانک مرکزی برای حفظ ثبات قیمت‌ها در بازار ارز امیدوار بود.

یادداشت

کپسول سیاستگذاری برای اقتصاد ایران

حمید باقریان*- سال‌های متمادی است که متولیان اقتصادی کشور در تلاش هستند تا سیاست‌های اقتصادی و سیاسی را به گونه‌ای پیش ببرند تا بتوانند به هدف‌گذاری‌های مورد نظر در برنامه‌های اقتصادی نزدیک شده و اقتصاد را به ثبات حداقلی برسانند. این سیاست‌ها در برنامه‌های توسعه و آمایش سرزمین و همچنین در قانون بودجه سالانه و احکام دائمی آن مورد توجه سیاستگذاران قرار می‌گیرد اما در عمل هیچ نشانه‌ای از ثبات در حوزه‌های کلیدی اقتصاد به چشم نمی‌خورد. با توجه به شرایطی که امروز بر اقتصاد سیاسی ایران حاکم است؛ متولیان، خبرگان، کارشناسان و فعالان اقتصادی باید این نکته را در تصمیم‌گیری‌ها و اقدامات سیاستی خود در نظر داشته باشند که اقتصاد در یک فضای پویا و دینامیک هر لحظه در حال تغییر و تحول است و در نتیجه طراحی یک مسیر باثبات نیازمند فراهم کردن الزامات و بسترسازی برای رسیدن به آن است.

نرخ بهره واقعی و اسمی، نرخ تورم و تورم انتظاری، تولید ملی، نرخ ارز، نرخ بیکاری و اشتغال و همچنین ضریب جینی مهم‌ترین شاخص‌ها و متغیرهای اقتصادی هستند که همواره مورد توجه مقامات و مسوولان اقتصادی و سیاسی کشورها قرار می‌گیرند. دولت‌ها نیز عمدتا با توجه به وضعیت این شاخص‌هاست که می‌توانند دست به سیاستگذاری اقتصادی بزنند و یک مسیر باثبات اقتصادی را ریل‌گذاری کنند. آمارها و شواهد در ایران نشان می‌دهد که اقتصاد گرفتار مارپیچ تورمی و تولیدی (تورم بالا و تولید کم/ رکود تورمی) شده که در کاهش بهای پول داخلی، افزایش نرخ ارز، افزایش نرخ بیکاری، کاهش اشتغال و کاهش رفاه خانوارها و افزایش نابرابری متبلور شده است. با اینکه دولت‌ها با نیت‌های خیرخواهانه در پی اتخاذ و اجرای سیاست‌های اقتصادی برمی‌آیند، اما روحیه چرخ‌دنده‌ای بودن و پویا بودن اقتصاد از تاثیر این سیاست‌ها کاسته و دولت‌ها را نیازمند طراحی رویکردهای مختلف کرده است.

در روزهای اخیر، علاوه بر چکش کارهایی که در بودجه سالانه در حال انجام است از اصلاحات نرخ‌های بهره در اقتصاد هم به عنوان دغدغه متولیان اقتصادی یاد شده است. به نظر می‌رسد دولت با ابزار نرخ بهره به دنبال افزایش بهای پول داخلی و کنترل تورم و نرخ ارز در اقتصاد است تا شاید بتواند پایه‌ریزی مسیر باثبات در اقتصاد را رقم بزند. هدف‌گذاری‌های تورمی، بهره‌ای، ارزی و تولیدی دولتمردان در ایران در حقیقت همان هدف‌گذاری کشورهای مختلف جهان در مواقع بحرانی است. اگر فرض بر این باشد که مقامات ایرانی هدف افزایش یا حفظ بهای پول داخلی را در دستور کار خود قرار داده‌اند (این هدف‌گذاری تاثیرات مثبت بهره‌ای، تورمی، سرمایه‌گذاری و تولیدی و اشتغال را به همراه دارد و می‌تواند موجب ارتقای اعتماد بین ملت و مقامات دولتی باشد)، تحقق این هدف نیازمند فراهم کردن الزاماتی است.

به طور کلی افزایش نرخ ارزش یا بهای پول داخلی (که این روزها در رسانه‌ها با عناوینی چون اصلاح سود بانکی و نرخ بهره پوشش داده می‌شود) در یک اقتصاد تورمی با افزایش نرخ بهره ارتباط تنگاتنگی دارد. افزایش ارزش یا بهای پول ملی نیازمند کاهش عرضه پول یا حجم نقدینگی در جامعه است. به عبارتی دولت باید ریال را با فروش ارز در سطح جامعه و یا با ایجاد ظرفیت‌های سرمایه‌گذاری یا روش‌هایی که نقدینگی را در جامعه به سمت خود جذب می‌کند به کاهش پایه پولی کمک کند. افزایش نرخ بهره همان ابزاری است که به کاهش حجم نقدینگی در اقتصاد می‌انجامد، با این حال کاهش میزان سرمایه‌گذاری، افزایش اصطکاک مالی در سطح جامعه و کاهش مخارج سرمایه‌گذاری و همچنین کاهش تولید ملی پیامدهایی است که در پی آن می‌آید. بنابراین اگر تنها سیاست‌های پولی و مالی انبساطی یا انقباضی در برنامه‌های توسعه‌ای و بودجه سالانه مدنظر مقامات قرار بگیرد هرچند در کوتاه‌مدت مثبت به نظر می‌رسد اما در میان‌مدت و بلندمدت مارپیچ تورم و تولید را تشدید خواهد کرد.

اما راهکار چیست؟ متولیان اقتصادی در کنار هدف‌گذاری افزایش بهای پول ملی باید سیاست‌های سمت عرضه کل اقتصاد را نیز در دستور کار قرار دهند تا بتوانند تاثیرات منفی سیاست‌های پولی و مالی (طرف تقاضای کل اقتصاد) را خنثی و اقتصاد را از چرخه‌های تجاری-سیاسی به سمت چرخه‌های تجاری-اقتصادی سوق دهند. از جمله اقداماتی که در برنامه‌ریزی‌های اقتصادی باید مورد توجه قرار گیرد؛ ارتقای دانش فنی و تکنولوژیکی تولید در اقتصاد با سیاست‌های آموزش مهارت به کارکنان بنگاه‌های تولیدی و سازمانی، ارتقای بهره‌وری در تولیدات با بسته‌های حمایتی از بنگاه‌های تولیدی و سازمانی، ارتقای فرهنگ کارگری و سازمانی به منظور کاهش اطلاعات نامتقارن و ناقص در اقتصاد با توسل به مسیرهای شفافیت، کاهش هزینه‌های تولیدی و کارگری از طریق ارتقای قدرت خرید و ضریب جینی مناسب، جلوگیری از شوک‌های موقتی و دائمی در اقتصاد از جمله بازار نفت، رقابت‌پذیری صنعتی و شاخص بهبود فضای کسب‌وکار و در نهایت تعریف و تبیین رویکردها و سیاست‌هایی که به ایجاد اعتماد بین دولت و ملت می‌انجامد بازگشت دوباره مقامات دولتی به سیاست‌های قبلی خود بعد از ایجاد اعتماد، علاوه بر تاثیرات منفی سیاست‌های پولی و مالی در اقتصاد، سیاست‌های سمت عرضه کل اقتصاد را هم به شوک‌های منفی موقتی و دائمی تبدیل و رکود تورمی شرایط حال حاضر کشور به یک بحران با هزینه بالا منجر خواهد شد.

بنابراین پیشنهاد می‌شود مقامات اقتصادی و سیاسی کشور در برنامه‌های توسعه و بودجه‌ای سالانه خود سیاست‌ها و هدفگذاری‌های بلندمدت را در نظر داشته و از مسکن‌های زودگذر برای تسکین و درمان شرایط اقتصادی پرهیز کنند. ایران به دلیل برخورداری از منابع مادی، معنوی و توان بالای علمی و اجرایی، در آینده با ایجاد وحدت رویه بین مردم و متولیان جامعه می‌تواند در منطقه و عرصه بین‌الملل زبانزد گذار از مرحله توسعه باشد.

*** پژوهشگر و تحلیلگر اقتصادی**

گزارش ۲

در همایش سالانه بانکداری الکترونیک مطرح شد

از مدل‌های جدید اعتبارسنجی در آینده نزدیک تا محدودیت‌های قطع اینترنت برای اقتصاد دیجیتال

«جهان‌صنعت»- نهمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت با حضور جمعی از اعضای بانک مرکزی و کارشناسان حوزه الکترونیک برگزار شد.

اصغر ابوالحسنی قائم‌مقام بانک مرکزی و سرپرست پژوهشکده پولی و بانکی در این همایش با بیان اینکه مسیر بانکداری دیجیتال کاهش هزینه‌ها را به همراه خواهد داشت، اظهار کرد: اگر ارزش‌آفرینی صورت بگیرد به اهداف اقتصادی خواهیم رسید. مهم‌ترین هدف اقتصادی بدیهی است که افزایش سودآوری باشد که یک بال آن کاهش هزینه است. کاهش هزینه‌ها در همه بخش‌ها قطعا به افزایش سود می‌انجامد.

وی با اشاره به ۳ موضوع مهم که در همایش بانکداری الکترونیک مورد توجه ویژه قرار دارد، ادامه داد: مولفه زیست‌بوم در این همایش مهم است که چگونه برای کشور، منطقه و حتی جهان موضوع بانکداری دیجیتال و الکترونیک را تعریف کنیم تا نه تنها عقب نباشیم بلکه آینده را براساس آن بسازیم. موضوع بعدی امنیت و حریم‌های خصوصی و امثال آن و بخش سوم نیز تنظیم‌گری و حکمرانی است.

قائم‌مقام بانک مرکزی در ادامه گفت: خلق ارزش دیجیتال در صنعت بانکداری در سه حوزه قابل بررسی است؛ نخست خلق ارزش از کانال مشتریان از طریق افزایش وفاداری و بهبود تجربه مشتری است. دوم خلق ارزش از کانال عملیات بانکی از مسیر افزایش کارایی و بهره‌وری با استفاده از خودکارسازی فرآیندهای بانکی و سومین حوزه خلق ارزش از اکوسیستم بانکی از طریق تعامل و همکاری با بازیگران جدید به منظور دسترسی به مشتریان بیشتر و طیف وسیعی از محصولات و خدمات است.

ابوالحسنی تاکید کرد: بانکداری دیجیتال ساختاری کم‌هزینه برای عرضه خدمات با تاکید بر شخصی‌سازی محصولات فراهم آورده، به نحوی که دسترسی به آنها از هر مکان و در هر زمان امکان‌پذیر است. وی با بیان اینکه دیجیتالی شدن خدمات بانکی منجر به اصلاح روش‌های ارتباطی و ارائه خدمات به مشتریان شده است، گفت: در بانکداری دیجیتال، تمرکز بر تغییر انتظارات مشتری، بهبود تجربه مشتری و شخصی‌سازی محصولات مبتنی بر نیاز هر گروه از مشتریان، محور اصلی در طراحی و ارائه خدمات مالی است، به نحوی که سیر تحول و تکامل بانکداری دیجیتال از نسل یک تا نسل ۴ بر محوریت «تمرکز بر مشتریان، بخش‌بندی آنها و راهکارهای شخصی‌سازی و سفارشی‌شده» استوار است.

ابوالحسنی تصریح کرد: یکی از مهم‌ترین پیشران‌های بانکداری دیجیتال ظهور نسل جدید مشتریان بانکی است که از آنها با نام نسل Z یاد می‌شود. در واقع تغییراتی که نسل Z به عنوان مشتریان آینده صنعت بانکداری و گروه هدف بانکداری دیجیتال در نوع رفتار مالی و انتظارات مشتریان ایجاد کرده باعث بروز تحولات جدی در مدل کسب‌وکار بانکی شده است.

وی تاکید کرد: اگر تمام ابعاد و اضلاع تحول دیجیتال را با هم نبینیم و برای آنها برنامه‌ریزی و راهکار نداشته باشیم، استقرار کامل بانکداری دیجیتال در عمل امکان‌پذیر نخواهد بود. بازیگران جدید حوزه بانکداری دیجیتال اعم از فین‌تک‌ها، اپراتورها، پلتفرم‌ها و... نقش کلیدی در گذار از بانکداری سنتی به‌سمت بانکداری دیجیتال و افزایش سهم درآمدهای غیرمشاع بانک‌ها ایفا می‌کنند.

در خصوص بانکداری دیجیتال، تلاش‌های قابل‌قبولی توسط بانک‌های کشور انجام شده، ولی تا رسیدن به نقطه ایده‌آل راه بسیاری باقی مانده است. در این مسیر، بهره‌گیری از تجارب کشورهای پیشرو، به‌ویژه در حوزه پلتفرم‌های بانکداری دیجیتال و فعالیت نئوبانک‌ها می‌تواند به ما در رسیدن به نقطه مطلوب کمک کند.

■ **نقش خدمات مالی در رشد اقتصادی**

مهران محرمیان معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی در این همایش گفت: سوالی که مطرح می‌شود این است که آیا خدمات مالی دیجیتالی می‌تواند به رشد اقتصادی کمک کند؟ بانک جهانی در پژوهشی این مساله را بررسی کرده و به این نتیجه رسیده که بین توسعه‌یافتگی مالی دیجیتالی و رشد اقتصادی ارتباط وجود دارد. این آثار مثبت در دنیا در مراحل اولیه و آغاز شکوفایی خود قرار دارد؛ بنابراین کشورها از جمله ایران به این حوزه توجه جدی دارند.

محرمیان بیان کرد: دسترسی مردم ایران به خدمات بانکی بیش از ۸۹ درصد است و ۹۳/۵ درصد به خدمات بانکی دسترسی دارند. مکینزی در تعریفی که از خدمات مالی دیجیتالی (DFS) ارائه می‌دهد آورده است که خدماتی هستند که برای توصیف تاثیر فناوری‌های جدید بر فضای کسب‌کار به کار می‌روند. در واقع در زیست‌بوم خدمات مالی دیجیتال با همکاری همه بازیگران ارزشی خلق می‌شود که به توسعه کسب‌کارها منجر خواهد شد.

وی با اشاره به مطالعات مکینزی که در رابطه با اقتصادهای نوظهوری مثل هند، چین، برزیل، پاکستان و دیگر موارد انجام شده است، اظهار کرد: این مطالعات نشان می‌دهد که ۱/۶ میلیارد نفر در اقتصادهای نوظهور دنیا از دسترسی به خدمات مالی محروم هستند. همچنین ۲۰۰ میلیون بنگاه کوچک و متوسط هیچ دسترسی‌ای به خدمات اعتباری ندارند و مجموعا ۲/۱ تریلیون دلار اعتبار تخصیص‌نیافته در این حوزه وجود دارد. این عدم دسترسی موجب شده که معادل ۴/۲ تریلیون دلار پس‌انداز در این کشورها شکل نگیرد.

■ **دسترسی بالای ایرانی‌ها به خدمات مالی و بانکی**

محرمیان افزود: گزارش بانک جهانی نشان می‌دهد پوشش خدمات مالی و دسترسی مردم به خدمات بانکی در ایران بیش از ۸۹ درصد است و این برای کشورمان افتخارآفرین است که این نتیجه زحمات شبکه بانکی در این سال‌هاست. به طور دقیق ۹۳/۵ درصد جمعیت بالای ۱۵ سال ایران به خدمات بانکی دسترسی دارند. در حال حاضر ۹۷ درصد خدمات بانکی به صورت غیرحضوری است و در این حوزه نیز جایگاه خوبی داریم.

وی در رابطه با بانک‌های دیجیتال گفت: بانک‌های دیجیتال یا نئوبانک‌ها در ایران به صورت زیرمجموعه یک بانک دیگر فعالیت می‌کنند و در این حوزه به افتتاح حساب و شناسایی مشتری به صورت غیرحضوری تمرکز شده است، اما باید خدماتی که در این حوزه ارائه می‌شود نیز افزایش یابد.

معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی در ادامه اظهار کرد: یک بانک دیجیتال باید در تمام فعالیت‌های زندگی همراهمان باشد و در واقع بانک دیجیتال باید ما را بیابد، یعنی زمانی که مشتری انتظار ارائه یک خدمت را ندارد، خدمات نوآورانه در اختیارش قرار بگیرد. در این حوزه انتظار بر خلق ارزش و ارزش‌آفرینی دیجیتال است.

محرمیان در رابطه با اعتبارسنجی و حوزه اعتبار تاکید کرد: وقتی در رابطه با اعتبار صحبت می‌کنیم به بحث اعتبارسنجی می‌رسیم که در دنیا تاریخی ۱۵۰ ساله دارد و در کشور از دوازده سال پیش این مساله آغاز شده است. مهم‌ترین مساله‌ای که در این حوزه وجود دارد، در دسترس بودن اطلاعات مورد نیاز است و به زودی مدل جدیدی از اعتبارسنجی با در دسترس بودن اطلاعات معرفی می‌شود. تجارت الکترونیک ایران از نظر درصد سهم بازار از BNPL در سال ۲۰۲۱ در جایگاه بسیار خوبی است و فین‌تک‌ها می‌توانند به افزایش جایگاهمان در این حوزه کمک کنند.

■ **برنامه بانک مرکزی برای پول دیجیتال**

محرمیان با اشاره به اقدامات بانک‌های مرکزی دنیا در حوزه ارز دیجیتال اظهار کرد: بیش از ۹۰ بانک مرکزی در دنیا در حوزه ارز دیجیتال برنامه دارند و در اکثر این کشورها این مساله در مراحل اولیه است. پول دیجیتال بانک مرکزی ایران نیز در حال حاضر منتشر شده و در اختیار برخی افراد برای طرح آزمایشی قرار گرفته است و در مراحل بعدی این تعداد افزایش یافته و به مرور استفاده از آنها را گسترش می‌دهیم.

وی در پایان گفت: در سال آینده شفاف‌سازی کسب‌وکارها، رونق کسب‌وکار، بازنگری سازوکار مجوزها و دیگر موارد در حوزه خدمات مالی دیجیتال در دست اقدام است. ۸۴ درصد چک‌هایی که در بازار وجود دارد چک‌های صیادی هستند و به زودی استفاده از این چک‌ها به ۱۰۰ درصد خواهد رسید. وی همچنین درباره تمهیدات پایان سال برای تامین اسکناس مورد نیاز اظهار داشت: هر ساله در روزهای پایانی سال سقف برداشت‌ها را به صورت درون‌بانکی افزایش می‌دهیم و امسال نیز در دستور کار است و پس از ابلاغ مصوبه اقدامات لازم انجام می‌شود.

■ **اختلالات اینترنت مهم‌ترین محدودیت اقتصاد دیجیتال**

یک نماینده مجلس نیز در این همایش گفت: اگر در اقتصاد دیجیتال چندان موفق نبوده‌ایم به دلیل قوانین سختی بوده که در مجلس یا حوزه رگولاتوری داشته‌ایم.

مجتبی توانگر رییس کمیته اقتصاد دیجیتال مجلس با بیان اینکه ارزش‌آفرینی دیجیتال منجر به بهبود زندگی خواهد شد، اظهار کرد: اگر در اقتصاد دیجیتال و ارزش‌آفرینی خیلی موفق نبوده‌ایم به دلیل قوانین سختی بوده که در مجلس یا حوزه رگولاتوری داشته‌ایم.

وی ادامه داد: برای اینکه بتوانیم از وضعیت کنونی به وضعیت مطلوب‌تری در حوزه اقتصاد دیجیتال برسیم این است که در قوانین و مقررات تجدیدهای جدی داشته باشیم و این محقق نمی‌شود مگر با مشارکت اکوسیستم این حوزه.

توانگر با تاکید براینکه تا زیرساخت فراهم نشود هیچ موفقیتی نخواهیم داشت تصریح کرد: بیش از اینکه از بانک مرکزی در این حوزه توقع داشته باشم موضوع مهم اختلالات اینترنتی و محدودیت‌های این حوزه است که در حال حاضر با وزارت ارتباطات در حال مذاکره برای حل این مشکلات هستیم. بعد از رفع اختلالات، آماده‌سازی زیرساخت‌ها، نقش مجلس و بانک مرکزی است.

■ **چهار راهکار برای ارزش‌آفرینی دیجیتال**

عباس معمارنژاد عضو هیات علمی دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات نیز در این نشست گفت: هر کسب‌وکار به دنبال مشتریان زیاد با درآمد بالا و هزینه‌های پایین و محصولات باکیفیت است و در کسب‌وکارهای سنتی دستیابی به همه اینها سخت است و این فضای تحول دیجیتال است که می‌تواند کسب‌وکارها را به این موارد برساند.

وی افزود: چهار راهکار برای ارزش‌آفرینی دیجیتال وجود دارد: تحول دیجیتال، فراگیری مالی نقش بانک‌ها در تامین مالی زنجیره‌های ارزش و رویکرد اکوسیستمی در نظام بانکی

دور دنیا

اردوغان تعویق انتخابات را رد کرد

«جهان‌صنعت»– رییس‌جمهوری ترکیه پیشنهاد اعضای حزب عدالت و توسعه، حزب حاکم، مبنی بر تاخیر در زمان برگزاری انتخابات این کشور از ۱۴ می آینده به ۱۸ ژوئن را رد کرد.

به گزارش روزنامه حریت، رجب طیب اردوغان، رییس‌جمهوری ترکیه نشستی با حزب عدالت و توسعه داشت که در جریان آن پیشنهاد تعویق زمان انتخابات ترکیه را که قرار است ۱۴ می برگزار شود، رد کرد. او نپذیرفت که انتخابات از ۱۴ می به ۱۸ ژوئن موکول شود و تاکید کرد انتخابات در موعد مقرر خود برگزار شود مگر اینکه برخی مشکلات در تنظیم لیست رای‌دهندگان وجود داشته باشد.

با توجه به ادامه روند آواربرداری زلزله اخیر که طول می‌کشد، اردوغان همچنین به شورای عالی انتخابات دستور داد سازوکار رای‌گیری را برای شهروندان در مناطق زلزله‌زده بررسی کند.

به نوشته این روزنامه، موعد ۱۸ ماه ژوئن که از سوی حزب حاکم پیشنهاد شده بود مساله‌ای است که مانع می‌شد حدود ۱۰۰ هزار تن در رای‌گیری شرکت کنند و در صورتی که انتخابات به دور دوم کشیده شود، احتمالا با عید قربان همزمان خواهد شد.

اردوغان قبلا به صراحت گفته بود، انتخابات ریاست‌جمهوری در موعد خود ۱۴ می برگزار می‌شود و در صورت مخالفت پارلمان با موعد مطرح شده از اختیارات ریاست‌جمهوری خود استفاده خواهد کرد و پارلمان را منحل و درخواست برگزاری انتخابات زودهنگام را ظرف ۶۰ روز بعد از صدور دستور ارائه خواهد کرد.

پیشتر رییس پارلمان ترکیه خواستار تعویق زمان انتخابات شده و گفته بود، ترکیه ابتدا باید از فشارهای زلزله ویرانگر اخیر رها شود.

ضرر ۱۰۰ میلیارد یورویی آلمان از جنگ اوکراین

مهر– در بحبوحه اعتراضات مردمی به افزایش کمک‌های نظامی دولت آلمان به اوکراین، رییس موسسه تحقیقات اقتصادی آلمان می‌گوید پیامدهای جنگ در اوکراین تاکنون ۱۰۰ میلیارد یورو به اقتصاد این کشور ضربه زده است.

به گزارش اسپوتنیک، «مارسل فراتزچر» رییس موسسه تحقیقات اقتصادی آلمان اعلام کرد جنگ اوکراین در سال ۲۰۲۲، صد میلیارد یورو به اقتصاد این کشور ضربه زده است.

در پی جنگ اوکراین و پیامدهای آن از جمله افزایش قیمت‌های انرژی، آلمان تاکنون ۱۰۰ میلیارد یورو (معادل ۱۰۶/۷ میلیارد دلار) متضرر شده است.

تهاجم نظامی روسیه و جهش قیمت انرژی نزدیک به ۲/۵ درصد کل تولید داخلی یا معادل ۱۰۰ میلیارد یورو در سال ۲۰۲۲ به اقتصاد آلمان ضربه زد و این هزینه‌ها همچنان ادامه خواهد داشت. اقتصاد آلمان در این بحران سخت‌ترین ضربه را خورد، زیرا به‌شدت به انرژی روسیه وابسته است.

در ادامه اعتراض مردم آلمان به کمک‌های نظامی این کشور به دولت و ارتش کی‌یف و شعله‌ور کردن جنگ در اوکراین، روز جمعه نامه سرگشاده‌ای با امضای بیش از ۵۰۰ هزار نفر به اولاف شولتس، صدراعظم آلمان ارسال کردند.

بحران دوباره در شبه‌جزیره کره

«جهان‌صنعت»– در پی آزمایش جدید موشکی کره‌شمالی، نخست‌وزیر ژاپن خواستار نشست فوری شورای امنیت سازمان ملل برای بررسی «تهدیدهای موشکی کره‌شمالی» شد.

ساعاتی پس از آزمایش موشکی جدید کره‌شمالی، «فومیو کیشیدا» نخست‌وزیر ژاپن خواستار برگزاری نشست فوری شورای امنیت سازمان ملل برای بررسی «تهدیدهای موشکی کره‌شمالی» شد. یک روز پس از آنکه کره‌شمالی تایید کرد موشک بالستیک قاره‌پیما آزمایش کرده، منابع نظامی به خبرگزاری «یونهاپ» کره‌جنوبی اعلام کردند که پیونگ‌یانگ بامداد دوشنبه (دیروز) یک موشک بالستیک که نوع آن مشخص نیست به سمت دریای شرقی شلیک کرده است.

گارد ساحلی ژاپن نیز اعلام کرد کره‌شمالی دوشنبه ۳ موشک بالستیک را آزمایش کرده است. آزمایش این موشک‌های بالستیک، همزمان با هشدارهای مقامات ارشد کره‌شمالی نسبت به افزایش حضور راهبردی آمریکا در شبه‌جزیره کره انجام می‌شود. در بیانیه دولت کره‌شمالی آمده است که «به دقت در حال بررسی تاثیر این امر بر امنیت کشورمان هستیم. استفاده از اقیانوس آرام به عنوان برد شلیک موشک‌های ما به رفتار نیروهای ایالات‌متحده بستگی دارد.»

پرتاب این موشک همچنین دو روز پس از آن انجام می‌شود که کره‌شمالی یک موشک بالستیک قاره‌پیما (ICBM) را به سمت دریا در سواحل غربی ژاپن شلیک کرده بود.

پرتاب موشک بامداد دوشنبه سومین آزمایش تسلیحاتی بزرگ کره‌شمالی در سال جاری پس از تهدید پیونگ یانگ به پاسخ «بی‌سابقه مستمر و قوی» است. این پرتاب همزمان با آن است که کره‌جنوبی و ایالات‌متحده برای برگزاری مانور نظامی سالانه خود به عنوان بخشی از تلاش‌ها برای مقابله با توان موشکی کره‌شمالی آماده می‌شوند. در هفته‌ها و ماه‌های اخیر کره‌شمالی آزمایش موشک‌های بالستیک را افزایش داده، پیونگ‌یانگ می‌گوید این اقدامات دفاعی و پاسخی به تحرکات و رزمایش‌های گسترده و مشترک آمریکا و کره‌جنوبی در اطراف مرزهای کره‌شمالی است.

امارات از ارائه قطعنامه علیه اسراییل منصرف شد

ایسنا– پس از آنکه رسانه‌ها از تهیه پیش‌نویس قطعنامه‌ای توسط امارات علیه شهرک‌سازی‌های رژیم صهیونیستی و ارائه آن به شورای امنیت طی روز گذشته (دوشنبه) خبر دادند، ابوظبی اعلام کرد که از ارائه این پیش‌نویس و درخواست برای رای‌گیری در این‌باره منصرف شده است.

به گزارش خبرگزاری فلسطینی سما، امارات به شورای امنیت اعلام کرده است که خواستار رای‌گیری درباره پیش‌نویس قطعنامه علیه شهرک‌سازی‌های رژیم صهیونیستی در اراضی اشغالی نخواهد شد.

رویترز اعلام کرد که امارات با ارسال نامه‌ای برای اعضای شورای امنیت اعلام کرده در حال تهیه یک بیانیه است و این بیانیه باید مورد توافق اعضای شورا قرار بگیرد. در پیام امارات به اعضای شورای امنیت آمده است: با توجه به مذاکرات مثبت میان طرف‌ها (تشکیلات خودگردان و اسراییل) در حال تهیه یک بیانیه هستیم و انتظار داریم مورد توافق همه قرار بگیرد.

امارات همچنین اعلام کرد: بنابراین امروز درباره پیش‌نویس قطعنامه تهیه شده رای‌گیری نخواهد شد و بیشتر نکات این بیانیه نیز برگرفته از پیش‌نویس مذکور است.

آکسیوس نیز در این باره اعلام کرد که در پی تلاش‌های دولت آمریکا تشکیلات خودگردان فلسطین با توقف موقت تلاش‌هایش برای تصویب قطعنامه علیه شهرک‌سازی‌های اسراییل در شورای امنیت موافقت کرده است.

در این گزارش همچنین آمده است که براساس تفاهمات به دست آمده، مقامات اسراییلی گفته‌اند فلسطینی‌ها تلاش‌های خود برای رای دادن به قطعنامه را متوقف خواهند کرد. در مقابل آمریکا از بیانیه ریاستی شورای امنیت در محکومیت شهرک‌سازی‌های اسراییل حمایت خواهد کرد.

طبق این گزارش، بیانیه ریاستی نمادین و غیرالزام‌آور است، اما این اولین باری است که آمریکا از چنین بیانیه‌ای درباره مساله شهرک‌سازی‌های اسراییل در بیش از شش سال گذشته حمایت می‌کند و واشنگتن هر قطعنامه‌ای در این زمینه را وتو کرده بود.

در این گزارش همچنین آمده است که اسراییل در مقابل توقف فعالیت تشکیلات خودگردان علیه شهرک‌سازی با توقف موقت برخی اقدامات یکجانبه در کرانه باختری موافقت کرده است.

اسراییل همچنین موافقت کرده که تخریب خانه‌های فلسطینی‌ها و اخراج فلسطینی‌ها را برای چند ماه متوقف کند

«جهان‌صنعت» چالش بدهی در جهان را بررسی می‌کند

بحران بهره ۱۳ تریلیون دلاری جهان

گروه بین‌الملل– همزمان با آغاز دهه ۲۰۲۰ بی‌سابقه‌ترین مشکلات و چالش‌های اقتصادی برای جهان آغاز شد؛ از همه‌گیری کرونا تا جنگ اوکراین که اکنون به تورم بی‌سابقه و رکود در اقتصاد جهانی دامن زده است. در این میان مساله نرخ بهره و بدهی یکی از مهم‌ترین مواردی است که امروزه اقتصاد جهانی با آن دست به گریبان است.

در این رابطه برآوردها نشان می‌دهد که در سه ماهه اول سال ۲۰۲۱ نرخ بهره در ۵۸ اقتصاد بزرگ و نوظهور ۲/۶ درصد بوده، در حالی که این رقم در سه ماهه پایانی سال ۲۰۲۲ به ۷/۱ درصد رسیده است. علاوه بر این کل بدهی این کشورها به رکورد ۳۰۰ تریلیون دلاری یا ۳۴۵ درصدی از تولید ناخالص داخلی آنها رسیده است. این بدان معناست که بدهی نسبت به قبل دوران همه‌گیری کرونا، ۲۵۵ تریلیون دلار یا ۳۲۰ درصد از تولید ناخالص داخلی افزایش یافته است. در این میان کارشناسان معتقدند هر چه جهان بدهکارتر شود، حساسیت‌ها نسبت به افزایش نرخ بهره نیز افزایش می‌یابد.

در این راستا، اکونومیست با ارزیابی اثر ترکیبی استقراض و نرخ بهره بالاتر، وضعیت دولت، بنگاه‌ها و خانوارهای ۵۸ کشور را بررسی و برآورد کرده که در سال ۲۰۲۱ صورتحساب بهره آنها به ۱۰/۴ تریلیون دلار (۱۲ درصد تولید ناخالص داخلی) و در سال ۲۰۲۲ به ۱۳ تریلیون دلار (۱۴/۵ درصد تولید ناخالص داخلی) ترکیب شده است. مطالعه اکونومیست همچنین نشان می‌دهد که اگر نرخ‌های بهره مسیر قیمت‌گذاری شده در بازارهای اوراق قرضه دولتی را دنبال کنند، تا سال ۲۰۲۷، نرخ بهره به حدود ۱۷ درصد تولید ناخالص داخلی خواهد رسید. همچنین یک درصد قیمت‌گذاری بالاتر علاوه بر آن چیزی که در بازارها قیمت‌گذاری شده، می‌تواند این رقم را به ۲۰ درصد از تولید ناخالص داخلی نیز برساند.

البته این مساله بی‌سابقه هم نیست. به عنوان مثال ایالات‌متحده آمریکا در بحران مالی سال ۲۰۰۸، رونق اقتصادی اواخر دهه ۱۹۹۰ و انفجار تورم در دهه ۱۹۸۰، نرخ بهره‌اش از ۲۰ درصد تولید ناخالص داخلی نیز فراتر رفته بود. با این حال هزینه این موضوع برای کشورهای مختلف و صنایع آنها متفاوت‌تر خواهد بود.

■ دوگانگی بهره در کشورهای مختلف

در اینجا سوال مهم این است که چه کسی قرار است این بار را به دوش بکشد؟ در این رابطه نشریه اکونومیست خانوارها، شرکت‌ها و دولت‌ها را در ۵۸ کشور براساس دو متغیر نسبت بدهی به درآمد و افزایش نرخ بهره در طول سه سال گذشته طبقه‌بندی کرده است. در این میان وقتی صحبت از خانوارها به میان می‌آید در اقتصادهای ثروتمند مانند هلند، نیوزلند و سوئد، نسبت به افزایش نرخ بهره حساسیت‌های بیشتری وجود دارد. بنابراین برآوردها نشان می‌دهد سطح بدهی هر سه کشور تقریبا دو برابر درآمد قابل تصرف آنها بوده و از پایان سال ۲۰۱۹ شاهد افزایش بازده اوراق قرضه کوتاه‌مدت دولتی به بیش از ۳ درصد بوده‌ایم.

با این حال، کشورهایی که زمان کمتری برای آماده شدن برای افزایش نرخ دارند، ممکن است با مشکلات بیشتری نسبت به همتایان بدهکار خود مواجه شوند. به عنوان مثال، وام‌های مسکن در هلند اغلب دارای نرخ‌های ثابت طولانی‌مدت هستند، به این معنی که خانوارهای این کشور نسبت به نرخ‌های بالاتر بهره مصون خواهند ماند. اما در سوئد وام‌های مسکن با نرخ شناور تقریبا دوسوم سهام را تشکیل می‌دهند که به این معنی است که مشکلات ممکن است سریع‌تر ظاهر شوند.

در اقتصادهای نوظهور نیز اگر چه نسبت بدهی به درآمد پایین‌تر است، اما همزمان داده‌های ارائه شده نیز ناقص است. در همین رابطه بررسی‌ها نشان می‌دهد در دنیای تجارت، افزایش تقاضای مصرف‌کننده باعث افزایش سود شده است. در ۳۳ کشور از ۳۹ کشوری که در این خصوص مورد مطالعه قرار گرفته‌اند، شواهد نشان می‌دهد که نسبت بدهی به سود ناخالص عملیاتی در سال گذشته کاهش یافته است. از این رو در شرایطی که بخش‌هایی از جهان از چنین وضعیتی سود برده‌اند، اما بار بدهی‌های بزرگ و شرایط مالی سخت‌تر ممکن است برای بسیاری دیگر نیز سنگین باشد.

بنابر گزارش اخیر شرکت تحقیقاتی s&p Global، نرخ‌های نکول بدهی شرکت‌های بزرگ اروپایی از زیر یک درصد در ابتدای سال ۲۰۲۲ به بیش از ۲ درصد در پایان سال افزایش یافته است. به عنوان مثال شرکت‌های فرانسوی با نسبت بدهی به سود ناخالص عملیاتی نزدیک به ۹ درصد بدهکار هستند. همچنین روسیه که از بازارهای خارجی جدا شده، شاهد افزایش بازدهی کوتاه‌مدت بوده است.

مجارستان، جایی که بانک مرکزی برای محافظت از پول خود به سرعت نرخ‌ها را افزایش داده است، نسبت به اندازه اقتصاد خود بدهی‌های سنگینی دارد یا ایتالیا که نسبت به هر کشور اروپایی دیگری شاهد افزایش بیشتری در بازده اوراق قرضه بوده است که خود این موضوع یک ریسک مهم محسوب می‌شود. به همین دلیل به نظر می‌رسد همزمان با تشدید سیاست‌های بانک مرکزی اروپا، خرید اوراق قرضه دولتی را متوقف کرده و در ماه مارس شروع به کوچک کردن ترازنامه خود خواهد کرد؛ امری که قابلیت تبدیل شدن به یک بحران را داراست.

■ چشم امید به چین

اقتصادهای نوظهور که با بدهی‌های خارجی دست و پنجه نرم می‌کنند ممکن است به کمک نیاز داشته باشند.

آرژانتین اخیرا با صندوق بین‌المللی پول به توافقنامه کمک مالی دست یافت که مستلزم سیاست ریاضت اقتصادی است. مصر نیز که بازدهی اوراق قرضه دولتی میان‌مدت را در حدود ۴ تا ۵ درصد بالاتر از سطح قبل از همه‌گیری بالا برده، سعی کرده از روند آرژانتین پیروی نکند.

در همین راستا است که برخی از کارشناسان معتقدند سرنوشت برخی از دولت‌ها، شرکت‌ها و خانوارها بستگی به نوع عملکرد اقتصادی چین دارد. در چین علی‌رغم سطوح بدهی بالا، نرخ بهره به آرامی افزایش یافته است. با این حال این چالش ممکن است تشدید شود، زیرا چین در حال حاضر بزرگ‌ترین وام‌دهنده به اقتصادهای فقیر جهان است و دوسوم پرداخت‌های خدمات بدهی خارجی آنها را نیز می‌بلعد. بنابراین تلاش‌ها جهت کاهش بدهی پیچیده‌تر از قبل خواهد شد.

گزارش ۲

فایننشال‌تایمز گزارش داد

جنگ تجاری ترانس آتلانتیک

«جهان‌صنعت»–قانونگذاران و گروه‌های تجاری اروپا پس از اقدام جدید کاخ سفید در زمینه گسترش سرمایه‌گذاری در فناوری سبز محصولات داخلی، به شدت از آن انتقاد کرده و از واشنگتن خواستند از اقدامات انفرادی با هدف صرفا تامین منافع خود خودداری کند.

روزنامه فایننشال‌تایمز نوشت: حمایت آمریکا از شارژر خودروهای برقی ساخت آمریکا که به تازگی توسط دولت این کشور رونمایی شد، پس از تصویب قانون کاهش تورم به ارزش ۳۶۹ میلیارد دلار در آگوست (مرداد) گذشته صورت می‌گیرد که صدها میلیارد دلار در قالب یارانه و اعتبارات مالیاتی برای فناوری سبز تولید شده در آمریکا اختصاص می‌دهد.

لوئیزا سانتوس معاون مدیر کل شرکت بیزنس یوروپ که نمایندگی شرکت‌های تجاری در سراسر اتحادیه اروپا را برعهده دارد، در این زمینه گفت: مهم‌ترین شریک تجاری ما (آمریکا) براساس منافع خود تصمیم‌گیری می‌کند. آنها به این اقدام خود ادامه می‌دهند اما از ما می‌خواهند از آمریکا در اختلافاتش با چین حمایت کنیم.

سخنگوی شرکت دیجیتال یوروپ نیز که نمایندگی بخش فناوری قاره اروپا را برعهده دارد، تازه‌ترین حمایت آمریکا از تولیدات داخلی در این کشور را اقدامی که قبلا نیز شبیه آن مشاهده شده است، توصیف کرد. سیسیلیا بونفلد داهل مدیر این شرکت نیز گفت مسیر رسیدن به اهداف آب و هوایی مشترک ما از طریق خرید بیشتر تولیدات آمریکایی نیست بلکه به اقدامات و استانداردهای مشترک نیاز است.

کمیسیون اروپا اعلام کرده که به دنبال مذاکره با آمریکا

در مورد یارانه‌ها خواهد بود. سخنگوی کمیسیون اروپا هفته گذشته گفت: باید به دنبال هم‌افزایی باشیم و برای جلوگیری از موانع تجاری در روابط ترانس آتلانتیک تلاش کنیم. وی گفت: این کمیسیون به ابراز نگرانی‌ها درباره تبعیض‌های تجاری با همتایان آمریکا ادامه خواهد داد.

تازه‌ترین بسته حمایت از محصولات داخلی آمریکا، بخشی از قانون زیرساخت‌ها در این کشور، شامل سرمایه‌گذاری ۷/۵ میلیارد دلاری دولت در شارژر خودروهای برقی، ۱۰ میلیارد دلار در حمل و نقل پاک و بیش از ۷ میلیارد دلار در قطعات باتری خودروهای برقی، مواد معدنی حیاتی و مواد خام خواهد بود. کاخ سفید هفته گذشته این حمایت را «ابزاری برای گسترش تولیدات داخلی» توصیف کرد. به گزارش ایرنا در ادامه این گزارش آمده است: در حالی که گروه‌های تجاری و قانونگذاران اروپایی تکرار اقدامات واشنگتن در تمایل نداشتن برای مشورت با شرکای بزرگ تجاری خود در حوزه یارانه‌های انرژی سبز را مورد انتقاد شدید قرار داده‌اند، برخی از شرکت‌های اروپایی که عملیات گسترده‌تری در آمریکا دارند از آن استقبال کرده‌اند.

شرکت بزرگ فناوری ABB مستقر در سوییس که یکی از تولیدکنندگان پیشرو شارژرهای الکتریکی در اروپا است و ایالات‌متحده را بزرگ‌ترین بازار خود می‌داند، در این زمینه ابراز امیدواری کرده که تصمیم جدید آمریکا برای این شرکت سودمند باشد. شرکت تولیدکننده مواد شیمیایی آلمان موسوم به BASF نیز که بیش از ۱۶ هزار کارگر را در بیش از ۱۵۰ منطقه در آمریکای شمالی استخدام کرده، گفت که به فرصت‌های موجود در چارچوب قانون کاهش تورم و قانون زیرساخت‌ها توجه دارد.

بروکسل تاکنون تهدید کرده به سازمان تجارت جهانی شکایت خواهد کرد. مقررات این سازمان، براساس قانون کاهش تورم، ارتباط حمایت دولتی با تولید داخلی را ممنوع می‌کند. مقام‌های اروپایی همچنین مدعی اند که آمریکا تلاش می‌کند شرکت‌ها را از اتحادیه اروپا دور کند. شرکت آلمانی BASF گفته که حدود ۱۵ درصد از هزینه‌های سرمایه‌ای خود را طی چهار سال آینده در آمریکای شمالی صرف خواهد کرد.

اقدام جدید آمریکا همچنین سوالاتی را درباره تشکیل شورای تجارت و فناوری (TTC) برانگیخته است. این شورا ۱۸ ماه پیش برای هماهنگ کردن قوانین بین آمریکا و اروپا ایجاد شد.

این شورا به‌رغم اینکه جینا ریمتندو وزیر تجارت، آنتونی بلینکن وزیر امور خارجه و کاترین تای نماینده تجاری آمریکا از طرف واشنگتن در آن حضور دارند و والدیس دامبروسکیس و مارگرت وستاگر کمیسیونرهای تجارت و رقابت اتحادیه اروپا، از طرف اروپا عضو آن هستند، نتایج چندانی نداشته است.

هفته گذشته کمیسیون اروپا اعلام کرد: اتحادیه اروپا و آمریکا باید با یکدیگر همکاری کنند تا زنجیره تامین انعطاف‌پذیر را ارتقا دهند و از گذار به اقتصادهای بر پایه کاهش کربن در هر دو سوی آتلانتیک (اقیانوس اطلس) حمایت کنند. این یکی از اهداف اصلی همکاری ما با ایالات‌متحده در شورای تجارت و فناوری است.

گروه‌های تجاری در اروپا همچنین علاقه‌مند هستند شورای تجارت و فناوری نقش مهم‌تری در شکل‌دهی به روابط تجاری آمریکا و اروپا ایفا کند. سخنگوی شرکت دیجیتال یوروپ در این زمینه گفت: شورایی برای بحث درباره این مسائل و همسویی با متحدان خود داریم. بیایید از آن استفاده یا آن را رها کنیم.

گزارش ۳

یورونیوز گزارش داد

در کنفرانس امنیتی مونیخ چه گذشت؟

«جهان‌صنعت»– کنفرانس امنیتی مونیخ در حالی به پایان می‌رسد که موضوع تهاجم نظامی روسیه به اوکراین در مرکز توجه این نشست قرار داشت. همزمان تنش‌های اخیر بین آمریکا و چین نیز از موضوعات مطرح شده در این کنفرانس سالانه بود.

کنفرانس امنیتی مونیخ روز جمعه با سخنان ولودیمیر زلنسکی رییس‌جمهوری اوکراین آغاز به کار کرد. زلنسکی در اظهارات خود خواستار سرعت گرفتن تلاش‌ها برای کمک به اوکراین شد و گفت: «باید عجله کنیم. ما به افزایش سرعت در توافق‌ها و تحویل تجهیزات نیاز داریم تا جلوی روسیه را بگیریم.»

رییس‌جمهوری اوکراین که از طریق تماس ویدئویی در این جلسه حاضر شده بود، اضافه کرد: «مساله فقط این نیست که اوکراین باید ببرد. مساله این است که جالوت باید ببازد و هیچ جایگزینی به جز پیروزی اوکراین در این جنگ وجود ندارد.» جالوت، نام شخصیتی منفور است که در جنگ با قوم طالوت، به دست داوود پیامبر کشته شد.

اولاف شولتس، صدراعظم آلمان، نیز در سخنان خود که پس از زلنسکی ایراد شد، از کشورهایی که می‌توانند به اوکراین تانک تحویل دهند خواست واقعا این کار را انجام دهند. شولتس وعده داد که یک «کارزار فشرده» را برای ترغیب متحدان غربی جهت اقدام در این باره هدایت کند. صدراعظم آلمان افزود: چشم‌انداز جنگ در اوکراین به‌گونه‌ای است که این نزاع می‌تواند برای مدت طولانی ادامه یابد.

به گزارش یورونیوز، اوکراین برای مقابله با حمله روسیه به سلاح‌های غربی وابسته است. کشورهای غربی تاکنون در کنار این کشور قرار داشته‌اند، با این حال زلنسکی می‌گوید غرب در برخی مواقع در برآورده کردن درخواست‌های او کند عمل کرده است.

امانوئل ماکرون رییس‌جمهوری فرانسه از جمله دیگر چهره‌های برجسته روز نخست این کنفرانس بود که بر حمایت از اوکراین برای حرکت به سمت «مذاکرات معتبر» تاکید کرد و گفت: «باید حمایت و تلاش خود را برای کمک به مقاومت مردم و ارتش اوکراین به طور کامل تشدید کنیم.»

وی در عین حال افزود: اکنون زمان گفت‌وگو نیست، زیرا ما روسیه را داریم که جنگ را انتخاب کرده است. وی تاکید کرد که روسیه نمی‌تواند و نباید در این جنگ پیروز شود و تجاوز روسیه باید شکست بخورد. او گفت که «آماده یک درگیری طولانی‌مدت» است.

■ در روز دوم چه گذشت؟

متحدان غربی اوکراین در روز دوم کنفرانس امنیتی مونیخ بار دیگر به کی‌یف قول دادند تا تجهیزات مورد نیاز را برای شکست روسیه ارسال کنند. ینس استولتنبرگ دبیرکل ناتو در سخنانی گفت «هیچ نشانه‌ای» وجود ندارد که ولادیمیر پوتین «جاه‌طلبی‌های خود را تغییر داده باشد» وی افزود: «ضروری است به اوکراین آنچه برای پیروزی و بقا به‌عنوان یک کشور مستقل در اروپا نیاز دارد داده شود.» وی تصریح کرد بزرگ‌ترین خطر این است که پوتین برنده شود. اگر پوتین در اوکراین پیروز شود پیام برای او و دیگر رهبران اقتدارگرا این خواهد بود که می‌توانند از زور برای رسیدن به آنچه می‌خواهند استفاده کنند.

ریشی سوناک نخست‌وزیر بریتانیا از رهبران جهان خواست تا حمایت‌ها از اوکراین را «دو برابر» کنند و گفت که برای محافظت از این کشور و بقیه اروپا در برابر روسیه تسلیحات و تضمین‌های امنیتی لازم است.

سوناک با تاکید بر تعهد اخیر بریتانیا برای ارسال تانک، سیستم‌های دفاع هوایی پیشرفته و موشک‌های دوربرد به اوکراین از سایر کشورها نیز خواست تا قبل از آغاز حمله بهاری روسیه از این روش پیروی کنند. وی افزود: «زمانی که پوتین این جنگ را آغاز کرد روی این موضوع قمار کرد که عزم ما از بین خواهد رفت، هم‌اکنون نیز شرط می‌بندد که اعصاب‌مان را از دست می‌دهیم.»

اورزولا فن‌درلاین رییس کمیسیون اروپا روز شنبه خواستار «تلاش‌های مضاعف» در حمایت نظامی از اوکراین برای دفع تهاجم روسیه شد. این مقام اروپایی تاکید کرد که «زمان سرعت گرفتن فرا رسیده است، چراکه اوکراین برای زنده ماندن به تجهیزات نیاز دارد».

فن‌درلاین خواستار تسریع در تولید تسلیحات استاندارد مانند مهمات شد که کی‌یف «به‌شدت به آن نیاز دارد».

کامالا هریس معاون رییس‌جمهوری آمریکا گفت که روسیه در جنگ خود در اوکراین مرتکب «جنایت علیه بشریت» شده است. گفتنی است این نخستین‌بار است که ایالات‌متحده به‌طور رسمی روسیه را به جنایت علیه بشریت و جنایت جنگی متهم می‌کند.

■ روز سوم کنفرانس مونیخ

جوزف بورل مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا یکشنبه در آخرین روز کنفرانس امنیتی مونیخ گفت: «اقدامات بسیار بیشتری، سریع‌تر باید انجام شود. هنوز کارهای زیادی مانده است. باید حمایت نظامی (از اوکراین) را افزایش دهیم و سرعت بخشیم»

بورل همچنین با اعلام حمایت از پیشنهاد استونی مبنی بر خرید مهمات از سوی اعضای اتحادیه اروپا در جهت کمک اوکراین افزود: «کاملا از پیشنهاد نخست‌وزیر استونی حمایت می‌کنم و روی آن کار می‌کنیم و حتما اثربخش خواهد بود.» پیشتر کایا کالاس نخست‌وزیر استونی این پیشنهاد را مبنی بر خرید مهمات در جهت کمک به اوکراین در کنفرانس امنیتی مونیخ مطرح کرده بود.

■ تنش‌های چین و آمریکا در کنفرانس مونیخ

وانگ یی رییس دستگاه دیپلماسی چین در روز دوم این کنفرانس ایالات‌متحده را هدف انتقاد قرار داد و ساقط کردن بالون چینی را واکنش «پوچ و هیستریک» آمریکا توصیف کرد. وی بار دیگر تاکید کرد که این بالون برای استفاده در فعالیت‌های «غیرنظامی» بوده است. وی گفت: «از ایالات‌متحده می‌خواهیم که برای منحرف کردن افکار از مشکلات داخلی‌اش چنین کارهای پوچی را انجام ندهد.» با این حال طبق اخبار درز پیدا کرده از نشست آنتونی بلینکن وزیر امور خارجه آمریکا با وانگ یی همتای چینی او، رییس دستگاه دیپلماسی آمریکا تاکید کرده است که ماجرای بالون چینی «اقدامی غیرمسوولانه بود که هرگز نباید تکرار شود». از سوی دیگر بلینکن به وانگ‌یی تاکید کرده است که ایالات‌متحده به‌دنبال درگیری با چین یا جنگ سرد جدید نیست و واشنگتن قصد دارد خطوط ارتباطی با پکن باز بماند.

«جهان‌صنعت» تاثیر احتمال حذف ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی بر بازار سرمایه را بررسی کرد

کولاک بورس

«جهان‌صنعت»- ماه پایانی سال برای بورس خوش‌یمن بود. هرچند باید رشد قابل توجه شاخص را مدیون حذف ارز فرزین و البته بالا رفتن قیمت دلار طی روزهای گذشته دانست.

معاملات بورس روز گذشته در حالی رقم خورد که اهالی بازار سرمایه شاهد گام بلند نماگر اصلی تالار شیشه‌ای بودند؛ به‌طوری که شاخص کل بورس با افزایش ۶۰ هزار و ۸۹۶ واحدی که معادل ۳/۹۷ درصد این شاخص است روبه‌رو شد. بر این اساس شاخص کل در پایان معاملات دیروز در سطح یک میلیون و ۵۹۴ هزار واحدی ایستاد.

همزمان با معاملات بازار سهام، بانک مرکزی اعلام کرد که مرکز مبادله ارز و طلای ایران از روز سه‌شنبه مورخ دوم اسفند ۱۴۰۱ فعالیت رسمی خود را در حوزه معاملات ارزی (اسکناس و حواله) آغاز می‌کند که این به معنای پایان عمر دلار ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی فرزین است.

به این ترتیب ارز صنایعی نظیر شیمیایی، فلزی و نفتی، از این پس براساس مکانیسم عرضه و تقاضا کشف قیمت و عرضه خواهد شد؛ موضوعی که کارشناسان بارها نسبت به آن هشدار داده بودند و البته شاید این یکی از درست‌ترین تصمیم‌های بانک مرکزی در دوره جدید بوده است.

از سوی دیگر بالا رفتن همزمان قیمت دلار و حذف ارز دستوری ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومانی سیگنال قوی به بازار سرمایه برای رشد است. هرچند می‌توان گفت که رونق بازار سرمایه و بورس می‌تواند در کوتاه‌مدت حتی به کنترل بازار ارز نیز کمک کند.

کارشناسان بازار سرمایه معتقدند بازار سرمایه از نوسان‌گیران و سرمایه‌گذاران میان‌مدت و بلندمدت تشکیل شده است و هر یک از این گروه‌ها نیز منافع گاهی متضاد دارند که می‌تواند روند بورس را با اختلال مواجه کند.

سرمایه‌گذاران میان‌مدت و بلندمدت با تکیه بر تحلیل‌های بنیادی و پیشینه سودآوری شرکت‌های بورسی اقدام به سرمایه‌گذاری در بورس می‌کنند که این افراد به دنبال تشکیل روندهای ثابت در بازار سرمایه هستند. این افراد قادر به کسب بازدهی‌های معقول نسبت به سایر بازارهای موازی خواهند بود.

در همین زمینه نیما غلامرضایی کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «جهان‌صنعت» گفت: بازار سرمایه همواره از نرخ‌های دستوری رنج برده است. نرخ ارز ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان همان سرنوشت ارز ۴۲۰۰ تومانی در انتظارش بود که خوشبختانه از این تصمیم صرف‌نظر شد.

وی افزود: واکنش بازار امروز طبیعی بود و این روند رشد می‌تواند ادامه داشته باشد، چرا که شاخص بورس و بسیاری از سهم‌ها عقب‌ماندگی بسیاری از سایر بازارها دارند. چنانکه ارز دلاری بازار سرمایه اکنون به سال‌های ۹۸ و ۹۹ رسیده است.

این کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: کشف قیمت دلار در سامانه نیما اگر با مکانیسم عرضه و تقاضا به درستی انجام گیرد و دوباره از راه جدیدی محدود نشود، اتفاق بسیار مهمی برای کل بازار سرمایه به‌شمار می‌آید.

غلامرضایی تصریح کرد: البته باید توجه کرد که ریسک دیگری متوجه بازار نشود. ریسک‌های سیستماتیک سیاسی یا تصمیم‌های مخرب می‌تواند روند صعودی بازار را متوقف کند.

وی یادآور شد: شاخص بورس احتمالا این هفته روزهای خوبی را سپری می‌کند اما اگر اتفاق ویژه‌ای رخ ندهد بهار سال ۱۴۰۲ با سقف‌شکنی بازار سرمایه روبه‌رو خواهیم شد. به نظر می‌رسد اعتماد به بازار سرمایه طی هفته‌های آینده تا حدودی احیا خواهد شد.

■ توجه به بازار سرمایه راهکار کوتاه‌مدت برای کاهش نرخ ارز

همچنین کارشناس اقتصادی با اشاره به نوسانات روزهای اخیر قیمت دلار به مهر گفت: در برهه زمانی‌ای قرار داریم که نرخ ارز به صورت افسارگسیخته‌ای در حال بالا رفتن است؛ موردی که ناگزیر به تجربه آن هستیم و ماشین چاپ پولی که به جای کاهش سرعت انگار دیگر مدت‌هاست از کنترل خارج شده و یکی پس از دیگری بازارهای مختلف را دستخوش تغییرات می‌کند.

علی فراقی افزود: حال اگر به نحوه رشد قیمت‌ها نگاهی بیندازیم زمانی که نرخ بازاری بیش از حد دچار رشد و امکان فعالیت در آن سخت می‌شود و افراد قصد بر فعالیت در بازارهایی را دارند که امکان خرید با پول‌های کوچک‌تر را داشته باشد و به همین دلیل است که ما در بازاری مانند ملک شاهد افت حجم معاملات هستیم و پول‌هایی که کوچک‌تر هستند روانه بازارهایی مانند طلا، ارز و از این دست موارد می‌شوند تا بتوانند در مقابل شکنندگی ارزش ریال، ارزش خود را حفظ کنند.

این کارشناس اقتصادی تشریح کرد: هرچند قبل‌تر نسبت به رشد ناگزیر بازار سرمایه صحبت شده بود ولی زمانی که این حجم از پول را مشاهده می‌کنیم که در دیگر بازارها قله‌ها را یکی پس از دیگری فتح می‌کند و عملا هم برای فرار از تورم افسارگسیخته موجود است. بهترین راه ممکن می‌تواند بازار سرمایه باشد البته به شیوه درست؛ موردی که در اوایل مسیر رشدی قابل توجه گذشته به خوبی شروع به کار کرد ولی با سرانجام مناسبی مواجه نشد، به شکلی که خیلی از افرادی که در حال حاضر در بازارهای موازی به خوبی فعال هستند زمانی چشم اعتماد به بازار بهتری همچون بازار سرمایه داشتند.

وی اضافه کرد: برای راهکار حال حاضر بازار که دلار ۴۹ هزار تومانی و سکه ۲۹ میلیون تومانی را لمس کردیم با توجه به عدم اعتماد موجود در حال حاضر بازار سرمایه ولی با وجود این سیل عظیم بهترین راهکار فرستادن پالس‌های مثبتی از این بازار است، زیرا ناچارا نقدینگی موجود به دنبال تحمیل خود است و چه بسا بهتر است وارد صنایع، شرکت‌ها و تولیدکنندگان شود تا عملا در بازارهایی که صرفا در انتها نتیجه معقول نخواهند داشت موردی که سیاستگذار زمانی که تب و تاب حرکت نقدینگی داغ‌تر می‌شود به خوبی می‌تواند پول سرگردان را با اندکی جلب توجه به سمت خود روانه کند و امیدواری بر این است در پله اول شاهد برنامه‌های سرکوبگرانه برای عدم جذابیت در بازار نباشیم و کم‌کم به سمت خلاف آن حرکت کنیم.

فراقی در پایان گفت: ورود این حجم از نقدینگی به بازار سرمایه به خوبی می‌تواند توسط شرکت‌های مناسب جذب شود و تولید یک جایگزین نهایی کند که به خوبی می‌تواند یک سد مهارکننده خوب در مقابل این مقدار از پول باشد و البته موردی که بارها توسط بسیاری از فعالان بیان شده و می‌شود و مورد تشدیدکننده قیمت‌های حال حاضر که همزمان شدند، درخواست افراد عادی برای دریافت دلار و آخرین ماه سال برای تولیدکنندگان و واردکنندگان که تقاضای فزاینده‌ای را درون بازار ایجاد کرده که البته قیمت‌های بالاتر را محتمل می‌نماید ولی پس از فروکش کردن تقاضای تاجران در پایان سال انتظار یک اصلاح قیمتی پس از یک وقفه هم بسیار محتمل است.

تحلیل روز

سری تحلیل‌های نماد «ورنا»

علی هدیه*- در تحلیل دوشنبه ۳۰ آبان ۱۴۰۱ (روزنامه شماره ۵۱۵۱ «جهان‌صنعت») در خصوص روند کوتاه‌مدت ورنا، زمانی که قیمت در سطح ۵۰۰ تومان قرار داشت، پیش‌بینی شد موج صعودی D تا محدوده مقاومتی خط میان روندی، یعنی سطح ۷۰۰ تومان ادامه داشته و پس از آن نزول مجددی در قالب موج E آغاز خواهد شد.

پس از گذشت کمتر از ۲ ماه، روند مورد نظر شکل گرفت و با رسیدن قیمت به محدوده مقاومتی ۸۰۰ تومان، در تحلیل دوشنبه ۳ بهمن ۱۴۰۱ (روزنامه شماره ۵۱۷۶ «جهان‌صنعت») پیش‌بینی شد موج نزولی مجددی آغاز شده که این موج نزولی می‌تواند تا محدوده ۵۵۰ تومان ادامه داشته باشد.اکنون پس از گذشت کمتر از یک ماه از آخرین تحلیل، قیمت به محدوده حمایتی ۵۸۰ تومان رسیده و با خاتمه موج اصلاحی فعلی در تایم فریم میان‌مدت یعنی موج B، می‌توان انتظار صعود تا سقف ۱۵۰۰ تومان را تا اواسط سال ۱۴۰۲ داشت.

*** کارشناس بازار سرمایه**

خبر

لایحه بودجه ۱۴۰۲ قربانی هزینه‌تراشی مجلس نشود

یک کارشناس اقتصادی با اشاره به تغییرات لایحه بودجه در مجلس و کمیسیون تلفیق، گفت: اتفاقی که در بودجه‌ریزی رخ می‌دهد باعث از بین رفتن تراز درآمدها و مصارف بودجه خواهد شد که سبب کسری بودجه و افزایش تورم می‌شود و دود آن به چشم مردم خواهد رفت.

«حمیدرضا جیهانی» در گفت‌وگو با ایرنا به تغییرات اعمال‌شده در بودجه ۱۴۰۲ توسط کمیسیون تلفیق اشاره کرد و افزود: دولت‌ها همیشه به دنبال مدیریت منابع خود اعم از دارایی نقدی و غیرنقدی هستند.

وی اظهار داشت: دولت با توجه به برآوردهای خود در خصوص هزینه مصارف، در نظر دارد تا در بودجه ۱۴۰۲ رقمی حدود ۱۹ هزار میلیارد تومان را برای لایحه قیر در نظر بگیرد، این امر یکی از موضوعات مورد دغدغه افرادی بود که به دنبال شفافیت و پرهیز از سوءاستفاده‌های احتمالی نمایندگان مجلس هستند.

جیهانی خاطرنشان کرد: متاسفانه نمایندگان مجلس این رقم در نظر گرفته شده در بودجه را تا حدود ۲۵ هزار میلیارد تومان افزایش دادند که این امر باعث اعمال فشار بر منابع درآمدی دولت و نیز افزایش هزینه‌ها خواهد شد.

این کارشناس ارشد اقتصادی اظهار داشت: به‌طور معمول دولت‌ها تلاش می‌کنند در بودجه از شفافیت فرار کنند؛ اما برخلاف همیشه دولت سیزدهم سعی داشته و دارد تا به منظور افزایش شفافیت در بودجه اقدام به کسب درآمدها از طریق بورس و به صورت نقدی کند.

وی اعلام کرد: با توجه به چنین موضوعی اما نمایندگان مجلس، این مساله را به سمت تهاتر بردند تا رانت را به خود اختصاص دهند که این مساله به نفع تنظیم یک بودجه شفاف نخواهد بود.

جیهانی با تاکید بر اینکه مجری بودجه دولت و تصویب‌کننده و ناظر آن مجلس است، اظهار داشت: اگر نمایندگان مجلس با توجه به سیاست‌های کلی ابلاغی و رویکردهای بلندمدت کشور اقدام به اعمال تغییرات در بودجه کنند، این امر به عنوان موضوعی قابل قبول تلقی خواهد شد؛ اما اگر قرار باشد رویکردهای بودجه اعم از بحث شفافیت و نیز دیگر موضوعات دستخوش تغییر شود، به هیچ عنوان مناسب کلیت نظام بودجه‌ریزی و فضای اقتصادی کشور نیست و باید به‌طور حتم از آن اجتناب کنند.

این کارشناس مسائل اقتصادی خاطرنشان کرد: به‌طور معمول نمایندگان مجلس در کمیسیون تلفیق و نیز صحن علنی مجلس، تحت تاثیر نگاه‌های منطقه‌ای و حوزه انتخاباتی اقدام به دستکاری در بودجه می‌کنند.

جیهانی اعلام کرد: اتفاقی که در نگاه جامع بودجه‌ریزی و اقتصادی در بودجه رخ می‌دهد، از بین رفتن تراز درآمدها و مصارف است که این امر باعث کسری بودجه در دولت، استقراض از بانک مرکزی و افزایش تورم می‌شود و به مراتب دود آن به چشم مردم خواهد رفت.

این کارشناس مسائل اقتصادی اظهار داشت: بهتر است یک بار نمایندگان مجلس به دولت اجازه دهند تا بودجه‌ای که دولت تهیه کرده است را تایید کنند و اگر دولت نتوانست بودجه‌ای که ارائه کرده به صورت تراز اجرا کند، اقدام به توبیخ از طریق سازوکارهای برخوردی کنند.

خبر

خوراک پتروشیمی‌ها در سال ۱۴۰۲ ارزان‌تر از امسال خواهد بود؟

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: با فرض دلار ۴۰ هزار تومانی هم خوراک پتروشیمی‌ها به سقف هفت هزار تومان نخواهد رسید؛ بنابراین قطعا نرخ خوراک پتروشیمی‌ها به صورت دلاری در سال ۱۴۰۲ ارزان‌تر از امسال خواهد بود.

به گزارش سازمان بورس، «مهدی رضایتی» با بیان اینکه اکنون نرخ خوراک پتروشیمی‌ها در کشور ما از نرخ هاب‌های تولیدکننده در آمریکا و کانادا بالاتر است، افزود: نکته اینجاست که با توجه به افزایش نرخ ارز از سال گذشته تاکنون، حتی افزایش سقف نرخ خوراک پتروشیمی‌ها از پنج هزار تومان به هفت هزار تومان ریسک جدیدی به صنعت پتروشیمی تحمیل نخواهد کرد و سهم‌های پتروشیمی ریسک بالا بودن نرخ خوراک را از سال گذشته در خود لحاظ کرده‌اند.

وی اضافه کرد: در نظر داشته باشید که سقف پنج هزار تومانی برای خوراک پتروشیمی‌ها در زمستان سال ۱۴۰۰ تعیین شد و نرخ دلار نیمایی از آن زمان تاکنون افزایش قابل توجهی داشته است.

رضایتی اظهار داشت: طبق فرمول، با دلار ۴۰ هزار تومانی هم به سقف هفت هزار تومان نخواهد رسید؛ بنابراین به‌طور قطع نرخ خوراک پتروشیمی‌ها به صورت دلاری در سال ۱۴۰۲ ارزان‌تر از امسال خواهد بود.

وی ادامه داد: ضمن اینکه افزایش احتمالی نرخ ارز در سامانه نیما، نقطه مثبتی پیش روی بازار سرمایه است که این اتفاق مثبت هنوز در سهم‌ها دیده نشده است.

این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: اگر شرایطی فراهم شود که نرخ ارز در سامانه نیما افزایش یابد یا شرکت‌های پتروشیمی هم بتوانند حداقل بخشی از درآمدهای ارزی خود را در بازار توافقی عرضه کنند، حتما شاهد رشد سودآوری پتروشیمی‌ها خواهیم بود.

وی با اشاره به معاملات بورس کالا گفت: علاوه بر اینها، معاملات بورس کالا به خصوص در گروه محصولات فولادی نشان می‌دهد نرخ ارز در بازار آزاد به مرور روی قیمت محصولات صنایع نیز تاثیرگذار خواهد بود.

رضایتی تصریح کرد: بازار سرمایه نسبت به بازارهای موازی عقب‌ماندگی زیادی دارد و با توجه به وضعیت بازار ارز می‌توان امیدوار بود این عقب‌ماندگی در ماه‌های آینده جبران شود. از نظر تحلیلی سهم‌های گروه فلزات اساسی (فولادی و مس) که نسبت P/E به‌طور میانگین ۳ دارند، جذابیت زیادی برای سرمایه‌گذاری دارند.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: سهم‌های گروه پتروشیمی هم با دلار ۴۰ هزار تومانی، P/E میانگین ۵ داشته و پتانسیل رشدی معقول خواهند داشت.

شفافیت بورس دست مافیای خودرو را قطع می‌کند

سخنگوی کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها گفت: امیدواریم به کمک شفافیت بورس و عرضه خودروها در این بازار، دست مافیای خودرو قطع شود که در این حوزه با مصوبه کمیسیون تلفیق بودجه مجلس از سال آینده طبق قانون، کل خودروها در بورس عرضه می‌شود.

«حسین بامیری» در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایرنا در مورد عرضه خودرو در بورس کالا، اظهار داشت: ورود خودرو به بورس، شیوه موفقی برای تعادل‌بخشی به عرضه و تقاضای خودرو در کشور بوده است، چراکه با حذف قیمت‌گذاری دستوری به مرور واسطه‌ها و دلالان از چرخه خرید و فروش حذف می‌شوند و خودرو با قیمت واقعی و متعادلی به دست مردم می‌رسد.

وی بیان کرد: موافق عرضه خودرو در بورس کالا هستم و امیدوارم این اقدام مهم به دلیل شفافیت و رقابت، دست مافیای خودرو را در این حوزه قطع کند و بتواند به ارتقای کیفیت صنعت خودرو در کشور که مطالبه مردم و مجلس است کمک کند.بامیری عرضه خودرو در بورس کالا را به نفع مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان عنوان کرد و گفت: این نوع عرضه زمینه‌ای مثبت برای ایجاد رقابت در معاملات خودرو است، زیرا با کشف ارزش واقعی قیمت، بازار ساماندهی می‌شود و ابهامات و اشکالات این حوزه به حداقل می‌رسد.

سخنگوی کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها تصریح کرد: کمیسیون تلفیق بودجه مجلس با مصوباتی مقرر کرد که سال آینده همه خودروها در چارچوب قانون در بورس عرضه شوند و از این طریق به شفافیت معاملات این حوزه و سیاستگذاری دقیق‌تر کمک بیشتری شود.

وی افزود: نمایندگان مجلس از هر اقدامی که به ارتقای صنعت استراتژیک خودرو در کشور کمک کند حمایت خواهند کرد و این مطالبه جدی مجلس است.

معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس:

مدل عملیاتی بازارگردانی تغییر می‌کند

معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس گفت: حجم فعالیت صندوق‌های بازارگردانی در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال‌های پیشین به مراتب کاهش یافته است که شیوه و مدل بازارگردانی آنها اصلاح خواهد شد.

به گزارش بازار به نقل از پایگاه خبری بازار سرمایه ایران (سنا)، رضا عیوض‌لو در دوازدهمین نشست تخصصی صنایع با موضوع بررسی «صنعت بانک و موسسات اعتباری»، اظهار کرد: در جهت تسهیل‌گری فعالیت شرکت‌های بازار سرمایه، بازنگری‌هایی در خصوص بحث حاکمیت شرکتی داشته‌ایم که از جمله آن می‌توان به عدم الزام این امر برای شرکت‌های بازار پایه فرابورس اشاره کرد.

معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس مطرح کرد: حجم فعالیت صندوق‌های بازارگردانی در سال ۱۴۰۱ نسبت به سال‌های پیشین به مراتب کاهش یافته است که شیوه و مدل بازارگردانی آنها اصلاح خواهد شد. در اصلاح مدل عملیاتی بازارگردانی، به‌دنبال جایگزینی صندوق‌های بازارگردانی حرفه‌ای در عوض درگیر شدن منابع ناشران هستیم.

وی گفت: در خصوص تناقض‌های مقرراتی نیز جلساتی را با بیمه مرکزی داشتیم و به‌زودی تفاهم‌نامه‌ای در ارکان بالادستی منعقد خواهیم کرد تا تعارض منافع به حداقل برسد و هماهنگی‌های لازم مابین نهادها شکل بگیرد. همچنین این موضوع را باید از بانک مرکزی نیز دنبال کنیم.

در مورد مشکلات صنعت بانکی، کانون بانک‌ها را به‌عنوان مجرای ارتباط در نظر گرفتیم و در واقع پیشنهادهای مطرح شده و اقداماتی که موجب بهبود فرآیندهای عملیاتی این صنعت می‌شود را از این طریق بررسی کردیم. طبق آخرین بررسی‌ها مغایرت‌هایی در این صنعت وجود دارد که به همین منظور با بانک مرکزی جلساتی را برای لحاظ شدن چارچوبی استاندارد در بخش‌های نظارتی داشته‌ایم.عیوض‌لو در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به نگرانی‌ها در نحوه تدوین لایحه بودجه، گفت: در خصوص تدوین لایحه بودجه جلساتی را در شهریورماه سال جاری با کانون‌ها و تشکلات خودانتظام و بورس‌ها داشته‌ایم و با بررسی دغدغه‌ها و ابعاد پنهان این صنعت، پیشنهاداتی را برای اصلاحات لازم به دولت ارائه کردیم.

وضعیت نرخ سود و عملیات بازار باز آسیب‌شناسی شد

چالش‌های بازار بین‌بانکی در ایران

مهـران سـامدلیری*- بـازار بین‌بانکی یکـی از مهم‌ترین تامین‌کننده‌های منابع مورد نیاز بانک‌هاست؛ یعنی طی سازوکاری، منابع را از بانک‌های دارای مازاد به بانک‌های دارای کسـری انتقال می‌دهد، اما به دلیل شفاف نبودن نرخ سود مرجع و کم‌ابزارهای مالی مورد معامله گاهی اوقات بانک‌ها را وادار می‌کند که برای تامین مالی خود، از طریق اضافه‌برداشت از بانک مرکزی اقدام کنند. این گزارش به بررسـی بازار بین‌بانکی اهداف و قوانیـن آن، عملکرد این بازار و آسیب‌شناسی آن و نقش بانک مرکزی در اجرای عملیات بازار باز در دوره زمانی سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۴۰۰ اختصاص دارد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که بازار بین‌بانکی در ایران با مشکلات عمده‌ای در ساختار از جمله نبود تنوع در ابزارهای مالی منطبق با شریعت، نبود ساختار نظارت شرعی، مشکلات قانونی در معاملات بین‌بانکی و... مواجه است که باعث شده این بازار نتواند به خوبی منابع را از واحدهای دارای مازاد به واحدهای دارای کسری انتقال دهد و نبود نظارت دقیق بر عملکرد این بانک‌ها نیز منجر به فعالیت‌های سوداگرانه آنها شده است. با توجه به اهمیت موضوع و ضرورت وجود بازار بین‌بانکی پیشنهاد می‌شود که نرخ مرجع بازار بین‌بانکی به طور شفاف و روزانه اطلاع‌رسانی شود. همچنین تنوع ابزارهای مالی افزایش یابد و در صورت استفاده از ابزارهای مالی گوناگون برای تامین مالی و اضافه‌برداشت از بانک مرکزی سیاست‌های تشویقی و تنبیهی اعمال شود.

■ بازار بین‌بانکی و عملیات بازار باز

بسیاری از تعاملات بین فعالان اقتصادی ماهیتی مکرر و پی‌درپی دارند. در چنین شرایطی، عوامل ممکن است روابطی برقرار کنند که نتایج تعادل بین آنها بسیار متفاوت از آنهایی است که در بازار لحظه‌ای فعالیت می‌کنند. یکی از محیط‌های مهم که در آن تعاملات مکرر و پی‌درپی میان فعالان اقتصادی وجود دارد، بازار بین‌بانکی است. درک رفتار وام‌دهی و شکل‌گیری قیمت در بازار بین‌بانکی برای بانک‌هایی که از آن برای اسـتقراض بدون تضمین و وام دادن وجوه اسـتفاده می‌کنند و نیز برای مقامات پولی مهم است، زیرا بازار بین‌بانکی در قلب سیاسـت‌های پولی قرار دارد. در این بازار، نرخ یک شـبه که کوتاه‌مدت‌ترین نرخ بهره بازار است، تعیین می‌شود. برخی استدلال می‌کنند که سیاست بانک مرکزی باید به شوک‌های نقدینگی کل، اما نه خاص پاسـخ دهد، زیرا بازارهای بین‌بانکی کارآمد هسـتند و نقدینگی را به طور بهینه توزیع می‌کنند. یکی از مهم‌ترین چالش‌های سیاستگذاری پولی، برآورد نرخ سود بازار بین‌بانکی تعادلی است. در واقع، نرخ بازار بین‌بانکی در بازه کریدور نرخ سود و بر اساس سازوکار معاملاتی بانک‌ها در بازار شکل می‌گیرد و سیاستگذار پولی برای هدایت نرخ سود بازار بین‌بانکی باید برآوردی از نرخ سود بازار داشته باشد تا با اجرای عملیات بازار باز، نرخ سود بازار بین‌بانکی را به سمت نرخ سود سیاستی هدایت کند.

■ مقایسه ابزارهای رایج در بازار بین‌بانکی

ابزارهایی که در بازار بین‌بانکی مورد استفاده قرار می‌گیرند باید دارای دو ویژگی مهم باشـند. نخسـت، دارای سررسید کوتاه‌مدت باشند و دوم، از نقدشوندگی بالایی (یعنی این نقدشوندگی به اندازه‌ای زیاد باشد که مانند وجه نقد به آسانی و با کمترین هزینه بتوان آنها را مورد دادوستد قرار داد) برخوردار باشند. وجود بازارهای ثانویه برای این موضوع موثر است. از جمله مهم‌ترین مشارکت‌کنندگان بازار پول می‌توان به بانک‌های تجاری و سرمایه‌گذاری، دولت‌ها، بانک مرکزی، شرکت‌ها، نهادهای مردمی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری، شرکت‌های کارگزاری و معامله‌گران اشاره کرد. ابزارهای رایج در بازار بین‌بانکی متعارف عبارت از اوراق خزانه، گواهی سـپرده، وجوه فدرال، قبولی بازخرید (ریپو)، سـپرده دلار اروپایی، گواهی سـپرده قابل معامله، سـپرده یک‌شبه و اوراق تجاری بین این ابزارها، اوراق خزانه و اوراق تجاری است، اما ابزارهای مالی اسلامی در بیشتر موارد با حذف بهره از ابزارهای مالی متعارف و جایگزینی آن با نرخ سود طراحی می‌شوند. در برخی موارد نیز ابزارهای جدیدی طراحی می‌شوند که مشابه آنها در بازار مالی متعارف وجود ندارد. این ابزارها در کشورهایی از قبیل مالزی، بحرین، عربستان، اندونزی، بنگلادش و ایران که دارای بازارهای بین‌بانکی اسلامی هستند، وجود دارد.

■ آسیب‌شناسی بازار بین‌بانکی در ایران

شـورای پول و اعتبار در جلسـه ۱۳۸۳/۷/۱۸ و نیز کمیسـیون اعتباری بانک مرکزی در جلسه مورخ ۱۳۸۳/۱۰/۲۷، مقررات حاکم بر بازار بین‌بانکی ریالی و دستورالعمل اجرایی مربوط را در چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا به تصویب رسـاندند. این بازار پس از پذیرش عضویت بانک‌های متقاضی فعالیت در بازار یادشده، درنهایت، از تاریخ ۱۳۸۷/۴/۱۸ به طور رسـمی شـروع بـه کار کرد. هدف از تشکیل بازار، تقویت مدیریت نقدینگی بانک‌ها و تسهیل تامین مالی منابع مورد نیاز بانک‌ها در کوتاه‌مدت، برقراری انضباط پولی و اجرای موثرتر سیاست‌های پولی کشور است. در این بازار، بانک مرکزی به عنوان تنظیم‌کننده بازار، همه امور مربوط به برنامه‌ریزی، سازماندهی، هماهنگی، تدوین مقررات، نظارت، کنترل و تسویه معاملات را برعهده دارد و برای اعمال سیاست‌های پولی در بازار شرکت می‌کند. هیات عامل بانک مرکزی، کمیسیون اعتباری بانک مرکزی و کمیته مدیریت عملیـات بازار بین‌بانکی ریالی، از ارکان این بازار به شـمار می‌آیند. معاملات مجاز در این بازار طوری اسـت که اعضای بازار می‌توانند وجوه خود را نزد یکدیگر به صورت سـپرده سـرمایه‌گذاری (شامل گواهی سپرده منتشرشده خود) در چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا تودیع کنند. مدت متعارف سـپرده‌ها یک‌شبه، یک هفته، یک ماهه، دوماهه، سه ماهه، شش ماهه، نه ماهه و یک ساله است. نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌ها طبق توافق طرفین تعیین می‌شود. کمترین مبلغ سپرده‌گذاری ۱۰ میلیارد ریال و برای مبالغ بیشتر، ضرایبی از ۵ میلیارد ریال اعمال می‌شـود. همچنین، خریدوفروش دین، اوراق مشـارکت و گواهی سـپرده (عام، خاص و ویژه) و دیگر معاملات با موافقت بانک مرکزی در این بازار صورت می‌گیرد (بانک مرکزی). در ادامه، به بررسـی آمار معاملات در بازار بین‌بانکی ایران در دوره سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۴۰۰ می‌پردازیم. نمودار شماره ۱، آمار عملیات بازار بین‌بانکی (حجم معاملات روزانه و نرخ سود بین‌بانکی) را در دوره مورد نظر نشان می‌دهد. طبق نمودار شماره ۱، در تیر ۱۳۸۸، بازار بین‌بانکی کشور با ۱۷ فقره معاملات به ارزش ۴۲۵۰ میلیارد ریال شروع به فعالیت کرد. آمارها نشان می‌دهد در سال‌های ۱۴۰۰-۱۳۸۸، حجم معاملات، رشد بالغ بر ۱۸۰۰ برابری داشته و در سال ۱۴۰۰، به ارزش ۷۲۴/۲ میلیارد ریال رسیده که نشان‌دهنده رونق فعالیت بازار بین‌بانکی کشور در این سال‌هاست. همچنین، افزایش حجم مطالبات غیرجاری بانک‌ها در سال‌های اخیر موجب شده است که رقابت برای گرفتن وام از بانک‌هایی که مازاد داشته‌اند، افزایش یابد، به طوری که در پی آن، نرخ سود مرجع بازار بین‌بانکی با روند افزایشی در سال ۱۳۹۳، به ۲۷/۱ درصد رسیده، اما از سال ۱۳۹۴ با دخالت بانک مرکزی، نرخ مرجع به ۱۸ درصد کاهش یافته و دوباره در سال ۱۳۹۷ نرخ مرجع بازار بین‌بانکی با افزایش ۶۷ درصدی حجم معاملات بازار بین‌بانکی نسبت به سال ۱۳۹۶، به ۱۹ درصد افزایش یافته است. از سال ۱۳۹۸ هم برای مدیریت نرخ بهره در بازه‌های مشخص، بانک مرکزی بحث کریدور نرخ بهره و عملیات بازار باز برای مدیریت نرخ بهره را مطرح کـرد. کریدور نرخ بهره در بازه ۱۴ تا ۲۲ درصد قرار دارد و میانگین موزون هفتگی آن برآوردی از نرخ بهره بین‌بانکی است؛ شاخصی که در حال حاضر به ۲۰/۸۹ درصد رسیده و در بالاترین میزان خود قرار گرفته است. این در حالی است که سیاستگذاری بانک مرکزی پیش از این، نگه داشتن نرخ سود در سقف ۲۰ درصد بود.

بررسی وضعیت معاملات بین‌بانکی بانک‌های دولتی نشان می‌دهد در سـال‌های ۱۳۹۲-۱۳۸۸، بانک‌های دولتی کمترین سهم را در سپرده‌گذاری داشتند؛ البته به دلیل افزایش حجم تسهیلات تکلیفی در این سال‌ها، بیشتر به اضافه‌برداشت از بانک مرکزی روی آوردند و در سال ۱۳۹۳ عملکرد بهتری در معاملات بین‌بانکی داشتند. در سـال ۱۳۹۴، به دلیل مشکلات مربوط به تامین نقدینگی بانک‌ها، بانک مرکزی از طریق بانک‌های دولتی اقدام به تزریق منابع در بازار بین‌بانکی کرد. برای همین اسـت که در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۶، بانک‌های دولتی بیشترین حجم سپرده‌گذاری را در معاملات بین‌بانکی داشتند. بررسی وضعیت معاملات بین‌بانکی بانک‌های خصوصی نیز نشان می‌دهد به جز سـال‌های ۱۳۸۹-۱۳۹۲ که در آن بانک‌های خصوصی به طور خالص نقش وام‌دهنده را داشتند، در بقیه سال‌ها به دلیل کمبود نقدینگی، بانک‌های خصوصی به طور خالص وام‌گیرنده بودند. در خصوص بانک‌های خصوصی‌شده (صادرات، تجارت، ملت و رفاه) نیز می‌توان گفت در سال‌های ۱۳۸۸، ۱۳۹۳، ۱۳۹۴ و ۱۳۹۷ به بعد، به طور خالص وام‌دهنده بودند. بازار بین‌بانکی سد خوبی برای ترازنامه بانک مرکزی است، اما در نظام بانکی ایران گشوده بودن دروازه اضافه‌برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی و ناکارآمدی سازوکار تنبیهی برای آن، موجب شده است که بانک‌ها تمایل برای استفاده از اضافه‌برداشت به جای بهره‌گیری از معاملات در بازار بین‌بانکی داشته باشند.

■ عملیات بازار باز توسط بانک مرکزی

بانـک مرکزی مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۲۸، برای نخسـتین‌بار، معامله اوراق بدهـی دولتـی را در چارچوب عملیات بازار باز در قالب خرید قطعـی اوراق مزبور انجام داد. این اقدام پس از آن صورت گرفت که ریاست جمهوری اسلامی ایران در پنجاه‌ونهمین مجمع عمومی بانک مرکزی که روز پنجشنبه ۲۶ دی برگزار شد، از آغاز عملیات بازار باز در بانک مرکزی رونمایی کرد. هدف بانک مرکزی از معرفی عملیات بازار باز، نوسازی چارچوب سیاستگذاری پولی با به کارگیری ابزارهای غیرمستقیم پولی است. عملیات بازار باز به همراه استفاده از دامنه نرخ سود (اعطای تسهیلات به بانک‌ها در قبال اخذ وثیقه و سپرده‌پذیری از بانک‌ها)، به بانک مرکزی اجازه می‌دهد مدیریت موثرتری بر نرخ سود بانکی و تخصیص بهینه نقدینگی در بازار بین‌بانکی ریالی داشته باشد تا از مسیر آن، کانال‌های سازوکار اشاعه پولی (به ویژه کانال نرخ سود) تقویت شود. همچنین، از آنجا که اصلی‌ترین ابزار عملیات بازار باز، نرخ بهره است، یکی از اهداف اصلی عملیات بازار باز بانکی نیز مدیریت نرخ بهره کوتاه‌مدت بازارهای بین‌بانکی است که هدف آن، ایجاد تعادل برای تورم است. گفتنی است، تعیین بازه بین کمترین و بیشترین نرخ بهره بانکی نیز بسیار مهم است.

بانک مرکزی در چارچوب مدیریت نقدینگی مورد نیاز بازار بین‌بانکی ریالی، عملیات بازار باز را به صورت هفتگی و موردی اجرا می‌کند. بانک مرکزی برای دستیابی به ثبات قیمت‌ها (کنترل تورم)، از عملیات بازار باز به عنوان ابزار غیرمستقیم سیاستگذاری پولی برای هدایت نرخ سود یک‌شبه بازار بین‌بانکی حول نرخ سود هدف و مدیریت نقدینگی در این بازار استفاده می‌کند. بی‌تردید، بانک مرکزی از عملیات بازار باز تنها به عنوان ابزاری برای دستیابی به اهداف سیاستگذاری پولی استفاده می‌کند، اما اجرای این عملیات واجد آثار مثبت جانبی متعدد از جمله افزایش نقدشوندگی دارایی‌های مالی است (بانک مرکزی). با توجه به ارزش سفارش‌های پذیرفته‌شده (توافق‌های بازخرید، ارزش توافق بازخرید سررسیدشده حجم معامله و کمترین نرخ توافق بازخرید) از تاریخ ۴ مهر سال ۱۴۰۰ تا ۱۶ آبان سال ۱۴۰۱ به سه دلیل می‌توان گفت که تحولات بازار ثانویه اوراق بدهی دولتی عامل موثر در تحولات بازار بین‌بانکی نیست. نخستین دلیل اینکه، بر اساس آخرین قوانین نظارتی بانک مرکزی، بانک‌ها باید ۳ درصد ترازنامه خود را به اوراق بدهی دولتی تخصیص دهند که این میزان بسیار کمتر از دیگر دارایی‌های بانک‌ها (شامل تسهیلات) است.

دلیل دوم اینکه، اساسـا حجم معاملات اوراق بدهی در بازارهای سـرمایه و ثانویه عملیات بازار باز اندک اسـت. حجم معاملات بازار بدهی در بازار سرمایه روزانه حدود ۲۰۰ میلیارد تومان (عمدتا مربوط به اوراق خزانه دولتی) و حجم معاملات بازار ثانویه عملیات بازار باز حدود ۷۰ هزار میلیارد تومان در هفته است که کمتر از ۲۰ درصد حجم معاملات بازار بین‌بانکی است (حجم معاملات بازار بین‌بانکی در سال ۱۴۰۰ به صورت میانگین بیشتر از ۷۰ همت در روز بوده است). سومین دلیل اینکه، اگرچه حجم معاملات بازار ثانویه عملیات بازار باز از نظر مقدار مطلق شایان توجه است، با توجه به اینکه بازارگردان این بازار بانک مرکزی است، خالص تزریق یا جذب منابع مالی بسیار کمتر از این میزان و در ماه‌های اخیر کمتر از ۵ همت بوده است. برای مثال، در صورتی که موضع عملیاتی سیاستگذار پولی در بازار بین‌بانکی توافق بازخرید باشد، هر هفته حدود ۷۰ همت ورقه بدهی به بانک‌ها می‌دهد. این اتفاق در حالی است که بانک‌ها باید حدود ۶۹ همت از اوراق هفته‌های گذشته خود را نیز بازخرید کنند که عملا معادل یک همت تزریق منابع توسط بانک مرکزی است و سهم ناچیزی در تامین مالی بانک‌ها دارد.

■ چند پرسش اساسی

این گزارش به دنبال بررسـی دو پرسـش اساسی در حوزه بازار بین‌بانکی اسـت که در ادامه، هرکدام در قالب نمودارهای جداگانه مورد بررسی قرار می‌گیرند.

پرسش نخست: آیا هدف مدیریت نقدینگی بانک‌ها به عنوان یکی از اهداف تشکیل بازار بین‌بانکی در ایران محقق شده است؟ پاسخ این پرسش بله است.

از دیدگاه بانکداری اسلامی، مدیریت نقدینگی به توانایی بانک در تجهیز برنامه‌ریزی شده منابع و تامین تقاضاهای موجه اطلاق می‌شود. بدین ترتیب، عوامل اساسی در مدیریت نقدینگی شامل شناسایی تقاضای موجه نقدینگی و پاسخگویی مناسب با توجه به زمان و هزینه تامین نقدینگی است. برای تحقق مدیریت نقدینگی در کوتاه‌مدت بانک‌ها نیاز به نقدینگی بالایـی دارند که بازار بین‌بانکی این مقدار نقدینگی را تامین کرده است؛ زیرا حجم معاملات در این بازار بسیار بالاست و از نقدینگی پیشی گرفته است. همچنین، طبق داده‌ها، بانک مرکزی در راستای هدف کنترل نرخ تورم با استفاده از ابزارهای خود از جمله سپرده‌گذاری قاعده‌مند بانک‌ها نزد بانک مرکزی و توافق بازخرید معکوس، منابع مازاد در بازار بین‌بانکی را تا حد امکان جمع‌آوری کرده است. این موضوع در حالی تحقق یافته که بانک مرکزی در دوره مورد بررسی، هیچگونه دخالت مستقیمی در بازار بین‌بانکی نداشته است. این مساله به معنای اصلاح ارتباط میان بانک مرکزی با بانک‌ها در بازار بین‌بانکی است؛ به طوری که در حال حاضر بانک‌های دارای کسری منابع تنها می‌توانند با توثیق اوراق مالی دولت و در نرخ سقف دالان از این منابع استفاده کنند (اعتبارگیری قاعده‌مند). این موضوع موجب بهبود نسبی مدیریت نقدینگی در این بانک‌ها شده است. در ادامه، حجم معاملات، نقدینگی و حجم معاملات حقیقی (تعدیل‌شده با نقدینگی) مورد مقایسه قرار گرفته‌اند که بیان‌کننده این است که بانک‌ها از طریق بازار بین‌بانکی کمبود نقدینگی خود را از بانک‌هایی که دارای مازاد نقدینگی هستند با هزینه کمتری نسبت به استقراض از بانک مرکزی جبران می‌کنند. پرسش دو: آیا بانک مرکزی، عملیات بازار بین‌بانکی را به درستی مدیریت می‌کند؟ پاسخ این پرسش خیر است.

پایه پولی را اگر از سمت منابع ترازنامه بانک مرکزی در نظر بگیریم، از دو عامل خالص دارایی خارجی و داخلی بانک مرکزی تشکیل شده که خالص دارایی داخلی شامل بدهی دولت و بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی است. از طرف دیگر، مجموع ذخایر بانک‌ها نزد بانک مرکزی عمده مصارف را تشکیل می‌دهند (اسکناس و مسکوک در جریان بخش اندکی از مصارف پایه پولی را تشکیل می‌دهد). طبق آخرین داده‌ها، میزان منابع و مصارف پایه پولی حدود ۶۷۲ همت است که عملا ابزار اصلی بانک مرکزی برای دخالت در بازار بین‌بانکی است. در چنین شرایطی، بازار بین‌بانکی به عنوان ساختاری که در آن اجزای نقدینگی (که حدود ۸ برابر پایه پولی است) مورد معامله قرار می‌گیرد، حجم معامله روزانه حدود ۷۰ هزار میلیارد تومانی دارد.

بانک مرکزی با افزایش یا کاهش ذخایر، امکان تاثیرگذاری بر بازار بین‌بانکی را دارد، اما تاثیرات پولی آن بسیار شدید است. برای مثال، اگر سیاستگذار پولی بخواهد نرخ سود بین‌بانکی را یک درصد کاهش دهد، ناگزیر حجم ذخایر را باید به اندازه‌ای افزایش دهد تا بتواند روی حجم معاملات ۷۰ هزار میلیارد تومانی در روز (که در مقیاس ماهانه بسیار بالاتر است) تاثیر گذارد. نمونه چنین دخالتی را در پاییز سال ۱۴۰۰ مشاهده کردیم که بانک مرکزی از طریق بازار ثانویه عملیات بازار باز، سعی در ممانعت از افزایش نرخ سود بین‌بانکی داشت که بلافاصله تاثیرات خود را در افزایش پایه پولی گذاشت. در نتیجه چنین امکانی اساسا در اختیار سیاستگذار پولی نیست و عموما دخالت‌های سیاستگذار پولی در بازار بین‌بانکی از جنس غیرپولی و دستوری است. برای بررسی این موضوع، بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی و حجم معاملات در بازار بین‌بانکی در نمودار شماره ۲ مورد مقایسه قرار گرفته است.

■ ملاحظات امنیت اقتصادی

بازار بین‌بانکی به عنوان یکی از سازوکارهای تامین مالی بانکی است که در آن، بانک‌ها و موسسات اعتباری برای تامین مالی کوتاه‌مدت و ایجاد تعادل در وضعیت نقدینگی خود، با یکدیگر وارد معامله می‌شوند و دارای کارکردهای مختلفی از جمله مدیریت نقدینگی بانک‌ها، تسهیل تامین مالی منابع مورد نیاز بانک‌ها در کوتاه‌مدت و برقراری انضباط پولی و اجرای موثرتر سیاست‌های پولی کشور است، اما این اهداف به درستی از سوی بانک‌ها (به دلیل نبود نظارت دقیق بانک مرکزی) اجرا نمی‌شود و بانک‌ها به جای اعطای تسهیلات به بخش‌های مولد، منابعی را که وام می‌گیرند در دیگر بازارها از قبیل بازار مسکن، سکه و ارز سرمایه‌گذاری می‌کنند که خود باعث تشدید بی‌ثباتی در قیمت مسکن، سکه و ارز می‌شود. در واقع، بانک‌ها یکی از مهم‌ترین دلایل شکل‌گیری بازار بین‌بانکی یعنی اعطای تسهیلات در قالب قراردادهای اسلامی را نادیده می‌گیرند و با ورود به بازارهای غیرمولد و فعالیت‌های سوداگرانه به مشکلاتی مانند افزایش تورم، بیکاری، رانت، فساد و... دامن می‌زنند. در اینجا باید بانک مرکزی به عنوان نهاد ناظر بر فعالیت‌های بانک‌ها وارد این بازار شود و با اقداماتی مانند شفاف‌سازی نرخ مرجع روزانه معاملات بین‌بانکی، سیاست‌های تشویقی برای استفاده از ابزارهای مالی مختلف در راستای تامین مالی توسط بانک‌ها و سیاست‌های تنبیهی در صورت اضافه‌برداشت از بانک مرکزی توسط بانک‌ها، این مشکلات را تا حدی کاهش دهد تا اقتصاد روند رو به رشد خود را حفظ کند.

■ پیشنهادات سیاستی

با توجه به حجم معاملات در بازار بین‌بانکی، این بازار به تامین مالی بانک‌ها در کوتاه‌مدت کمک فراوانی می‌کند. در واقع، بازارهای بین‌بانکی نقش مهمی در توزیع نقدینگی در سراسر سیستم مالی دارند. در این بازار است که بانک‌ها بین خود وام می‌گیرند، وجوه قرض می‌دهند و امکان انتقال نقدینگی را از بانک‌هایی که وجوه مازاد دارند به بانک‌هایی که کمبود دارند، می‌دهند. از آنجا که قرض‌دهی و قرض‌گیری بانک‌ها در بازار بین‌بانکی مبتنی بر وثیقه نیست، امکان چاپ پول از مسیر اضافه‌برداشت بانکی وجود دارد. در نتیجه، عملیات بازار باز می‌تواند بهبود وضعیت ترازنامه بانک‌ها از طریق جایگزین کردن دارایی‌های با نقدشوندگی و بازدهی بیشتر، کنترل نرخ سود در بازار بین‌بانکی و کاهش نوسانات این نرخ را در پی داشته باشد.

راهکارها و قوانینی که در چارچوب شریعت اسلام باید برای بهبود کارایی بازار بین‌بانکی تدوین کرد، به قرار زیر است:

ایجاد بخشی مستقل در بانک مرکزی برای هدایت و ساماندهی عملیات بازار بین‌بانکی که از طریق آن بتوان نظارت دقیقی بر حجم عملیات بین‌بانکی و نرخ سپرده‌ها داشت. شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی دقیق نرخ مرجع روزانه (نرخ سود بازار بین‌بانکی تهران) تا از طریق آن بتوان نقش موثری در شفاف‌سازی معاملات بین‌بانکی و کشف قیمت واقعی اوراق بهادار ایفا کرد. ایجاد سازوکار تنبیهی برای بانک‌ها در صورت اضافه‌برداشت از بانک مرکزی تا از این طریق بتوان بانک‌ها را به سمت بازار بین‌بانکی سوق داد. تدوین ابزارهای مالی متنوع در بازار بین‌بانکی از سوی بانک مرکزی تا از طریق آن بتوان محدودیتی را که فعالان بازار در معاملات با آن مواجه هستند، مرتفع کرد. ایجاد سیاست‌های تشویقی از سوی بانک مرکزی تا از این طریق بانک‌ها را به سمت استفاده از ابزارهای مالی مختلف در بازار پول ترغیب کرد و بانک‌ها کمتر برای تامین کسری‌های خود از بانک مرکزی تقاضای پول کنند.

*** کارشناس اقتصادی**

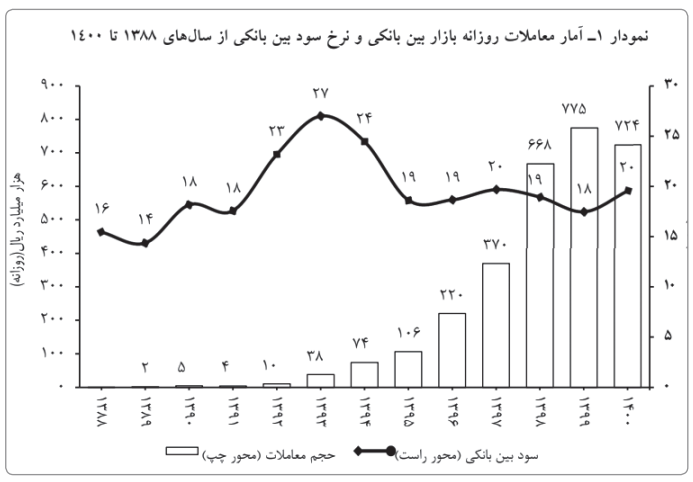

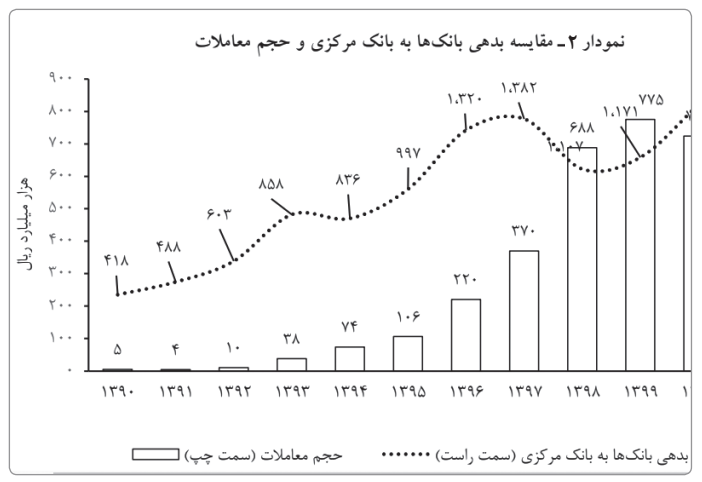

گزارش ۲

جزئیات جدید از طرح کالابرگ

اعتبار ۵۳۰ هزار تومانی برای خرید کالا در ۴ استان

طبق گفته مسوولان وزارت کار، قرار است طرح کالابرگ توسـعه داده شود و در گام‌های بعدی این طرح از طریق فروشگاه‌های زنجیره‌ای به کل کشور تعمیم داده می‌شود.

به گزارش ایسـنا، طرح کالابرگ الکترونیکی از هفته‌های گذشته در استان هرمزگان به اجرا در آمد و مدتی بعد در سـه استان مرکزی، قزوین و گیلان نیز به شکل آزمایشی اجرا شد. مردم در این استان‌ها می‌توانند با مراجعه به فروشگاه‌های موجود ۱۰ قلم کالای اساسی پیش‌بینی شده در این طرح به ارزش ۵۳۰ هزار تومان را که شامل ماست، شیر، پنیر، قند و شکر، ماکارونی، روغن مایع، برنج، مرغ و تخم‌مرغ است خریداری کنند.

به گفته مجری پروژه کالابرگ الکترونیکی، ثبت‌نام و فعال‌سازی تمام فروشگاه‌ها در این سه استان شروع شده و اعتبار افراد برای آنکه امکان خرید پیدا کنند، شارژ می‌شود.

بر اساس اعلام رییس اتاق اصناف استان مرکزی تاکنون ۱۵۱۱ واحد صنفی این اسـتان در راستای اجرای طـرح کالابرگ الکترونیکـی با هدف ثبات قیمت کالاهای اساسی ثبت‌نام کردند، در حالی که سهم استان مرکزی برای ثبت‌نام اصناف در اجرای طرح کالابرگ الکترونیکی ۱۳۰۴ واحد بوده و فراتر از سهمیه استقبال شده است. به گفته وی، هم‌اکنون ۲۰۰ واحد صنفی و فروشـگاه در استان مرکزی به بارکد اجرای طرح مجهز شده و یارانه‌بگیران می‌توانند برای خرید مراجعه کنند.

همچنیـن در اسـتان قزویـن بـرای ۳۰۰ فروشگاه زیرسـاخت فراهم شده و عمده‌فروشی‌ها، خواربارفروشی‌ها، سوپرمارکت‌ها، فروشگاه‌های مواد غذایی، محصولات لبنـی و مواد غذایی متفرقه در سـامانه ثبت‌نام کرده‌اند و اتصال آنان به شبکه ملی اعتبار ایجاد شده است.

به گفته مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان قزوین، شبکه ملی اعتبار یک روش جدید است و این شبکه متصل به شبکه بانکی است و برمبنای کد ملی افراد، اعتبار کارت آنها شـارژ می‌شود و شهروندان می‌توانند با هر کارت بانکی که به نام سرپرست خانوار است، خرید کنند و نیاز نیست حتما کارت یارانه به همراه داشـته باشند. در این طرح محدودیتی برای میزان یا نوع برند اقلام وجود ندارد.

در اسـتان گیلان نیز بر اسـاس آخرین اخبار ۱۷۰۰ فروشگاه شناسایی و به سامانه شما (شبکه ملی اعتبار) مجهز شده‌اند. بر اساس اعلام استاندار گیـلان، طرح کالابـرگ الکترونیکی از هفته اول اسفندماه در این استان اجرایی می‌شود و شناسایی و ثبت فروشگاه‌ها که از دهم بهمن ماه آغاز شده همچنان ادامه دارد.

به گفته اسدالله عباسی، اجرای طرح کالابرگ الکترونیکی از سیاسـت‌های دولت سیزدهم برای رفاه اجتماعی مردم است و گیلان به عنوان یکی از استان‌های مجری این طرح انتخاب شده است. وی بیان کرد: با توجه به سنوات گذشته و افزایش قیمت‌ها، یارانه تعیین شـده به مرور زمان ارزش نسـبی خود را از دسـت می‌داد لذا دولت مردمی و انقلابی برای حفظ قدرت و حمایت از مردم در بخش مربوط به خرید، طرح کالابرگ الکترونیکی را اجرا می‌کند.

استاندار گیلان با بیان اینکه اعتبار کالابرگ یک ماه زودتر با کد ملی سرپرست خانوار شارژ می‌شود، گفت: در این طرح اصل بر استفاده مردم از کالاهای مورد نیاز و ضروری است و اگر سرپرست خانوار نخواهد از اعتبار فوق در زمان مقرر استفاده کند، مبلغ یارانه به حساب سرپرست خانوار واریز می‌شود و می‌تواند این مبلغ را نقدی دریافت کند.

در روزهای اخیر وزیر کار از توسعه طرح کالابرگ الکترونیکی خبر داد و گفت: بنا داریم این طرح را در گام‌های بعدی از طریق فروشگاه‌های زنجیره‌ای به کل کشور تعمیم بدهیم. وی گفت: تکلیفی که قانونگذار در تبصره ۱۴ بودجه سال ۱۴۰۱ برای دولت تعیین کرد، حاکی از آن بود که دولت ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی را حذف کند و مابه‌التفاوتش را به شکل کالابرگ یا روش‌های دیگر بپردازد.

وزیر رفاه به برخی گزارش‌ها که ناشی از عدم اقبال عمومی از طرح بود نیز اشاره کرد و گفت: گزارش‌های دریافتی حاکی از آن است که با اقبال عمومی چندانی مواجه نشده‌ایم، ضمن آنکه اطلاع‌رسانی مناسب هم انجام شده است. با این حال بنا داریم طرح کالابرگ را توسـعه بدهیم و بر این اسـاس توزیع کالابرگ الکترونیک در سـه استان گیلان، قزوین و مرکزی ادامه می‌یابد.

آن‌طور که وی گفته در معاونت رفاه و شـرکت مربوطه، با فروشـگاه‌های زنجیـره‌ای هماهنگی به عمـل آمده تـا در گام‌های بعدی طـرح از طریق فروشـگاه‌های زنجیره‌ای به کل کشور تعمیم یابد. این شبکه آماده است و دریافت کالا یا یارانه نقدی اختیاری است. امیدواریم این طرح با اقبال بیشتری مواجه شـود و فرهنگ آن نیز نهادینه شود تا بتوان آن را ترویج داد.

گفتنی اسـت در حـال حاضر مـردم در چهار استان هرمزگان، گیلان، قزوین و مرکزی می‌توانند با مراجعه به فروشـگاه‌های مجاز و متصل به شبکه شما (شبکه ملی اعتبار) نسـبت به استفاده از این اعتبار در خرید اقلام اساسـی اسـتفاده کنند. لازم به ذکر اسـت این طرح برای فروشندگان اختیاری است و فروشندگان صنف خواربار، لبنیات، پروتئین، فروشگاه‌های زنجیره‌ای و تعاونی‌های مصرف می‌توانند بـا مراجعه به نرم‌افزارهای بازار و مایکت یا از طریق درگاه الکترونیکی shoma.sfara.ir نسبت به نصب برنامه کاربردی «شـما» و ثبت‌نام از قسـمت پنل فروشنده به این سامانه متصل شوند. تسویه‌حساب و واریز مبالغ خریدهای اعتباری مشـابه تسـویه با فروشندگان از طریق کارتخوان است و به گفته مجری پروژه کالابرگ الکترونیکی، اتصال به این طرح کاملا رایگان بوده و نیازی به پرداخت هیچ‌گونه هزینه‌ای توسط فروشندگان نیست.

پول خرید کالا نیز ۴۸ ساعته به حساب فروشنده یا مغازه‌دار واریز می‌شود.

«جهان‌صنعت»- «جیک ووپاستیک» معتقد است «بیت‌کوین» در آستانه حرکتی تهاجمی است. وی در یک توئیت، حرکت‌های بالقوه بیت‌کوین را تجزیه و تحلیل و اشاره کرد که این ارز دیجیتال در حال وارد شدن به شکاف حجمی است و این پتانسیل را دارد که از ۲۹هزار و ۲۵۰ تا ۳۰هزار و ۴۰۰ دلار به سمت منطقه عرضه حرکت کند. تجزیه و تحلیل «ووپاستیک» نشان می‌دهد که بیت‌کوین در حال حاضر در یک الگوی مثلث متقارن با ماهیت خنثی قرار دارد و تا زمانی که بسته شدن روزانه در بالا یا پایین آن آشکار نشود، مسیر آینده بیت‌کوین هنوز نامشخص است. اگرچه «جیک ووپاستیک» کریپتو معامله نمی‌کند اما به‌طور مکرر حرکات بیت‌کوین را بررسی می‌کند زیرا به عنوان یک شاخص ریسک در برابر ریسک بازارهای گسترده‌تر عمل می‌کند. در نمودار روزانه، در حال حاضر بیت‌کوین در حال آزمایش ناحیه محوری قبلی است که در ماه آگوست آن را معکوس کرد. اگر بیت‌کوین در شمع روزانه به بالای ۲۵هزار و ۳۴۴ دلار برسد، «جیک ووپاستیک» معتقد است که می‌تواند به سرعت احتمالا تا مرز ۳۰هزار دلار افزایش یابد که حوزه مهمی در سمت عرضه و تقاضاست.

تحلیل «جیک ووپاستیک» نشان می‌دهد که اگر بیت‌کوین بتواند حجمی را براساس قیمت پایه بیابد، می‌تواند به سرعت از شکاف حجم عبور کند زیرا شرکت‌کنندگان زیادی که مالک بیت‌کوین هستند در این حوزه وجود ندارند و خلأ برای حرکت سریع قیمت ایجاد می‌کند که ممکن است به حرکت به سمت منطقه ۳۰هزار دلاری اشاره کند. از آنجایی که آخر هفته زمان بزرگی برای ارزهای دیجیتال است، معامله‌گران عملکرد بیت‌کوین را از نزدیک زیر نظر خواهند داشت تا دریابند که آیا حرکتی تهاجمی به منطقه عرضه بی‌سود و زیان دارد یا خیر.

■ **پیش‌بینی تحلیلگر معروف در مورد رکورد قیمتی «بیت‌کوین»**

همچنین یک تحلیلگر و معامله‌گر معروف با نام کاربری Filbfilb به ۸۵ هزار دنبال‌کننده خود در توئیتر گفته که هدف بیش‌بینی‌شده توسط او برای پادشاه ارزهای دیجیتال ۱۸۰/۰۰۰ دلار است. این تحلیلگر به هاوینگ بیت‌کوین که حدود یک سال دیگر است، به عنوان کاتالیزور اصلی این هدف اشاره می‌کند. رویداد بعدی هاوینگ، مقدار بیت‌کوین جدید واردشده به بازار را از ۶/۲۵ بیت‌کوین به ازای هر بلاک به ۳/۱۲۵ کاهش خواهد داد. کمتر شدن عرضه بیت‌کوین از نظر تاریخی با صعودهای اصلی قیمت این رمزارز همزمان بوده و این تحلیلگر معتقد است که این‌بار نیز تفاوتی نخواهد داشت.

در همین راستا، Filbfilb می‌گوید: «هاوینگ در مارس ۲۰۲۴ رخ خواهد داد و اگر تاریخ تکرار شود، شما حداکثر ۱۸ ماه فرصت دارید تا بیت‌های خودتان را جمع‌آوری کنید، قبل از اینکه دوباره به انجام انواع کارهای دیوانه‌کننده و هیجانی در بالاترین قیمت تاریخی دست بزنید.» علاوه براین، Filbfilb می‌گوید که معامله‌گران برای درک پتانسیل هاوینگ فقط به یک نمودار نیاز دارند که جزئیات آن، در مورد اتفاقاتی باشد که بلافاصله پس از نصف شدن عرضه بیت‌کوین رخ داده است: «این اطلاعات همه در یک صفحه هستند و بانک بیت‌کوین هیچ عضو، ساختمان و بانکداری ندارد که نرخ‌ها را دستکاری و سعی کنند تورم را با اشتغال کامل متعادل کنند. بیت‌کوین روی کد اجرا می‌شود، همیشه بوده و همیشه خواهد بود. از نظر علم اقتصاد که همه می‌دانند، قیمت تابعی از عرضه و تقاضاست. به همین دلیل، پس از هر هاوینگ شاهد افزایش قیمت هستیم.» این معامله‌گر همچنین به پیشرفت‌های اساسی در این فضا اشاره می‌کند که معتقد است به عنوان پشتیبان برای روند صعودی بزرگ بعدی عمل خواهند کرد. این پیشرفت‌ها شامل نهادینه‌سازی بیت‌کوین در غول‌های مالی و سرمایه‌گذاری مانند Fidelity و BlackRock، پتانسیل شفافیت نظارتی در مورد ارزهای دیجیتال در اتحادیه اروپا و بریتانیا و پذیرش بیت‌کوین به عنوان ارز قانونی در السالوادور و جمهوری آفریقای مرکزی است.

■ **رکوردشکنی دوباره «اتریوم»**

همچنین براساس داده‌های منتشرشده توسط پلتفرم DefiLlama، تعداد توکن‌های اتریوم که در پروتکل‌های لیکویید استیکینگ قفل شده‌اند، از هفت میلیون واحد فراتر رفته است. در حال حاضر، ارزش کل دارایی‌های قفل‌شده در پلتفرم‌های استیکینگ، نزدیک به ۱۲ میلیارد دلار است. بازار تحت سلطه سه پلتفرم برتر لیکویید استیکینگ است که ۹۵ درصد بازار را در اختیار دارند. در این بخش، «لیدو» پیشتاز بازار است که دارای بیش از ۵ میلیون اتریوم به ارزش ۸/۷ میلیارد دلار است. پس از آن، «کوین بیس» با ۱/۱ میلیون اتریوم استیک‌شده در رتبه دوم قرار دارد. از زمانی که توسعه‌دهندگان اتریوم اعلام کردند که در ارتقای شانگهای، برداشت اتریوم‌های استیک‌شده را در اولویت قرار می‌دهند، میزان اتریوم قفل‌شده در پلتفرم‌ها افزایش یافته است. علاوه بر این، اتهامات کمیسیون بورس و اوراق بهادار ایالات متحده علیه صرافی کراکن، پروتکل‌های لیکویید استیکینگ را برای سرمایه‌گذاران جذاب‌تر کرده است. با این حال، افزایش فعالیت استیکینگ ETH در چند ماه گذشته به سود سرمایه‌گذاران منجر نشده است. اگر چه بیش از ۱۶ میلیون واحد ETH استیک‌شده، اکثر استیکرها (۶۹ درصد) در حال حاضر در ضرر هستند. با وجود این، باینانس می‌گوید که این گروه «از قوی‌ترین طرفداران اتریوم» هستند، به این معنی که احتمالا حتی زمانی که برداشت استیکینگ‌ها در دسترس باشد، فروش نخواهند داشت. علی‌رغم این چالش‌ها، قیمت اتریوم نسبت به سال گذشته تا ۴۲ درصد افزایش یافته است. قیمت دومین ارز دیجیتال بزرگ از نظر ارزش بازار، در هفت روز گذشته ۱۱/۸ درصد و در ۲۴ ساعت گذشته ۲ درصد رشد داشت و در زمان نگارش این مطلب، در محدوده ۱۶۹۴ دلار معامله می‌شود.

■ **احتمال افزایش قیمت «ریپل» چقدر است؟**

از سوی دیگر قیمت «ریپل» نزدیک به یک ماه است که کاهشی است و یک روند اصلاحی ثابت را نشان می‌دهد. در این روند نزولی، قیمت ریپل در بین دو خط روند نزولی گرفتار شده و یک کانال نزولی ایجاد کرده است. اگرچه روند قیمت شبیه یک روند نزولی ثابت است، اما این اصلاح بخشی از روند صعودی با نام الگوی پرچم است. الگوی پرچم یک الگوی نموداری در تحلیل تکنیکال است و زمانی مشاهده می‌شود که یک حرکت قیمتی قابل‌توجه برای یک ارز دیجیتال وجود داشته باشد و پس از یک دوره تثبیت یا حرکت خلاف روند، حرکت قیمتی دیگری در همان جهت حرکت اولیه رخ دهد. این الگو را پرچم می‌نامند؛ زیرا دوره تثبیت اغلب شبیه پرچمی روی میله است، حرکت قیمت اولیه نشان‌دهنده تیرک و دوره تثبیت نشان‌دهنده پرچم است. در میان بهبود اخیر، ریپل در حال آزمایش مجدد خط روند مقاومت الگوی پرچم است. این تست مجدد معمولا چرخه نزولی دیگری را در این الگو ایجاد می‌کند که می‌تواند قیمت ارز را به خط روند پایین‌تر بازگرداند. با این حال، کندل صعودی قوی در ۱۴ و ۱۵ فوریه نشان می‌دهد که شتاب خرید میان کاربران این ارز بالاست. بنابراین، این احتمال وجود دارد که قیمت XRP به زودی از خط روند بالاسری عبور کرده و سیگنال روند صعودی نمایان شود. اگر کندل روزانه بالای خط روند بسته شود، معامله‌گران علاقه‌مند ممکن است به دنبال فرصتی برای ورود باشند. این صعود احتمالی ممکن است قیمت ریپل را به بالای ۰/۵ دلار برساند.

■ **ظهور «شیبا اینوی» بعدی در کره**

همچنین براساس گزارش‌های منتشرشده، یک میم کوین جدید به نام توکن Metal Pay با نماد اختصاری MTL شاهد افزایش محبوبیت و رشد چشمگیر حجم معاملات خود در «آپ‌بیت»، بزرگ‌ترین صرافی رمزارزی کره‌جنوبی است. داده‌های بازار نشان می‌دهند که قیمت این ارز دیجیتال از ۱/۳ دلار به اوج ۲/۲۹ دلاری رسید و کره‌ای‌ها بیش از ۶۷ درصد حجم معاملات آن را در کنترل داشتند.

براساس توئیتی از Wu Blockchain، حجم معاملات MTL/KRW در صرافی «آپ‌بیت» به ۲۶۰ میلیون دلار رسیده است. در زمان نگارش این مطلب، MTL در محدوده قیمتی ۱/۵۵ دلار معامله می‌شود که در ۲۴ ساعت گذشته، بیش از ۲۳ درصد رشد دارد. حجم معاملات ۲۴ ساعته این رمزارز نیز یک رشد بیش از ۷۰۰ درصدی را تجربه کرده و به ۴۷۱/۱۹۶ میلیون دلار رسیده است. با توجه به اینکه بازار ارزهای دیجیتال به طور مداوم در حال تحول است، سرمایه‌گذاران باید همیشه محتاط باشند و قبل از سرمایه‌گذاری در هر دارایی، تحقیقات لازم را انجام دهند. با این حال، با توجه به معاملات گسترده MTL در صرافی «آپ‌بیت» و همچنین «باینانس»، برخی آن را به عنوان میم کوین بزرگ بعدی در دنیای کریپتو معرفی می‌کنند. لازم به ذکر است که در ماه ژانویه نیز، افزایش قیمت مشابهی برای توکن «آپتوس» (APT) مشاهده شد و جفت این رمزارز با وون کره‌جنوبی در صرافی «آپ‌بیت»، تقریبا ۴۰ درصد از حجم معاملات آن را تشکیل می‌داد. با این حال، در آن زمان نگرانی‌هایی هم وجود داشت مبنی بر اینکه حجم معاملات «آپ‌بیت» به دلیل معاملات شست‌وشو یا تلاش برای دستکاری بازارها افزایش یافته است.

«جهان‌صنعت» آخرین تحولات بازار کریپتوکارنسی را بررسی کرد

مسیر سبز «بیت‌کوین»

نماد	نام	قیمت (دلار)	تغییرات روزانه (درصد)
BTC	بیت‌کوین	۲۴/۹۴۷	+۱/۰۲
ETH	اتریوم	۱/۷۱۹	+۰/۹۶
BNB	بایننس‌کوین	۳۱۹	+۱/۳۳
DOGE	دوج‌کوین	۰/۰۸۸	+۰/۱۱
XRP	ریپل	۰/۳۹	+۰/۳۵
SHIB	شیبا	۰/۰۰۰۰۱۴	+۳/۶۴
SOL	سولانا	۲۶	+۱۱/۴۸
ADA	کاردانو	۰/۴۰	+۰/۸۵

خبر

«فیس‌بوک» و «اینستاگرام» پولی در راه است

«جهان‌صنعت»- شرکت مادر فیس‌بوک و اینستاگرام اعلام کرد سرویس اشتراک ماهانه «متا وریفاید» را تست خواهد کرد که به کاربران امکان می‌دهد با استفاده از «ای دی» دولتی، حساب خود را احراز هویت کرده و تیک آبی بگیرند. شرکت متا پلتفرمز، این سرویس اشتراک برای فیس‌بوک و اینستاگرام را که شامل حفاظت بیشتر در برابر جعل هویت بوده و هزینه اشتراک آن ۱۱/۹۹ دلار در ماه برای وب و ۱۴/۹۹ دلار در اندروید و سیستم عامل iOS است، تا اواخر هفته جاری راه‌اندازی خواهد کرد. سرویس «متا وریفاید» ابتدا در استرالیا و نیوزیلند راه‌اندازی می‌شود و سپس به تدریج، به کشورهای دیگر توسعه پیدا می‌کند. «مارک زاکربرگ» مدیرعامل متا پیشتر گفته بود این شرکت درصدد راه‌اندازی محصولات جدید متعددی است که به تولیدکنندگان محتوا امکان می‌دهد بهره‌وری و خلاقیت بیشتری داشته باشند و در عین حال، گوشزد کرده بود پشتیبانی از این فناوری برای شمار زیادی از کاربران، هزینه خواهد داشت. براساس گزارش رویترز، اپلیکیشن‌های شبکه اجتماعی دیگر نظیر «اسنپ» و «تلگرام»، سال میلادی گذشته، سرویس اشتراک پولی را به عنوان منبع جدیدی از درآمدزایی، راه‌اندازی کردند.

«اف‌بی‌آی» حمله سایبری به شبکه خودش را تایید کرد

«جهان‌صنعت»- روز جمعه، ۲۹ بهمن‌ماه خبری در مورد حمله سایبری به سیستم کامپیوتری یکی از دفاتر تحقیقات فدرال ایالات متحده در نیویورک منتشر شد. حالا FBI تایید کرده که درحال بررسی فعالیت‌های سایبری مخرب در شبکه خودش است. در گزارش منتشرشده در مورد حمله سایبری روز جمعه آمده بود که هکرها قصد داشتند به اطلاعات یک سیستم کامپیوتری که در بررسی تصاویر سوءاستفاده جنسی از کودکان مورد استفاده قرار می‌گیرد، دسترسی پیدا کنند. «مانالی باسو» سخنگوی اف‌بی‌آی در بیانیه‌ای به یکی از وب‌سایت‌های خبرگزاری تایید کرده که آژانس توانسته این حمله سایبری را مهار کند ولی به تحقیق در این زمینه ادامه می‌دهد. سخنگوی اف‌بی‌آی اعلام کرد: «پلیس فدرال آمریکا از این حمله سایبری خبر دارد و در تلاش است تا اطلاعات بیشتری در این زمینه به دست آورد.» پلیس فدرال آمریکا تحقیقات خود را در این زمینه آغاز کرده ولی اطلاعات بیشتری منتشر نکرده است. این حادثه ابعاد ناشناخته مختلفی دارد و هنوز به صورت دقیق مشخص نیست که این حمله سایبری دقیقا چه زمانی رخ داده و تا چه سطحی و چگونه FBI به خطر افتاده است.

درواقع ماهیت این اتفاق هنوز ابعاد ناشناخته بسیاری دارد. هنوز هیچ سازمانی مسوولیت این جمله را برعهده نگرفته و FBI نیز به سوال‌هایی که در این مورد مطرح‌شده، پاسخ دقیقی نداده است. این اولین‌باری نیست که FBI در معرض چنین خطراتی قرار می‌گیرد. در نوامبر ۲۰۲۱، سیستم ارسال ایمیل FBI در معرض تهدید دیگری قرار گرفت. به نظر می‌رسد FBI ابعاد این حمله سایبری را شفاف‌سازی نخواهد کرد و احتمالا اطلاعات زیادی بعدا هم در این باره منتشر نخواهد شد. آنچه اکنون در این باره مطرح می‌شود، آن است که پلیس فدرال آمریکا درحال بررسی موضوع است تا اطلاعات بیشتری در این زمینه کسب کند.

توافق بیش از ۶۰ کشور بر سر استفاده نظامی از هوش مصنوعی

«جهان‌صنعت»- بیش از ۶۰ کشور ازجمله چین و ایالات‌متحده پذیرفته‌اند که با رعایت یک‌سری قوانین، به‌صورت مسوولانه از تجهیزات نظامی هوش مصنوعی استفاده کنند.

محبوبیت ناگهانی و پیشرفت‌های قابل‌توجه هوش مصنوعی نگرانی‌های زیادی درباره این فناوری ایجاد کرده است. هوش مصنوعی نه تنها شغل‌ها و ایجاد نوآوری را تهدید می‌کند بلکه استفاده از آن در تجهیزات نظامی می‌تواند آثار مخرب فراوانی به‌دنبال داشته باشد. برای رسیدگی به نگرانی‌های مرتبط با هوش مصنوعی، برای نخستین بار در تاریخ، اجلاسی بزرگ به میزبانی کره‌جنوبی و هلند برگزار شد که بر «استفاده مسوولانه» از هوش مصنوعی در تجهیزات نظامی تاکید داشت. نمایندگان بیش از ۶۰ کشور از جمله چین و آمریکا در اجلاس اخیر حضور داشتند. روسیه به اجلاس دعوت نشد و اوکراین با وجود دعوت شدن، در این مراسم حضور پیدا نکرد. وزرا، نمایندگان دولت و سازمان‌های صنعتی/ مدنی در گفت‌وگوهای متعدد شرکت کردند. براساس گزارش تک‌اسپات، تمامی شرکت‌کنندگان در مراسم به جز رژیم صهیونیستی فراخوان برای استفاده نظامی مسوولانه از هوش مصنوعی را امضا کردند.

این تفاهمنامه اعلام می‌کند که کشورها در توسعه و استفاده نظامی از هوش مصنوعی باید تعهدات حقوقی بین‌المللی را رعایت و از کاهش امنیت و ثبات بین‌المللی جلوگیری کنند. «بانی جنکینز» معاون وزیر خارجه ایالات‌متحده در امور کنترل تسلیحات، در این مراسم از تمامی کشورها دعوت کرد که برای پیاده‌سازی هنجارهای بین‌المللی سلاح‌های هوش مصنوعی با هم همکاری کنند.

«جیان تان»، نماینده چین، به حاضران در اجلاس گفت که کشورها باید از دستیابی به برتری مطلق نظامی از طریق هوش مصنوعی، خودداری کنند. امضاکنندگان تفاهم‌نامه جدید، پذیرفتند که به مسائلی مثل جلوگیری از پیامدهای ناخواسته در نتیجه استفاده از هوش مصنوعی در تسلیحات نظامی، رسیدگی کنند. کشورها همچنین اعلام کرده‌اند که حتی با وجود استفاده از هوش مصنوعی، تصمیم‌های مهم نظامی را نیروهای انسانی خواهند گرفت.

فناوری

وزیر ارتباطات:

آقای رییسی شاید «IT Man» نباشند، ولی «IT فهم» خوبی هستند

«جهان‌صنعت»- وزیر ارتباطات اعلام کرد سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص ملی از ۶/۴ درصد در ابتدای دولت، اکنون به ۷/۴ درصد رسیده است. زارع‌پور ابراز امیدواری کرد تا پایان دولت سیزدهم این رقم به ۱۰ درصد برسد. «عیسی زارع‌پور» در نهمین همایش بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت به تشکیل کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال در دولت اشاره کرد و گفت هدف این کارگروه، رفع سریع موانع سر راه توسعه اقتصاد دیجیتال در کشور است: «همین‌جا اعلام آمادگی می‌کنم هر مساله‌ای در حوزه تنظیم‌گری این فضا که با مصوبه هیات وزیران قابل حل باشد، ما در کارگروه اقتصاد دیجیتال به آن رسیدگی خواهیم کرد.» او با بیان اینکه طبق آمارها، در ابتدای کار دولت سیزدهم سهم اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص ملی حدود ۶/۴ درصد بوده، اعلام کرد این رقم هم‌اکنون به ۷/۴ درصد رسیده است: «طبق مصوبه شورای عالی فضای مجازی تا افق سال ۱۴۰۴ این عدد باید به ۱۰ درصد برسد، اما پیش‌بینی می‌کنیم تا پایان دولت بتوانیم به آمار برسیم.» وزیر ارتباطات اواخر مردادماه امسال با حضور در شبکه خبر اعلام کرد سهم اقتصاد دیجیتال ۷/۲ درصد است. او تا ابتدای بهمن‌ماه امسال به همین رقم اشاره کرده و حال از سهم ۷/۴ درصدی سخن می‌گوید. بر این اساس طی ۶ ماه گذشته که اکثر آن با فیلتر «اینستاگرام»، «واتساپ» و محدودیت‌های مختلف اینترنتی همراه بوده، سهم اقتصاد دیجیتال حدود ۰/۲ درصد رشد داشته است. این در حالی است که نهادهای صنفی و کسب‌وکارهای مختلف، از کاهش درآمد و سوددهی طی فیلترینگ و اختلال‌های اینترنت خبر داده بودند. زارع‌پور در ادامه با بیان اینکه تغییراتی که در حوزه کاری رخ داده با رشد اقتصاد دیجیتال بوده است، اظهار داشت بحث‌های جدیدی مثل اینترنت اشیا در دنیا وجود دارد که حکایت از انقلاب صنعتی چهارم دارد: «اعتقاد دارم ابزار نوین ارتباطات و فناوری اطلاعات‌محور تحول زندگی بشر در یک تا دو دهه آینده خواهد بود. ما در دولت سیزدهم با درک صحیحی که از اهمیت فناوری اطلاعات داشتیم، با دستور خود آقای ابراهیم رییسی به عنوان محور کلیدی، این موضوع را دنبال کردیم. آقای رییسی شاید «IT Man» نباشند، ولی «IT فهم» خوبی هستند و با توجه ایشان به این موضوع، کار را پیش می‌بریم.» به گفته وی فناوری اطلاعات به همه حوزه‌ها حتی دامپروری وارد شده است تا زندگی را برای مردم جهان آسان‌تر کند.

■ **نمی‌توانیم اسرار پیام‌رسان‌ها را منتشر کنیم**

عیسی زارع‌پور روز گذشته در جمع خبرنگاران در پاسخ به سوال ایسنا درباره علت عدم ارائه آمار وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات درباره ترافیک پیام‌رسان‌های داخلی و اینترنت اظهار کرد: اطلاعات جزئی پیام‌رسان‌ها جزو اسرار تجاری آنهاست و نمی‌توانیم آن را منتشر کنیم. اما آقای توانگر که در این باره سوال داشتند، به جلسه‌ای دعوت شدند تا این موضوع برایشان توضیح داده شود و اطلاعات در اختیارشان قرار بگیرد و ایشان هم اجابت کردند و این جلسه تشکیل خواهد شد. وی افزود: همچنین در نامه ایشان که اشاره شده درآمد اپراتورها کاهش پیدا کرده است، صحت ندارد و می‌توان به مصاحبه‌های مدیرعامل اپراتورها رجوع کرد که اعلام کردند حداکثر ۱۰ الی ۱۵ درصد کاهش درآمد داشتند و حتی رکورد ۹ ماهه آنها بیشتر از سال گذشته بوده است و چون ابتدای سال حذف بسته و افزایش تعرفه را داشتند، بنابراین به هیچ‌وجه بحث ورشکستگی یا زیان‌ده بودن اپراتورها مطرح نیست و حتی بعضی از آنها در بورس هستند و در کدال صورت‌های مالی خود را منتشر می‌کنند. وزیر ارتباطات تصریح کرد که به هیچ‌وجه آمارهایی که در این باره ارائه می‌شود صحت ندارد و هیچ اپراتوری حتی خرد هم در آستانه ورشکستگی قرار ندارد و آمارشان به صورت شفاف وجود دارد. زارع‌پور همچنین درباره اختلال در اینترنت گفت: ممکن است اختلال مقطعی رخ دهد اما همیشگی نیست و ما در وزارت ارتباطات هستیم تا اختلالی به وجود نیاید. وی تاکید کرد: سرعت اینترنت براساس شاخص‌های بین‌المللی، در ابتدای دولت سیزدهم رتبه ۸۰ بود و اکنون به ۵۶ رسیده است اما در یک سال گذشته ۲۵ پله در سرعت اینترنت موبایل رشد داشته‌ایم؛ البته حتما نیازمند سرعت‌های بالاتر هستیم. وزیر ارتباطات با اشاره به اینکه سرعت اینترنت ثابت قابل قبول نیست و باید مشکلات آن حل شود، گفت: باید در شهرها فیبرکشی شود که این یک پروژه چند ساله است و توقع معجزه در یک سال کمی دور از ذهن است. زارع‌پور همچنین در پایان سخنان خود درباره اختلال کلادفلر که روز یکشنبه رخ داد تصریح کرد: این اختلال چند ساعت و در روز تعطیل رخ داده و اکنون برطرف شده و علت آن هم در حال بررسی است؛ حتی اگر یک ثانیه ارتباطات مردم مختل شود، ما باید پاسخگو باشیم. عده‌ای به دنبال این هستند که تا مشکلی پیش می‌آید تیتر بزنند و مردم را ناامید کنند اما از حل این مشکل به مردم چیزی نمی‌گویند.

تکنولوژی

انتقاد شدید بنیانگذار «تسلا» از سیاست‌های «ایلان ماسک»

«جهان‌صنعت»- یکی از بنیانگذاران تسلا از رویکرد ایلان ماسک در رهبری این شرکت انتقاد کرده و گفته است خودروها نباید همچون آیفون، پلتفرمی نرم‌افزاری باشند. تسلا که بزرگ‌ترین تولیدکننده خودروی برقی در دنیا محسوب می‌شود، سال‌ها است روی تولید خودروهای خودران تاکید می‌کند. درحالی‌که ایلان ماسک وعده داده بود سیستم تمام‌خودران تا سال ۲۰۲۰ روی کار بیاید، خودروهای تسلا همچنان به‌طور کامل خودران نیستند. خودروهای تسلا قابلیتی به نام اتوپایلت (Autopilot) دارند که بیشتر از آنکه قابلیت خودران باشد، سیستم کمک‌راننده است. این شرکت همچنین قابلیت دیگری به نام FSD ارائه می‌دهد. یکی از بزرگ‌ترین اهداف ایلان ماسک، مدیرعامل تسلا، تولید خودروهای تمام‌خودران است، اما کارشناسان می‌گویند به‌این‌زودی‌ها نمی‌توانیم به چنین محصولاتی دست پیدا کنیم. «مارتین ابرهارد»، هم‌بنیانگذار تسلا، ظاهرا علاقه زیادی به سیستم اتوپایلت این شرکت ندارد و می‌گوید: «به عقیده من، باید دست از این تصور که فناوری خودران به خودروهای برقی ارتباط دارد، برداریم. این دو مقوله از هم جدا هستند. دوست دارم خودروهایی ساخته شوند که مردم بتوانند آنها را برانند.» براساس گزارش «گیزچاینا»، «ابرهارد» ۶۲ ساله اولین مدیرعامل تسلا بود با این‌حال در سال ۲۰۰۷ با این شرکت خودروسازی خداحافظی کرد. او می‌گوید در دوران فعالیتش در تسلا، توسعه نرم‌افزار خودران اهمیت چندانی برایش نداشت: «زمانی که در تسلا بودم، هیچ‌یک از این چرت‌وپرت‌های اتوپایلت و FSD مطرح نبود.» ابرهارد می‌گوید توسعه چنین سیستم‌هایی نیازمند بودجه سنگینی بود که تسلا در آن زمان در اختیار نداشت. در زمان جدایی «ابرهارد» از تسلا در سال ۲۰۰۷، این شرکت هنوز اولین خودرواش را روانه بازار نکرده بود. تسلا در آن زمان روی رودستر کار می‌کرد؛ خودروی اسپرت کوچکی که بر پایه Lotus Elise تولید می‌شد. «ابرهارد» می‌گوید قابلیت‌های ایمنی‌محور نظیر آنچه سیستم کمک‌راننده تسلا ارائه می‌دهد را تحسین می‌کند، اما خودش را طرفدار خودروهای خودران نمی‌داند. سیستم خودران یکی از بزرگ‌ترین نگرانی‌های ابرهارد درباره تسلای ایلان ماسک است. ایلان ماسک اعتقاد زیادی به سیستم‌های خودران دارد. او سال گذشته گفت که اگر اتوپایلت نبود، احتمالا امروز تسلایی وجود نداشت. تسلا امروزه بیشتر به خاطر تاکید ویژه بر نرم‌افزار خودرو شناخته می‌شود. این شرکت خودروهایش را از راه دور به‌روزرسانی و در آنها تغییرات اعمال می‌کند. به اعتقاد ایلان ماسک، تسلا به همان اندازه‌ای که شرکتی سخت‌افزاری است، یک شرکت نرم‌افزاری نیز محسوب می‌شود. این در حالی است که «ابرهارد» با گفته‌های ایلان ماسک موافقت نمی‌کند. «ابرهارد» می‌گوید: «به‌نظرم اشتباه است که به خودرو به‌عنوان پلتفرمی نرم‌افزاری نظیر آیفون نگاه کنید. من آیفون دارم و هر بار که به‌روزرسانی نرم‌افزاری دریافت می‌کنم، با باگ مواجه می‌شوم. این باگ‌ها خطرناک هستند. کرش کردن اپلیکیشن فید خبری‌ام در آیفون مشکل خاصی ایجاد نمی‌کند، اما اگر چنین باگی در نرم‌افزار مربوط به کنترل ترمز یا فرمان رخ دهد، شما را به کام مرگ خواهد برد.» در حال حاضر تمامی خودروهای تسلا به سیستم اتوپایلت مجهز هستند. دارندگان خودروهای تسلا می‌توانند نسخه بتای FSD را با قیمت ۱۵/۰۰۰ دلار یا از طریق سرویس اشتراکی ماهانه ۱۹۹ دلار تهیه کند. FSD به خودرو برای تغییر لاین، ورود و خروج از بزرگراه، شناسایی تابلوهای راهنمایی و رانندگی، شناسایی چراغ راهنمایی و پارک کردن کمک می‌کند.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۱۶۰۳۰۶۰۰۵۰۱۲۴۸۷ هیات اول موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نیشابور، تصرفات مالکانه و بلامعارض متقاضی آقای امیر شهرآبادی فرزند حسین‌اصغر به شناسنامه شماره ۱۴۷ کدملی ۱۰۶۴۲۷۲۱۴۲ صادره از نیشابور در ششدانگ یک باب ساختمان به مساحت ۱۸۲/۸۵ مترمربع پلاک شماره ۲۲۱ اصلی واقع در بخش ۲ حوزه ثبت ملک نیشابور خریداری از مالک رسمی آقای حسن احمدیان محرز شده است.

بنابراین به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراض داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم کنند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض، طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۱۱/۱۷
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۱۲/۰۲

۱۵۱۴ م الف- سیدابوالفضل حسینی
رییس اداره ثبت اسناد و املاک نیشابور

«جهان صنعت» تبعات دستمزد ناچیز کارگران و بازنشستگان را بررسی می کند

ناتوانی در تامین نیازهای حداقلی زندگی

مخالفت با افزایش سن بازنشستگی

گروه صنعت- طرفداران افزایش سن بازنشستگی در حالی افزایش سن امید به زندگی را مهم‌ترین دلیل انجام این کار می‌دانند که فعالان کارگری می‌گویند بهتر است در ابتدا سازمان تامین اجتماعی آماری از میانگین عمر کارگران سخت و زیان‌آور ارائه بدهد و بگوید این کارگران بعد از بازنشستگی چند سال عمر می‌کنند و سپس چنین ایده‌هایی را مطرح کنند. آنها همچنین معتقدند که نمی‌توان به صرف اینکه سازمان تامین اجتماعی در معرض ورشکستگی است و نمی‌تواند به تعهدات خود پایبند باشد، فشار مضاعفی بر کارگران وارد کرد. این در حالی است که به دلیل صعود نرخ دلار تا ۵۰ هزار تومان، گرانی‌های بی‌رویه و عدم تناسب حقوق کارگران و بازنشستگان با هزینه‌های اولیه زندگی در دوران بازنشستگی هم کار می‌کنند.

مدیران سازمان تامین اجتماعی بارها در اظهارنظرهایشان اعلام کرده‌اند که چنانچه اصلاحاتی در صندوق بازنشستگی اتفاق نیفتد، این صندوق دچار بحران شده و برای اجرای تعهدات خود در آینده با مشکل مواجه خواهد شد. آنها افزایش سن امید به زندگی و به تبع آن، افزایش مستمری‌بگیران و در مقابل کاهش ورودی‌های صندوق‌ها را تهدیدی برای صندوق‌های بازنشستگی می‌دانند و برای حل این بحران به دنبال افزایش سن بازنشستگی هستند. اما افزایش سن بازنشستگی در حالی به عنوان مهم‌ترین راه‌حل از سوی دولت و مدیران مطرح می‌شود که بدهی دولت به این صندوق چیزی حدود ۶۰۰ هزار میلیارد تومان است.

در همین خصوص یک فعال کارگری با انتقاد از تاکید دولت و سازمان تامین اجتماعی بر افزایش سن بازنشستگی گفت: طرفداران افزایش سن بازنشستگی، افزایش سن امید به زندگی را مهم‌ترین دلیل ضرورت انجام این کار می‌دانند که این تصمیم محل مناقشه بسیار دارد. اولین نکته این است که این آمار، سراسری است و معیارهای متفاوتی را دربر می‌گیرد، بنابراین نمی‌توان افزایش سن امید به زندگی را مساوی با افزایش سن امید به زندگی کارگران دانست. اگر قرار است این مولفه مد نظر قرار بگیرد باید در ابتدا سن امید به زندگی را در طبقه کارگر اندازه گرفت و بعد به سراغ تصمیم‌گیری برمبنای آن رفت. مازیار گیلانی‌نژاد اظهار کرد: سازمان تامین اجتماعی باید آمار دقیقی در این مورد ارائه بدهد و بگوید که افراد بعد از بازنشستگی چند سال عمر می‌کنند؟ با توجه به دشواری زندگی کارگران به نظر نمی‌رسد سن امید به زندگی در این طبقه تغییر محسوسی داشته باشد.

این فعال کارگری به حوادث بالای کار در کشور اشاره کرد و گفت: دومین موضوع این است که در تصمیماتی که می‌گیرند و آماری که در مورد افزایش سن امید به زندگی ارائه می‌دهند، میزان بالای حوادث کار لحاظ نشده است. طبق آمار رسمی طی یک سال ۷۰۰ تا ۸۰۰ مورد حادثه کار منجر به مرگ داریم، یعنی در روز دو کارگر بر اثر حادثه کار می‌میرند؛ آیا اینها لحاظ می‌شود؟

■ **عمر کوتاه کارگران مشاغل سخت و زیان‌آور**

وی به وضعیت کارگران مشاغل سخت و زیان‌آور اشاره کرد و افزود: تامین اجتماعی آماری از میانگین عمر کارگران سخت و زیان‌آور ارائه بدهد و بگوید این کارگران بعد از بازنشستگی چند سال عمر می‌کنند؟ کارگران مشاغل سخت و زیان‌آور به دلیل فضای کار بسیار نامناسب اگر به بازنشستگی برسند، با انواع و اقسام بیماری‌ها طرف هستند و بسیاری از آنها عمر طولانی‌ای ندارند. این فعال کارگری ادامه داد: به طور مثال، اکثر کارگران ذوب‌آهن و کارگرانی که پای کوره‌ها کار می‌کنند دچار سرطان می‌شوند. اغلب کارگرانی که در کوره کار می‌کنند بدون مو هستند و با مشکلاتی چون سرطان پوست مواجه می‌شوند. آیا سازمان تامین اجتماعی چنین مشکلاتی را می‌بیند و یا می‌تواند آماری از میزان عمر این کارگران بعد از بازنشستگی ارائه دهد.

گیلانی‌نژاد تاکید کرد: در کنار این مشکلات باید به وضعیت کارگران قرارداد موقت، پروژه‌ای، شرکتی و سفیدامضا نیز اشاره کرد. از آنجا که دست کارفرمایان برای ناقص رد کردن بیمه کارگران باز است و کارگران هم نمی‌توانند اعتراض کنند، در نتیجه خیلی از کارگران حتی تا ۶۰ سالگی هم سابقه بیمه‌شان تکمیل نمی‌شود.

وی گفت: وزارت کار و سازمان تامین اجتماعی نظارت درستی بر وضعیت کارگاه‌ها ندارند و با توجه به اینکه کارگران هیچ قدرتی ندارند، حق‌شان در طول دوران کار ضایع می‌شود. این وضعیت کارگران ما است و در عجبم که چگونه می‌توانند کارگران کشور را با کارگران کشوری مثل فرانسه مقایسه کنند.

■ **اضافه کار اجباری**

این فعال کارگری به حقوق پایین کارگران اشاره کرد و گفت: دستمزد کارگران در ایران به قدری پایین است که حتی نمی‌توان با آن حداقلی‌ترین نیازهای زندگی را تامین کرد. کارگران در اینجا با حقوق کم زندگی می‌کنند و با حقوق کم بازنشست می‌شوند و حتی بعد از بازنشستگی هم برای تامین نیازهای خود باید کار کنند.

گیلانی‌نژاد گفت: خیلی از کارگران اضافه کار اجباری انجام می‌دهند. این اضافه کار چه از سر اجبار کارفرما باشد و چه جبر زندگی، در هر صورت کارگران را دچار بیماری می‌کند. کارگری که بعد از دو شیفت کار آخر شب به خانه می‌رود دیگر رمقی برای حضور در کنار خانواده خود ندارد.

این فعال کارگری گفت: اینها موارد بسیار مهمی است که باید به آن توجه شود. نمی‌توان به صرف اینکه سازمان تامین اجتماعی در معرض ورشکستگی است و نمی‌تواند به تعهدات خود پایبند باشد، فشار مضاعفی بر کارگران وارد کرد.

■ **چراغ خطر بیمه تامین اجتماعی روشن شد**

دیگر کارشناسان نیز بر این باورند که اگر مطالبات تامین اجتماعی از سوی دولت پرداخت نشود جامعه کارگری با مشکلات و چالش‌های جدی روبه‌رو خواهد شد. دبیر اجرایی خانه کارگر استان قزوین با بیان این مطلب گفت: در حال حاضر دولت بیش از ۵۰۰ هزار میلیارد تومان به تامین اجتماعی بدهکار است که گفته شده سال آینده ۸۰ هزار میلیارد تومان آن پرداخت شود اما کافی نیست و باید اقدام مقتضی صورت گیرد تا این بدهی به طور کامل داده شود.

عیدعلی کریمی یادآور شد: به نظر می‌رسد فقط جامعه کارگری دغدغه پرداخت مطالبات تامین اجتماعی را دارد و بارها از نمایندگان خواسته‌ایم که دولت سهم ۳ درصد حق بیمه و مطالبات را پرداخت کنند.

کریمی با بیان اینکه چراغ خطر بیمه تامین اجتماعی روشن شده است، اضافه کرد: همچنان در بخش درمان کارگری مشکل داریم در عین حال ۲۵ درصد افزایش حقوق بازنشستگان هنوز پرداخت نشده و اگر وضعیت تداوم یابد باید گفت چراغ خطر بیمه‌های تامین اجتماعی روشن شده و می‌تواند مشکل‌ساز شود.

وی اظهار کرد: شنیده شده دولت بابت بدهی خود می‌خواهد سهمیه فروش نفت را پیشنهاد کند که این روش را منطقی نمی‌دانیم.

■ **مشکلات جدی در حوزه تامین دارو**

کریمی اضافه کرد: مسوولان می‌گویند مواد اولیه با ارز ۲۷ هزار تومانی تامین می‌شود در حالی که با ارز ۴۵ هزار تومانی این مواد تامین شده و هزینه‌ها بالا رفته و کارگران با مشکلات جدی مواجهند.

دبیر اجرایی خانه کارگر اظهار کرد: هنوز سرانه درمان بالا نرفته و تداوم این روند موجب خواهد شد در ماه‌های آینده کارگران در زمینه تامین و قیمت دارو با مشکلات جدی مواجه شوند.

این فعال کارگری اضافه کرد: از کارفرمایان نمونه و شاخص انتظار داریم برای راه‌اندازی تشکل‌های کارگری اقدام کنند زیرا عملکرد و روند کارها بهتر می‌شود. وی اظهار کرد: متاسفانه برخی کارفرمایان سهم ۴ درصد و ۸ درصدی مشاغل سخت و زیان‌آور را برعهده کارگر می‌اندازند که منطقی نیست.

کریمی همچنین از کارفرمایان واحدهای صنعتی و تولیدی درخواست کرد در ارتباط با وقوع حوادث ناشی از کار و تامین امنیت و ایمنی کارگران اقدامات پیشگیرانه انجام دهند.

خبر

مذاکرات جدی دستمزد ۱۴۰۲ آغاز نشده است

ایلنا- اعضای کارگری شورای عالی کار می‌گویند: هنوز وزارت کار دعوتنامه برای برگزاری نشست مزدی شورای عالی کار صادر نکرده است. کمتر از سی روز به پایان سال مانده اما هنوز مذاکرات جدی دستمزد ۱۴۰۲ آغاز نشده است. براساس قول وزارت کار، قرار بود نشست‌های سه‌جانبه شورای عالی کار ۲۸ام هر ماه برگزار شود، اما در ۲۸ بهمن نشستی برگزار نشد و با توجه به زمان کم تا پایان سال، هنوز بحث‌های مزدی کلید نخورده و این تاخیر موجب نگرانی کارگران شده است.

اعضای کارگری شورای عالی کار در این رابطه می‌گویند: هنوز خبری از نشست نیست. دعوتنامه‌ای برای حضور در نشست شورای عالی کار، دریافت نکرده‌ایم و مشخص نیست چه زمانی می‌خواهند مذاکرات مزد ۱۴۰۲ را آغاز کنند. این نمایندگان کارگری از تاخیر طولانی انتقاد دارند و می‌گویند: تعیین دستمزد براساس سبد معیشت، حق قانونی و مسلم کارگران است. از حداقل‌های قانون عقب نمی‌نشینیم.

یک نماینده مجلس انتقاد کرد

وزارت صمت برای خودرو بازار کاملا انحصاری ایجاد کرده است

ایسنا- نماینده مجلس با بیان اینکه «مدیریت فعلی تیم اقتصادی دولت هر هنری داشته پیاده کرده و مردم هنرشان را دیده‌اند»، خواستار تغییر در تیم اقتصادی دولت شد.

کمال حسین‌پور نماینده سردشت و عضو کمیسیون عمران مجلس در جلسه دیروز مجلس در تذکری گفت: تیم اقتصادی دولت کار را رها کرده و نرخ ارز سر به فلک کشیده و هر روز از ارزش پول ملی کاسته می‌شود.

وی با بیان اینکه «موج تورمی جدیدی در راه است» اظهار کرد: چرا به توصیه‌های دلسوزان نظام و نمایندگان مجلس در این خصوص توجه نمی‌شود، چرا مدیریت تیم اقتصادی دولت تغییر نمی‌کند، مدیریت فعلی هر هنری داشته پیاده کرده و مردم هنرشان را دیده‌اند، اکنون باید کار را به نیروهای جدید و کار بلد سپرد.

این نماینده مجلس با انتقاد از وضعیت بازار خودرو گفت: وزارت صمت برای خودرو بازاری کاملا انحصاری ایجاد کرده و خودروهای بی‌کیفیت و گران‌قیمت را به بازار عرضه می‌کند. خودروسازان هر روز برای مردم نجیب کشور خوابی تازه می‌بینند، این چه مدیریتی است؟ ظلم هم حدی دارد. حسین‌پور ادامه داد: وزیر صمت هم تنها نظاره‌گر موضوع است و از این نگران است که مبادا چینی نازک مدیریتش ترک بردارد. وی اظهار کرد: مافیای خودرو در کشور امید مردم را ناامید کرده‌اند. خودروسازان با انحصاری که ایجاد کرده‌اند بازار را تشنه نگه داشته‌اند تا قیمت‌ها را افزایش دهند و سیر هم نمی‌شوند.

وزارت صمت اعلام کرد

تولید پودر دستی متوقف نشده است

ایسنا- وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اخباری که اخیرا از قول نایب‌رییس انجمن صنایع شوینده، بهداشتی و آرایشی ایران مبنی بر توقف تولید پودر دستی منتشر شده، اعلام کرده که پیگیری‌ها نشان می‌دهد این خبر صحت ندارد، اما درباره مشکلات تولیدکنندگان پیرامون قیمت‌گذاری دستوری و تقاضای افزایش قیمت پاسخی ارائه نکرده است.

بر اساس آماری که این وزارتخانه منتشر کرده در حال حاضر سالانه ۲۴۰ هزار تن پودر دستی و ۱۶۰ هزار تن پودر ماشینی در کشور تولید می‌شود و کمبودی در بازار نیست.

گفتنی است اخیرا اخباری از توقف تولید پودر دستی به دلیل قیمت‌گذاری دستوری و نبود صرفه اقتصادی منتشر شده بود.

اخیرا دبیر سابق انجمن صنایع شوینده، بهداشتی و آرایشی و تولیدکننده گفته بود که واحدهای تولیدی ابتدای سال درخواست افزایش ۴۰ درصدی قیمت را داشتند که با ۲۵ درصد آن موافقت شد. بنابراین از خرداد ماه به بعد افزایش قیمتی در صنایع شوینده و بهداشتی اعمال نشده است. در حال حاضر هم درخواست افزایش قیمت از سوی انجمن در حال پیگیری است که میزان آن برای محصولات مختلف متفاوت است. این درخواست‌ها به سازمان حمایت ارائه شده‌اند و باید به جمع‌بندی برسند. او همچنین تاکید کرده بود که تولیدکنندگان این صنعت در زیان هستند و وضعیت تولیدکنندگان پودر در بین محصولات شوینده سخت‌تر از سایر تولیدکنندگان است و این تولیدکنندگان زیان بیشتری نسبت به سایر محصولات دارند. اما وزارت صمت در اطلاعیه خود اشاره‌ای به این موضوعات و تعیین تکلیف قیمت نکرده است.

بین‌الملل

جنرال‌موتورز به دام کرونا می‌افتد؟

رویترز- شرکت جنرال‌موتورز اعلام کرد که هیچ نشانه‌ای از کاهش تقاضا برای خودرو در میان نگرانی‌های اقتصادی مشاهده نمی‌کند و افزود که انتظار دارد وضعیت ناپایدار بیماری کووید۱۹ در چین بر نتایج سه ماهه اول خودروساز آمریکایی تاثیر بگذارد.

پل جاکوبسون مدیر مالی این شرکت گفت که هنوز هم اعتماد بسیار خوبی به بازار داریم اما افزود که شرکت به دقت وضعیت اقتصادی را زیر نظر دارد.

اقدام چین برای برداشتن ناگهانی محدودیت‌های کووید منجر به گسترش سریع ویروس شد که بر احساسات مصرف‌کننده تاثیر گذاشت و به تجارت شرکت‌های آمریکایی فعال در آنجا آسیب وارد کرد. مری بارا مدیر اجرایی جنرال‌موتورز در کنفرانسی گفت: بر این باور بودیم که تاثیر این موارد در سه ماهه اول تاثیر خواهد دانست اما خواهیم دید که در سه ماهه دوم نیز نفوذ خواهد کرد.

گزارش ۲

رییس سازمان توسعه تجارت ایران مطرح کرد

تولید مشترک خودرو توسط ایران و چین

رییس سازمان توسعه تجارت ایران با بیان اینکه شرکت‌های خودروساز داخلی و چینی فرآیند همکاری تولید مشترک خودرو در ایران را طراحی می‌کنند، گفت: اغلب موافقتنامه‌ها، تفاهمنامه‌ها و قراردادها منعقدشده با چینی‌ها طی دو ماه آینده وارد فاز اجرایی خواهد شد و اثرات مثبت آن در اقتصاد کشور بروز خواهد کرد.

علیرضا پیمان‌پاک با بیان اینکه سفر رییس‌جمهوری به چین برنامه‌ای منسجم بود که از ماه‌ها قبل با هدف توسعه روابط تجاری و اقتصادی با این کشور انجام شد، اظهار داشت: توسعه روابط تجاری و اقتصادی ایران با چین از اولویت‌های مهم دولت سیزدهم است، زیرا این کشور یکی از بزرگ‌ترین اقتصادهای جهان محسوب می‌شود.

وی با بیان اینکه در این سفر برای توسعه روابط گردشگری، تجاری، معدنی، ریل، خودرو، ماشین‌آلات، تجهیزات صنعتی و غیره موافقتنامه‌ها، تفاهمنامه‌ها و قراردادهای مختلفی بین دو طرف منعقد شد، خاطرنشان کرد: چین یکی از بزرگ‌ترین مصرف‌کنندگان محصولات معدنی در جهان است، به همین دلیل موضوع مشارکت در توسعه معادن و استفاده از ظرفیت‌های تکنولوژی چین در این حوزه مطرح شد و دستاوردهای خوبی به همراه داشت.

رییس سازمان توسعه تجارت ایران گفت: ایران در حوزه صنعت از جمله خودرو بحث همکاری‌های مشترک برای انتقال تکنولوژی برای ارتقای کیفیت و راندمان تولید خودرو، تامین برخی از قطعات و همین‌طور در بحث مسائل مربوط به حوزه ریل مثل تجهیزات، ماشین‌آلات و دیگر موارد مربوطه با طرف‌های چینی به توافق‌های خیلی خوبی رسیده است.

■ **مشارکت‌های فناوری و صنعتی**

پیمان‌پاک ادامه داد: مشارکت‌های فناوری و صنعتی ایران و چین در راستای افزایش راندمان و کیفیت تولید است که بخش عمده‌ای از این تولیدات در داخل مصرف خواهد شد و بخشی هم مثل قطعات خودرو، تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی، لوکوموتیو، ریل و دیگر مسائل مربوط به این حوزه روی ریل صادرات قرار می‌گیرد؛ اما در بعضی از بخش‌ها مثل حوزه مس و حوزه‌های مشابه دیگر بخش عمده‌ای از محصولات به‌صورت مواد نیمه‌خام صادر می‌شود.

وی بیان کرد: توسعه صادرات در این عرصه‌ها نیازمند سرمایه‌گذاری جدی است که در سفر اخیر رییس‌جمهوری به چین مذاکرات خوبی در این زمینه‌ها هم صورت گرفته است. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت در خصوص تولید مشترک ایران با شرکت‌های چینی برای صادرات محصولات نهایی به کشورهای منطقه نیز اظهار داشت: یکی از مهم‌ترین مسائلی که بعد از فروکش کردن کرونا اتفاق افتاده به واسطه رونق تجارت جهانی افزایش زیاد هزینه‌های حمل‌ونقل است.

پیمان‌پاک تصریح کرد: برای مثال کانتینری که دو سال پیش با ۱۰۰۰ دلار از چین به سمت خاورمیانه روانه می‌شد، اکنون هزینه حمل یک کانتینر از چین به منطقه خاورمیانه به هفت تا هشت هزار دلار رسیده و این هزینه در قیمت نهایی کالا بسیار موثر است. وی اضافه کرد: با توجه به قرابت‌های سیاسی، اجتماعی و توافقات تجاری که ایران با کشورهای منطقه دارد بنا شد از این ظرفیت در قالب تولید مشترک شرکت‌های ایرانی و چینی در داخل کشور و صادرات کالا به کشورهای منطقه استفاده شود.

■ **تولید مشترک خودرو در ایران**

رییس سازمان توسعه تجارت ایران گفت: البته این اقدام در قالب یک برنامه و مشارکت برد- برد انجام می‌شود تا منافع اقتصادی برای ایران و شرکت‌های چینی به همراه داشته باشد.

وی تاکید کرد: باتوجه به تاکید رییس‌جمهوری، توافقات و قراردادهای این سفر طی دو ماه آینده وارد فاز اجرایی شده و اثرات مثبت آن در اقتصاد کشور بروز خواهد یافت.

پیمان‌پاک در خصوص تولید مشترک خودرو با شرکت‌های چینی گفت: قرار بر آن شد تا دو ماه آینده شرکت‌های خودروساز داخلی و چینی برنامه‌ریزی جامع و مشخصی را انجام دهند و فرآیند همکاری تولید مشترک خودرو در ایران را طراحی کنند.

رییس سازمان توسعه تجارت ایران اظهار داشت: از آنجایی که مذاکرات و توافقات با چینی‌ها توسط غربی‌ها رصد می‌شد، تاکید بر آن است که مفاد این توافقات محرمانه باشند تا فرآیندهای آن وارد فاز اجرایی شده و مردم تا چهار ماه آینده آثار آن را مشاهده کنند.

همین اطراف

معاون وزیر صمت اعلام کرد

بازپس‌گیری ۵۰۰ هکتار زمین صنعتی

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رییس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران از بازپس‌گیری ۵۰۰ هکتار زمین صنعتی در کشور خبر داد و گفت: عمده این افراد کسانی بودند که با وجود تعهد خود، اقدام به ساخت واحد صنعتی و تولیدی نکرده یا تمایل و توانایی لازم برای احداث آن را نداشتند.

علی رسولیان در حاشیه سفر به سمنان اظهار کرد: تمرکز سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی بر این بوده که حقوق دولت را از افرادی که زمین صنعتی و عرصه‌ای تحویل گرفته و در آن فعالیتی نمی‌کنند بازپس بگیرد. این افراد بیشتر به دنبال دلالی بوده یا فاقد توان و ظرفیت لازم برای ایجاد واحد تولیدی و صنعتی در این اراضی صنعتی بودند. وی با بیان اینکه در حال حاضر پرونده‌های زیاد دیگری نیز در دستگاه قضایی برای بازپس‌گیری اراضی واگذارشده تشکیل شده از دستگاه قضایی خواست سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران را در این زمینه یاری کنند. رییس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران ادامه داد: علاوه بر این ۵۰۰ هکتار، در سال گذشته نیز بالغ بر ۹۹۰ هکتار دیگر از اراضی صنعتی واگذار شده که طرحی در آن به اجرا درنیامده بود، بازپس گرفته شدند.

■ **وجود ۲۰ هزار هکتار زمین صنعتی آماده واگذاری**

علی رسولیان از حمایت از تولیدکنندگان واقعی خبر داد و گفت: زمین‌های صنعتی بازپس گرفته شده به فعالان متقاضی واگذار خواهد شد. معاون وزیر صنعت معدن و تجارت همچنین از آماده‌سازی بیش از ۲۰ هزار هکتار زمین صنعتی برای واگذاری به سرمایه‌گذاران و صنعتگران در سراسر کشور خبر داد و افزود: امسال در همین ارتباط بیش از ۳ هزار و ۲۰۰ قرارداد واگذاری زمین در سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران امضا و در قالب آن هزار و ۴۷۰ هزار هکتار زمین به اشخاص حقوقی یا حقیقی متقاضی زمین صنعتی، واگذار شده است.

وی از تعهد این سازمان به ایجاد زیرساخت‌های لازم نظیر آب، برق، گاز، راه و... در این اراضی خبر داد و گفت: این اراضی به متقاضیان احداث واحدهای صنعتی و تولیدی واگذار خواهد شد. رییس سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران با بیان اینکه واگذاری‌ها در این سازمان شفاف‌سازی شده اضافه کرد: متقاضیان در مناطقی که زمین به اندازه کافی وجود دارد می‌توانند از طریق سامانه درخواست خود را ثبت و با زیرساخت‌ها و شرایط زمین صنعتی بدون مراجعه آشنا شوند.

■ **توجه ویژه به طرح‌های توسعه‌ای و دانش‌بنیان‌ها**

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه در برخی مناطق و از جمله در شهرهای بزرگ کمبود زمین وجود دارد، گفت: در مناطقی که امکان وجود داشته تلاش شده که از طریق توسعه اراضی صنعتی زمینه سرمایه‌گذاری را بیش از پیش فراهم کنیم. وی با بیان اینکه واگذاری زمین صنعتی از دو طریق به متقاضیان انجام می‌شود اظهار کرد: در مناطقی که زمین صنعتی به اندازه کافی وجود دارد متقاضی می‌تواند از طریق سامانه الکترونیکی زمین مورد نظر خود را از نقشه شهرک صنعتی انتخاب کنند. وی اضافه کرد: در مناطقی که تقاضای زمین از میزان موجودی زمین صنعتی نیز بیشتر است این واگذاری از طریق مزایده‌های کیفی و با اولویت واگذاری زمین به فعالان اقتصادی و صاحبان صنایع های‌تک و پیشرفته انجام می‌شود.

رسولیان از وجود استثناهایی در این حوزه خبر داد و گفت: به واحدهای دانش‌بنیان و آن دسته از فعالان صنعتی که به دنبال اجرای طرح‌های توسعه‌ای خود هستند به طور ویژه‌تر توجه و تلاش می‌شود که زمین مورد نیاز تحویل آنها شود وی با اشاره به تاکید دولت بر فعال‌سازی واحدهای تعطیل و نیمه‌تعطیل گفت: با تلاش‌ها و حمایت‌های انجام شده ۱۲۵۰ واحد کاملا تعطیل را به چرخه تولید برگرداندیم. ضمن اینکه ظرفیت تولید بیش از ۱۵۰۰ واحد صنعتی که تولید آنها به زیر ۵۰ درصد رسیده بود را به بالای ۵۰ درصد رساندیم.

«جهان‌صنعت» از خسارت‌های عدم ارتباط با شرکت‌های بین‌المللی گزارش می‌دهد

دروغ بومی‌سازی مانع توسعه معدنکاری

منیـر حضوری- در حالی که مسـوولان معدنی باور دارند که ایران سرمایه‌های ارزشمندی از جمله نیروی انسانی و منابع معدنی گسترده در اختیار داشته و پتانسیل بالقوه برای بومی‌سازی در حوزه‌های مورد نیاز بخش معدن را دارد؛ اما کارشناسان معدنی بومی‌سازی را دروغی بزرگ دانسته و تاکید می‌کنند به دلایل اقتصادی هیچ کجای دنیا آنقدر بر این حوزه پافشاری نمی‌شود که در ایران شاهد آن هستیم!

بسـیاری بر این باور هستند که در شرایط تحریـم با طراحی و سـاخت قطعات، می‌توان خودباوری صنعتی و معدنی در کشور را تقویت کرد و با عبور از تحریم‌ها، قدم مهمی در پیشرفت صنعتی کشور برداشت. هرچند این مهم همت دانشـگاه‌ها و دانش‌بنیان‌هـا را می‌طلبد و در مواردی مثبت است اما مساله این است که امروز دنیا از این موضوع عبور کرده اسـت. کمااینکه بسیاری از کارخانه‌های کشورهای پیشرفته در کشورهایی همچون هند و تایلند فعال هستند؛ چراکه برایشـان توجیه اقتصـادی ندارد که از صفر تا ۱۰۰ یک حوزه را در داخل همان کشور تولید کنند.

مسـاله این است که متاسفانه امروز فعالان بخش معدن به طور مثال برای تهیه یک قطعه باید به چندین واسطه مراجعه کرده در حالی که رقبای آنها همان قطعه را در سریع‌ترین حالت ممکن و با هزینه‌های ناچیز به دست می‌آورند. در حالی که هیچ کشـوری در دنیا با کمرنگ کردن ارتباطات بین‌المللی و تاکید گسترده بر بومی‌سازی منفعتی کسب نکرده است. بنابراین به جای تاکید بر بومی‌سازی کامل باید بتوانیم سیاسـت‌ها را تغییر داده و در جهت توسـعه اقتصادی گام برداریم. در واقع در حوزه‌هایی که پتانسیل وجود دارد پیش رفته و در برخی موارد دیگر دست به واردات بزنیم و با شرکت‌های معتبر جهانی وارد معامله شویم.

در این خصوص یک اسـتاد دانشگاه با بیان اینکه مرزهای دانش بسیار گسترده شده‌اند به «جهان‌صنعت» گفت: امروز هر کسی که ادعای بومی‌سازی کامل را مطرح کند در واقع دروغی بیش نگفته است. دلیل این مساله هم این است که آنقدر فناوری پیشرفت کرده و تعداد قطعات درگیر در سـاخت هر دستگاه زیاد شده‌اند که عملا بومی‌سـازی کامل در هیـچ کجای دنیا امکان ندارد.

پیمان افضل با اشـاره بـه اقداماتی کـه در این خصوص در کشور صورت گرفته، خاطرنشـان کرد: درست است که در ساخت دستگاه حفاری مغزه‌گیری در بخش معدن توانسته‌ایم به خودکفایی برسیم؛ اما همچنان برخی از تجهیزات این عرصه را از خارج از کشور وارد می‌کنیم.

■ **انتقال فناوری همیشه سودآور نیست**

این استاد دانشگاه با بیان اینکه انتقال فناوری برای برخی از کشـورها اقتصادی نیست، ادامه داد: همان‌طـور کـه در خبرهای جهانی آمده، دستگاه‌های بسیاری در این عرصه تولید شده و شرکت‌های زیادی درگیر این مهم شده‌اند؛ اما نمی‌توانیم مطرح کنیم که یک کشور از صفر تا ۱۰۰ کارها را خودش انجام می‌دهد.

افضل گفت: امروز بسیاری از برندهای معروف دنیا در هند تولید می‌شوند. در واقع یک جنگ اقتصـادی بین غـرب و چین راه افتـاده برای اینکه کارخانه‌هایشان را به هند و تایلند منتقل کنند؛ چراکه آنها صرفه اقتصادی را می‌بینند و برایشان مهم نیست که صفر تا ۱۰۰ کار را خود برعهده گیرند.

■ **لزوم تغییر سیاست‌ها**

این اسـتاد دانشـگاه به عنوان راهکار برای کشورمان گفت: باید با شرکت‌های برند در سطح جهانی ارتباط گرفت تا شرکت‌های ما که بعدا همکار آنها می‌شوند از طریق رابطه رشد کرده و به تدریج در بازار جهانی شـناخته شوند. این مهم البته مستلزم ارتباط با کشورهای پیشرفته است و تجدیدنظر اساسی در سیاست‌های داخلی ایران را می‌طلبد.

او تصریح کرد: به طور حتم ساختار سیاسی کشـور باید در جهت توسعه منافع اقتصادی تغییر کند. به طور مثال برجام یکی از اتفاقات مثبت برای ایران بود که به دنبال آن شرکت‌ها و سـرمایه‌گذاران خارجی می‌خواستند وارد ایران شوند؛ اما برخی از مسوولان نگذاشتند چنین اتفاقی بیفتد و برای آنها مانع‌تراشـی کردنـد. در این روند مـا از فناوری غول‌های بزرگ تولیدی دنیا نتوانستیم استفاده کنیم و از شـرایط بهینه‌ای که برایمان پیش آمده بود، بی‌بهره شدیم.

افضل با اشـاره به شرایط فعلی کشور ادامه داد: متاسـفانه امـروز یـک قطعـه را از ۱۰۰ واسطه دریافت می‌کنیم در حالی که رقبای ما همان قطعه را در سریع‌ترین حالت ممکن و با هزینه‌های ناچیز می‌خرند.

■ **هپکو به دنبال بلاروس**

این اسـتاد دانشـگاه با اشـاره بـه یکی از تولیدکننده‌های داخلی در حوزه ماشـین‌آلات معدنی گفت: شرکت هپکو با مونتاژ محصولات کاترپیلار قبل از انقلاب شکل گرفت. این محصول بهترین ماشین‌آلات راه‌سازی را تولید می‌کرد اما بعد از انقلاب این ارتباط قطع شـد. مساله این است که هپکو از بومی‌سازی داخلی ناتوان بوده و در حال حاضر قرار شده که این نیاز را از بلاروس تامین و با آنها همکاری کنند.

افضل درباره این پرسـش کـه با تاکیدات مسـوولان بر بومی‌سـازی چقـدر بخش‌های مختلف اقتصادی ضـرر کرده‌اند، تصریح کرد: به شدت! آمارها از تورم وحشتناک، شرایط بد اقتصادی و قیمت تمام‌شـده خود نشان‌دهنده این مساله است که شعار بومی‌سازی تنها در حد حرف است و نمی‌تواند عملیاتی شود. متاسفانه با تاکید مسـوولان شاهد هستیم که ما هر روز به عقب رفته و نمی‌توانیم آینده مناسبی را برای خود رقم بزنیم.

■ **عقب ماندن ایران از غافله توسعه**

این استاد دانشگاه با بیان اینکه ما در میانه انقلاب صنعتی سوم هستیم؛ در حالی که دنیا وارد انقلاب پنجم شده، ادامه داد: انقلاب صنعتی اول در حـوزه مکانیـک، دوم در حـوزه برق و الکترونیک، سوم در حوزه کامپیوتر، چهارم در حوزه مجازی‌سازی و هوش مصنوعی و پنجم نیز شامل ایجاد ارتباط موثر بین دنیای فیزیکی مجازی، زیسـتی و هوش مصنوعی است. این در حالی اسـت که ما در انقلاب صنعتی سوم قرار داریم. افضل همچنین با مقایسه وضعیت شـرکت‌های داخلی با خارجی گفت: با اینکه بخش زیادی از شرکت‌ها در داخل فعال شده‌اند اما قوانین داخلی و شرایط بین‌المللی اجازه رقابت در سطح جهانی را به آنها نمی‌دهد. این در حالی اسـت که به طور مثال شرکت‌های ترکیه‌ای با قوانین بین‌المللی پیش رفته و بر اساس منافع ملی همراه شده‌اند. در واقع قوانین داخلی آنها تبصره‌ها و بخشنامه‌های متعدد ندارد.

ضمن اینکه مسوولان مربوطه در این کشورها مدارک تحصیلی مرتبط داشته، نه اینکه در رشته کشـاورزی تحصیلکرده و بعد مسـوول بخش معدن شوند!

■ **اهمیـت اعتمـاد بـه تولیدکنندگان دانش‌بنیان**

همچنین چندی پیش رییس هیات‌مدیره انجمـن تولیدکننـدگان فـولاد در این رابطه اظهار کرد: زمانی که ما صحبت از بومی‌سازی می‌کنیم، تصور برخی آن است که اگر هر آنچه در خارج از کشور وجود دارد را در داخل تولید کنیم بومی‌سـازی انجام شـده اما این روند را می‌توان تولید داخلی دانسـت و با بومی‌سازی متفاوت است.

بهرام سبحانی ادامه داد: اگر بتوانیم برای کالایی که به طـور روزمره در زنجیره تولید مورد استفاده قرار دارد و دانش عظیمی پشت آن اسـت، بخشی را خودمان تولید کنیم آن موقع می‌توانیم بگوییم بومی‌سـازی صورت گرفته است.

رییـس هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فـولاد در عین حال به مـواردی مانند اهمیت توجه و اعتماد بـه تولیدکنندگان دانش‌بنیان اشـاره کرد و از مدیران شـرکت‌های فولادی خواسـت قدرت ریسک‌پذیری خود را در قبال شـرکت‌های دانش‌بنیان و آنهایی که دست به تولید بار اول می‌زنند بالا ببرند؛ چراکه اگر چنین شرکت‌هایی نباشند ممکن است تامین‌کنندگان خارجی هر زمانی تصمیم بگیرند محصولات خود را در اختیار ما قرار ندهند یا شرایط سختی برای همکاری در نظر بگیرند.

■ **تاکید مسوولان بر بومی‌سازی**

در هفته دولت برنامه بومی‌سازی ۵۲۵ میلیون دلار در بخش معدن و صنایع معدنی با راهبری ایمیدرو اعلام شـد. تاکید شـد که ایمیدرو با همراهی شـرکت‌های زیرمجموعه و تابعه و در راستای تحقق اهداف ساخت داخل، بومی‌سازی افزون بر ۵۲۵ میلیون دلار در بخش قطعات و تجهیزات تولید حوزه معدن و صنایع معدنی را طی امسال هدف‌گذاری کرده است.

همچنین اعلام شـد که میزان بومی‌سازی قطعـات و تجهیزات در سـال‌های گذشـته ۵۷۰ میلیـون دلار بوده اسـت. طبق گزارش دفتر بومی‌سـازی و سـاخت داخـل ایمیدرو در راسـتای هدف‌گذاری صرفه‌جویی ارزی از محل بومی‌سـازی و اسـتفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های داخل کشور، برنامه‌ها و اقدامات شرکت‌ها به طور منظم پایش می‌شود. همچنین تاکید شده که بومی‌سازی قطعات و تجهیزات مورد نیاز صنایع طی سال‌های گذشته، موجب شد تا خطوط تولید در شرایط تحریم به دلیل تامین به موقع قطعات، دچار وقفه نشوند.

مسوولان ایمیدرو از جمله به شاخص‌های بومی‌سـازی صرفه‌جویی ارزی، میزان کاهش هزینه‌ها، تعداد ایجاد اشـتغال، میزان افزایش سرعت فرآیند تامین نیازها، درصد نقشه‌های ساخت بومی‌سـازی شـده، درصد مواد اولیه، قطعات و تجهیزات استراتژیک بومی‌سازی شده و درصد کاهش وابستگی تولید محصول نهایی اشاره دارند. مسـوولان باور دارند که تعریف از بومی‌سازی در واقع تحقق پتانسیل رشد صنعتی نهفته در داخل کشور و یافتن جایگاه شایسته در سلسله مراتب مزیت نسبی در دنیا است. در این بین واردات بی‌رویه مانند این اسـت که دانش، توان و منابعی که خودمان در اختیار داریم را از دیگران اخذ کنیم. به این ترتیب بومی‌سازی در معنای کلی یک استراتژی و در معنای جزئی یک ابزار برای توسعه محسوب می‌شود.

در کشور چین استراتژی به طور مثال مسیر دوگانه دنبال شد که به معنای رشد صنایع ساده مونتاژکار از یک سـو و تقویت صنایع سـازنده ماشین‌آلات از سوی دیگر بود. در بلندمدت این استراتژی بسیار موفق عمل کرد، چراکه صنایعی که محصولات کمپانی‌های بزرگ غربی را مونتاژ می‌کردند، به مرور ماشین‌آلات خود را از صنایع ماشین‌سـاز بومی تامین کردند و از این طریق سـهم ارزش‌افزوده صنعتی در اقلام صادراتی چین بیشتر و بیشتر شد. موافقان بومی‌سازی باور دارند که ما در ایران به بومی‌سازی به عنوان یک راهبرد مقطعی نگاه می‌کنیم و تنها در تنگناها به یاد آن می‌افتیم، در حالی که برای اجرای صحیح بومی‌سازی باید یک استراتژی منسجم و یک اتاق تصمیم‌گیری متمرکز و بلندمدت در سطح ملی ایجاد شود. در این خصوص، چند وقت قبل بود که مسـوولان از بومی‌سازی کاتالیست سخن گفتند و اظهار کردند که این مهم طی دو دهه اخیر دستاوردهای ارزشمندی مانند بی‌اثرسازی فشـارهای ناشـی از تحریم، شکستن انحصار یک یا چند تولیدکننده خارجی، ایجاد شرایط رقابتی از لحاظ کیفیت و قیمت، عدم وابستگی به خارج، جلوگیری از خروج ارز، ایجاد اشتغال، افزایش تولید ناخالص ملی، توسعه تکنولوژی‌های پیشرفته و افزایش صادرات برای کشور به همراه داشته است.

اما به باور فعالان معدنی در این بین مشکلات بسیار است. به طور مثال قطعی‌های گاز و برق به عنوان عاملی مشکل‌ساز و دلسردکننده برای صنایع بوده اسـت. به واسطه این سختی‌ها در بسیاری موارد تولیدکنندگان احساس می‌کنند روی تردمیل در حال دویدن هستند و هرچقدر تلاش کنند دسـتیابی به اهـداف مد نظر آنها ممکن نیست.

خبر

سال ۱۴۰۱؛ سخت‌ترین سال برای تولیدکنندگان فولاد

فولادبان- در کنار عدم سـرمایه‌گذاری در صنعت برق، در بخش گاز نیز اتفاقات خوبی انجام نگرفت و افت فشار پارس‌جنوبی، بخش صنعتی و خانگی را در زمستان با مشکلات بسیاری مواجه کرد.

فعال بازار فولاد با بیان این مطلب گفت: امروزه مشکلات قطعی برق و گاز در واحدهای تولیدی سال‌ها گریبان‌گیر فولادسازان شده است، چراکه سرمایه‌گذاری در دهه گذشته برای توسعه شبکه برق و گاز انجام نشد اما متاسـفانه دود این ماجرا به چشم فولادی‌هایی می‌رود که در این صنعت سرمایه‌گذاری زیادی کرده‌اند.

فرهود ذاکری معتقد است که در کنار عدم سرمایه‌گذاری در صنعت برق، در بخش گاز نیز اتفاقات خوبی انجام نشد و افت فشار پارس‌جنوبی، بخش صنعتی و خانگی را در زمستان با مشکلات بسیاری مواجه کرد.

این فعال بازار فولاد با اشاره به وضعیت فولادی‌ها در سال جاری و آتی اظهار کرد: سال ۱۴۰۱ یکی از سخت‌ترین سال‌ها برای تولیدکنندگان فولاد بوده است. طبق پیش‌بینی‌های صورت گرفته، شرایط برای تولیدکنندگان فولاد در سال‌های آینده به ویژه در بحث تامین گاز سخت‌تر خواهد شد و بحران گاز در سال‌های پیش‌رو نیز جدی‌تر از امسال برآورد شده است.

ذاکری همچنین خاطرنشان کرد: این در حالی است که یکی از دلایل مهم برای هدف‌گذاری تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در سال ۱۴۰۴، در اختیار داشتن ذخایر گازی است. البته ناگفته نماند کشور دارای ذخایر بسیاری از سنگ‌آهن در کنار ذخایر گازی است.

همچنیـن نیـروی کار ارزان و متخصص باعث شـده تا کشـور به فکر توسـعه صنعت فـولاد بیفتد و بتواند با افزایش تولیـد، علاوه بر آنکه نیاز داخلـی خود را تامین کند، در حوزه صادرات نیز تا حدودی برای کشـور ارزآوری داشته باشد.

تلاش برای تولید ۱۰ میلیون تن فولاد

دنیای معدن- سرپرست منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس گفت: به دنبال تحقق چشم‌انداز ۱۰ میلیون تن فولاد با اجرای طرح‌های توسعه‌ای هستیم.

کامران داسـتانی در نشسـت مدیران مناطق ویژه کشور اظهار کرد: در شـرایط فعلی باید از تمامی ظرفیت‌های موجود در مناطق ویژه در جهت جذب سـرمایه‌گذار و ایجاد توسـعه در منطقه ویژه اقتصادی خلیج‌فارس اسـتفاده کنیم. وی خواستار همفکری برای رفع چالش‌های موجود شد و تاکید کرد: ایجاد اشتغال و توجه به مبانی توسعه‌ای در اولویت ما قرار دارد و امیدوارم با راهبری دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری، صنعتی و ویژه اقتصادی تحقق این اهداف تسریع شود.

افزایش ۱۷ درصدی تولید شمش آلومینیوم تا پایان دی‌ماه

«جهان‌صنعت»- سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) اعلام کرد: میزان تولید شمش آلومینیوم کشور از ابتدای امسال تا پایان دی‌ماه با ۱۷ درصد افزایش به مرز ۵۳۰ هزار تن رسید.

چهار شرکت تولیدکننده شمش آلومینیوم کشور از ابتدای فروردین تا پایان دی‌ماه، ۵۲۸هزار و ۶۰ تن شـمش آلومینیوم تولید کردند. این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۴۵۱ هزار و ۱۹۳ تن بود.

بازار جهانی

قیمت طلای جهانی کاهش یافت

رویترز- قیمت طلا روز گذشته (دوشنبه) به دلیل تقویت ارزش دلار و نگرانی از آمارهای اقتصادی اخیر ایالات‌متحده در مورد افزایش بیشتر نرخ بهره فدرال‌رزرو کاهش یافت. به این ترتیب بهای هر اونس طلا تا ساعت ۷ و ۲۰ دقیقه صبح به وقت شرقی با ۰/۱ درصد افزایش به ۱۸۴۲ دلار و ۳۰ سنت رسید و قیمت طلای آمریکا نیز با ۰/۰۱ درصد افزایش به ۱۸۴۳ دلار و ۳۰ سـنت رسید. در واقع شاخص دلار ۰/۲ درصد افزایش یافت و باعث شـد شمش با قیمت دلار برای خریدارانی که سایر ارزها را دارند جذابیت کمتری داشته باشد.

بازارهای پول انتظار دارند، پس از داده‌های اخیر بازار کار فشرده همراه با تورم و قیمت‌های مصرف‌کننده بالا، فدرال‌رزرو تا ماه مه نرخ‌های معیار را به بالای پنج درصد برساند و نرخ‌ها در ماه جولای به ۵/۳ درصد برسد. طلا به عنوان پوششی در برابر تورم فزاینده در نظر گرفته می‌شود اما نرخ‌های بهره بالا هزینه فرصت نگهداری شمش‌های غیربازده را افزایش می‌دهد.

داده‌های روز جمعه نشان داد که قیمت‌های واردات ایالات‌متحده برای هفتمین ماه متوالی در ژانویه در بحبوحه کاهش هزینه‌های محصولات انرژی کاهش یافت که به کوچک‌ترین افزایش سـالانه تورم وارداتی در دو سـال گذشته منجر شد. کاهش شدید قیمت‌های داخلی باعث افزایش تقاضای خرده‌فروشی برای طلای فیزیکی در هند در هفته گذشته شد.

اس‌پی‌دی‌آر گلدتراست، بزرگ‌ترین صندوق سرمایه‌گذاری تحت پشتوانه طـلا در جهان اعلام کرد که دارایی‌هـای آن ۰/۱۳ درصد کاهش یافت و از ۹۲۱/۰۸ تن در روز پنجشـنبه به ۹۱۹/۹۲ تن در روز جمعه رسـید. اما در بازار سـایر فلزات ارزشـمند، بهای هر اونس نقره با ۰/۷ درصد کاهش به ۲۱/۵۸ دلار رسـید، پلاتین ۰/۳ درصـد کاهش یافت و به ۹۱۴ دلار و ۱۷ سنت رسید و پالادیوم ۰/۶ درصد کاهش یافت و به ۱۴۸۸ دلار و ۶۱ سنت رسید.

بازارها

افزایش قیمت سیمان در جنوب کشور

پیش‌بینی می‌شـود قیمت سـیمان تا اواسط ماه جاری همچنان پایین بماند و بازار ثبات آمیخته با رکود را تجربه کند. با این حال در جنوب کشور به دلیل اوج‌گیری ساخت‌وساز، اوضاع متفاوت و سیمان گران است.

صنعت سـیمان کشور دو ماه گذشته را با کاهش تولید برآمـده از کمبود گاز و در پی آن قطعی برق سـپری کرد، با این حال مازاد کلینکر از یک سو و کمبود تقاضا به دلیل راکد بودن ساخت‌وساز در فصل سرما از سوی دیگر مانع از افزایش قیمت سیمان در دی و بهمن شد؛ هر چند وزن تولید سـیمان در دو ماه گذشته نیز به دلیل مشکلات موجود در تامین انرژی کاهشی بود.

بنابراین همان‌گونه که پیش‌بینی شـده بود بازار سیمان اسفند ماه را با ثبات آغاز می‌کند و این ثبات دست‌کم تا اواسط ماه برقرار می‌ماند و قیمت سیمان تغییری نمی‌کند. در حال حاضر قیمت سیمان برای هر پاکت ۵۰ کیلویی در بازه قیمتی ۴۰ هزار تا ۵۰ هزار تومان قرار گرفته است.

با این حال در جنوب کشور شرایطی متفاوت از دیگر نقاط برقرار بوده و از آنجا که در ماه‌های دی و بهمن ساخت‌وساز در این مناطق به اوج خود می‌رسد، متناسب با آن تقاضا برای انواع مصالح ساختمانی از جمله سیمان بالا می‌رود و قیمت سیمان نیز افزایش پیدا می‌کند. به تناسب همین افزایش تقاضا هر پاکت ۵۰ کیلویی سیمان سیاه تیپ ۲ محصول شرکت سیمان زابل بین ۶۰ هزار تا نزدیک ۸۰ هزار در هر کیسه هم قیمت‌گذاری شده است. در نهایت از نیمه دوم اسفند ماه و آغاز فصل گرما و بازگشت سهمیه گاز شرکت‌های سیمانی به حجم سابق و افزون بر آن ازسرگیری ساخت‌وسازها پیش‌بینی می‌شود قیمت سیمان در دیگر نقاط کشور افزایشی باشد.

■ **فروش سـیمان در بـورس کالا از ۵۱ میلیون تن عبور کرد**

بررسـی معاملات تالار سیمان بورس کالای ایران در ۱۱ ماه سال جاری نشان می‌دهد که بیش از ۵۱ میلیون تن انواع سیمان به ارزش بیش از ۳۳ همت در بورس کالا به فروش رفته است. بیشترین حجم معاملات سیمان برای شرکت سیمان تهران بود که به تنهایی در ۱۱ ماه بیش از ۲/۵ میلیون تن انواع سیمان در بورس کالا فروخت. در یازده ماه سال ۱۴۰۱ بیش از ۶۲ میلیون تن (۶۲/۰۴۷ میلیون تن) انواع سیمان در بازار فیزیکی بورس کالا عرضه که با تقاضای بیش از ۶۱ میلیون تن (۶۱/۷۶۵ میلیون تن) روبه‌رو شد. در مدت مورد بررسی بیش از ۵۱ میلیون تن (۵۱/۲۱۸ میلیون تن) انواع سـیمان به ارزش بیش از ۳۳/۴ هزار میلیارد تومان (همت) در تالار سـیمان به فروش رفت. همچنین در همین مدت ۱۱ ماهـه در بـازار اوراق مبتنی بر کالا، ۴۶۲/۷۹۲ میلیون گواهی سپرده سیمان (معادل ۴۶۲/۷۹۲ هزار تن انواع سیمان) دسـت به دست شد که با ارزش ریالی ۳۳۹ میلیارد و ۲۵۶ میلیون تومانی روبه‌رو شد. بیشترین حجم معاملات سیمان برای شرکت سیمان تهران بود که به تنهایی در ۱۱ ماه بیش از ۲/۵ میلیون تن انواع سیمان به فروش رسید. سیمان آبیک با ۲/۲۸ میلیون تن و سـیمان ساوه با ۲/۰۸ میلیون تن نیز با بیشترین حجم معاملات روبه‌رو بودند که توانستند در ۱۱ ماه بیش از ۲ میلیون تن سیمان بفروشند.

استان‌ها

بازدید مقامات قضایی از معدن زغال‌سنگ «همکار» راور

رییس دادگستری راور با همراهی دادستان این شهرستان از معدن بزرگ زغال‌سنگ همکار بازدید و در گفت‌وگو با مدیران و کارگران این معدن مسـائل و مشکلات موجود را بررسی کردند که در این میان توجه به مسائل کاری، استخدامی و بیمه‌ای در صدر مطالبات کارگران قرار داشت.

مسـلم کاربخش رییس دادگستری شهرسـتان راور در حاشیه این دیدار گفت: دستگاه قضایی در قالب ستاد پیگیری اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی به حمایت حقوقی و قضایی از تولیدکنندگان و واحدهای تولیدی می‌پردازد.

وی بیان کرد: دسـتگاه قضایی با توجه به منویات مقام معظم رهبری و شعار سـال که به نام «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» نامگذاری شـده و از آنجایی که رونق تولید موجب حل مشـکلات اقتصـادی و همچنین رفع معضل بیکاری و بهبود معیشت مردم خواهد شد، از همه ظرفیت‌ها برای رفع موانع تولید استفاده کرده و در این عرصه اقدامات موثر و قاطعی خواهد داشت.

دادسـتان راور نیز در این نشسـت اظهار کـرد: یکی از موضوعات اولویت‌دار و پیش‌بینی شده در سند تحول دستگاه قضایی، تولید و رفع موانع تولید است که مورد تاکید ریاست قوه قضاییه نیز قرار دارد.

مجتبی استوارزاده افزود: معادن یکی از مهم‌ترین سرمایه‌ها در چرخه اقتصادی کشور هستند که دادستانی وظیفه دارد به منظور صیانت از حقوق عامه، نظارت بر فعالیت‌ها و کمک به تولید، مسائل فعالان این حوزه را بشنود و متناسب با آن اقدامات حمایتی را انجام دهد.

گفتنی اسـت، در جریـان این بازدید کارگـران معدن زغال‌سـنگ همـکار راور خواسـتار تعیین‌تکلیف وضعیت استخدامی، کاری و مسائل بیمه‌ای خود بودند که مقرر شد مشکلات به صورت مکتوب به دادستانی راور اعلام شود تا از طریق ستاد استانی اقتصاد مقاومتی در ابعاد حقوقی و قضایی پیگیری شود و مکاتبات لازم با مجمع نمایندگان استان کرمان و سایر بخش‌ها نیز صورت گیرد.

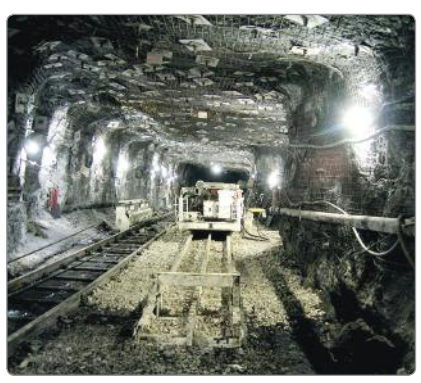

خبر

عضو هیات علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی خبر داد

تدوین حریم گسلی ۹ شهر ایران

«جهان‌صنعت»– عضو هیات علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی با اعلام اینکه حریم گسلی ۹ شهر در حال تدوین است بر همراهی سازمان مدیریت بحران کشور برای انجام مطالعات کاهش مخاطرات فرونشست و زلزله طبق قانون تاکید کرد. علی بیت‌اللهی عضو هیات علمی و رییس بخش زلزله مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی بر تامین مالی انجام مطالعات مربوط به فرونشست، تعیین حریم گسل‌ها که طبق ماده ۱۶ قانون مدیریت بحران برعهده سازمان مدیریت بحران کشور است تاکید کرد.

عضو هیات علمی مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی از تعیین حریم گسل ۶ شهر تهران، تبریز، مشهد، کرج، زنجان و کرمان طی سنوات گذشته خبر داد و گفت: هم‌اکنون حریم گسلی ۶ شهر مصوب شده در نقشه شهرداری‌ها نشسته و صدور پروانه ساخت بر اساس مطالعات مصوب انجام می‌شود که گام بزرگی در ایمنی و تاب‌آوری شهرها محسوب می‌شود. بیت‌اللهی ادامه داد: مصوب شده تا حریم گسلی ۹ شهر سی‌سخت، بم، شیراز، ارومیه، اردبیل، لاهیجان، ساری، قائم‌شهر و گرگان نیز تهیه شود که این کار نیز در حال انجام است. او توضیح داد: در برنامه است تا حریم گسلی ۲۰ شهر دیگر نیز برای سال‌های آتی تهیه شود که تمامی این اقدامات با حمایت معاونت معماری و شهرسازی وزارت راه‌وشهرسازی انجام شده است. در حالی که انتظار می‌رفت تا سازمان مدیریت بحران کشور که طبق ماده ۱۶ قانون مدیریت بحران کشور متولی تامین بودجه انجام این مطالعات است، در خصوص تامین بودجه مطالعات اقدام می‌کرد.

مدیر کل راه‌وشهرسازی استان تهران:

خرید و فروش امتیاز مسکن ملی جرم است

«جهان‌صنعت»– مدیر کل راه‌وشهرسازی استان تهران به مشاوران املاکی که اقدام به خرید و فروش غیرقانونی امتیاز طرح‌های اقدام ملی و نهضت ملی مسکن می‌کنند، هشدار داد.

خلیل محبت‌خواه مدیر کل راه‌وشهرسازی استان تهران گفت: بنابر گزارش‌های واصله مردمی و مراجع نظارتی، تعدادی از مشاوران املاک در سطح شهرستان‌های استان اقدام به خرید و فروش غیرقانونی امتیاز طرح‌های اقدام ملی مسکن و نهضت ملی مسکن می‌کنند که این امر با توجه به ناآگاهی برخی خریداران امتیازها و درنهایت درگیری پروژه‌ها با پرونده‌های حقوقی و قضایی ناشی از این تخلفات و جرائم موجب تضرر مردم می‌شود.

او ادامه داد: قانون پیش‌فروش ساختمان و آیین‌نامه اجرایی طرح اقدام ملی مسکن مشخص کرده تمامی امور مربوط به این دو طرح (اقدام ملی و نهضت ملی مسکن) باید مطابق با دستورالعمل و نمونه قراردادهای ابلاغی وزارت راه‌وشهرسازی باشد. پس خرید و فروش‌های امتیاز این طرح‌ها توسط مشاوران املاک غیرقانونی و اقدامی مجرمانه است، به همین منظور از شهروندان و هم‌استانی‌ها درخواست دارم فریب مشاوران املاک سودجو را نخورند.

محبت‌خواه از مسوولان وزارت صمت خواست تا با توجه به ممنوعیت خرید و فروش امتیاز طرح‌های یادشده، هماهنگی لازم برای جلوگیری از هرگونه تبلیغات محلی و خرید و فروش توسط مشاوران املاک را فراهم آورند.

از سوی معاون اول رییس‌جمهوری ابلاغ شد

افزایش جریمه شرکت‌های حمل‌ونقل بار و مسافر

«جهان‌صنعت»– محمد مخبر معاون اول رییس‌جمهوری مصوبه اصلاحی هیات وزیران در خصوص افزایش مبلغ جریمه شرکت‌ها و موسسات حمل‌ونقل و بار و مسافر را ابلاغ کرد. این مصوبه در جلسه ۲۵ دی‌ماه هیات دولت به پیشنهاد وزارت دادگستری و به استناد ماده ۲۸ اصلاحی قانون مجازات اسلامی به تصویب رسیده بود. بر این اساس مبلغ جریمه نقدی تخلفات مربوط به شرکت‌ها و موسسات حمل‌ونقل بار و مسافر، موضوع تبصره (یک) ماده (۳۱) قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی- مصوب ۱۳۸۹- از ۱۰۰ هزار تا ۵۰۰ هزار تومان به یک میلیون تا ۵ میلیون تومان افزایش یافت.

مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی تهران:

زیرساخت‌های ایمنی برای ساختمان‌های بلندمرتبه تا نقطه ایده‌آل فاصله دارد

ساختمان آنلاین– مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی تهران ضمن تشریح آخرین جزئیات مربوط به تجهیزات آتش‌نشانی مرتبط با برج‌های بلندمرتبه اظهار داشت: تا رسیدن به نقطه ایده‌آل در این زمینه فاصله داریم. قدرت‌الله محمدی در پاسخ به این سوال که با توجه به وجود تعداد قابل‌توجهی از ساختمان‌های مرتفع در نقاط مختلف پایتخت و مخصوصا در منطقه ۲۲ تهران، آیا سازمان آتش‌نشانی دارای بالابر و نردبان‌های متناسب با ساختار این برج‌ها برای اطفای حریق و نجات ساکنان آنها در زمان آتش‌سوزی هست یا خیر، اظهار داشت: قطعا هنوز تا رسیدن به نقطه مورد نظر فاصله داریم، چراکه ایده‌آل این است که در شهر تهران هر ایستگاه آتش‌نشانی مجهز به یک نردبان و بالابر برای مقابله با حادثه و حریق در ساختمان‌های مرتفع است. او با بیان اینکه در حال حاضر از بعد دارا بودن تجهیزات آتش‌نشانی مرتبط با ساختمان‌های بلندمرتبه وضعیت بحرانی نیست، گفت: قیمت نردبان‌های متناسب با ساختار برج‌ها در حال حاضر متری، یک و نیم میلیارد تومان است و با این حساب، نرخ یک نردبان ۶۰ متری حدود ۱۰۰ میلیارد تومان است. مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی تهران تاکید کرد: دلیل گرانی قیمت این نردبان‌ها وارداتی بودن آنهاست و امیدواریم که با تامین بودجه به اهداف مورد نظر در خصوص تجهیزات آتش‌نشانی که مختص ساختمان‌های بلندمرتبه است دست یابیم.

«جهان‌صنعت» از تغییر رفتار بازار املاک و مستغلات کشور گزارش می‌دهد

تغییرات لحظه‌ای قیمت مسکن

عدم تعادل میان عرضه و تقاضا در بازار مسکن ادامه دارد

گروه مسکن– بر هم خوردن تناسب و تعادل میان عرضه و تقاضا ماه‌هاست که گریبانگیر بازار مسکن کشور شده است. از طرفی افزایش قیمت که موضوعی همیشگی در بازار مسکن بوده، این روزها تشدید شده و نارضایتی متقاضیان را در پی داشته است؛ مساله‌ای که به دلیل تغییرات لحظه‌ای نرخ ارز رخ داده است. بازار مسکن همواره دچار تاخیر در هماهنگی با تغییرات قیمت سایر بازارها بود، اما به نظر می‌رسد واکنش‌ها در بازار مسکن سرعت گرفته است و این بازار سریع‌تر خود را با بازارهای موازی تنظیم می‌کند.

افزایش نرخ دلار این روزها تکانه‌های شدیدی را بر پیکر بازار مسکن وارد کرده است، به طوری که فروشندگان عقب‌نشینی کرده و منتظر فرارسیدن سال جدید هستند. آنها قصد دارند واحدهای مسکونی تحت تملک خود را پس از بروز تورم در پایان سال و سال آینده به فروش برسانند.

■ **تغییرات لحظه‌ای قیمت‌ها در بازار مسکن**

عضو اتحادیه مشاوران املاک اظهار داشت: با توجه به اینکه قیمت دلار به طور لحظه‌ای تغییر می‌کند به دنبال آن قیمت مسکن هم در لحظه تغییر می‌کند و در حالی که خریدار مسکن بسیار زیاد است اما فروشنده‌ای وجود ندارد.

عبدالله اوتادی درباره وضعیت خرید و فروش در بازار مسکن و میزان معاملات گفت: با توجه به اینکه قیمت دلار به طور لحظه‌ای تغییر می‌کند به دنبال آن قیمت مسکن هم در لحظه تغییر می‌کند و در حالی که خریدار مسکن بسیار زیاد است اما فروشنده‌ای وجود ندارد.

او ادامه داد: فروشندگان مسکن ترجیح می‌دهند ملک خود را در سال آینده به فروش برسانند و یک ماه باقی‌مانده از سال را صبر کنند تا بتوانند از تورم پایان سال و تورم سال آینده هم استفاده کنند.

عضو اتحادیه مشاوران املاک تهران با بیان اینکه در حال حاضر قیمتی در بازار مسکن وجود ندارد و قیمت‌ها در لحظه تغییر می‌کنند، گفت: این روزها فروشندگان حتی در اتاق قرارداد و در لحظه امضای قرارداد هم قیمت‌ها را تغییر می‌دهند و حتی در ایام تعطیل قیمت‌ها افزایش پیدا می‌کند چراکه در همین ایام تعطیل قیمت دلار بالا رفته است.

■ **اثر مضاعف افزایش جهشی نرخ دلار بر بازار اجاره**

اوتادی با تاکید بر اینکه فاصله بین افزایش نرخ دلار و اثرگذاری آن روی بازار مسکن طی شده است، ادامه داد: در حالی اردیبهشت امسال قیمت دلار حدود ۲۵ تا ۲۶ هزار تومان بود که امروز و همین ساعت مصاحبه قیمت دلار حدود ۴۷ هزار تومان است و کسی نمی‌داند در زمان انتشار این گزارش قیمت دلار چند تومان خواهد شد و در این مدت نرخ دلار روی بازار مسکن تاثیر گذاشته است.

او تاکید کرد: هر چند خریداران اصرار به انعقاد قرارداد دارند اما فروشندگان پای معامله و قرارداد نمی‌آیند و ارزش پول خریداران هر روز برای خرید واحد مدنظر کمتر شده و مجبور می‌شوند برای خرید مسکن با همان مقدار پول به منطقه پایین‌تری بروند.

عضو اتحادیه مشاوران املاک تهران درباره بازار اجاره اظهار داشت: با روند افزایش بهای ملک و افزایش نرخ دلار و تورم از امروز نگران بازار اجاره در نیمه اول سال آینده هستیم و بازار اجاره تقریبا از اردیبهشت سال آینده یعنی کمتر از ۳ ماه دیگر شروع به کار خواهد کرد و پیش‌بینی‌ها حاکی از افزایش نرخ اجاره است و دولت باید طرح و برنامه‌ای برای حمایت از قشر ضعیف مستاجران داشته باشد.

اوتادی ادامه داد: از آنجایی که نرخ رشد تولید مسکن در دولت گذشته و در این دولت هم بسیار پایین بوده، تقاضا در برابر عرضه موجود به شدت افزایش یافته و امسال افزایش جهشی نرخ دلار اثر مضاعفی روی اجاره‌بها خواهد گذاشت و دولت هم با طرح‌های سال‌های گذشته از جمله تمدید قرارداد و تعیین سقف افزایش اجاره نمی‌تواند از مستاجران حمایت کند و این طرح‌ها در همان زمان هم اثری در ساماندهی بازار اجاره نداشت.

قیمت های پیشنهادی واحدهای مسکونی در شهر تهران

محله	متراژ	اتاق	سن بنا	قیمت (تومان)
یوسف‌آباد	۷۳	۲	۱۱	۸ میلیارد
هروی	۱۱۰	۲	نوساز	۱۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون
دهکده المپیک	۱۲۲	۲	۶	۶ میلیارد و ۵۸۰ میلیون
تهرانسر	۱۰۵	۲	۶	۵ میلیارد و ۵۰۰ میلیون
امیرآباد	۱۲۴	۲	۸	۹ میلیارد و ۶۸۰ میلیون
میرداماد	۱۲۵	۳	۲	۱۷ میلیارد و ۵۰۰ میلیون
سیدخندان	۱۰۲	۲	نوساز	۸ میلیارد و ۴۵۰ میلیون
شهران‌جنوبی	۹۸	۲	۱۸	۷ میلیارد
افسریه	۱۳۵	۳	۶	۶ میلیارد
حکیمیه	۱۰۳	۲	۴	۷ میلیارد و ۱۰۰ میلیون

■ **تغییر رفتار بازار مسکن**

یک کارشناس بازار مسکن نیز گفت: برخلاف رویه‌های گذشته، کنش و واکنش‌ها در بازار مسکن سرعت گرفته است و بازار مسکن سریع‌تر خود را با بازارهای موازی تنظیم می‌کند.

بیت‌الله ستاریان اظهار کرد: خاصیت مسکن این است که نه می‌شود آن را وارد کرد و نه به سرعت آن را ساخت. تقاضای مطلق طی دهه‌ها در بازار مسکن انباشته شده و تقریبا همه افراد جامعه و سرمایه‌گذاران هم با توجه به تجربه تاریخی، این موضوع را می‌دانند.

او افزود: خرده‌سرمایه‌ها را بازارهای ارز و طلا جذب می‌کند ولی ارقام بزرگ از کجا سردرمی‌آورد؟ از هر کسی بپرسید اولین جوابی که به شما می‌دهد این است که پولت را به خرید ملک اختصاص بده.

این کارشناس بازار مسکن با اشاره به تغییر رفتارهای اقتصادی نسبت به سال‌های گذشته خاطرنشان کرد: قبلا این طور بود که وقتی ارز نوسان می‌کرد سرمایه‌ها به سمت ارز و طلا می‌رفت. وقتی ظرفیت آن بازارها پر می‌شد سرمایه‌گذاران به سمت مسکن می‌رفتند. الان دیگر شرایط مانند قبل نیست و بازارها به طور همزمان دچار تغییر می‌شوند.

■ **چالش‌های موجود زاییده اقتصاد دولتی و خصولتی است**

ستاریان درباره راهکارها برای کنترل بازار مسکن، گفت: گام اول این است که اقتصاد آزاد را در کشور ساری و جاری کنیم. اگر می‌خواهیم ابزارهای مالی را به کار بگیریم و در بخش‌های تولیدی رونق ایجاد کنیم باید تولید ثروت داشته باشیم. این کارشناس بازار مسکن به ایسنا گفت: برخی افراد اصرار دارند که برخی مشکلات اقتصادی را به ضعف مدیران نسبت بدهند. اما چالش‌های موجود زاییده اقتصاد دولتی و خصولتی است. برای تغییر شرایط باید رویکردهای کلان اقتصادی را تغییر دهیم.

دی ماه ۱۴۰۱ متوسط قیمت هر متر خانه در تهران بر اساس میانگین حسابی ۵۲/۷ میلیون تومان و طبق میانگین وزنی ۵۴/۹ میلیون تومان اعلام شده است. مرکز آمار اعلام کرد که تورم ماهانه مسکن در تهران ۹/۸ درصد و تورم نقطه به نقطه ۶۶ درصد بود. همچنین ۱۲ هزار و ۱۳۹ آپارتمان مسکونی در تهران طی دی ماه امسال خرید و فروش شد که از افزایش ۳/۱ درصد در مقایسه با ماه قبل حکایت دارد. با توجه به تجربه بازار در سال‌های اخیر این تعداد خرید و فروش، رونق نسبی بازار را نشان می‌دهد.

نمایه

اجاره‌های دلاری در پایتخت

مهر– ماجرای اجاره‌های دلاری در تهران پدیده جدیدی نیست و شروع آن مربوط به اجاره خانه به مشتریان خارجی بوده است که به مرور این مشتریان خارجی به ایرانی تبدیل شدند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که در منطقه یک و دو تهران اجاره خانه دلاری شده است بنابراین سوالی که در اینجا مطرح می‌شود این است که آیا این معاملات قانونی است یا خیر؟

■ **خانه‌های دلاری در برخی از مناطق تهران**

در زعفرانیه خانه‌های نوساز را ماهانه ۵۰ تا ۱۰۰ دلار اجاره می‌دهند و هر ۶ ماه سه درصد روی آن اضافه می‌کنند که با احتساب دلار ۴۸ تومان حداقل یک واحد ۱۰۰ متری ماهانه ۴ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان باید پرداخت کنند.

اما در مناطق بالای شهر تهران قضیه متفاوت است به طوری که مالکان پنت‌هاوس‌های لاکچری علاوه بر اینکه این ملک‌ها را دلاری اجاره می‌دهند هر ماه به دلیل بالارفتن نرخ دلار مبلغی به اجاره اضافه می‌کنند.

■ **اجاره دلاری آپارتمان در سایر نقاط تهران**

اجاره دلاری آپارتمان در تهران فقط مختص منطقه یک نیست و در دیگر نقاط پایتخت فایل‌های زیادی برای خارجی‌ها وجود دارد. مثلا آپارتمان ۱۵۰ متری در خیابان خرمشهر یکی از همین گزینه‌ها است که رقم دریافتی اجاره آن بعد از توافق با مستاجر مشخص می‌شود.

بهنام نافع‌پسند کارشناس مشاوره اطلاعات املاک در خصوص اجاره‌های دلاری گفت: این موضوع تا حدودی در منطقه یک دیده شده است زیرا اکثر صاحبخانه‌ها در خارج از کشور زندگی می‌کنند، بنابراین دریافت دلار برای این افراد صرفه اقتصادی دارد و با توجه به تورم موجود در بازارهای کشور این دلار می‌تواند برای صاحبخانه‌ها به صرفه باشد.

او در ادامه بیان کرد: این اتفاق مسری است و به مرور بقیه مناطق تهران نیز شروع به درخواست دلاری می‌کنند و این امر مستاجران را به سمت مناطق پایین‌تر هدایت می‌کند.

مشاوره اطلاعات املاک درباره راهکار جلوگیری از اجاره‌های دلاری گفت: باید دولت ابلاغیه‌ای به املاکی‌ها بدهد مبنی بر اینکه قراردادهای دلاری ممنوع شود و از لحاظ قانونی باید بازرسی صورت گیرد تا املاکی‌ها نتوانند این امر را انجام دهند.

او در پایان گفت: این امر شاید باعث شود در مناطق پایین تهران بحران مسکن ایجاد شود.

■ **عدم راهکار برای مقابله با اجاره‌های دلاری**

سعید لطفی عضو هیات‌مدیره و خزانه‌دار اتحادیه املاک تهران در خصوص اجاره‌بهای دلاری گفت: قرارداد دلاری منع قانونی دارد و خلاف است. مشاوران املاک نیز ثبت نخواهند کرد، با توجه به اینکه شاید مالک و مستاجر قبلا با هم توافق کرده باشند که در این صورت بازهم در قرارداد ذکر نخواهد شد.

او در ادامه گفت: راهکاری برای مقابله چنین معاملاتی وجود ندارد و نظارتی هم نمی‌توان بر این امر داشت چراکه در اجاره‌نامه یک چیز است و در پشت پرده یک اتفاق دیگر رخ می‌دهد.

■ **معاملات دلاری فاقد ارزش قانونی**

غلامرضا مرحبا سخنگوی کمیسیون اقتصادی در خصوص اجاره‌بهای دلاری گفت: وقتی کاری قانونی نیست آسیب بر اقتصاد می‌زند.

با توجه به اینکه متولی مقابله با این امر، مجلس نیست و دولت باید مقابل این امر را بگیرد با کنترل نرخ ارز از سوی بانک مرکزی و نظارت بر معاملات ملکی که در دست دولت است باید از این طریق‌ها مقابله شود.

او در ادامه بیان کرد: با توجه به اینکه ارز برای مبادلات صادراتی به یک کالای سرمایه‌ای تبدیل شده است، وقتی کسی از طریق بانک دلار جابه‌جا می‌کند بانک مرکزی باید دلیل این جابه‌جایی را بپرسد و نگذارد این دلارها جابه‌جا شوند. سخنگوی کمیسیون اقتصادی در ادامه اظهار کرد: مشاوران املاک باید زیر نظر دولت باشند تا نتوانند این قراردادها را ثبت کنند که این کار جرم است. غلامرضا مرحبا گفت: اگر مشاوران املاک این قراردادها را ثبت نکنند و اگر با مشکل روبه‌رو شوند یا کلاهبرداری صورت گیرد این افراد چطور می‌توانند شکایت کنند و به آن رسیدگی شود، چراکه اگر قانونی نباشد هیچ دادگاهی به این مشکل رسیدگی نخواهد کرد بنابراین این معاملات فاقد ارزش قانونی است.

■ **شأن ملت معاملات دلاری و پشت‌بام‌خوابی نیست**

مجتبی یوسفی عضو کمیسیون عمران در خصوص اجاره‌بهای دلاری گفت: اینکه اجاره‌بها به صورت دلاری باشد یا پشت‌بام‌خوابی در شأن ملت ایران نیست و نباید چنین معاملاتی انجام شود.

اجاره دلاری می‌تواند باعث شود تا مستاجرانی که توان پرداخت اجاره‌بها را ندارند به سمت مناطق پایین‌تر بروند و شاید هم با پدیده قدیمی پشت‌بام‌خوابی دوباره روبه‌رو شویم، با توجه به اینکه در قانون برای این دو پدیده هیچ منبعی ذکر نشده است اما این دو پدیده می‌تواند باعث شود تا مستاجران با مشکلات زیادی روبه‌رو شوند بنابراین بهتر است دولت در این خصوص ورود و بازرسی املاک‌ها را آغاز کند.

گزارش نمایندگان «جهان صنعت» از سراسر کشور

همدان

رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان همدان:

تجهیزات اتاق بازرگانی همدان پاسخگوی نیازها تا ۵۰ سال آینده است

محبوبه یادگاری– رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان همدان گفت: قدمت اتاق بازرگانی استان به ۹۱ سال قبل بازمی‌گردد و امسال بعد از گذشت سال‌های متمادی یک فضای مناسب برای فعالان اقتصادی مهیا شده است.

علی‌اصغر زبردست در جمع خبرنگاران با تاکید بر اینکه به دنبال ایجاد یک ساختمان متناسب با شأن فعالان اقتصادی بودیم که در سال ۹۶ کلنگ‌زنی و در سال ۹۸ عملیات عمرانی آغاز شده است، عنوان کرد: در روز نیمه شعبان به‌طور رسمی این مجموعه با زیربنای ۹ هزار مترمربع افتتاح خواهد شد.

زبردست با بیان اینکه این مجموعه با بودجه‌ای بالغ‌بر ۹۵ میلیارد تومان به ثمر نشسته است، خاطرنشان کرد: اگرچه اعتبار ملی بوده و از اتاق بازرگانی ایران به مجموعه تزریق شده و این ساختمان یک عمارت خدمات‌رسان اقتصادی محسوب می‌شود.

او در ادامه یادآور شد: ۲۵ میلیارد تومان هزینه تجهیزات این ساختمان شده است؛ اتاق بازرگانی همدان با ۲۳ نیرو درحال فعالیت بوده که بالغ بر دو میلیارد تومان هزینه حقوق و دستمزد آنها می‌شود.

رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان همدان با بیان اینکه همدان قابلیت تبدیل به پایانه صادراتی غرب کشور را دارد، گفت: فرودگاه و راه‌آهن قابلیت حمل بار و ایجاد پایانه صادراتی دارند که امیدواریم مسوولان این مهم را پیگیری کنند. او با بیان اینکه هشت کمیسیون در حوزه صنایع و معادن، کشاورزی، تجارت، گردشگری و فنی و مهندسی در دوره نهم اتاق بازرگانی فعال بوده است، اظهار کرد: اتاق بازرگانی مسوولیت اجرایی ندارد و به عنوان مشاور امور اقتصادی، مشکلات را منعکس کرده و در این ارتباط خدمات ارائه می‌دهد.

رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان همدان گفت: درآمد اتاق بازرگانی همدان سال ۹۳، ۷۰۰ میلیون تومان و در سال‌جاری یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان بوده است.

او در بخش دیگر از سخنانش با اشاره به اینکه پایانه صادراتی غرب کشور پیشنهادی کاربردی است، افزود: فرودگاه و راه‌آهن همدان قابلیت حمل بار و ایجاد پایانه صادراتی دارد و امیدواریم مسوولان ارشد استانی بپذیرند این مهم ظرفیت بالقوه خوبی است.

زبردست با تاکید بر اینکه صادرات استان براساس آمار گمرک نسبت به سال قبل از لحاظ ارزش دلاری و نیز تناژ افزایش داشته است، بیان کرد: بسیاری از محصولات استان به‌ویژه محصولات کشاورزی از گمرکات خارج از استان صادر می‌شود.

او در بخش دیگری متذکر شد: ۶۰ درصد امور اتاق بازرگانی مربوط به کمیسیون مالیاتی است، به نحوی که در سال ۹۸ یک‌هزار و ۱۰۱ پرونده مربوط به فعالان اقتصادی، سال ۹۹ یک‌هزار و ۶۰۳ پرونده و در سال ۱۴۰۰ یک‌هزار و ۹۹ پرونده پیگیری شده که ۵۰ درصد این پرونده‌ها دفاع و واگذار شده است.

رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان همدان گفت: در بخش تامین اجتماعی هم ۵۰ تا ۶۰ درصد پرونده‌ها واگذار شده و همچنین ۳۲ مورد مصوبه شورای گفت‌وگوی بخش خصوصی و دولتی با ۱۲ مصوبه ملی و ۲۰ مورد استانی مصوب شده است.

او با بیان اینکه در کمیسیون فنی و مهندسی نیز ۳۲ جلسه با ۷۷ مصوبه و کمیسیون کشاورزی با ۳۵ جلسه و ۱۱۶ مصوبه درخصوص پیگیری مشکلات بخش‌های کشاورزی، صنایع غذایی و باغداری برگزار شده است، ادامه داد: در کمیسیون گردشگری نیز احداث ایرلاین فرودگاه همدان، ثبت ملی روز همدان و ثبت روز باباطاهر در تقویم رسمی را مجدانه پیگیر هستیم.

خراسان‌رضوی

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری قطار شهری مشهد مطرح کرد

مقاومت ایستگاه‌های متروی مشهد در برابر زلزله ۸ ریشتری

به گزارش «جهان‌صنعت»، آرش بدوئی مدیرعامل شرکت بهره‌برداری قطار شهری مشهد مجتبی زمانیان‌وحیدی در نشست خبری با اصحاب رسانه با اشاره به اینکه عمر ناوگان ۳۰ سال است و پس از عمر مفید باید به فکر نوسازی باشیم، گفت: تونل و سازه‌های مترو مشهد تا زلزله ۸ ریشتری مقاوم‌سازی شده‌اند.

زمانیان‌وحیدی با بیان اینکه در قطار شهری مشهد روزانه ۲۲۰ هزار نفر مسافر جابه‌جا می‌شوند، اعلام کرد: از ابتدای بهره‌برداری تاکنون ۴۲۵ میلیون نفر توسط مترو جابه‌جا شده‌اند و به جهت تشویق مردم برای استفاده از حمل‌ونقل ریلی شورا مصوب کرد ۳۱ روز در طول سال سرویس‌دهی رایگان داشته باشیم . مدیرعامل شرکت بهره‌برداری قطار شهری مشهد در بحث اینکه ما تولیدکننده داخلی داریم که قطعه خارجی وارد می‌کند توضیح داد: از سال ۹۴ مهندسی معکوس را شروع کردیم، قطعات شناسایی شده و قراردادی با دانشگاه شریف و فردوسی داشتیم و با مشارکت شرکت‌های دانش‌بنیان و مجموعه پارک علم و فناوری و کارخانه نوآوری۲۵ درصد قطعات مورد نظر را مهندسی معکوس کردیم و هزینه اورهال ۱۱ دستگاه واگن اگر به شرکت خارجی واگذار می‌شد برآورد هزینه آن بالغ بر دو میلیون یورو بود . او خبر از اتصال مترو مشهد و گلبهار داد و اظهار داشت: یکی از معضلاتی که پیش‌رو داریم کمبود ناوگان در خط یک است که این خط با ۱۲۰ واگن طراحی شده اما ۶۰ واگن موجود دارد. همچنین با اتصال خط مشهد و گلبهار پیش‌بینی شده دپو وکیل‌آباد به خط یک متصل شود، بنابراین تامین ۶۰ واگن ضروری است.

سفته‌بازان در خاموشی بورس جولان دادند

باخت بازار مولد از غیرمولدها

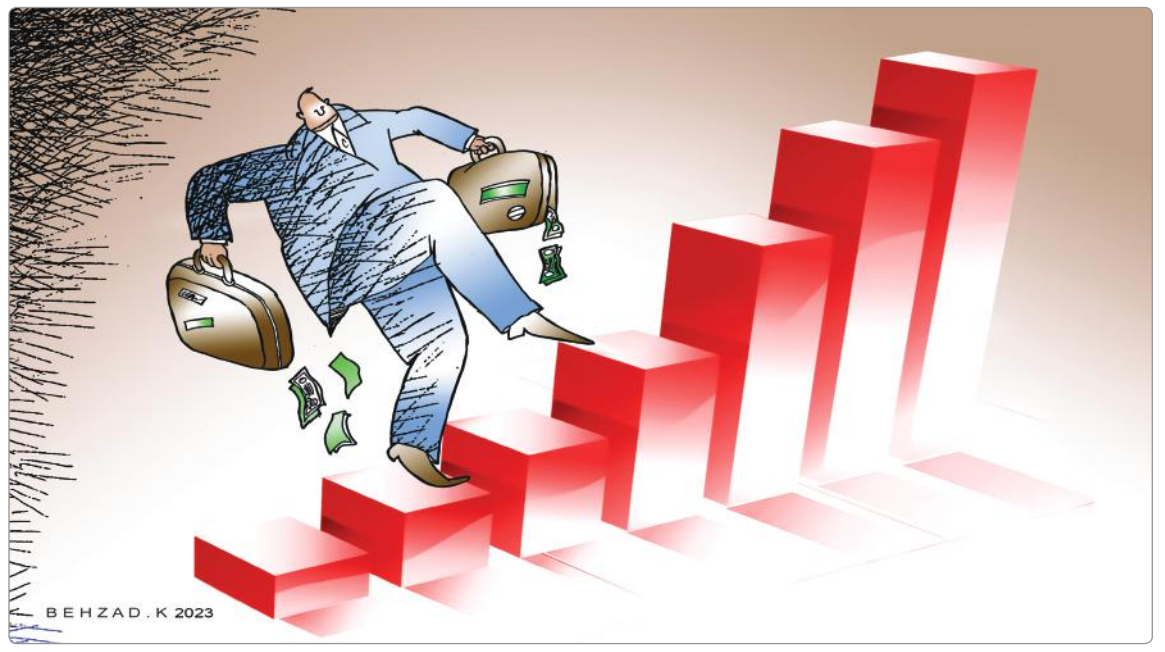

دومین ماه از فصل سرد سال در حالی پایان یافت که بورس پس از سه ماه نزولی شد و میدان را به بازارهای سفته‌بازی و غیرمولد واگذار کرد.

انتظارات تورمی در ماه میانی زمستان نیز اثر خود را بر بازارها بر جای گذاشت. دلار و سکه سقف‌های جدید را ثبت کردند و قیمت خودروها نیز به سطوح بی‌سابقه‌ای دست یافت. با این حال سهامداران در این ماه با چالش‌هایی دست و پنجه نرم کردند که نتیجه آن کاهش ارتفاع نماگرهای بورسی، رکودی شدن دادوستدها و خروج سرمایه از جریان دادوستد سهام بود؛ عملکردی که نشان داد سرمایه‌ها در حال کوچ به سمت مقاصد سفته‌بازی شده‌اند. اما دلیل این انتقال سرمایه چه بود؟ آیا تنها جذابیت بازارهای موازی بود که به این کوچ فراگیر پول انجامید؟ به نظر می‌رسد پیش‌نگری بازارها از آینده اقتصاد و تورم را می‌توان اصلی‌ترین عامل ثبت این بازدهی‌ها در بهمن‌ماه دانست. جایی که به نظر صاحبان پول امیدی به مولد شدن دارایی‌ها نداشته و ناگزیر به گزینه‌های سفته‌بازی پناه آورده تا از این مسیر بتوانند از گزند تورم در امان بمانند.

■ بازارها از آینده اقتصاد چه می‌گویند؟

به گزارش فردای اقتصاد، بازارها همواره نسبت به وقایع پیش‌نگر بوده و به اصطلاح فعالان مالی، سرمایه‌گذاران آینده را خریداری می‌کنند. از این رو می‌توان با رصد حال و هوای فعلی بازارها و رفتارشناسی فعالان آنها، به وضوح آینده را دید و جهت‌یابی کرد. به این معنی که نه‌تنها اخبار و تحولات گذشته اقتصادی و سیاسی تاثیر خود را بر روند بازارها و رفتار معامله‌گران گذاشته، بلکه تحولات مورد انتظار نیز به طور همزمان بر بازار تاثیرگذارند. به عبارتی فعالان بازارها با پیش‌نگری تحولات آتی، آن را با وزن زیادی وارد تحلیل‌های خود می‌کنند. بالا بودن انتظارات تورمی را می‌توان اصلی‌ترین منشاء تکاپوی صاحبان پول و رشد قیمت دارایی‌ها عنوان کرد؛ سرمایه‌گذارانی که برای حفظ ارزش پول در دست خود و در امان ماندن از گزند تورم به هر دری می‌زنند. ضمن آنکه به نظر می‌رسد صاحبان سرمایه انتظار ندارند که در آینده نزدیک تورم مسیری کاهشی را در پیش بگیرد و همین امر عامل رشد دسته‌جمعی و یکپارچه بازارها در ماه‌های گذشته به شمار می‌رود. رشد بازارهای سفته‌بازی متناسب با رشد تورم و انتظارات تورمی است اما رشد بازار مولدی همچون بورس متناسب با تورم به اضافه رشد است و به همین دلیل در بلندمدت که همزمان رشد و تورم وجود داشت شاهد سبقت بورس از بازارهای سفته‌بازی بودیم. در حال حاضر اما وضعیت متفاوت است. پیش افتادن بازارهای سفته‌بازی (شامل بازار ارز، طلا، مسکن و خودرو) از بورس (سرمایه‌گذاری) در کسب بازدهی حکایت از انتظار برای یک رشد منفی دارد. به عبارتی بررسی بازده بازارها در برش زمانی ۱۰ ماهه نشان می‌دهد «تورم» از «مجموع تورم و رشد» بزرگتر است. نتیجه این معادله چیزی نیست جز «رشد منفی». انتظار برای رشد منفی را می‌توان به طور خاص در روابط خارجی به ویژه تحریم‌ها و برجام جست‌وجو کرد؛ متغیری که چشم‌انداز آتی آن از نظر بسیاری از فعالان اقتصادی تیره و تار بوده و امید چندانی نیز به رفع تحریم‌ها و احیای توافق هسته‌ای حداقل در آینده نزدیک وجود ندارد. این مهم چشم‌انداز اقتصادی و در نتیجه رشد را منفی کرده است. ضمن آنکه قانونگذاری و رگولاتوری که همان سیاستگذاری داخلی است نیز دورنمای چندان مطلوبی ندارد و نمونه ملموس آن اتفاقی است که در بهمن‌ماه در خصوص عرضه خودرو در بورس کالا افتاد.

■ عقبگرد بورس پس از سه ماه سبز

شاخص کل بورس تهران یازدهمین ماه سال را با افت بیش از ۹ درصدی به پایان رساند و با عقبگرد یک کانالی، در نهایت به محدوده یک میلیون و ۵۳۳ هزار واحدی نزول کرد. این روند کاهشی در حالی رقم خورد که در سه ماه گذشته، رشدهای متوالی ماهانه در کارنامه بورس تهران ثبت شده بود و مجموعا شاهد رشد ۲۹ درصدی شاخص کل بودیم. اما در بهمن‌ماه ورق بازار برگشت و پس از دست و پنجه نرم کردن با چالش‌های چندگانه، رنگی قرمز بر تابلوی معاملات سهام نشست. اما کاهش ارتفاع نماگرها در یازدهمین ماه سال، تنها رنگ سرخی نبود که در کارنامه بورس بهمن‌ماه ثبت شد.

■ ارزش معاملات سهام آب رفت

در ماهی که گذشت میانگین روزانه ارزش معاملات خرد سهام به حدود ۶۲۰۰ میلیارد تومان برآورد شد که از کاهش ۳۳ درصدی نسبت به ماه گذشته خبر می‌داد. روزهای پایانی دی‌ماه بود که این متغیر مهم بورسی که بسیاری از آن به عنوان سیگنال‌دهنده رونق و رکود در بازار سهام یاد می‌کنند، از ۱۰ هزار میلیارد تومان فراتر رفته بود و همزمان شدن این مهم با رشد قیمت‌ها نوید روزهای بهتری را به سهامداران می‌داد. در ماه گذشته اما شرایط تغییر کرد. قیمت‌ها نزول کرد. ارزش معاملات خرد سهام آب رفت و امید به آینده بازار نیز مجددا به ناامیدی گرایید. آن‌گونه که به نظر می‌رسد سیاستگذاری‌های متناقض در ارکان مختلف اقتصادی دولت سبب شده تا نااطمینانی دوباره قدرت گرفته و افسار معاملات را در دست بگیرد. شرایطی که سبب شد تا حقیقی‌ها نیز مجددا به جمع فروشندگان بپیوندند.

■ بازگشت حقیقی‌ها به سمت درب‌های خروج

سهامداران خرد که در دهمین ماه سال پس از دوری ۱۷ ماهه به زمین خرید سهام بازگشته بودند، در بهمن‌ماه مجددا فروشنده شدند و این‌بار مالکیت سهامی به ارزش ۱۲ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان را به معامله‌گران نهادی بازار سهام واگذار کردند. در این میان اغلب صنایع با خروج سرمایه‌های خرد مواجه شدند و تنها سه گروه حمل‌ونقل آبی، پیمان‌کاری صنعتی و فرهنگی ورزشی شاهد خالص خرید مثبت حقیقی‌ها در مجموع دادوستدهای بهمن‌ماه بودند.

■ سهامداران به صندوق‌ها پناه آوردند

همواره با شدت گرفتن ریسک دادوستد در بازار سهام، شاهد خروج سرمایه‌های ریسک‌گریز از این بازار، احتمالا به سمت مقاصد دیگر سرمایه‌گذاری هستیم. هرچندنمی‌توان باقطعیت گفت که این پول‌های خروجی راهی کدام مقصد می‌شوند اما با بررسی روند ماهانه صندوق‌های سرمایه‌گذاری به نظر می‌رسد بخشی از این پول‌های خروجی، صندوق‌های سرمایه‌گذاری را انتخاب کرده‌اند. به این ترتیب در حالی سهام شاهد خالص فروش مثبت سهامداران خرد بودند که صندوق‌های با درآمد ثابت شاهد ورود ۴۸۹۱ میلیارد تومانی پول‌های حقیقی بودند. این خالص خرید مثبت پس از سه ماه خروج متوالی رقم خورد؛ سه ماهی که سرمایه‌گذاران به بازگشت رونق به بورس امیدوار شده بودند اما تحولات رخ داده در بهمن‌ماه، باز هم این تفکر را تغییر داد و بی‌اعتمادی و نااطمینانی جای آن را گرفت تا یک بار دیگر شاهد خروج سرمایه‌ها از جریان دادوستد سهام به سمت پناهگاهی امن باشیم.

■ ترکش حاشیه‌های خودرویی به بورس تهران

مهم‌ترین اتفاق بهمن‌ماه را شاید بتوان حاشیه‌های مربوط به جدال موافقان و مخالفان عرضه خودرو در بورس کالا ارتباط داد. در روزهای نخست بهمن‌ماه، در زمانی که معاملات بورس تهران در جریان بود، نامه‌ای از سمت شورای رقابت منتشر شد که در آن خودروهای داخلی عرضه شده در بورس کالا را انحصاری خوانده بود و خواستار لغو عرضه خودرو در بورس کالا شد. این موضوع در همان دقایق ابتدایی شوک شدیدی را به بازار سهام وارد و برای چند روز معاملات را از تعادل خارج کرد. در طول زمان عرضه خودرو در بورس کالا این دومین بار بود که شورای رقابت مدعی قیمت‌گذاری دوباره محصولات خودروسازان می‌شود. این موضوع منجر به واکنش تند و سریع سازمان بورس، شورای‌عالی بورس و همچنین وزیر اقتصاد شد به‌طوری که شورای‌عالی بورس از برگزاری یک جلسه ویژه برای حل همین موضوع خبر داد و احسان خاندوزی وزیر اقتصاد نیز عنوان کرد شورای‌عالی بورس تصمیم‌گیرنده عرضه خودرو در بورس کالا است و ارگان دیگری امکان دخالت در این مورد را ندارد.

امیرمهدی صبایی مدیر نظارت بر بورس‌های سازمان بورس نیز عنوان کرد: این برای اولین بار نیست که در خصوص عرضه یک محصول یا تعیین قیمت پایه آن بین شورای رقابت و بورس اختلاف نظر وجود دارد؛ لذا در این مورد همچنان با رویکرد حمایت قاطع از حقوق سرمایه‌گذاران به طریق اولی تابع قوانین و مصوبات شورای‌عالی بورس هستیم. بسیاری از کارشناسان اعتقاد دارند تصمیمات گذشته شورای رقابت در رابطه با بازار خودرو و همچنین فرمول‌های خاصی که برای قیمت‌گذاری محصولات خودروسازان ارائه می‌شد، یکی از دلایل مهم تلاطم در بازار خودروی کشور بود که پس از عرضه در بورس کالا برطرف شد. در ادامه وزیر صمت نیز با انتقاد از نامه شورای رقابت گفت: نامه شورای رقابت به دست وزارت صمت نرسیده است، این در حالی است که ادامه روند عرضه خودروها در بورس کالا بسته به نظر خودروسازان و سازمان بورس است و وزارت صمت دخالتی در این موضوع نخواهد داشت.

شورای‌عالی بورس یک روز بعد جلسه‌ای فوری ترتیب داد. پس از برگزاری جلسه فشرده شورای‌عالی بورس و ارائه آماری از دستاوردهای عرضه خودرو در بورس کالا، اعضا در این خصوص بحث و تبادل نظر کردند، همچنین مفاد نامه ارسالی از سوی رییس شورای رقابت به سازمان بورس نیز بررسی شد. در این راستا مقرر شد عرضه خودرو در بورس کالا منطبق با مصوبه قبلی شورای‌عالی بورس تا زمان اتخاذ تصمیم از سوی شورای رقابت ادامه پیدا می‌کند. در شانزدهمین روز بهمن اما در میانه معاملات روزانه بورس تهران، دستورالعمل جدید شورای رقابت برای صنعت خودرو پس از کش و قوس‌های فراوان منتشر شد اما سهامداران هیچگونه نشانی از بورس کالا در بندهای آن ندیدند. با این حال چند روز بعد عرضه خودروها در بورس کالا از سرگرفته شد اما در ابتدا اثری از خودروهای پرتیراژ که شورای رقابت از آنها به عنوان کالاهای انحصاری نامبرده بود در میان عرضه نبود که البته بعدها شاهد اضافه شدن نام خودروی تارا به این لیست بودیم. با این حال عدم اعتماد سرمایه‌گذاران به سیاست‌های یک‌شبه و ناگهانی که در میان ارکان دولتی نیز اتفاق نظر واحدی در خصوص آن وجود ندارد، بار دیگر رکود را به تالار شیشه‌ای بازگرداند.

■ مولدسازی استارت خورد

هفتمین روز بهمن بود که پایگاه اطلاع‌رسانی دولت جزئیات مصوبه «مولدسازی دارایی‌های دولت» را منتشر کرد. براساس این مصوبه قرار است یک هیات ۷ نفره متشکل از معاون اول رییس‌جمهور، وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر کشور، وزیر راه‌وشهرسازی، رییس سازمان بودجه و برنامه، یک نماینده از طرف رییس مجلس و یک نماینده از طرف رییس قوه قضائیه با اختیاراتی گسترده و مصونیت قضایی به عنوان «هیات عالی مولدسازی» تشکیل شود تا منابع ۱۰۸ هزار میلیارد تومانی دیده شده در لایحه بودجه ۱۴۰۲، از این محل محقق شود.

در نهایت نیز ۲۳ بهمن‌ماه، با رونمایی از فاز اول سایت مولدسازی دارایی‌های دولت، مولدسازی رسما آغاز شد. به گفته وزیر اقتصاد حالا قرار است این پروژه در اتاق شیشه‌ای ۸۵ میلیون نفری و نظارت همگانی انجام شود تا املاک راکد، موجب تسریع پروژه‌های عمرانی ناتمام شوند. در این راستا رییس سازمان خصوصی‌سازی نیز با حضور در استودیوی «فردای اقتصاد» در نشستی با کارشناسان اقتصادی به چهار روش اجرای طرح مولدسازی دارایی‌های دولت اشاره کرد و به برخی از ابهامات مولدسازی دارایی‌های راکد دولت پاسخ داد.

خبر

بورس ضد زلزله ترکیه

با وجود انتظارات، شاخص سهام ترکیه پس از زلزله با حمایت‌های دولتی رشد کرد. همین مساله ورود سرمایه خارجی به بورس استانبول را به خاطر افزایش ریسک دخالت دولت در بورس کاهش داده است. گزارش بلومبرگ درباره خروج سرمایه از بورس ترکیه را در این مطلب بررسی کرده‌ایم.

به گزارش اکوایران، تا پیش از هفته قبل، بازار سهام یکی از پایه‌های اقتصادی ترکیه بود که هنوز درگیر هوس‌های سیاسی دولت نشده بود، ولی به نظر می‌رسد که دیگر این‌طور نخواهد بود.

با کمک یکسری تغییرات سریع و دقیق، دولت ترکیه پول نقد را وارد بازار سهام کرد که باعث شد طی سه روز شاخص BIST۱۰۰ بورس استانبول رشد ۲۰ میلیارد دلاری را تجربه کند که نزدیک به بالاترین سطح شاخص محسوب می‌شود؛ ولی در واقعیت، بازار سهام با این اقدام، یک قدم دیگر از دنیای مالی عادی فاصله گرفته است.

براساس گزارش بلومبرگ، سرمایه‌گذاران در لندن، نیویورک و نقاط دیگر جهان می‌گویند که نمی‌خواهند پول را در بازار سهامی قرار دهند که در آن قوانین براساس این مساله که «چه کسی در قدرت است»، تغییر کند.

اما فهمیدن اینکه آیا واقعا این اتفاق یک توقف در طول یک بحران است یا آنکه ریشه سیاسی دارد و پیش از انتخابات ریاست‌جمهوری در ماه می، این بازی‌های سیاسی از سوی رجب طیب اردوغان انجام می‌شود، سخت است.

«ولفانگو پیکولی»- رییس شرکت تنو اینتلیجنس- گفت: دیگر بازاری وجود ندارد. همه‌چیز پیرامون اهداف سیاسی کوتاه‌مدت است و مقامات محلی از انواع ترفندها برای ارایه نمای عادی استفاده می‌کنند.

سیاستگذاران در هفته قبل، با هدایت صندوق‌های بازنشستگی خصوصی و وام‌دهندگان دولتی به خرید سهام و حذف مالیات بازخرید شرکت‌ها، از طیف وسیعی از اهرم‌ها برای تقویت بازار سهام استفاده کردند. به عنوان یک گام دائمی، صندوق ثروت دولتی ترکیه در حال ایجاد مکانیسم جدیدی است که به دولت اجازه می‌دهد در شرایطی که نوسان زیاد است، سهام بخرد.

برخی از سرمایه‌گذاران درباره بررسی بیش ازحد تغییرات در روزهای پس از زلزله هشدار دادند. آنها می‌گویند شرایط فعلی می‌تواند موقتی باشد و همانند قطع‌کننده مدار در زمان افزایش استرس بازار عمل کند. آنها معتقدند که حمایت کنونی دولت بدین معنا نیست که دولت بخواهد دست فعالی در معاملات بازار سهام داشته باشد.

«ناند دینیک» استراتژیست سهام در بانک جولیوس بایر، می‌گوید: اقدامات کوتاه‌مدت برای ایجاد تعادل در بی‌نظمی بازار و کاهش نوسانات پس از زلزله غم‌انگیز، موجه به نظر می‌رسد. او ریسک سیاست مداخله ناگهانی و ناخواسته دولت را کم ارزیابی می‌کند.

با این حال، سرمایه‌گذاران بدبین‌تر، تغییرات بازار سهام را عاملی می‌دانند که نشان‌دهنده افزایش کنترل دولت است که پیش از آن به اعماق بازار ارز و اوراق قرضه نفوذ کرده بود.

انتخابات مهم ریاست‌جمهوری اردوغان در سال ۲۰۱۸، به او قدرت گسترده‌تری در جایگاه و سیستم ریاست‌جمهوری داد. او اقدامات غیرمتعارف فزاینده‌ای را اتخاذ کرده است که کاهش نرخ بهره با وجود تورم دورقمی و تغییر قوانین بانکی نمونه‌ای از قدرت فراگیر اوست که برای حفاظت از ارزش لیر انجام شده است.

ترکیه زمانی محبوب سرمایه‌گذاران بازارهای نوظهور بود که به دلیل سیاست‌های بازار آزاد آن جذاب به نظر می‌رسید ولی اقدامات اردوغان باعث خروج پول حقیقی از ترکیه شده است.

براساس داده‌های اتاق تهاتر تاکاس بانک، سرمایه‌گذاران خارج از کشور اکنون تنها حدود ۳۰ درصد از سهام ترکیه را در مقایسه با سهم ۶۰ درصدی دو دهه گذشته در اختیار دارند. مالکیت خارجی‌ها بر اوراق قرضه هم از ۲۸ درصد در سال ۲۰۱۳ به تنها یک درصد رسیده است.

با کمک اقدامات اضطراری، شاخص BIST۱۰۰ بورس استانبول در یک هفته ۱۲ درصد رشد کرده است. این شاخص بر حسب لیر از آغاز سال ۲۰۲۲ دو برابر شده است. درحالی که دولت نرخ بهره و سپرده را با اجبار پایین نگه داشته و بازده اوراق قرضه بسیار کمتر از تورم است، سهام و طلا از معدود پناهگاه‌های منطقی باقیمانده برای محافظت پس‌انداز از تورم است.

برای سرمایه‌گذاران بین‌المللی در حال حاضر ریسک تبدیل شدن بازار سهام ترکیه به یک بازار بسته افزایش پیدا کرده که در حال حاضر افزایش مقررات می‌تواند این گذار را به وجود بیاورد.

از نظر «نیک استادتمیلر»- رییس بخش تولید مدلی گلوبال ادویسترز در نیویورک- بالا نگه داشتن بازار سهام با مداخله مداوم دولت سخت خواهد بود.

او گفت: بازار سهام به خرید تازه نیاز دارد تا در سطوح بالا باقی بماند. باید مقامات به مداخله خود ادامه دهند تا از سقوط بازار سهام جلوگیری شود.

برخی از سرمایه‌گذاران هم نگرانی‌های مربوط به سرمایه‌گذاری در ترکیه را کنار گذاشته‌اند و می‌گویند این بخشی از ریسک در بازارهای نوظهور است. «کارلوس هاردنبرگ»- مدیر پورتفوی شرکای سرمایه موبیوس- گفت: ما در کشورهای دیگر نیز شاهد این موضوع بوده‌ایم و اقدامات، موقتی است. بدیهی است که مقامات باید از بازارها دور بمانند تا اعتمادها آسیب نبینند

خبر

فروش سیمان در بورس از ۵۱ میلیون تن عبور کرد

در ۱۱ ماه گذشته بیش از ۵۱ میلیون تن انواع سیمان به ارزش بیش از ۳۳ همت در بورس کالا به فروش رفته است. در یازده ماه گذشته بیش از ۶۲ میلیون تن (۶۲/۰۴۷ میلیون تن) انواع سیمان در بازار فیزیکی بورس کالا عرضه که با تقاضای بیش از ۶۱ میلیون تن (۶۱/۷۶۵ میلیون تن) روبه‌رو شد.

در این مدت بیش از ۵۱ میلیون تن (۵۱/۲۱۸ میلیون تن) انواع سیمان به ارزش بیش از ۳۳/۴ هزار میلیارد تومان (همت) در تالار سیمان به فروش رفت. همچنین در همین مدت ۱۱ ماهه در بازار اوراق مبتنی بر کالا، ۴۶۲/۷۹۲ میلیون گواهی سپرده سیمان (معادل ۴۶۲/۷۹۲ هزار تن انواع سیمان) دست به دست شد که با ارزش ریالی ۳۳۹ میلیارد و ۲۵۶ میلیون تومانی روبه‌رو شد.

براساس این گزارش، بیشترین حجم معاملات سیمان برای شرکت سیمان تهران بود که به تنهایی در ۱۱ ماه بیش از ۲/۵ میلیون تن انواع سیمان به فروش رسید. سیمان آبیک با ۲/۲۸ میلیون تن و سیمان ساوه با ۲/۰۸ میلیون تن نیز با بیشترین حجم معاملات روبه‌رو بودند که توانستند در ۱۱ ماه بیش از ۲ میلیون تن سیمان بفروشند.

زیان ۳۳۹ میلیارد تومانی استقلال در عملکرد ۶ ماهه

باشگاه فرهنگی- ورزشی استقلال از زیان ۳۳۹/۲ میلیارد تومانی در عملکرد ۶ ماهه خود خبر داد. به گزارش تسنیم، صورت‌های مالی حسابرسی‌نشده ۶ ماهه منتهی به دی ماه باشگاه فرهنگی ورزشی استقلال در حالی در سامانه کدال منتشر شد که بر این اساس، «استقلال» در این دوره زمانی بالغ بر ۱۰/۶ میلیارد تومان درآمد عملیاتی شناسایی کرد و نسبت به مدت مشابه سال قبل با افت ۹۰ درصدی روبه‌رو شد.

همچنین مبلغ ۳۳۹/۲ میلیارد تومان زیان خالص و ۳۱۴ ریال زیان برای هر سهم در این دوره زمانی در حالی توسط باشگاه استقلال محقق شده است که این باشگاه در مدت مشابه سال قبل ۴/۴ میلیارد تومان و ۴ ریال سود ساخته بود.

شایان ذکر است نماد باشگاه فرهنگی ورزشی استقلال بعد از کشف قیمت ۴۰۵ تومانی سهام در دوم شهریور امسال با سیر نزولی شدید مواجه بوده و تاکنون با ثبت افت حدود ۶۰ درصدی به عدد ۱۷۴ تومان رسیده است.

ریزش بازارهای آسیا

بازارهای آسیا پس از تصمیم بانک خلق چین در مورد نرخ بهره نزول کردند.

به گزارش ایسنا به نقل از مارکتینگ، بازارهای سهام عمده در منطقه آسیا- اقیانوسیه روز دوشنبه (۲۰ فوریه) در حالی که معامله‌گران آخرین تصمیم بانک خلق چین مبنی‌بر بدون تغییر ماندن نرخ‌های وام یک ساله و پنج ساله را ارزیابی کردند، آشفته بودند.

در این هفته، فدرال‌رزرو صورت‌جلسه فوریه خود را ارائه خواهد کرد و به سرمایه‌گذاران بینشی از آخرین تصمیم پولی خود می‌دهد. همزمان با تصمیم سیاستگذاران برای افزایش نرخ بهره به ۲۵ واحد پایه، وال‌استریت به دلیل تعطیلات ملی برای معاملات بسته خواهد شد.

شاخص شانگهای کامپوزیت در ساعت ۳:۱۹ صبح به وقت اروپا ۰/۶۷ درصد و شنژن کامپوزیت ۰/۳۶ درصد افزایش یافت.

هانگ‌سنگ هنگ‌کنگ ۰/۲۰ درصد افزایش داشت در حالی که نیکی ۲۲۵ ژاپن، کوسپی کره‌جنوبی و شاخص استرالیا همگی در یک زمان ثابت بودند.

ارز آمریکا در برابر ین ژاپن قوی‌تر شد و ۰/۲۰ درصد صعود کرد و در ساعت ۳:۲۱ بامداد به وقت اروپا ۱۳۴/۴۴۵۰۰ ین فروخته شد.

www.jahanesanat.ir
جهان صنعت

نوبت دوم

شرکت انتقال گاز ایران
منطقه ۸ عملیات انتقال گاز

آگهی مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای

(شماره مناقصه: ۸۷۱۱۰۰۱۱)، (کد فراخوان در پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات: ۵۳۱۳۸۸۲۱)
(شماره فراخوان در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت: ۲۰۰۱۰۹۱۵۹۲۰۰۰۰۶۴)

نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت انتقال گاز ایران (منطقه ۸ عملیات انتقال گاز) به نشانی تبریز- کیلومتر ۱۵ جاده تبریز- آذرشهر- بعد از سه‌راهی پالایشگاه- نرسیده به شهرک صنعتی شهید رجایی- ساختمان مرکزی منطقه هشت عملیات انتقال گاز، سایت اینترنتی www.nigcdist8.ir

۱- موضوع و نوع مناقصه: رنگ‌آمیزی صنعتی، عایق‌کاری حرارتی پایپینگ و اتصالات مسیر سوخت تاسیسات هشترود به صورت عمومی یک‌مرحله‌ای با ارزیابی کیفی فشرده، به مدت ۵ ماه تقویمی.

۲- مبلغ برآورد اولیه: ۱۱ ۰۰۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال

۳- قیمت‌ها متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه گردد.

۴- مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: ۵۵۰ ۰۰۰ ۰۰۰ ریال مطابق بند الف ماده ۶ آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی (تصویب نامه شماره ۱۲۳۴۰۲/ت ۵۰۶۵۹ تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۲) در وجه شرکت انتقال گاز ایران (منطقه ۸ عملیات انتقال گاز)

* مناقصه‌گران مکلفند ضمن بارگذاری تصویر ضمانتنامه مذکور در سامانه ستاد، پاکت الف (حاوی اصل ضمانتنامه) را به صورت فیزیکی حداکثر تا ساعت ۱۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۰ تحویل دستگاه مناقصه‌گزار به نشانی تبریز- کیلومتر ۱۵ جاده تبریز- آذرشهر، بعد از سه‌راهی پالایشگاه، نرسیده به شهرک صنعتی شهیدرجایی، ساختمان مرکزی منطقه هشت عملیات انتقال گاز، طبقه سوم، اتاق ۴۱۵ دفتر کمیسیون مناقصات نموده و رسید دریافت نمایند.

۵- نحوه دریافت اسناد مناقصه، فرم‌ها و مدارک ارزیابی کیفی، عودت، تحویل، بازگشایی فرم‌ها و مدارک ارزیابی کیفی و پیشنهاد قیمت مناقصه‌گران: کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت، تکمیل، عودت، تحویل، بازگشایی فرم‌ها و مدارک ارزیابی کیفی و پیشنهاد قیمت مناقصه‌گران، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه روز دوشنبه **مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۱** می‌باشد.

۵-۱- شایان ذکر است مناقصه‌گرانی مجاز به شرکت در این مناقصه می‌باشند که دارای گواهی‌نامه معتبر پایه پنج در رشته تاسیسات و تجهیزات از سازمان برنامه و بودجه کشور (نظام فنی اجرایی)، گواهی تایید صلاحیت معتبر ایمنی پیمانکاران از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی، شناسه ملی، شماره اقتصادی، اساسنامه شرکت، آگهی آخرین تغییرات روزنامه رسمی و گواهی‌نامه ثبت‌نام در نظام مالیات بر ارزش‌افزوده بوده و می‌بایست تصاویر این مدارک را به همراه فرم‌های ارزیابی کیفی با مستندات مربوطه، ممهور به مهر و امضاء عوامل مجاز شرکت کرده در سامانه ستاد بارگذاری نمایند.

تبصره: ارائه اسناد یک کار مشابه در زمینه رنگ‌آمیزی صنعتی و سندبلاست (وت بلاست) و عایق‌کاری حرارتی الزامی می‌باشد.

۵-۲- هزینه دریافت اسناد مناقصه، فرم‌ها و مدارک ارزیابی کیفی از سایت سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به مبلغ ۵۰۰/۰۰۰ ریال بوده که به صورت الکترونیکی واریز خواهد شد.

۶- آخرین مهلت دریافت (دانلود) اسناد مناقصه، فرم‌ها و مدارک ارزیابی کیفی: روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۰۷ ساعت ۱۶:۰۰

۷- آخرین مهلت بارگذاری/ عودت اسناد مناقصه، فرم‌ها و مدارک ارزیابی کیفی: روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۲۰ ساعت ۱۱:۰۰

* بدیهی است پاکت قیمت مناقصه‌گرانی گشایش خواهد یافت که حداقل امتیاز قابل قبول را با شرط کسب حداقل امتیاز هر ردیف از ارزیابی کیفی مناقصه به دست آورده باشند. زمان و مکان گشایش پاکات پیشنهاد قیمت متعاقبا به صورت مکتوب به مناقصه‌گران حائز شرایط اطلاع‌رسانی خواهد شد. شایان ذکر است مناقصه‌گرانی که حداقل امتیاز ارزیابی کیفی مناقصه را کسب ننمایند پاکات پیشنهاد قیمت آنها گشایش نخواهد یافت.

۸- پیش‌پرداخت: پیش‌پرداخت معادل ۲۰ درصد مبلغ پیمان.

۹- جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۱۴۴۴۱۷۹-۰۴۱ و یا دورنگار ۳۱۴۴۴۱۷۵-۰۴۱ تماس حاصل فرمایید.

۱۰- اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:

مرکز تماس: ۱۴۵۶-۰۲۱ **دفتر ثبت‌نام:** ۸۸۹۶۹۷۳۷ -۰۲۱ و ۸۵۱۹۳۷۶۸-۰۲۱

روابط عمومی منطقه ۸ عملیات انتقال گاز

خبر

عضو اتاق بازرگانی ایران مطرح کرد

اثر مثبت تعامل با چین در اقتصاد ایران

«جهان‌صنعت»- نایب‌رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی ایران، سفر رییس‌جمهوری به چین را اتفاقی مثبت در اقتصاد کشور عنوان کرد و گفت: دنیای امروز، دنیای ارتباط و تعامل است و تعامل با چین، روسیه و دیگر کشورها قطعا به نفع اقتصاد ایران و یک بازی برد - برد است.

عباس آرگون با اشاره به سفر رییس‌جمهوری به چین و تاثیر تعاملات صورت گرفته در این سفر بر اقتصاد کشور اشاره و اضافه کرد: چین یکی از شرکای اصلی تجاری ایران در طی سال‌های گذشته به خصوص در زمان تحریم بوده است. وی اظهار کرد: با توجه به صادرات انرژی ایران مانند نفت و نیز دیگر کالاها، همچنین به دلیل واردات از چین و حجم بالای تجارت با این کشور می‌توان از سفر رییس‌جمهوری به چین به عنوان اتفاقی مثبت در اقتصاد کشور یاد کرد.

آرگون خاطرنشان کرد: چین به عنوان دومین قدرت اقتصادی دنیا، روزبه‌روز در حال توسعه، تثبیت جایگاه خود و نیز پیشرفت در حوزه اقتصادی است، همچنین سهم قابل‌توجهی از اقتصاد و تجارت دنیا در اختیار این کشور قرار دارد. نایب‌رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تعامل با چین را به نفع ایران دانست و گفت: توسعه تعاملات در حوزه صادرات، سرمایه‌گذاری ایران با چین و نیز استفاده از منابع این کشور می‌تواند کمک‌کننده در توسعه اقتصادی کشور باشد.

وی خاطرنشان کرد: به هر میزان که توسعه تعاملات اقتصادی ایران با دیگر کشورها به غیر از چین افزایش یابد و از ظرفیت اقتصادی این کشورها استفاده شود، به نفع ایران خواهد بود.

وی سفر رییس‌جمهوری به چین را مثبت ارزیابی کرد و ادامه داد: همه کشورها متناسب با منافع خود با ایران کار می‌کنند، این موضوع باید مدنظر باشد که دیگر کشورها تا چه میزان حاضر هستند در زمینه سوییفت، FATF و تحریم با ایران همکاری داشته باشند، زیرا ممکن است کشورها در این زمینه با ایران محتاط باشند.

آرگون ادامه داد: باید اقدامی انجام شود تا بتوان از طریق کشف راه‌حل برای رفع کامل اثر تحریم‌ها، محدودیت را به صورت کلی برداشت و از امکانات و منابع به دست آمده استفاده حداکثری داشت. نایب‌رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی گفت: بهتر است اقدامی صورت گیرد تا اقتصاد ایران از شرایط پیش‌بینی‌پذیری بیشتری برخوردار شود و ضمن مصرف درست از سرمایه‌های خارجی، اقدام به استفاده از سرمایه‌های حاضر در کشور در بخش مولد کند.

عدم تخصیص ارز به واردات کود کشاورزی

ایسنا- به گفته عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران ارز به واردات کود کشاورزی اختصاص نمی‌یابد و این امر منجر به افزایش قیمت‌ها خواهد شد.

عطاالله اشرفی‌اصفهانی با بیان اینکه تخصیص نیافتن ارز به این محصولات باعث اخلال در عملکرد کشاورزان، افزایش قیمت‌ها و به خطر افتادن امنیت غذایی در بازار داخل خواهد شد بیان کرد: تخصیص گذشته ارز نیمایی بدون اطلاع باطل شده است، به عنوان مثال ارز اختصاص یافته برای کالایی در گمرک ثبت سفارش شده و منتظر ترخیص شدن بوده و حتی ۳۰ درصد از هزینه هم پرداخت شده، به ناگهان حذف می‌شود که این امر سبب سردرگمی خواهد شد.

وی با بیان اینکه رایزنی‌هایی با انجمن واردکنندگان کود و سم انجام شده و وعده حل مشکل داده شده است اما تعداد بالایی از شرکت‌ها در بلاتکلیفی به سر می‌برند، افزود: ۱۴۰ شرکت غیر از بلاتکلیفی، هزینه‌های بالای دموراژ و خسارت‌های ناشی از عدم تحویل به موقع را نیز متحمل شده‌اند.

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران بیان کرد: در دوران تحریم به سر می‌بریم و شرکت‌های بخش خصوصی برای انجام معاملات از اعتبار خود استفاده می‌کنند و این قبیل قوانین مختلف که ناگهان وضع و اجرا می‌شود اعتبار آنها را در بازارهای بین‌المللی خدشه‌دار خواهد کرد. اشرفی‌اصفهانی با بیان اینکه وضع این قانون برای واردکنندگان مشکل ایجاد کرده اما در آینده‌ای نزدیک به سراغ کشاورزان می‌رود و آنگاه است که عمق آن در جامعه نمود پیدا خواهد کرد، تاکید کرد: خرید کود پایان بهمن ماه آغاز می‌شود و عدم تخصیص ارز به واردات کود باعث بی‌نظمی در بازار خواهد شد.

وی عنوان کرد که بانک مرکزی وعده داده بود ارز واردات کالاهای اساسی از محل سامانه نیما و به نرخ ۲۸ هزار و ۵۰۰ تومان پرداخت شود، اما چنین موضوعی برای واردات کود صورت نگرفته است. عضو هیات نمایندگان اتاق تهران با بیان اینکه سالانه حدود ۳۰۰ تا ۴۰۰ میلیون دلار کود به کشور وارد می‌شود و تولید داخل برای مصرف کشاورزان کافی نیست، تاکید کرد: دانش تولید کود ارتقا می‌یابد، بنابراین شرکت‌های دانش‌بنیان باید در این زمینه نیز فعالیت داشته باشند تا بتوانیم از این نظر نیز به سطح تولیدات بین‌المللی برسیم.

هشدار نسبت به افزایش قیمت جهانی مواد غذایی

رویترز- شرکت‌های بزرگ تولیدکننده مواد غذایی در جهان برای ادامه افزایش قیمت‌ها در سال جدید هشدار دادند. رشد قیمت کالاهای اساسی در جهان همچنان ادامه دارد و بزرگ‌ترین تولیدکنندگان مواد غذایی به ادامه رشد قیمت‌ها هشدار می‌دهند.

نستله بزرگ‌ترین شرکت مواد غذایی جهان اعلام کرده که قیمت اقلام اصلی در سال ۲۰۲۳ همچنان به رشد خود ادامه خواهد داد، این در حالی است که این غول بزرگ تولیدکننده مواد غذایی سال گذشته قیمت‌ها را ۸/۲ درصد افزایش داد، با این حال می‌گوید که این افزایش قیمت برای جبران هزینه‌ها کافی نبود. مارک اشنایدر مدیرعامل شرکت نستله اعلام کرد: هنوز در شرایطی هستیم که نتوانستیم ضررهای خود را جبران کنیم و در واقع در حال ترمیم سود ناخالص خود هستیم و مانند تمام مصرف‌کنندگان در سراسر جهان تحت تاثیر تورم قرار گرفته‌ایم و اکنون در تلاش برای جبران آن هستیم.

افزایش قیمت کالاهای اساسی در سال جدید میلادی هم ادامه دارد و علاوه بر شرکت‌های بزرگ تولیدکننده نهادهای بین‌المللی هم در این‌باره هشدار دادند. بر اساس این گزارش، شرکت‌های بزرگ یونیلور، کوکاکولا، هینکن، پالم‌اولیو، پروکتر، گمبل علاوه بر شرکت نستله افزایش قیمت‌های جهانی را خطر جدی برای تولید و مصرف‌کنندگان اعلام کرده‌اند.

«جهان‌صنعت» از رکود بر بازار میوه و تره‌بار در آستانه سال نو گزارش می‌دهد

بازی در بازار کالاهای اساسی

گروه بازرگانی- در شرایطی که نرخ دلار از مرز ۵۰ هزار تومان عبور کرده و تورم در کشور به بیش از ۴۴ درصد رسیده است، قیمت‌ها به طور روزانه دچار تغییر می‌شود و فشار مضاعفی به سبد هزینه‌ای خانوار وارد شده است. در روزهای اخیر رشد شدید قیمت گوشت در بازار نیز واکنش بسیاری از مردم را در بر داشته است. قیمت برنج درجه یک ایرانی در حال حاضر در بازار نزدیک به ۱۳۰ هزار تومان اعلام شده و با توجه به حقوق دریافتی و عیدی در نظر گرفته شده برای کارمندان چیزی در حدود ۱۳ کیلو برنج است.

بازار میوه و تره‌بار کشور نیز طی هفته‌های اخیر با نوسان همراه بوده است. پیاز طی چند ماه گذشته بین محصولات سبزی و صیفی رکورددار افزایش قیمت بوده و همچنان این رکورد ادامه دارد. در حال حاضر قیمت عمده‌فروشی پیاز شیری با نازل‌ترین کیفیت با نرخ ۳۱ هزار و ۸۰۰ هزار تومان عرضه می‌شود. رصد بازار میوه و صیفی‌جات نشان می‌دهد نرخ‌های بازار بی‌منطق افزایش یافته و مدیریت آن خارج از کنترل دستگاه‌های نظارتی است تا جایی که گزارش‌های میدانی «جهان‌صنعت» از افزایش قیمت پیاز تا مرز ۴۸ هزار تومان در مرکز شهر تهران حکایت دارد.

به طور قطع نوسان یک بازار سایر بازارها را تحت تاثیر قرار داده و نابسامانی یکی بر سایر بازارها هم تسری پیدا می‌کند. دلال‌بازی در بازار ارز، پشت سر گذاشتن عدد ۵۰ هزار تومان برای هر دلار موج گرانی را در بازار برای تمام کالاها رقم خواهد زد. اگر کالایی خلأداشته باشد این نقطه ضعف آسیب‌ها را بیشتر می‌کند. کالاهای اساسی، میوه و سبزیجات از حساسیت بیشتر برخوردار بوده و حیات و سلامت جامعه به تامین آنها برمی‌گردد. افزایش قیمت آنها سبد خانوار را خالی‌تر می‌کند.

عدم هماهنگی بین دولت و دستگاه‌ها تا جایی پیش رفته که مسوولان در حل مشکل سیب‌زمینی و پیاز مملکت یا مشکلی مانند مرغ و تخم‌مرغ مانده‌اند. هرچند مسوولان بخش کشاورزی همواره اعلام می‌کنند که هیچ کمبود محصول داخلی وجود ندارد، اما بر قیمت سرسام‌آور این محصولات نظارتی ندارند و این عدم نظارت‌ها موجب شده است در این فشارهای اقتصادی علاوه بر نارضایتی مردم، سفره خانوارها کوچک‌تر از قبل شود.

از سوی دیگر عدم تخصیص ارز به نهاده‌های دامی نیز به افزایش قیمت کالاهای اساسی مورد نیاز مردم دامن می‌زند، این در حالی است که پس از تخصیص نیافتن ارز مورد نیاز واردات نهاده‌های دامی، خبر از رسوب روغن در گمرکات کشور منتشر شده است. باوجود پیگیری‌ها و مکاتبات صورت گرفته با بانک مرکزی و وزارت جهاد کشاورزی، در حال حاضر بیش از ۵۰ روز است که روند تخصیص ارز به روغن خام متوقف شده و واردکنندگان این کالای ضروری، اساسی و استراتژیک در انتظار تخصیص ارز لازم برای واردات آن به سر می‌برند، اما در نهایت بانک مرکزی از تامین شدن ارز ۱۵۰ هزار تن روغن خام وارداتی خبر داد. تمام این موارد تنها معیشت و سفره مردم را نشانه رفته تا جایی که سفره‌ها این روزها نه رنگ گوشت و مرغ به خود می‌بینند و نه عید برای آنها معنایی دارد.

■ رکود مطلق بر بازار میوه و تره‌بار

کارگر گلشن‌آبادی رییس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی تهران گفت: در حالی که گفته می‌شود محموله‌های پیاز وارد کشور شده اما هنوز یک تن از آن به دست ما نرسیده در حالی که باید از طریق ما بین اعضا توزیع شود.

با این وجود بر اساس آنچه مسوولان می‌گویند، محموله‌هایی وارد شده و این امر باعث ثبات قیمتی این محصول در بازار شده است. اسدالله کارگر گلشن‌آبادی رییس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی تهران در خصوص وضعیت فعلی بازار گفت: بر اساس آنچه همه‌ساله در چنین شرایطی رخ می‌دهد بازار از این به بعد خراب‌تر می‌شود یعنی رکود مطلق بر بازار حاکم می‌شود. به این دلیل که خانوارها اصولا به دنبال خرید دیگر مایحتاج خود برای سال جدید هستند و به عبارتی از چنین خریدهایی تا حدودی غافل می‌شوند.

■ هر کیلو موز تا ۶۸ هزار تومان به فروش می‌رسد

کارگر گلشن‌آبادی در خصوص موجودی محصولات در بازار نیز گفت: خوشبختانه طی چند سال اخیر تولیدکننده‌های جنوب کشور به خوبی عمل کرده‌اند و به وفور محصولات به دست ما می‌رسد، به طوری که حتی از نظر میزان موجود بودن محصولات در بازار زمستان گاهی مواقع وضعیت موجودی‌ها از تابستان هم بهتر بوده است. بنابراین خوشبختانه همه نوع کالایی در بازار به وفور وجود دارد.

وی در خصوص وضعیت محصولات وارداتی نیز عنوان کرد: از نظر کمبود در حوزه محصولات وارداتی در حال حاضر دو محصول موز و پیاز مطرح است که موز کاملا وارداتی است و با توجه به افزایش نرخ ارز طی ماه‌های اخیر قطعا شاهد تغییراتی در بحث واردات آن هستیم. کارگر گلشن‌آبادی در خصوص آخرین قیمت موز در بازار نیز اظهار کرد: بر اساس آخرین گزارشاتی که از سطح شهر دریافت کرده‌ایم هر کیلو موز در سطح شهر تا ۶۸ هزار تومان هم به فروش می‌رسد.

■ نوسان قیمت پیاز

رییس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی تهران در خصوص وضعیت موجودی و قیمت پیاز در سطح شهر نیز گفت: بر اساس آنچه گفته می‌شود برای تامین بازار محموله‌های پیاز به کشور وارد شده، اما متاسفانه تا به امروز حتی یک تن از این محموله‌ها به دست ما نرسیده است.

وی ادامه داد: درخواست ما از وزارتخانه این است که در صورتی که چنین محموله‌هایی وارد کشور شده است بخشی از آن را در اختیار اتحادیه ما قرار بدهند تا بتوانیم به اعضای خود بدهیم. به خصوص اینکه در فرعی‌ترین خیابان‌های سطح تهران نیز فروشندگان و اعضای خود را داریم و قطعا بهترین راه برای اینکه این محصول نیز در دسترس مردم قرار بگیرد این است که از طریق اعضای ما توزیع شود.

اسدالله کارگر در خصوص نوسان قیمت پیاز نیز مدعی شد: همان‌طور که می‌دانید در حوزه کاری ما قیمت‌ها مربوط به کیفیت آن محصول است و بنابراین در مورد محصولی مانند پیاز هم طی روزهای اخیر متناسب با کیفیت آن از ۱۵ هزار تومان تا ۲۶ هزار تومان در سطح شهر به فروش می‌رسد.

وی ادامه داد: با منتشر شدن اخباری مبنی بر واردات محموله‌های پیاز می‌بینیم که شاهد افت قیمت هستیم. از سوی دیگر با قطع شدن صادرات و از آن طرف با نزدیک شدن به پایان سال محصول پیاز جیرفت کرمان هم به بازار می‌آید و قطعا بازار به ثبات می‌رسد.

■ پیاز با نازل‌ترین کیفیت هر کیلو ۳۲ هزار تومان

برخلاف گفته‌های اسدالله کارگر، در حال حاضر هر کیلو پیاز شیری با نازل‌ترین کیفیت با نرخ ۳۱ هزار و ۸۰۰ هزار تومان عرضه می‌شود. رییس اتحادیه بارفروشان تهران درباره قیمت واقعی میوه و صیفی‌جات در میوه‌فروشی‌های سطح شهر پیش‌تر گفته بود: «هر یک از خرده‌فروش‌ها می‌توانند با سود ۳۰ تا ۳۵ درصد این محصولات را نسبت به قیمت میدان مرکزی میوه و تره‌بار به فروش برسانند.» بر این اساس در حالی که هر کیلو پیاز شیری با نازل‌ترین کیفیت باید بین ۲۰ تا ۲۱ هزار تومان باشد در حال حاضر با نرخ ۳۱ هزار و ۸۰۰ هزار تومان عرضه می‌شود. نوسان قیمتی سیب‌زمینی هم بین ۱۷ تا ۲۰ هزار تومان بوده و سلیقه و بازار تقاضا نرخ‌ها را تعیین می‌کنند. یکی از مدیران تره‌بار در سطح شهر عنوان کرد برای خرید پیاز در میدان مرکزی تره‌بار باید ساعت‌ها در صف باشد. پس از خرید و عرضه در فروشگاه در نهایت همان صبح تمام بار فروش می‌رود و حتی به ظهر نمی‌رسد.

در این هفته قیمت گوجه‌فرنگی نسبت به هفته گذشته تا حدودی کاهش یافت و این محصول از سوی وانت‌بارها هم در حال عرضه بوده و این امر موجب تعدیل قیمت آن شده است.

در هفته جاری تا حدودی قیمت پرتقال هم بالا رفته است. در حال حاضر بین میوه‌های طبقه متوسط سیب زرد قیمت بالایی داشته و گاهی به هر کیلو ۴۰ هزار تومان هم می‌رسد. لیمو شیرین هر کیلو حدود ۳۰ هزار تومان و نارنگی هم ۲۰ هزار تومان در حال عرضه است. خیار گلخانه‌ای هم بین ۲۶ تا ۲۹ هزار تومان نوسان قیمت داشته و گاهی از خیار بوته‌ای پیش می‌افتد و در برخی میوه‌فروشی‌ها قیمت کمتری دارد.

■ چالش عدم تخصیص ارز مورد نیاز نهاده‌های دام

اخباری در حوزه تامین نهاده‌های دامی وجود دارد که حاکی از تخصیص نیافتن ارز برای واردات آنها است و این امر گلایه‌هایی را به همراه داشته است. اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور ایران در نامه‌ای به رییس کل بانک مرکزی اعلام کرد که ۲۵ فروند کشتی حامل کالاهای اساسی متعلق به بخش خصوصی در انتظار تخصیص ارز است. در این نامه آمده، در ۲ ماه اخیر هیچ ارزی برای واردات نهاده‌های دامی تخصیص نداده‌اند.

مجید جعفری مدیرعامل اتحادیه کارخانجات خوراک دام درباره وضعیت خوراک‌های دام در این خصوص گفت: تا این لحظه نهاده در بازار موجود بوده و نقدی و شرایطی عرضه شده است. وی افزود: در تامین نهاده‌هایی مانند جو و ذرت مشکلی وجود نداشته اما تا حدودی کمبود سویا محسوس بوده است.

او با بیان اینکه سویا در بازار آزاد به طور رسمی ۱۶ هزار و ۳۰۰ تومان در هر کیلو بوده که اخیرا به ۲۱ تا ۲۲ هزار تومان رسیده است، تصریح کرد: دانه سویا ابتدا وارد کارخانجات روغن‌کشی شده و در ادامه کنجاله آن وارد کارخانجات تامین خوراک دام می‌شود. جعفری گفت: با توجه به مشکلات نقدینگی و قیمت بالای مواد اولیه خرید و تولید حداقلی انجام می‌شود. در این باره به دلیل کاهش بازار تقاضا در حوزه گوشت از سوی مردم، تولید دام و طیور نیز به همان نسبت کاهش یافته و موجودی انبارها حداکثر برای دو هفته تامین است.

این در حالی است که پس از تخصیص نیافتن ارز مورد نیاز واردات نهاده‌های دامی، خبر از رسوب روغن در گمرکات کشور منتشر شده است. باوجود پیگیری‌ها و مکاتبات صورت گرفته با بانک مرکزی و وزارت جهاد کشاورزی، در حال حاضر بیش از ۵۰ روز است که روند تخصیص ارز به روغن خام متوقف شده و واردکنندگان این کالای ضروری، اساسی و استراتژیک در انتظار تخصیص ارز لازم برای واردات آن به سر می‌برند، اما در نهایت بانک مرکزی از تامین ارز ۱۵۰ هزار تن روغن خام وارداتی خبر داد.

■ افزایش قیمت روغن خام وارداتی

در این میان، طبق آمار گمرک، واردات انواع روغن خام کاهش قابل‌توجهی نسبت به سال گذشته داشته، اما قیمت آن در بازارهای جهانی و البته ایران با افزایش مواجه شده است.

آمارهای منتشر شده از سوی گمرک نشان می‌دهد که در ۱۰ ماهه امسال بیش از ۷۷۴ هزار تن انواع روغن خام از ۱۴ کشور مختلف به ارزش بالغ بر یک میلیارد و ۴۰۵ میلیون دلار معادل بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان به کشور وارد شده که نسبت به همین بازه زمانی در سال گذشته، کاهش ۳۶/۵۵ درصدی از نظر وزنی داشته است.

آرژانتین، آلمان، امارات متحده عربی، انگلستان، برزیل، ترکیه، رومانی، سوییس، فدراسیون روسیه، قزاقستان، مالدیو، مالزی، مجارستان و هلند ۱۴ کشور مبدا واردات انواع روغن خام هستند.

نگاهی دقیق‌تر به آمار واردات انواع روغن خام از جمله روغن ذرت، روغن دانه آفتابگردان، روغن خام سویا و روغن پالم نشان می‌دهد که این محصولات در بازارهای جهانی با افزایش قیمت مواجه شده‌اند، چراکه به طور متوسط هر کیلوگرم روغن خام وارد شده در سال جاری یک دلار و ۸۱ سنت بوده که نشان‌دهنده افزایش بیش از ۲۶ درصدی قیمت این محصول است.

بررسی ارزش ریالی انواع روغن خام وارداتی در ۱۰ ماهه امسال و مقایسه آن با مدت مشابه در سال گذشته نشان می‌دهد قیمت هر کیلوگرم از این محصول برای واردکنندگان رشد شش برابری نسبت به سال گذشته داشته است، چراکه نه تنها قیمت جهانی انواع روغن خام بر اساس آمارهای ارائه‌شده از سوی گمرک افزایش داشته است بلکه نرخ ارز برای واردات این محصول نیز به نظر می‌رسد تغییر کرده باشد، زیرا در ۱۰ ماه سال گذشته ارز ۴۲۰۰ تومانی ترجیحی به واردات روغن خام اختصاص پیدا می‌کرد اما در سال جاری قیمت هر کیلوگرم روغن خام با ارز حدود ۲۱ هزار و ۵۳۳ تومان محاسبه شده است.

همچنین هر کیلوگرم روغن خام وارداتی در سال گذشته حدود ۶۰۰۰ تومان برای بازرگانان آب می‌خورد که این عدد با رشد بیش از ۵۴۶ درصدی به ۳۹ هزار تومان در سال جاری رسیده است.

گزارش ۲

عملکرد ضعیف جهاد کشاورزی و تعلل در اعمال رفع ممنوعیت صادرات سیب‌زمینی

سقوط ایران به جایگاه دهم صادرات

سیب‌زمینی به عنوان یکی از پرمصرف‌ترین محصولات کشاورزی محسوب می‌شود که کشورهای بسیاری این محصول را کشت می‌کنند، به طوری که چین به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده سالانه بیش از ۹۰ میلیون تن سیب‌زمینی تولید می‌کند. با این وجود چین تنها کشور آسیایی تولیدکننده نامی در این بخش نیست و کشورهای هند و اوکراین نیز به عنوان تولیدکننده‌های بزرگ سیب‌زمینی در این حوزه مطرح هستند.

در حالی که طبق آمار فائو ایران دهمین صادرکننده سیب‌زمینی است، سخنگوی انجمن سیب‌زمینی با انتقاد از تاخیر در اعمال رفع ممنوعیت صادرات توسط وزارت جهاد اعلام کرد که متضرر نهایی این تعلل کشاورزان هستند.

■ چین، هند و اوکراین در جایگاه برترین تولیدکننده‌ها

در واقع بر اساس جدیدترین گزارش منتشرشده از سوی سازمان فائو در خصوص میزان تولید این محصول استراتژیک نشان می‌دهد که در سال زراعی ۲۰۲۲- ۲۰۲۱ بیش از ۹۴ میلیون تن سیب‌زمینی در چین تولید شده است. از سوی دیگر هند با ۵۴ میلیون تن در جایگاه دوم و اوکراین نیز با تولید بیش از ۲۱ میلیون تن در جایگاه سوم تولید این محصول قرار دارد. بر اساس این گزارش در بحث تولید سیب‌زمینی اگرچه ایران جزو ده کشور برتر قرار نمی‌گیرد اما به گفته مسوولان نیاز و مصرف داخل را تولید می‌کند، بنابراین در این حوزه خودکفاست.

به طوری که محمدرحیم نیازی عضو هیات‌مدیره انجمن سیب‌زمینی کشور در این خصوص گفت: سالانه بیش از ۵ میلیون تن سیب‌زمینی در کشور تولید می‌شود که ضمن تامین بازار داخل می‌توان بخش مازاد آن را راهی بازارهای صادراتی کرد. با وجود این در پروسه صادرات محصول سیب‌زمینی طی ماه‌های اخیر موانعی ایجاد شده که این امر خود موجب ضرر و زیان کشاورزان شده است. نیازی در این خصوص می‌گوید: ما همیشه گفته‌ایم بازار صادرات را متوقف نکنید چون محدودیت صادرات نتیجه‌ای جز کاهش تولید در سال زراعی بعد ندارد؛ یعنی کشاورز نه توان دارد و نه تمایل دارد که تولید کند. از سوی دیگر با بحران آب مواجه هستیم و این خود عامل کاهش تولیدهاست.

■ عملکرد ضعیف بخش توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی

اگرچه تولید سیب‌زمینی در کشور به میزان کافی وجود دارد و نیازهای بازار تامین می‌شود، اما وزارت جهاد که صادرات این محصول را متوقف کرده خسارت عمده‌ای به کشاورزان ما وارد شده، یعنی هزینه‌های تولید درنمی‌آید و این یعنی زیان دادن کشاورزان. از سوی دیگر با این اقدامات بازارهای صادراتی را نیز تقریبا از دست داده‌ایم.

سخنگوی انجمن سیب‌زمینی با انتقاد از عملکرد بخش توسعه بازرگانی وزارت جهاد گفت: متاسفانه بخش توسعه بازرگانی وزارت جهاد خوب عمل نکرده است؛ یعنی بدون هماهنگی با بخش تولید و تشکل‌های کشاورزی، تصمیمی گرفته که برای بخش تولید و صادرات غیرقابل قبول است. وی ادامه داد: متاسفانه وزارتخانه هیچ‌گاه تشکل‌ها را در تصمیم‌گیری دخالت نمی‌دهد در حالی که می‌توانیم بازوی قدرتمندی برای حفظ منافع ملی کشور و کشاورزان باشیم.

این مقام مسوول همچنین اظهار کرد: نکته قابل تامل اینکه یک هفته است که قرار است منع صادرات رفع شود و با وجود اینکه سیستم اداری کشور و وزارتخانه هوشمند است اما هنوز اقدامی در راستای این رفع محدودیت اعمال نشده است! این در حالی است که تاخیر یک هفته‌ای در اعمال لغو ممنوعیت صادراتی ضرر و زیانی قابل توجه بر کشاورزان تحمیل کرده نشات گرفته از سیاست‌های ضعیف وزارت جهاد کشاورزی است.

■ ایران؛ دهمین صادرکننده سیب‌زمینی

گفتنی است بر اساس جدیدترین گزارش منتشرشده از سوی سازمان فائو در سال زراعی ۲۰۲۲- ۲۰۲۱ در حوزه صادرات سیب‌زمینی ایران در جایگاه دهم دنیا جای دارد. به عبارت دیگر بر اساس این گزارش در مدت نامبرده بیش از ۳۵۰ هزار تن محصول سیب‌زمینی راهی بازارهای صادرات کرده و به این ترتیب دهمین صادرکننده محسوب می‌شود.

از سوی دیگر داده‌های آماری سازمان فائو حاکی از این است که در بخش صادرات سیب‌زمینی، فرانسه در رتبه اول قرار دارد. به طوری که در مدت نامبرده بیش از ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تن از این محصول را به دیگر کشورها ارسال کرده است. همچنین کشور هلند با صادرات بیش از ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تن و آلمان با حدود ۲ میلیون تن در جایگاه دوم و سوم صادرات سیب‌زمینی قرار دارند.

از سوی دیگر فائو اعلام کرد: بعد از این سه کشور برتر کشورهای «بلژیک با صادرات ۸۰۰ هزار تن، ایالات متحده با حدود ۶۰۰ هزار تن، مصر با ۵۰۰ هزار تن، کانادا با بیش از ۴۹۰ هزار تن، پاکستان با ۴۳۰ هزار تن، چین با ۳۸۰ هزار تن و ایران با ۳۵۰ هزار تن» در جایگاه چهارم تا دهم صادرات این محصول جای دارند. این در حالی است که بعد از ایران نیز کشورهای «هند، اسپانیا، ترکیه، بلاروس، بریتانیا، قزاقستان، آفریقای‌جنوبی، روسیه و دانمارک» جای دارند.

از سوی دیگر در بحث واردات محصول سیب‌زمینی نیز در سال زراعی ۲۰۲۲- ۲۰۲۱ کشور بلژیک بیشترین حجم واردات را داشته به طوری که داده‌های فائو نشان می‌دهد بیش از ۳ میلیون تن واردات توسط این کشور به ثبت رسیده است. همچنین کشور هلند با واردات یک میلیون و ۹۰۰ هزار تن در جایگاه دوم واردات و اسپانیا با حدود ۹۰۰ هزار تن در رتبه سوم جای دارد.

از سوی دیگر کشورهای ازبکستان، ایتالیا، آلمان، روسیه، ایالات متحده، عراق، پرتغال، فرانسه، نپال، کانادا، امارات و مالزی در رتبه چهارم تا پانزدهم واردات سیب‌زمینی قرار دارند.

نوبت دوم
آگهی فراخوان عمومی تولیدکنندگان مواد تصفیه آبرسانی واحد احیا
شرکت معدنی و صنعتی چادرملو
شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در نظر دارد جهت تامین مواد تصفیه آبرسانی مورد نیاز در کارخانه احیا خود نسبت به شناسایی تولیدکنندگان اقدام نماید. لذا تولیدکنندگانی که امکان همکاری با این مجموعه دارند، از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۱۰ روز کاری نسبت به دریافت اسناد خصوصی پیمان از طریق آدرس ایمیل ذیل اقدام نمایند. تولیدکنندگان می‌توانند جهت اطلاع و آگاهی بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱۷۹۴۶۳۱۶۷ تماس حاصل نمایند. لازم به ذکر است کلیه متقاضیان شرکت در مناقصه می‌بایست مدارک خود را به صورت پاکت دربسته به آدرس تهران- بلوار نلسون‌ماندلا- خیابان عاطفی شرقی- کوچه رفیع- بن‌بست شبنم- پلاک ۲۸- کدپستی ۱۹۱۷۷۹۵۶۷۰ (ذکر شناسایی تامین‌کنندگان مواد تصفیه آبرسانی الزامی است) ارسال نمایند.
آدرس ایمیل: Zarei@chadormalu.com

نوبت دوم
آگهی فراخوان عمومی تولیدکنندگان مواد تصفیه آبرسانی واحد فولادسازی
شرکت معدنی و صنعتی چادرملو
شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در نظر دارد جهت تامین مواد تصفیه آبرسانی مورد نیاز در کارخانه فولادسازی خود نسبت به شناسایی تولیدکنندگان اقدام نماید. لذا تولیدکنندگانی که امکان همکاری با این مجموعه دارند، از تاریخ انتشار آگهی به مدت ۱۰ روز کاری نسبت به دریافت اسناد خصوصی پیمان از طریق آدرس ایمیل ذیل اقدام نمایند. تولیدکنندگان می‌توانند جهت اطلاع و آگاهی بیشتر با شماره تلفن ۰۲۱۷۹۴۶۳۱۶۷ تماس حاصل نمایند. لازم به ذکر است کلیه متقاضیان شرکت در مناقصه می‌بایست مدارک خود را به صورت پاکت دربسته به آدرس تهران- بلوار نلسون‌ماندلا- خیابان عاطفی شرقی- کوچه رفیع- بن‌بست شبنم- پلاک ۲۸- کدپستی ۱۹۱۷۷۹۵۶۷۰ (ذکر شناسایی تامین‌کنندگان مواد تصفیه آبرسانی الزامی است) ارسال نمایند.
آدرس ایمیل: Zarei@chadormalu.com

بانک صنعت و معدن
بانک پیشرفت و توسعه
تجدید آگهی فراخوان مناقصه عمومي دو مرحله اي توام با ارزيابي كيفي (فشرده)
خرید ۷۰۰ صندلی اداری (کارشناسی و مدیریتی)
بانك صنعت و معدن در نظر دارد در چارچوب قانون برگزاري مناقصات، خرید ۷۰۰ صندلی اداری (کارشناسی و مدیریتی) را به شركتهاي واجد شرايط كه سابقه مرتبط با موضوع مناقصه را دارند به روش مناقصه عمومي دو مرحله اي واگذار نمايد. لذا از كليه شركتها/موسساتي كه در اين زمينه فعاليت دارند و از مراجع ذيصلاح داراى مجوز لازم مى باشند دعوت مي شود جهت دريافت اسناد مناقصه از سامانه ستاد به شماره فراخوان ۲۰۰۱۰۰۱۰۱۸۰۰۰۰۱۲ از تاريخ انتشار اين آگهي، حداكثر به مدت ۷ روز به آدرس ذيل مراجعه نمايند. كليه مراحل برگزاري اعم از دريافت اسناد تا ارائه پيشنهادهاي مناقصه گران و بازگشايي پاكتها از طريق درگاه ذيل انجام خواهد شد. لذا لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضويت قبلي، مراحل ثبت نام در سايت مذكور و دريافت گواهي امضاي الكترونيكي جهت شركت در مناقصه را محقق سازند.
تلفن پاسخگويي: ۲۷۸۷۴۰۷۹
* ضمناً فايل اسناد مناقصه از طريق سامانه تداركات الكترونيك دولت (ستاد) به آدرس الكترونيكي www.setadiran.ir قابل دريافت مي باشد.
مهلت دريافت اسناد: حداكثر ۷ روز از تاريخ انتشار آگهي.
مهلت تحويل اسناد: ۱۴ روز بعد از آخرين مهلت دريافت اسناد از سامانه ستاد
شناسه آگهی ۱۴۵۸۱۹۷ م الف ۴۵۹۷

بازار جهانی نفت

شروع آرام بازار جهانی نفت در پی تعطیلات آمریکا

بازار نفت آماده برای طوفانی دیگر؟

«جهان‌صنعت»- نخستین روز معاملات این هفته بازار نفت تحت‌الشعاع دو رویداد یعنی تعطیلی بازار آمریکا و اخبار فاندامنتال هفته گذشته درباره نرخ بهره آمریکا و افزایش ذخایر نفتی این کشور شروع آرامی را آغاز کرد. هرچند تحلیلگران بر این باورند که این شروع پایدار نخواهد ماند زیرا سیگنال‌های مثبتی از اقتصاد چین به بازار رسیده و به نظر می‌رسد تقویت تقاضا در چین قیمت نفت را دوباره افزایشی خواهد کرد.

در نخستین روز معاملات هفته جاری بازارهای جهانی، قیمت نفت به دلیل تعطیلی بازار آمریکا نوسان اندکی را پشت سر گذاشت؛ به همین دلیل هم بازار نفت پس از ریزش دو دلاری روز جمعه که در واکنش به افزایش ذخایر آمریکا و پیش‌بینی افزایش بیشتر نرخ بهره‌روی داد، در ابتدای معاملات بازار آسیا تغییر چندانی نداشت.

براساس اعلام خبرگزاری‌ها، بهای معاملات نفت برنت با ۹ سنت معادل ۰/۱ درصد کاهش، به ۸۲ دلار و ۹۱ سنت در هر بشکه رسید. بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت آمریکا برای تحویل در مارس، با شش سنت افزایش، به ۷۴ دلار و ۴۰ سنت در هر بشکه رسید. معاملات آوریل این شاخص با ۹ سنت کاهش، ۷۶ دلار و ۴۶ سنت بود.

هر دو قیمت پایه، هفته گذشته در پی انتشار آماری که رشد چشمگیر ذخایر نفت و همچنین افزایش ذخایر بنزین آمریکا را نشان داد، حدود چهار درصد کاهش هفتگی پیدا کردند.

تحلیلگران شرکت «انرژی اسپکتس» در یادداشتی نوشتند: واشنگتن، برنامه فروش ۲۶ میلیون بشکه نفت از ذخایر نفت استراتژیک را اعلام کرده که ممکن است ذخایر نفت در کاشینگ اوکلاهما که هاب تحویل معاملات وست تگزاس اینترمدیت است را بالا ببرد.

انتظارات بالایی برای ادامه افزایش نرخ بهره توسط بانک مرکزی آمریکا وجود دارد که ممکن است رشد دلار را قوت بخشیده و قیمت نفت را محدود کند. دلار قوی‌تر، معاملات نفت که به این ارز قیمت‌گذاری می‌شوند را برای خریداران غیرآمریکایی، گران‌تر کرده و تقاضا را کاهش می‌دهد.

در سیگنال دیگری از بهبود عرضه، قزاقستان اعلام کرد در مارس، ۱۰۰ هزار تن نفت از طریق خط لوله دروژبای روسیه به آلمان و برای پالایشگاه شودت فراهم خواهد کرد.

تینا تِنگ، تحلیلگر شرکت «سی‌ام‌سی مارکتس» اظهار کرد: سرمایه‌گذاران در آسیا به تصمیم بانک خلق چین درخصوص نرخ بهره وام مسکن برای حمایت از احیای بخش املاک و اقتصاد این کشور، چشم دوخته‌اند. چین بزرگ‌ترین واردکننده نفت در جهان است.

تحلیلگران انتظار دارند واردات چین در سال ۲۰۲۳ به دلیل تقاضای بالاتر برای سوخت حمل‌ونقل و آغاز فعالیت پالایشگاه‌های جدید، به رکورد بالای جدیدی صعود کند. چین به همراه هند، به بزرگ‌ترین مشتریان نفت روسیه پس از تحریم اتحادیه اروپا علیه مسکو، تبدیل شده‌اند.

بنا به گفته تحلیلگران خوش‌بینی‌ها به بهبود تقاضای سوخت چین و در عین حال نگرانی‌ها درباره کاهش عرضه نفت در اثر سرمایه‌گذاری ناکافی و حفظ توافق کاهش عرضه ائتلاف اوپک‌پلاس، افزایش یافته است.

بادن مور، رییس بخش تحقیقات کالا در بانک ملی استرالیا گفت: قیمت شاخص‌های برنت و دبلیوتی‌آی دوشنبه در پی آمارهای اخیر بانک مرکزی آمریکا و به‌دنبال انتشار داده‌های مطلوب از شاخص‌های قیمت مصرف‌کننده (CPI) و قیمت تولیدکننده (PPI) منتشر شده در ایالات متحده، اندکی افزایش یافت.

وی افزود: در حالی که اعلام هفته گذشته مبنی بر فروش ۲۶ میلیون بشکه نفت خام ایالات متحده از ذخیره‌سازی‌های راهبردی نفت خود فشار نزولی به بازار نفت وارد می‌کند، به نظر می‌رسد عرضه جهانی نفت در مقایسه با دوره مشابه پارسال پس از عامل کاهش عرضه از سوی روسیه و اعضای ائتلاف اوپک‌پلاس روندی کاهشی داشته باشد.

اجرای طرح تازه دولت برای محدودیت در سقف سوخت‌گیری

چالش دولت با بنزین تمام نمی‌شود

«جهان‌صنعت»- در حالی که محدودیت سقف سوخت‌گیری با کارت‌های شخصی هر سه ساعت ۴۰ لیتر در تمامی استان‌ها به جز تهران اجرایی شده، که مجلس هم تصمیم دارد از سال آینده الزام سوخت‌گیری با کارت‌های شخصی را در کشور اجرایی کند.

محدودیت در سوخت‌گیری تازه‌ترین طرح دولت برای مدیریت مصرف سوخت در کشور است. هرچند این طرح از ماه‌های گذشته در استان‌های مرزی اجرایی شد اما به دنبال افزایش مصرف بنزین حالا این طرح در سراسر کشور اجرایی شده است.

مصرف بنزین در ماه‌های اخیر از ۱۱۰ میلیون لیتر در روز فراتر رفته است و این افزایش مصرف فشار زیادی را به پالایشگاه‌ها وارد کرده است. برخی گزارش‌ها نشان می‌دهد که طی شش ماهه گذشته صادرات بنزین به کمترین میزان رسیده و در برخی از ماه‌ها صفر شده است. از سویی فشار تقاضا برای بنزین باعث شده که برخی پتروشیمی‌ها به تولید بنزین روی بیاورند.

مشکل حالا فقط مصرف بنزین بالا نیست؛ بلکه هزینه تمام‌شده تولید بنزین فشار زیادی را به منابع بودجه‌ای دولت به خصوص تبصره ۱۴ وارد می‌کند. هزینه تمام‌شده هر لیتر بنزین ۳۰ تا ۴۰ هزار تومان است. رقمی با بنزین ۱۵۰۰ تومان و ۳۰۰۰ تومان فاصله بسیاری دارد.

کارشناسان می‌گویند میانگین مصرف سوخت در ایران سه برابر میانگین استاندارد جهانی است و خودروهای داخلی روزانه بیش از ۳۰ میلیون لیتر بنزین مصرف می‌کنند. اگر میانگین ۳ دلار را برای هر لیتر بنزین در نظر بگیریم با احتساب دلار ۵۰ هزار تومانی امروز رقمی در حدود ۴۵ میلیارد دلار می‌شود. عددی که در واقع توسط یارانه دولت پوشش داده می‌شود.

اگرچه تصمیم به افزایش قیمت بنزین، تبعات اجتماعی سنگینی در پی خواهد داشت کما‌اینکه در سال‌های قبل هم باعث نارضایتی، اعتراض و اغتشاش شد، در نتیجه تصمیم دولت این است که قیمت بنزین ثابت بماند و از آن سو قیمت سایر فرآورده‌ها افزایش یابد تا هدفمندی یارانه‌ها به نوعی اجرایی شود. از همین رو، تصمیم بر این است که با نظارت بر مصارف بنزین در کشور و تمرکز بر جلوگیری از قاچاق تا حدودی هزینه‌های دولت کنترل شود.

■ سقف پردردسر سوخت‌گیری

مرحله اول طرح نظارت بر مصرف سوخت، با محدودیت سوخت‌گیری قرار است اجرایی شود. بنا به گفته محمدصادقی مدیر سامانه هوشمند سوخت هدف از این کار مدیریت مصرف سوخت در کشور است، اما این موضوع برای تهران اجرایی نمی‌شود.

او گفت: اکنون این روش سوخت‌گیری در تمامی شهرها در حال انجام است. برآورد می‌شود که میانگین سقف سوخت‌گیری هر خودرو در کشور، عددی بین ۳۰ تا ۴۰ لیتر برای هر بار است، طبیعتا در کلانشهرها و مسیرهای پرتردد، این عدد بیشتر است. این ۴۰ لیتر را می‌توانند هر ۴ ساعت تجدید کنند و سقف آن نیز، سه بار در روز است که با این وجود روزانه ۱۲۰ لیتر امکان سوخت‌گیری وجود دارد که قبلا ۱۸۰ لیتر بوده است.

هرچند تصمیم دولت چند ماهی است که در استان‌های مرزی اجرایی شده و اعتراض‌هایی هم به دنبال داشته، با این حال رضا نواز سخنگوی جایگاهداران سوخت می‌گوید که این طرح منجر به سردرگمی مردم و جایگاهداران شده است.

او می‌گوید: روش سوخت‌گیری در هر استان با استان دیگر متفاوت شده و پاسخگویی مناسبی نیز از سوی مسوولان صورت نمی‌گیرد؛ این در حالی است که مواجهه اصلی مردم با جایگاه‌های سوخت است و انتقادها به مالکان و کارکنان جایگاه‌ها منتقل می‌شود. نواز با تاکید بر اینکه صنف جایگاهداران سوخت نقشی در تعیین سهمیه و قیمت سوخت ندارد، گفت: برحسب وظیفه اجتماعی، سعی می‌کنیم که انتقادات مردم را به صورت رسمی به مسوولان برسانیم. گاهی حتی طرح‌هایی که اجرا می‌شود، به جایگاه‌ها نیز آسیب می‌رساند.

او اضافه کرد: اصفهان در چند روز گذشته وارد فهرست استان‌هایی شده که عرضه بنزین با روش جدیدی در آنها انجام می‌شود. برآورد می‌شود که میانگین سقف سوخت‌گیری هر خودرو در کشور، عددی بین ۳۰ تا ۴۰ لیتر برای هر بار است؛ طبیعتا در کلانشهرها و مسیرهای پرتردد، این عدد بیشتر است.

سخنگوی صنف جایگاهداران سوخت کشور ادامه داد: اکنون در اصفهان، مردم با کارت شخصی خود می‌توانند در هر بار که برای سوخت‌گیری مراجعه می‌کنند، ۴۰ لیتر سوخت دریافت کنند؛ در حالی که این عدد، قبلا ۶۰ لیتر بوده است.

او تاکید کرد: این ۴۰ لیتر را می‌توانند هر ۴ ساعت تجدید کنند و سقف آن نیز، سه بار در روز است؛ یعنی روزی ۱۲۰ لیتر امکان سوخت‌گیری وجود دارد که قبلا ۱۸۰ لیتر بوده، اما اگر از استان خارج شوند و به استان دیگری بروند، این فاصله زمانی وجود ندارد و می‌توانند دوباره با شرایطی که در آن استان‌ها حاکم است، سوخت‌گیری کنند. برای خودروهای عمومی مثل تاکسی‌ها، این سقف سوخت‌گیری دو بار در روز است؛ یعنی مثل خودروهای شخصی نیست که سه بار باشد.

نواز گفت: سقف سوخت‌گیری با کارت‌های آزاد موجود در جایگاه‌ها نیز از ۶۰ به ۳۰ لیتر کاهش پیدا کرده که به فاصله حدودا دو دقیقه، دوباره می‌توانند ۳۰ لیتر بعدی را سوخت‌گیری کنند.

او با تاکید بر اینکه ممکن است طی ماه‌های آتی همین طرح در تهران هم اجرا شود، گفت: معتقد هستیم که میزان برداشت در هر بار سوخت‌گیری نباید تغییر پیدا کند. پیش‌بینی ما این است که این اتفاق منجر به افزایش مصرف بنزین آزاد در کشور می‌شود، چون مجبور هستند که برای پر کردن باک خودرو، هم از کارت سوخت شخصی و هم از کارت جایگاه استفاده کنند. خصوصا در کلانشهرها، احتمالا صف‌ها بیشتر خواهد شد.

■ مشکل جدید برای جایگاه‌ها

در همین حال ابراهیم الباجی عضو هیات‌مدیره کانون جایگاهداران سوخت کشور هم گفته که اعمال محدودیت در کارت‌های سوخت آزاد جایگاه‌ها مشکلات بسیاری را در بحث ترافیکی در جایگاه‌ها به وجود آورده و سوخت‌گیری را زمانبر کرده است.

الباجی براین باور است که بخشنامه‌ای که برای اعمال محدودیت در کارت‌های سوخت آزاد جایگاه‌ها صادر شده، مشکلات بسیاری را در بحث ترافیکی در جایگاه‌های سوخت به وجود آورده است.

به گفته وی در گذشته در هر مرحله کاربر می‌توانست با وارد کردن کارت سوخت آزاد جایگاه ۶۰ لیتر بنزین بزند اما اکنون با محدودیت اعمال‌شده در هر مرحله فقط می‌توان ۳۰ لیتر بنزین زد و این مساله در جایگاه‌ها کار سوخت‌گیری خودروهایی که با کارت آزاد جایگاه اقدام به دریافت سوخت می‌کنند را بسیار زمانبر کرده است.

عضو هیات‌مدیره کانون جایگاهداران سوخت کشور می‌گوید که با توجه به اینکه بخشی از سامانه‌های هوشمند جایگاه‌های سوخت با مشکلاتی مواجه هستند این مساله نیز می‌تواند باعث بالا رفتن استهلاک این سامانه‌ها شود و روند سوخت‌گیری را با مشکل بیشتری مواجه کند.

او تاکید کرد: تصمیم اعمال محدودیت برای کارت‌های سوخت آزاد جایگاه‌های سوخت نادرست است و برای مردم و جایگاه‌ها مشکلاتی را ایجاد کرده و باید در آن تجدیدنظر شود. نکته‌ای دیگر در این خصوص آن است که گفته شده در هر سکوی جایگاه باید فقط یک کارت سوخت آزاد وجود داشته باشد که این مساله نیز می‌تواند به افزایش زمان سوخت‌گیری و ترافیک جایگاه‌ها دامن بزند و مشکل‌ساز شود.

■ تصمیم‌های بنزینی کمیسیون تلفیق

در حالی که بخشنامه‌های بنزینی دولت همچنان ادامه دارد، مجلس هم در این مسیر دولت را همراهی می‌کند. در تازه‌ترین مصوبات کمیسیون تلفیق بودجه تصمیم گرفته شده که الزام افراد به استفاده از کارت سوخت شخصی، تخصیص منابعی برای بهینه‌سازی مصرف انرژی و اختصاص اعتباری برای بهینه‌سازی سیستم هوشمند سوخت‌رسانی کشور از سال آینده اجرایی شود.

بنا به گفته هادی بیگی نژاد عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۲ یکی از مصوبات مهم کمیسیون تلفیق الزام افراد به استفاده از کارت سوخت شخصی در سال آینده است که امکان احصای آمار دقیق گردش بنزین و گازوییل در کشور را فراهم می‌کند و باعث سیاستگذاری دقیق‌تری در این حوزه خواهد شد.

او گفت: امروز وزارت نفت، مرکزی تحت عنوان بهینه‌سازی مصرف انرژی دارد اما منابع مالی برای بهینه‌سازی مصرف ندارند. در لایحه بودجه ۱۴۰۲ یک ردیف مالی برای بهینه‌سازی مصرف انرژی مصوب شده است که این ردیف مالی برای انجام اقدامات اجرایی در حوزه بهینه‌سازی مصرف انرژی هزینه خواهد شد. بیگی نژاد تاکید کرد: ما سعی کردیم به موضوع بهینه‌سازی مصرف انرژی و صرفه‌جویی در لایحه بودجه سال آتی توجه داشته باشیم، بنابراین هم در تبصره ۱ لایحه بودجه منابعی برای بهینه‌سازی دیده شده است و هم از جریمه وزارت نفت در حوزه هدررفت گاز فلر منابعی برای بهینه‌سازی اختصاص یافته است. هم صندوق بهینه‌سازی مصرف انرژی ردیف مالی جداگانه دارد. برخی از معادن و صنایع معدنی از گازوییل یارانه‌ای استفاده می‌کنند که گزارش‌هایی رسیده که در این بخش قاچاق صورت می‌گیرد و بنا شد در سال آینده ۵۰ درصد قیمت صادراتی گازوییل به این معادن و بخش‌های بالادستی نفت و گاز تخصیص یابد. درآمد حاصله از این محل برای ارتقای فناوری و نوسازی معادن استفاده خواهد شد و بخشی از آن نیز به پتروپالایشگاه شهید سلیمانی داده خواهد شد.

به گفته وی اگر در بودجه سال آینده از نفت و معادن اعتباری گرفته شود باز به خود آنها بازگردانده می‌شود تا خودشان را رشد دهند. از طرف دیگر در لایحه بودجه سال آتی مبلغی برای بهینه‌سازی سیستم هوشمند سوخت‌رسانی کشور تخصیص یافته است و درصدی نیز برای تکمیل نقشه‌های زمین‌شناسی معادن در کل کشور تخصیص داده شده است.

خبر

بازگشت جایگاه‌های CNG در شمال و شمال شرق کشور به مدار

رییس انجمن صنفی سی‌ان‌جی کشور گفت: فعالیت جایگاه‌های سی‌ان‌جی در شمال و شمال شرق کشور متوقف شده بود که با کاهش مصرف به مدار تولید بازگشتند.

محسن جوهری گفت: هفته گذشته جایگاه‌های سوخت سی‌ان‌جی به دلیل افت فشار گاز شهرهای شمالی و شمال شرق کشور تعطیل شده بودند، اما اکنون تمامی جایگاه‌ها با کاهش مصرف به مدار برگشتند.

به گفته او، در استان‌های شمال شرق کشور همچون خراسان، مازندران، گلستان و حتی گیلان جایگاه‌های سی‌ان‌جی تعطیل شده بودند.

رییس انجمن صنفی سی‌ان‌جی کشور با اشاره به وضعیت جایگاه‌های سی‌ان‌جی در تهران گفت: در تهران هیچ‌کدام از جایگاه‌های سی‌ان‌جی تعطیل نیستند و به فعالیت خود ادامه می‌دهند.

جوهری با تاکید بر اینکه در بسیاری از استان‌ها با محدودیت مواجه بوده‌ایم، گفت: جایگاه‌های سی‌ان‌جی در استان‌های اصفهان، کرمانشاه، کهگیلویه‌وبویراحمد با محدودیت مواجه بودند، اما در برخی ساعات به صورت داوطلبانه جایگاه تعطیل می‌شد، در واقع مدیریت مصرف صورت می‌گیرد که این مشکل هم برطرف شد.

بر این اساس هفته گذشته به علت برودت هوا برخی از جایگاه‌های سوخت سی‌ان‌جی در کشور از مدار خارج شدند.

ورود پتروشیمی‌ها به تولید انرژی هیدروژن

«جهان‌صنعت»- شرکت‌های پتروشیمی برای تولید انرژی هیدروژن در ایران همسو با روند جهانی تولید این سوخت سرمایه‌گذاری می‌کنند.

رشید قانعی مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری و توسعه صنایع تکمیلی خلیج فارس در نشست توسعه فناوری‌های مبتنی بر انرژی هیدروژن گفت: «بسیاری از کشورهای جهان توسعه انرژی‌های پاک به ویژه هیدروژن را در دستور کار قرار داده‌اند و ضرورت دارد ما نیز به این عرصه ورود کنیم و به دانش و توان فنی آن دست یابیم.» عظیم کلانتری اصل رییس پژوهشگاه صنعت نفت نیز با اشاره به اینکه ویژگی‌های انرژی هیدروژن، آن را به یک گزینه سوخت جذاب برای کاربردهای حمل‌ونقل و تولید برق تبدیل کرده است، گفت: «می‌توان از این سوخت در اتومبیل‌ها، خانه‌ها، تولید برق قابل حمل و در بسیاری از موارد دیگر استفاده کرد.» محمدرضا کریمی مدیرعامل پتروشیمی اروند نیز بیان کرد: «می‌خواهیم از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور در زمینه توسعه انرژی هیدروژن در ایران بهره ببریم. قطعا به زودی خبرهای مثبتی در این زمینه اطلاع‌رسانی خواهد شد.» به گفته حاضران نشست، خروجی این کارگروه دستیابی ایران به انرژی هیدروژن خواهد بود. این کارگروه مشخص کرد که طی یک ماه بررسی‌ها، مطالعات و طرح اولیه به منظور همکاری‌های آتی انجام شود. در این زمینه مطالعات به پژوهشگاه صنعت نفت سپرده و مقرر شد که از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان استفاده شود. علاوه بر این، طلیعه‌دار اجرای پروژه‌های این عرصه نیز پتروشیمی اروند باشد.

آخرین میزان تولید نیروگاه بوشهر

یک عضو کمیسیون انرژی مجلس می‌گوید: در حال حاضر ۱۰۰۰ مگاوات تولید برق از نیروگاه اتمی بوشهر داریم و در آینده باید درصد معقولی را به تولید برق هسته‌ای اختصاص دهیم و گاز را کمتر مصرف کنیم. فریدون عباسی در گفت‌وگو با ایلنا، درباره لزوم احداث نیروگاه هسته‌ای در کشور اظهار کرد: خوشبختانه کشور ما به شرایطی رسیده که می‌تواند درصد خوبی از فناوری را در داخل کشور داشته باشد یعنی در حدی هستیم که می‌توانیم چرخه سوخت و طراحی رآکتور را داشته باشته باشیم. اکنون از ایمنی بالایی در صنایع برخورداریم، مجموع اینها این امکان را فراهم می‌کند که به سمت هسته‌ای شدن بیشتر برق حرکت کنیم. او گفت: در حال حاضر ۱۰۰۰ مگاوات تولید برق از نیروگاه اتمی بوشهر داریم و در آینده باید درصد معقولی را به تولید برق هسته‌ای اختصاص دهیم و گاز را کمتر مصرف کنیم، بعضا گفته می‌شود چون کشور ما گاز ارزان در اختیار دارد نیازی به دیگر منابع تولید انرژی ندارد، در حالی که باید گاز تبدیل به محصولات دیگر شود. به گفته وی از ترکیب کربن و هیدروژن یا خود کربن و هیدروژن می‌توانیم استفاده کنیم و نیازهای دیگر را پاسخ دهیم، این ماده در آینده گران‌بهاتر خواهد شد، به همین دلیل باید از سوزاندن آن صرفنظر شود و به سمت برق هسته‌ای برویم. عباسی تصریح کرد: اکنون همه کشورهای پیشرفته از انرژی هسته‌ای برای تولید برق استفاده می‌کنند، مثلا در روسیه و ارمنستان این صنعت توسعه یافته است، کشورهای حاشیه جنوبی خلیج‌فارس در چند سال اخیر از تولید برق هسته‌ای دارند، پاکستان، هند و چین به مقدار زیاد از این برق استفاده می‌کنند. در کل در ابتدای قرن ۲۱ اکثر کشورها جهت تولید برق از هسته‌ای برنامه‌ریزی می‌کنند و در آینده شاهد توسعه آن در همه کشورها هستیم، بنابراین ما نیز نباید عقب بمانیم.

دو پتروشیمی دیگر در راه لامرد

در حاشیه برگزاری نمایشگاه حمایت از ساخت داخل در صنعت پتروشیمی و در راستای افق نهایی منطقه ویژه اقتصادی لامرد، قرارداد احداث دو طرح پتروشیمی عظیم جهت سرمایه‌گذاری در منطقه ویژه اقتصادی لامرد منعقد شد. براساس این گزارش تولید سالانه ۵ میلیون تن انواع محصولات پتروشیمی در افق نهایی منطقه ویژه اقتصادی لامرد در نظر گرفته شده است. به همین منظور ۴۰۰ هکتار از زمین‌های این کانون صنعتی برای احداث مراکز پتروشیمی اختصاص یافته است. با رایزنی‌های فتاحی مدیرعامل منطقه ویژه اقتصادی لامرد و موسوی نماینده مردم شهرستان‌های لامرد و مهر در مجلس شورای اسلامی، دو طرح پتروشیمی عظیم یعنی سرمایه‌گذاری سیگلو و پتروشیمی نگین الماس با حجم سرمایه‌گذاری ۳۷ هزار میلیارد به صورت ریالی و ۱۸۰ میلیون دلار به صورت ارزی تحول بزرگی در حوزه صنعت و اقتصاد منطقه در جهت منافع ملی ایجاد خواهد شد با استقرار این صنایع پتروشیمی ۵۰۰ نفر به صورت مستقیم و ۳۵۰۰ نفر هم به صورت غیرمستقیم مشغول به فعالیت در این صنایع خواهند شد. نزدیکی منطقه ویژه اقتصادی لامرد به میادین گازی و بندر پارس عسلویه و نیز بندر پارسیان در استان هرمزگان مزیت ارزشمندی برای منطقه ویژه اقتصادی لامرد و فعالان صنعت پتروشیمی است.

گزارش ۲

چین تا کجا با تحریم‌های ایران برای سرمایه‌گذاری کنار می‌آید؟

تعهد چینی

چین موافقت خود را برای فاینانس پروژه‌های بزرگ در بخش‌هایی همچون انرژی اعلام کرده است. این خبر در شرایطی اعلام شده که حوزه انرژی با بحران شدید منابع مالی دست و پنجه نرم می‌کند و ناترازی‌هایی در حوزه‌هایی همچون گاز و برق چالش‌های فراوانی را برای اقتصاد ایران به وجود آورده است.

طبق گفته‌های جواد اوجی وزیر نفت در صحن علنی مجلس، ما در حوزه گاز به ۸۰ میلیارد دلار برای سرمایه‌گذاری نیاز داریم تا میادین مشترک و بخش‌هایی از فازهای پالایشگاه پارس جنوبی را که توسعه پیدا نکرده و سایر میادین مستقل گازی را توسعه بدهیم. البته او پیش از این هم گفته بود که با توجه به بررسی‌ها در هشت سال آینده در چهار شرکت اصلی نفت و گاز برای تکمیل پروژه‌های خود به ۲۴۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز دارند و اگر در این صنعت سرمایه‌گذاری تداوم نداشته باشد، در آینده باید شاهد واردات گاز و فرآورده‌های نفتی به کشور باشیم.

اما مشکل اینجاست که امکان تامین این حجم از سرمایه از منابع داخلی وجود ندارد. از طرفی تحریم‌ها هم دسترسی به منابع خارجی را محدود کرده است.

در چنین شرایطی اعلام خبر تامین مالی از طرف چین می‌تواند روزنه امیدی باشد که جانی دوباره به صنعت اول اقتصاد بخشد. از طرفی آمارهای منتشر شده نشان می‌دهد که مقدار فاینانس چینی در سال ۲۰۲۱ حدود ۶ برابر مقداری است که بانک جهانی تامین مالی کرده است.

روح‌الله کهن‌هوش‌نژاد تحلیلگر بازار انرژی درباره جایگاه چین در تامین فاینانس پروژه‌های نفتی می‌گوید: پروژه‌های نفت و گاز نیازمند سرمایه‌گذاری بسیار بزرگی هستند که معمولا کشورها به تنهایی قادر به تامین مالی آنها نیستند؛ به همین دلیل بحث فاینانس و سرمایه‌گذاری خارجی در این پروژه‌ها بسیار پررنگ است، چراکه اساسا بدون این سرمایه‌گذاری‌های عظیم امکان پیشبرد اهداف این صنعت وجود ندارد. آخرین آمار منتشر شده از سوی بانک جهانی در سال ۲۰۲۲ این کشور در حال حاضر بزرگترین فاینانسور دوجانبه در دنیاست.

هوش‌نژاد در این رابطه می‌گوید: امروز میادین فعلی نفت و گاز ما به سرمایه‌گذاری زیادی برای جلوگیری از افت فشار و افزایش ضریب بازیافت نیاز دارد که اتفاقا از اهمیت بالایی برخوردار است. متاسفانه هم‌اکنون بسیاری از چاه‌ها و میادین ما در وضعیت بسیار نگران‌کننده‌ای قرار دارند و نگرانی‌هایی درباره مقدار تولید و برداشت در سال‌های آینده وجود دارد. جدای از این کشف میادین جدید هم نیاز به سرمایه‌گذاری بالایی نیاز دارد.

این تحلیلگر بازار انرژی درباره وضعیت فاینانس در دنیا گفت: یکی از کشورهایی که تامین مالی پروژه‌ها و فاینانس بسیاری از پروژه‌ها را بر عهده داشته، کشور چین است. براساس آخرین آمار منتشر شده از سوی بانک جهانی در سال ۲۰۲۲ این کشور در حال حاضر بزرگترین فاینانسور دوجانبه در دنیاست.

کهن‌هوش‌نژاد با بیان این نکته که اگزیم بانک چین و بانک توسعه چین دو نهاد بزرگ اصلی تامین مالی هستند، گفت: این دو نهاد در سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۲۱ حدود ۵۰۰ میلیارد دلار تعهد فاینانس در دنیا ایجاد کرده‌اند که عمده این تعهدات در قالب ایجاد زیرساخت برای طرح‌های کمربندی و جاده‌ها بوده است.

■ صدرنشین جذب فاینانس‌های چینی

او در ادامه به آمار دیگری درباره نقش و جایگاه چین در تامین مالی پروژه‌ها اشاره کرد و افزود: آماری که از سوی مرکز سیاستگذاری توسعه جهانی دانشگاه بوستون در ژانویه در ۲۰۲۱ در مورد وضعیت فاینانس در سراسر جهان منتشر شده نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷ بالاترین رقم تعهد فاینانس از سوی چین مربوط به ایران بوده است.

در سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۷ بالاترین رقم تعهد فاینانس از سوی چین مربوط به کشور ما بوده، آمارها نشان می‌دهد که رقم فاینانس جذب شده در آن سال‌ها ۲۸ میلیارد دلار بوده است

او مقدار فاینانس پروژه‌های ایرانی توسط چینی‌ها را در آن سال‌ها حدود ۲۸ میلیارد دلار اعلام کرد و افزود: بعد ایران روسیه با رقم فاینانس ۲۷ میلیارد دلار در جایگاه دوم قرار داشت. البته این تعهدات در سال‌های گذشته کاهش پیدا کرده و کشورهای دیگری جای ایران را گرفته‌اند، این در حالی است که روسیه همچنان توانسته جایگاه خود را حفظ کند و یکی از چند کشور نخست در جذب فاینانس‌های چینی است. جالب است که بدانید از سال ۲۰۰۸ تا ۲۰۲۱ روسیه با ۵۸ میلیارد دلار فاینانس در صدر جذب فاینانس‌ها قرار داشته است.

این کارشناس انرژی در ادامه درباره سهم پروژه‌های نفتی از فاینانس‌های چینی گفت: در سال ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۷ حدود ۶۰ میلیارد دلار از فاینانس چینی‌ها به شرکت‌های دولتی نفتی اختصاص پیدا کرده که این نشان‌دهنده اهمیت نفت و گاز برای این کشور است.

■ افزایش سهم چینی‌ها از فاینانس بانک جهانی

کهن‌هوش‌نژاد با اشاره به اینکه بانک جهانی از گذشته یکی از نهادهای توسعه‌ای در دنیا به شمار می‌آمده که وام‌های مختلفی را به کشورها می‌داده و پروژه‌هایی را هم با اهداف مختلف فاینانس می‌کرده است، اظهار کرد: از نیمه ۲۰۱۷ به بعد فاینانس چینی توانسته از وام‌های بانک جهانی پیشی بگیرد. طوری که تا پایان ۲۰۲۱ فاینانس چینی بیش از ۶ برابر بانک جهانی شده است.

مقدار فاینانس‌های چینی در سال ۲۰۲۱ بیش از ۶۰ میلیارد دلار بوده حال آنکه فاینانس‌های صورت گرفته از سوی بانک جهانی به کمتر از ۱۰ میلیارد دلار کاهش پیدا کرده است.

او ادامه داد: مقدار فاینانس‌های چینی در سال ۲۰۲۱ بیش از ۶۰ میلیارد دلار بوده، این در حالی است که فاینانس‌های صورت گرفته از سوی بانک جهانی به کمتر از ۱۰ میلیارد دلار کاهش پیدا کرده است.

به نظر می‌رسد فاینانس چینی برای پروژه‌های نفت و گاز می‌تواند تغییرات بزرگی در صنعت نفت و گاز ما ایجاد کند و باید تمام تلاش خود را به کار گیریم تا از این فرصت پیش آمده به بهترین نحو استفاده کنیم.

منبع: خبرگزاری بازار

شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان

آگهی برگزاری مناقصه عمومی

شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان در نظر دارد عملیات اجرایی به شرح زیر را از طریق مناقصه عمومی به پیمانکاران واجد شرایط واگذار نماید.

شماره مناقصه	موضوع مناقصه	محل تامین اعتبار	مبلغ برآورد (ریال)	مبلغ تضمین (ریال)
۴۰۱-۴-۳۳۸	انجام امور اداری، خدماتی و بهره‌برداری مناطق: یک، دو، سه، چهار، پنج و شش شهر اصفهان	جاری	۲۶۶/۱۱۷/۶۷۸/۰۴۴	۴/۸۶۱/۱۷۶/۰۰۰

مهلت تحویل اسناد به دبیرخانه معاملات شرکت اتاق ۲۹۲: تا ساعت: ۱۳:۰۰ روز شنبه به تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۳
تاریخ گشایش اسناد مناقصه: از ساعت ۰۸:۰۰ صبح روز یکشنبه به تاریخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۴
دریافت اسناد: سایت اینترنتی
شرکت آب و فاضلاب استان اصفهان WWW.abfaesfahan.ir
پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات WWW.iets.mporg.ir
شماره تلفن گویا: ۸-۳۶۶۸۰۰۳۰-۰۳۱
(داخلی ۳۸۴)

خبر

شرط شورای شهر برای مولدسازی اموال شهرداری

«جهان‌صنعت»- عضو شورای اسلامی شهر تهران درباره چگونگی مولدسازی اموال شهرداری تهران توضیحاتی داد و گفت: شهرداری برای فروش املاک خود از شورای شهر مجوز می‌خواهد.

ناصر امانی عضو کمیسیون برنامه و بودجه شورای اسلامی شهر تهران با اشاره به اظهارات شهردار تهران مبنی بر مولدسازی اموال شهرداری گفت: به صورت دقیق نمی‌دانم که منظور شهردار تهران از مولدسازی اموال شهرداری تهران چه بوده است اما فروش املاک شهرداری با اجازه شورای شهر میسر است.

وی ادامه داد: از دوره‌های مختلف مدیریت شهری روال به این‌گونه است که در زمان تقدیم بودجه شهرداری به شورای شهر، پیوستی از املاکی که شهرداری می‌خواهد آنها را برای سال آینده به فروش برساند آورده می‌شود.

امانی با بیان اینکه در لایحه بودجه منابعی تحت عنوان واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای وجود دارد که در بستر آن املاک شهرداری تهران به فروش می‌رسد، اظهار کرد: امسال شهرداری تهران در این بخش مبلغ ۹ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان را به شورای شهر پیشنهاد داده است تا از محل فروش این دارایی‌ها منابع مورد نیاز خود را کسب کند. عضو شورای شهر تهران اظهار کرد: در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ و در بخش واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای بیان‌شده شهرداری مجاز است در قالب لیست ارائه‌شده مقدار مجاز املاک خود را به فروش برساند تا بتواند بودجه مورد نظر خود برای طرح‌های عمرانی را به دست بیاورد.

امانی با تاکید بر اینکه شهرداری تهران برای فروش املاک خود از شورای شهر مجوز می‌خواهد گفت: این مجوز همان چیزی است که در لایحه بودجه نوشته شده است. وی با اشاره به فروش املاکی که خارج از پیوست لایحه بودجه قرار دارند گفت: اگر املاکی وجود داشته باشد که از سقف معاملات شهرداری بالاتر باشند شهرداری می‌تواند با ارسال لایحه‌ای به شورای شهر اجازه فروش آن املاک را دریافت کند.

عضو شورای شهر تهران ادامه داد: روزانه چندین میلیارد تومان سود به بدهی‌های شهرداری تهران افزوده می‌شود و بر همین اساس چندی پیش شورای شهر به شهرداری اجازه داد تا ۶ ملک خود را به فروش برساند.

امانی گفت: واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای فقط به معنای فروش املاک شهرداری تهران است و غیر از این موارد اگر قرار باشد اتفاقی رخ دهد باید حتما اجازه شورای شهر تهران اخذ شود، اگر منظور آقای زاکانی فروش املاک شهرداری تهران و خارج از چارچوب مقررشده در بودجه باشد، باید حتما اجازه شورای شهر را اخذ کند.

پیامدهای بودجه قطره‌چکانی دارو و تجهیزات پزشکی

«جهان‌صنعت»- حوزه سلامت کشور با دارو و تجهیزات پزشکی درهم آمیخته است. یعنی هرگونه تصمیمات نادرست برای دارو و تجهیزات پزشکی، می‌تواند سلامت مردم را تهدید کند.

بودجه ۶۹ هزار میلیارد تومانی برای اجرای طرح دارویاری در سال آینده، از همین حالا با هشدار مسوولان و دست‌اندرکاران حوزه سلامت مواجه شده است. زیرا به نظر می‌رسد با این بودجه، اوضاع دارو و تجهیزات پزشکی، در سال ۱۴۰۲ بحرانی خواهد شد.

آن‌طور که وزیر بهداشت و رییس سازمان غذا و دارو عنوان کرده‌اند، حداقل بودجه مورد نیاز برای سال آینده، می‌بایست ۱۰۵ هزار میلیارد تومان در نظر گرفته شود تا بتوان شرایط را کنترل کرد. این در حالی است که دست‌اندرکاران صنعت دارو و تجهیزات پزشکی، معتقدند این عدد باید به ۱۸۵ هزار میلیارد تومان برسد و البته یکی از اعضای کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، رقم مورد نیاز برای دارو و تجهیزات پزشکی را، ۲۰۷ هزار میلیارد تومان برآورد کرده است.

بر همین اساس، اگر قرار باشد رقم ۶۹ هزار میلیارد تومان که پیشنهاد دولت در لایحه بودجه سال آینده است، بدون تغییر به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد، از همین حالا زنگ خطر برای دارو و تجهیزات پزشکی به صدا در آمده است. زهرا شیخی سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس گفت: بودجه بهداشت و درمان مانند سال‌های قبل با واقعیت‌ها فاصله فاحش دارد.

وی افزود: بودجه پیشنهادی که مشخص است، لایحه تقدیم مجلس شده و در نهایت به «ناچار» تصویب می‌شود. اما چقدر این بودجه، محقق و در عمل اجرایی می‌شود، مشخص نیست.

شیخی با تاکید بر اینکه ردیف‌های بودجه نظام سلامت باید تغییر کند، ادامه داد: باید ببینیم که منابع چقدر پایدار است.

وی افزود: در مورد طرح دارویاری هم گفتم که زیرساخت‌ها مناسب و منابع پایدار نیست و موفق بودن این طرح مشخص نبود؛ و اکنون نیز قرار است منابع این طرح از محل یارانه‌ها تامین شود که قابل اتکا نیست.

شیخی با اشاره به بودجه ۶۹ هزار میلیارد تومانی برای سال آینده تاکید کرد: طبق گزارش سازمان غذا و دارو سالانه ۳/۵ میلیارد دلار برای تامین دارو نیاز است، اما عملا نتوانسته‌اند منابع لازم را پوشش دهند.

همیشه وزارت بهداشت طلب کلان از دولت دارد و اگر منابع به موقع تامین می‌شد، ما شاهد اتفاقات اخیر نبودیم. در همین حال، در نامه موسسه پشتیبانی، رفع موانع و انتقال دانش‌های نوین به تولیدکنندگان، تامین‌کنندگان، متخصصین تجهیزات، ملزومات پزشکی، آزمایشگاهی، دندانپزشکی و دارویی ایران، به سیدجلیل میرمحمدی عضو کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۲ مجلس، عنوان شده است؛ اگر بودجه ۶۹ هزار میلیاردی به ۱۰۵ هزار میلیارد هم برسد، به هیچ عنوان مکفی و پاسخگوی نیاز این بخش نخواهد بود. در این نامه تاکید شده است که با توجه به ۳۵ درصد تامین دارو با ارز ۴۲۰۰ تومانی و ۶۰ درصد تجهیزات پزشکی مصرفی با ارز ۴۲۰۰ تومانی با محاسبات مستند، ۴۲ درصد ریال اضافه بر بودجه احتیاج داریم که نیاز ۱۸۵ هزار میلیاردی را برای حفظ شرایط حال و نه بهبود، اثبات می‌سازد. فاطمه محمدبیگی عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس نیز با اشاره به بودجه ۶۹ هزار میلیاردی، عنوان داشته است که اعتبار لازم برای اجرای موفق طرح دارویاری حداقل ۲۰۷ هزار میلیارد تومان است. بنابراین با کسری بودجه ۱۳۸ هزار میلیارد تومانی برای اجرای طرح دارویاری روبه‌رو خواهیم شد. وی افزود: با قاطعیت اعلام می‌کنم که سقف بودجه لحاظ‌شده برای اجرای طرح دارویاری در سال آینده با نیازها همخوانی ندارد و اگر به همین شکل پیش برویم، اجرای طرح دارویاری در سال آینده شکست خواهد خورد.

به نظر می‌رسد با توجه به اهمیت حوزه سلامت، نمایندگان مجلس شورای اسلامی می‌بایست به دور از هر گونه جوسازی، واقعیت‌های حوزه سلامت را در نظر بگیرند.

خبری از پرداخت وام فرزندآوری به «سربازی‌نرفته‌ها» نیست؟

«جهان‌صنعت»- بالاخره وام ازدواج سال ۱۴۰۲ در کمیسیون تلفیق مجلس برای دختران زیر ۲۳ سال و پسران زیر ۲۵ سال ۲۲۰ میلیون تومان و برای سایرین ۱۸۰ میلیون تومان تصویب شد، همچنین وام فرزندآوری نیز متناسب با حداقل نرخ تورم برای سال آینده افزایش یافت؛ با این حال همچنان تکلیف پرداخت وام فرزندآوری به سربازی‌نرفته‌ها مشخص نشده و پدران سربازی‌نرفته برای دریافت این وام بلاتکلیف هستند. کمیسیون تلفیق در لایحه بودجه ۱۴۰۲ تصویب کرده است که در سال آینده برای فرزندانی که از سال ۱۴۰۰ به بعد به دنیا آمده‌اند، تسهیلات قرض‌الحسنه فرزندآوری به ازای فرزند اول ۳۰ میلیون تومان، به ازای فرزند دوم ۶۰ میلیون تومان، به ازای فرزند سوم ۹۰ میلیون تومان، به ازای فرزند چهارم ۱۲۰ میلیون تومان و به ازای فرزند پنجم و به بعد ۱۵۰ میلیون تومان پرداخت شود. لازم به ذکر است متقاضیان حداکثر تا دو سال پس از تولد فرزند می‌توانند درخواست دریافت وام فرزندآوری را ثبت کنند. همچنین با تصویب کمیسیون تلفیق مجلس، تسهیلات قرض‌الحسنه ودیعه یا خرید یا ساخت مسکن برای خانواده‌های فاقد مسکن که از ابتدای سال ۱۳۹۹ به بعد صاحب فرزند سوم یا بیشتر می‌شوند نیز برای سال ۱۴۰۲ به میزان ۲۰۰ میلیون تومان تعیین شده است. از سوی دیگر وام ازدواج که سال جاری (۱۴۰۱) برای دختران زیر ۲۳ سال و پسران زیر ۲۵ سال ۱۵۰ میلیون تومان و برای سایرین ۱۲۰ میلیون تومان است نیز در سال آینده (۱۴۰۲) برای دختران زیر ۲۳ سال و پسران زیر ۲۵ سال ۲۲۰ میلیون تومان و برای سایرین ۱۸۰ میلیون تومان در کمیسیون تلفیق مجلس تصویب شده است، بنابراین می‌توان گفت وام ازدواج سال آینده برای دختران زیر ۲۳ سال و پسران زیر ۲۵ سال حدود ۴۶ درصد و برای سایر عروس و دامادها حدود ۵۰ درصد رشد می‌کند. این تسهیلات به هر یک از زوج‌هایی که تاریخ ازدواج آنها بعد از ۱۳۹۸/۱/۱ است تعلق می‌گیرد و دوره بازپرداخت آن ۱۰ ساله است. با وجود این گرچه در حال حاضر طی تفاهمی میان بانک مرکزی و نظام وظیفه دیگر نیازی به استعلام وضعیت نظام وظیفه مردان برای دریافت وام ازدواج نیست و مردان سربازی‌نرفته می‌توانند وام ازدواج دریافت کنند اما تکلیف پرداخت وام فرزندآوری به پدران سربازی‌نرفته مشخص نیست.

آبان ماه سال جاری اما نمایندگان مجلس اعلام کردند که با بررسی طرحی دوفوریتی، ممنوعیت قانونی پرداخت وام فرزندآوری به پدران سربازی‌نرفته را رفع خواهند کرد تا مشمولان غایب نظام وظیفه هم بتوانند این وام را دریافت کنند. اما تاکنون خبری از تصویب طرح یادشده به میان نیامده است و عملا پدران سربازی‌نرفته برای دریافت وام فرزندآوری در سال ۱۴۰۲ نیز بلاتکلیف می‌مانند.

نمایه

«جهان‌صنعت» در گفت‌وگو با حسین راغفر تاثیر گرانی‌ها بر معیشت مردم را بررسی کرد

کنترل نرخ ارز برای دولت سخت نیست

مهدیه بهارمست- دیروز قیمت دلار بار دیگر رکورد تازه‌ای ثبت کرد. هر دلار آمریکا دیروز در بازار آزاد به قیمت ۵۰ هزار تومان هم رسید. این در حالی است که چند روز گذشته هر چند ابراهیم رییسی در محضر رهبر انقلاب با تکرار وعده‌های انتخاباتی و دادن قول کنترل وضعیت اقتصادی و توجه ویژه به وضعیت معیشت مردم، تلویحا وضعیت حاد اقتصادی را تایید کرد، اما این سخنان تاثیری بر چهره اقتصادی روز بازار نداشت و همچنان خبر می‌رسد نه‌تنها سفر رییسی و هیات عالی‌رتبه اقتصادی به چین در کنترل تورم تاثیر روانی نداشته، بلکه همچنان سفره معیشتی مردم در حال آب رفتن است.

در مقابل گرانی کالاهای اساسی، حقوق دریافتی کارگران و کارمندان یا حتی عیدی ناچیز پایان سال آنها کفاف دخل و خرج زندگی آنها را نمی‌دهد. صدای انتقادها نسبت به گرانی‌ها به قدری زیاد شده که به مجلس هم رسیده است. در همین رابطه دیروز «فتح‌اله توسلی» عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در توئیتی از افزایش افسارگسیخته نرخ ارز انتقاد کرد و نوشت: «مسوولان محترم اقتصادی کشور توضیح دهند دقیقا دارند چه کار می‌کنند و قیمت ارز تا کجا قرار است برسد؟ آیا از تاثیرات عمیق این شرایط بر معیشت مردم و اقتصاد ملی آگاهی دارند؟» بنابراین مهم‌ترین نگرانی کارشناسان سفره‌های معیشتی اقشاری است که مدت‌هاست آب رفته، اما اخیرا بیم آن می‌رود که به کلی حذف شود. این در حالی است که پیامدهای حذف سفره معیشتی مردم جبران‌ناپذیر است و سرآغاز انواع و اقسام آسیب‌های اجتماعی خواهد بود. آنچه مسلم است اقتصاد در تمام ارکان زندگی تاثیر مستقیمی دارد و نمی‌توان از تبعات اجتماعی بیماری اقتصاد چشم‌پوشی کرد. مهم‌ترین تبعات اجتماعی اوضاع نابسامان اقتصادی افزایش کودک‌همسری، بزهکاری، اعتیاد، افزایش کودکان کار و کارتن‌خوابی است و در نهایت منجر به افزایش مرگ‌های خودخواسته در میان افراد جامعه می‌شود. به همین دلیل به عقیده برخی از کارشناسان میزان نارضایتی در میان اقشار مختلف جامعه به خصوص طبقه متوسط که پیش از این زندگی نسبتا متعادلی داشتند و اخیرا به زیر خط فقر سقوط کرده‌اند، بیشتر شده است.

کمااینکه تبعات روحی و روانی گسترده این گرانی‌ها کیان خانواده را تهدید می‌کند و در پی آن آمار طلاق افزایش چشمگیری داشته و تمایل به ازدواج هم کاهش قابل ملاحظه‌ای داشته است. همچنین در راستای کاهش آمار ازدواج، فرزندآوری هم به کمترین میزان در ۱۱ سال اخیر رسیده است. تبعات این موضوع هم کاهش نیروی انسانی متخصص در سال‌های آینده است.

در حالی برخی از کارشناسان بر این باورند که رشد تورم و کاهش ارزش تورم در ایران ناشی از تحریم‌های سختی است که بیش از یک دهه است به شدت منابع ارزی ایران را تحت تاثیر قرار داده، اما برخی کارشناسان بر این عقیده‌اند که کنترل این اوضاع برای دولت سخت نیست. تمام این سخنان در حالی بیان می‌شود که دیروز رییس‌جمهور در صفحه توئیتر خود نوشته بود: «آینده را برای اقتصاد، سفره مردم و معیشت، بسیار روشن می‌بینم.» این روزها به جز ایشان کمتر کسی آینده اقتصادی و معیشتی مردم را روشن می‌بیند!

■ سفره‌های خالی

در همین حال دکتر «حسین راغفر» استاد اقتصاد دانشگاه با اشاره به تاثیرات دلار ۵۰ هزار تومانی بر معیشت مردم به «جهان‌صنعت» گفت: به نظرم این روزها به قدری سفره‌های معیشتی مردم کوچک‌تر شده که به تعبیری، دیگر سفره‌ای برای آنها باقی نمانده است. در این میان بیشترین آسیب روانی و اجتماعی معطوف به قشر محروم جامعه است، زیرا امروزه برخلاف ادعای دولت قشر ضعیف از حداقل‌های یک زندگی محروم شده‌اند. اصولا درآمدهای این افراد کم اما هزینه‌های زندگی با توجه به نوسانات دلار و تورم چندین برابر شده است، به همین دلیل دیگر سفره‌ای برای آنها باقی نمانده است.

البته وضعیت اقتصادی قشر متوسط هم دست کمی از قشر ضعیف جامعه ندارد، چه‌بسا با درآمدهای ریالی نمی‌توان هزینه‌های دلاری را پوشش داد. بخش قابل توجهی از طبقه متوسط با توجه به درآمدهای کم به زیر خط فقر سقوط کرده‌اند. به همین دلیل بیشترین میزان نارضایتی هم در بین این طبقه شکل گرفته است، زیرا این طبقه به یکباره از وضعیت نسبتا معتدل به وضعیت اسفباری سقوط کردند.

این در حالی است که هنوز هم ثباتی در قیمت‌ها وجود ندارد، بنابراین سقوط آنها کماکان ادامه دارد.

وی با بیان اینکه دولت به دلیل کسری بودجه نسبت به افزایش نرخ ارز اقدام کرده است، افزود: به نظر می‌رسد دولتمردان توان اداره اقتصاد کشور را ندارند. با اینکه دولت بارها قول کنترل وضعیت اقتصادی را داده اما ظرفیت‌های کارشناسی و تجربی مورد نیاز برای مدیریت اقتصاد بحران‌زده کشور را ندارد. متاسفانه این روزها عده‌ای از افزایش تورم سود می‌برند اما نیمی از جمعیت کشور قربانی این موضوع هستند.

موضوع اصلی این است که دولت تاکنون پاسخگوی تبعات گرانی ارز نبوده است.

این کارشناس اقتصادی با تاکید بر اینکه آثار دلار ۵۰ هزار تومانی از همین امروز یا حداکثر تا دو روز آینده در سفره‌های مردم مشهود می‌شود، بیان کرد: متاسفانه اگر همین لحظه گشتی در مغازه‌ها و خواربارفروشی‌ها بزنید متوجه می‌شوید که از صبح که قیمت دلار به ۵۰ هزار تومان رسیده است، مغازه‌داران برای گران کردن اجناس خود از یکدیگر سبقت گرفته‌اند.

گرانی‌ها به نوعی شیرینی شب عید از سوی دولت به مردم است. بنابراین قیمت برخی اقلام اساسی از همین امروز سر به فلک کشیده است اما درخصوص برخی موارد که با یک فاصله زمانی گران می‌شود، مانند مسکن باید سال آینده منتظر قیمت‌های سرسام‌آور بود. این در حالی است که در حال حاضر هم تهیه مسکن برای برخی خانواده‌های اقشار مختلف جامعه سخت‌تر شده است.

این استاد دانشگاه الزهرا با اشاره به پیامدهای درآمدهای ریالی و هزینه‌های دلاری بر مردم تاکید کرد: به نظرم این روزها مشکلات اقتصادی نارضایتی‌های زیادی را در میان آحاد جامعه ایجاد کرده است. دولت از یک طرف قیمت ارز را بالا می‌برد تا حقوق بدهد و بخشی از بدهی‌های بانکی خود را بپردازد. اما واقعیت این است که هزینه‌های این کار برای جامعه خیلی سنگین است. سوال من از مسوولان و آنهایی که این سیاست‌ها را ترویج می‌دهند این است که آیا اصلا به پیامدهای چنین اقداماتی فکر کرده‌اند؟!

او با تاکید بر وجود راهکار درخصوص کنترل وضعیت موجود ادامه داد: قطعا کنترل این موضوع برای دولت سخت نیست، منتها منافع دولت از مسیر افزایش نرخ ارز و تورم تامین می‌شود. با افزایش قیمت‌ها عده‌ای سودهای بزرگی به دست می‌آورند اما بازنده اصلی این امر طبقه متوسط و به خصوص طبقه محروم است.

زاویه

۱۳ روز آلودگی هوای تهران در بهمن‌ماه

«جهان‌صنعت»- براساس اطلاعات ثبت‌شده در ایستگاه‌های سنجش کیفیت هوای تهران، تعداد روزهای آلوده طی بهمن‌ماه سال جاری ۱۳ روز بود که از این تعداد هفت روز در شرایط ناسالم برای گروه‌های حساس و شش روز در شرایط ناسالم برای تمامی گروه‌ها قرار گرفت. آمار شرکت کنترل کیفیت هوای تهران نشان می‌دهد بهمن‌ماه امسال شهروندان تهرانی تعداد روزهای آلوده بیشتری را نسبت به بهمن‌ماه سال گذشته تجربه کرده‌اند. طی این مدت شش روز برای تمامی گروه‌ها آلوده بود این در حالی است که سال گذشته در این ماه هیچ روزی برای تمامی گروه‌ها آلوده نشده بود.

کیفیت هوای تهران در دومین ماه زمستان ۱۴۰۱ و مقایسه آن با سال گذشته نشان می‌دهد که در بهمن‌ماه سال گذشته ۱۶ روز هوای قابل قبول ثبت شد که این عدد امسال نیز ۱۶ روز بوده است. در بهمن‌ماه سال گذشته ۱۴ روز هوای تهران در شرایط ناسالم برای گروه‌های حساس قرار داشت که این وضعیت امسال به هفت روز کاهش یافت. لازم به ذکر است در بهمن سال جاری یک روز هوای پاک را تجربه کردیم این در حالی است که در سال گذشته هیچ روزی هوای پاک ثبت نشد.

آلاینده شاخص هوای بهمن‌ماه سال ۱۴۰۱ طی ۳۰ روز ذرات معلق کمتر از ۲/۵ میکرون بود اما سال گذشته تنها ۲۵ روز آلاینده شاخص ذرات معلق کمتر از ۲/۵ میکرون بود و پنج روز آلاینده شاخص دی‌اکسید نیتروژن ثبت شد. کمینه شاخص ثبت‌شده برای آلاینده ذرات معلق کمتر از ۲/۵ میکرون در سال جاری عدد ۴۷ و بیشینه آن عدد ۱۶۵ را نشان می‌دهد.

آمار شرکت کنترل کیفیت هوای تهران درباره وضعیت آلودگی هوای تهران طی بهمن‌ماه سال ۹۷ تا ۱۴۰۰ نشان می‌دهد کیفیت هوای تهران طی بهمن‌ماه سال ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه سال ۹۹ تعداد روزهای آلوده بیشتری را داشت چراکه کیفیت هوای پایتخت طی بهمن سال گذشته ۱۶ روز در وضعیت قابل قبول و ۱۴ روز ناسالم در شرایط برای گروه‌های حساس قرار داشت اما در بهمن‌ماه سال ۹۹ کیفیت هوای تهران ۱۹ روز در وضعیت قابل قبول و ۱۱ روز در شرایط آلوده برای گروه‌های حساس بود.

آلاینده ذرات معلق کمتر از ۲/۵ میکرون علت آلودگی هوا طی ۲۵ روز و آلاینده دی‌اکسید نیتروژن علت آلودگی هوا طی پنج روز بهمن‌ماه سال ۱۴۰۰ بود. این در حالی است که بهمن‌ماه سال ۹۹ نیز آلاینده شاخص هوای تهران برای ۲۶ روز ذرات معلق کمتر از ۲/۵ میکرون و تنها برای چهار روز دی‌اکسید نیتروژن بود.

طی دومین ماه زمستان سال ۹۸ تهرانی‌ها دو روز هوای پاک، ۱۹ روز هوای قابل قبول و ۹ روز هوای ناسالم برای گروه‌های حساس را تنفس کردند. آلاینده شاخص دراین بازه زمانی ۲۸ روز ذرات معلق کمتر از ۲/۵ میکرون و دو روز ذرات معلق کمتر از ۱۰ میکرون بود.

بهمن‌ماه سال ۹۷ ذرات معلق کمتر از ۲/۵ میکرون در ۲۹ روز و ذرات معلق کمتر از ۱۰ میکرون در یک روز این ماه آلاینده شاخص بود. تهرانی‌ها در این ماه هفت روز هوای پاک، ۱۳ روز هوای قابل قبول و ۱۰ روز هوای ناسالم برای گروه‌های حساس را تنفس کردند.

این اعداد و ارقام طی این پنج سال نشان می‌دهند با گذر زمان نفس‌های تهران هر سال بیشتر به شماره افتاده است، به‌طوری که بیش از یک سوم روزهای دومین ماه زمستان سال جاری هوا آلوده بود و تنها یک روز هوای پاک را تجربه کرد. این در حالی است که در بهمن‌ماه سال ۹۷ هفت روز هوای پاک را نیز تجربه کردیم.

■ ذرات معلق کمتر از ۲/۵ میکرون چیست؟

براساس مطالعات و تحقیقات دانشمندان، برای هر آلاینده یک حد مجاز تعریف می‌شود. ذرات معلق کمتر از ۲/۵ آلاینده شاخص هوای تهران در روزهای سرد پایتخت است. این آلاینده دارای قطر ۲/۵ میکرون و یا کمتر هستند که تقریبا یک سی‌ام قطر موی انسان است و به عنوان ذرات ریز (fine) نیز شناخته می‌شوند. ترکیب شیمیایی ذرات بسته به محل، زمان و آب و هوا متفاوت است و منابع انتشار آن شامل انواع فعالیت‌های احتراقی (وسایل نقلیه موتوری، نیروگاهی، سوزاندن چوب، و غیره) و فرآیندهای صنعتی خاص می‌شود. این ذرات هم به‌طور مستقیم ساطع می‌شوند و هم به شکل آلاینده ثانویه در جو شکل می‌گیرند.

به‌طور کلی عمده‌ترین منابع انتشار ذرات معلق نیز احتراق سوخت مانند سوزاندن زغال سنگ و چوب، خودروهای دیزلی فاقد فیلتر دوده، فرآیندهای صنعتی و کشاورزی و انتشار از خودروهاست. ذرات معلق عموما در ماه‌های سرد سال کیفیت هوا را تحت تاثیر قرار می‌دهند. مطالعات علمی متعدد درباره ذرات معلق نشان می‌دهد که قرار گرفتن در معرض این آلاینده باعث بروز مشکلات زیادی می‌شود. مرگ زودرس در مبتلایان به بیماری‌های قلبی و ریوی، بروز حملات قلبی غیرکشنده، ضربات قلب نامنظم، ابتلا به سرطان ریه، تشدید آسم، کاهش عملکرد ریه و افزایش علائم تنفسی مشکلاتی است که آلودگی هوا برای سلامت انسان ایجاد می‌کند.

■ اعداد و رنگ‌های شاخص کیفیت هوا

شاخص کیفیت هوا (AQI) به پنج دسته اصلی تقسیم‌بندی می‌شود. براساس این تقسیم‌بندی از عدد صفر تا ۵۰ هوا پاک، از ۵۱ تا ۱۰۰ هوا سالم یا متوسط، از ۱۰۱ تا ۱۵۰ هوا ناسالم برای گروه‌های حساس، از ۱۵۱ تا ۲۰۰ هوا ناسالم برای همه گروه‌ها، از ۲۰۱ تا ۳۰۰ هوا بسیار ناسالم و از ۳۰۱ تا ۵۰۰ شرایط کیفی هوا خطرناک است.

گفتنی است در هوای پاک که با رنگ سبز نشان داده می‌شود، شرایط کیفیت هوا مناسب است و خطری برای سلامت انسان ندارد. در هوای سالم که به رنگ زرد شناخته می‌شود، کیفیت هوا قابل قبول و غلظت آلاینده‌ها کمتر از حدی است که بر سلامت انسان تاثیر منفی داشته باشد اما در هوای ناسالم برای گروه‌های حساس که به رنگ نارنجی نشانه‌گذاری می‌شود، مقدار AQI بین ۱۰۱ تا ۱۵۰ قرار می‌گیرد که در نتیجه آن گروه‌های حساس اثرپذیری بیشتری از آلودگی هوا خواهند داشت.

در هوای ناسالم که به رنگ قرمز است، کلیه افراد جامعه در معرض مخاطرات ناشی از آلودگی هوا قرار می‌گیرند و حتی ممکن است گروه‌های حساس دچار عوارض شدیدتری شوند. افزون بر این در هوای بسیار ناسالم که به رنگ بنفش نشان داده می‌شود و عدد AQI بین ۲۰۱ تا ۳۰۰ قرار می‌گیرد، احتمال بروز عوارض جدی برای سلامت افراد جامعه افزایش می‌یابد.

فرم اشتراک روزنامه

جهان صنعت

کلیه متقاضیان محترم می‌توانند هزینه اشتراک خود را بر اساس مبلغ مندرج در جدول ذیل :
به حساب شماره ۶۳۹۳۸۰۴۲ بانک رفاه شعبه میدان فردوسی کد ۱۸۰
و یا به شماره شبای IR۴۵۰۱۳۰۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۶۳۹۳۸۰۴۲
به نام روزنامه جهان صنعت
واریز و اصل سند بانکی مربوطه را به همراه فرم تکمیل شده به دفتر امور مشترکین روزنامه جهان صنعت ارسال نمائید .
آدرس : خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله- بن‌بست سامان- پلاک ۴ و یا ارسال از طریق نمابر : ۸۸۲۱۰۷۶۳

« فقط تهران بزرگ »

دوره اشتراک	۶ ماهه	یکساله
هزینه اشتراک (ریال)	۷/۵۰۰/۰۰۰	۱۵/۰۰۰/۰۰۰

با توجه به اینکه توزیع روزنامه جهان صنعت توسط موسسه اطلاعات انجام می‌شود از مشترکان شهرستانی تقاضا می‌شود جهت دریافت اشتراک به دفاتر نمایندگی روزنامه اطلاعات در سراسر کشور مراجعه نمایند.

شرایط اشتراک :
- ساعات تحویل روزنامه از ۶ الی ۱۱ صبح
- شروع اشتراک (متقاضیانی که درخواست خود را به طور کامل تحویل نمایند) اول و شانزدهم هر ماه می باشد.
- مبلغ مندرج در جدول فوق بابت روزانه یک نسخه اشتراک می باشد .
- لطفا کپی فیش بانکی را تا پایان اشتراک نزد خود نگهداری فرمائید .
- در صورت عدم تحویل روزنامه حداکثر تا ساعت ۱۴ همان روز مراتب را با تلفن ۸۸۰۳۹۸۹۴ اعلام فرمائید .

نام و نام خانوادگی : ..... شرکت / موسسه : ..... کدپستی : ..... تلفن : .....
فاکس : ..... تعداد درخواستی : ..... مدت اشتراک: ۶ ماهه ■ یک ساله ■
آدرس : .....
شماره فیش بانکی : ..... بانک : ..... تاریخ واریز فیش : .....

«جهان‌صنعت» وضعیت گردشگری اقشار کم‌درآمد در نوروز را بررسی می‌کند

از مدرسه‌خوابی تا چادرزنی

نادر نینوایی- تعطیلات نوروزی که فرا می‌رسد شهرهای گردشگرپذیر ایران مملو از سیل گردشگران می‌شوند. این موضوع در شهرهای جنوبی باتوجه به شرایط مساعد آب و هوایی در فروردین ماه، نمود بیشتری دارد.

در این شرایط اقامتگاه‌های شهرهای جنوبی و حتی شهرهای غربی و شمالی کشور یکی پس از دیگری ظرفیتشان تکمیل می‌شود و مسوولان اداره‌های میراث فرهنگی و آموزش و پرورش برخی از گردشگران را در کلاس‌های مدارس مستقر کرده و اسکان می‌دهند.

این در حالی است که بی‌توجهی به فراهم کردن امکانات اولیه رفاهی در این مدارس تبدیل به چالشی جدی برای خانواده‌هایی می‌شود که به امید چند روز سفر و گرفتن هوایی تازه به شهری دیگر سفر کرده‌اند.

از سوی دیگر مدیریت ناصحیح مقاصد گردشگری و شکل نگرفتن توزیع یکنواخت سفر باعث می‌شود که از سویی برخی از شهرهای کوچک‌تر کمتر از ورود گردشگر و کسب درآمد بهره ببرند و از سوی دیگر شهرهای بزرگ‌تر با سیل و انبوه غیرقابل کنترل جمعیت روبه‌رو باشند.

نتیجه مدیریت ضعیف و کم‌توجهی به معرفی مقاصد جایگزین در سفرهای نوروزی باعث شده که در سال‌های گذشته شاهد شکل‌گیری اشکال نامناسبی از سفر از مدرسه‌خوابی تا چادر زدن در کنار پارک‌ها و حتی بعضا کف‌خوابی برخی از گردشگران در کنار اماکن تفریحی و گردشگری باشیم.

■ ازدحام گردشگران نوروزی

باتوجه به پایان پاندمی کرونا و شرایط مساعد آب و هوایی مناطق جنوبی در نوروز ۱۴۰۱، شهرهای جنوبی کشور مملو از گردشگر شدند.

حضور پرتعداد گردشگران در برخی از شهرهای استان خوزستان به حدی بود که نه تنها مراکز اقامتی جایی برای ارائه نداشتند بلکه در مدارس هم جای خالی برای سکنی گزیدن مسافران نوروزی وجود نداشت.

آن‌طور که مدیرکل آموزش‌وپرورش خوزستان خبر داده در نوروز ۱۴۰۱، ۶۶ هزار مسافر نوروزی در مدارس این استان در ۶۸۰ مدرسه اسکان داده شده‌اند.

در سال ۱۴۰۱ وضعیت اسکان مسافران نوروزی حداقل در خوزستان ناامیدکننده بود.

در شهرهایی مثل دزفول که رودخانه دارند کناره‌های رودخانه مملو از مسافران نوروزی بود که با درهم‌تنیدگی شدید در کنار هم چادر زده و شب‌های سرد را با سختی به صبح می‌رساندند.

روزها نیز انبوه جمعیت و نیازهای عمومی به سرویس بهداشتی و لزوم تهیه غذا از اطراف محل اسکان، شرایط را برای گردشگران نوروزی دشوار کرده بود.

در آبادان نیز شرایط نامطلوب بود و نبود اتاق برای اسکان در اقامتگاه‌ها و مدارس این شهر، بسیاری را به چادرزنی در کنار پارک‌ها و حتی در خیابان‌ها سوق داده بود.

■ شرایط نامطلوب مدارس برای اسکان

هر ساله آنهایی که از رزرو اقامتگاه جا می‌مانند و یا توان اقتصادی پرداخت هزینه هتل را ندارند در شرایط ازدحام جمعیت گردشگران نوروزی به سمت اقامت در مدارس سوق داده می‌شوند.

هزینه پایین و امنیت نسبی تنها مزایای این مدارس است که باعث می‌شود خانواده‌ها با دشواری تعطیلات خود را در این مدارس سپری کنند.

هر کلاس با کمی موکت پوشیده می‌شود و می‌توان ذرات گچ و خاک کف کفش‌های دانش‌آموزان را که روی موزاییک‌ها مانده، مشاهده کرد.

گردشگرانی که توان اقتصادی پایین‌تری دارند به ناچار مجبورند غذای خود را هم روی پیک‌نیک یا گاز سرایدار مدرسه بگذارند. در نوروز همه چیز برای مسافرانی که در مدارس اسکان یافته‌اند صف دارد؛ از صف گاز گرفته تا صف دستشویی و ظرفشویی.

از آنجا که خیلی از مدارس همین ظرفشویی را هم ندارند برای شستن ظرف‌ها خانواده‌های ایرانی کم‌درآمد که ناچار به حضور در مدارس شده‌اند در مواردی ناچار می‌شوند که کنار شیر آب روی گوشه جدول حیاط مدرسه نشسته و با همان حالت نیمه دولا ظرف‌ها را با مشقت بشویند.

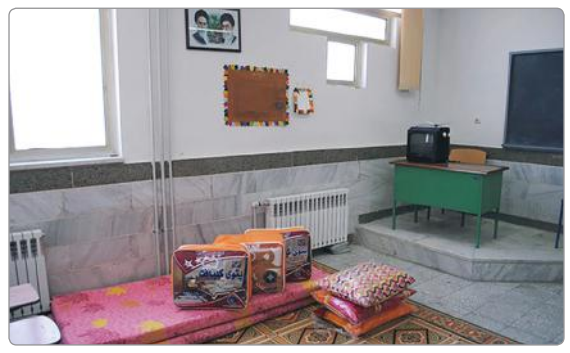

شب که می‌شود سروصدای خانواده‌ها در سالن‌های مدارس می‌پیچد. هر کلاس میزبان خانواده‌ای حداقل سه نفری است که باتوجه به خالی بودن سالن و نیمه‌خالی بودن کلاس‌ها صدا در آنها می‌پیچد. به این ترتیب شب‌های ساکنان نوروزی مدارس بیشتر شبیه به اتاق وحشتی است که سر صبح شدن ندارد و حتی فرصت دمی آسودن و خوابیدن را به مسافران نمی‌دهد. باوجود این شرایط بحرانی و نامطلوب اسکان مسافران نوروزی در مدارس، اما هنوز هم مسوولان تصمیم به ادامه اسکان مسافران در مدارس دارند و به تازگی مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی یکی از استان‌ها از برنامه‌ریزی برای اسکان بیش از ۸۰۰۰ مسافر نوروزی در مراکز اقامتی آموزش‌وپرورش استان متبوعش خبر داده است.

■ از چادرخوابی تا کف‌خوابی در نوروز

تصویر چادرخوابی مردم در کنار پارک‌ها و حتی پلاژهای طراحی شده در کنار دریاهای شمال و جنوب کشور را شاید دیده باشید. دیدن این تصاویر اما یک چیز است و اقامت در این چادرها چیز دیگر.

در پلاژهای بزرگ صدها چادر در کنار یکدیگر برپا می‌شوند و مردم با شرایط فرهنگی و اجتماعی متفاوت خواسته یا ناخواسته باید در کنار یکدیگر و در چادرهای پلاستیکی شب‌ها را صبح کنند.

کسانی که در این پلاژها چادر می‌زنند بیشتر طول سفر خود را در صف می‌گذرانند؛ از صف دستشویی تا صف استفاده از پریز برق برای شارژ کردن گوشی.

تعداد محدود پریزهای برق و قرار گرفتن آنها در کنار کیوسک اطلاعات باعث شده همه ساعات روز شاهد حضور افرادی باشید که گوشی خود را در برق زده و کنار آن نشسته‌اند و منتظر هستند که شارژش تکمیل شود؛ انتظاری که با توجه به اندازه صف گاهی ساعت‌ها طول می‌کشد و گویی سر تمام شدن ندارد.

مشکلات چادرخوابی اما به همین‌جا محدود نمی‌شود؛ بوی قلیان و غذا و سروصدای چادرهای همسایه، مهمان همیشگی همه چادرخواب‌ها است.

اینجا خبری از شوفاژ، شومینه و وسایل گرمایشی و سرمایشی نیست. فضای محدود چادر هم امکان این دست و آن دست شدن شب‌ها را از آدم می‌گیرد و آنچه که اول صبح باقی می‌ماند بدن‌درد است؛ بدن‌دردی که تمام روز با آدم می‌ماند و دل و دماغی برای گردشگری در نوروز و بازدید از اماکن گردشگری نمی‌گذارد.

تمام این مشکلات و بحران‌ها اما به دلایلی به مردم تحمیل شده که همگی قابل کنترل و محدود شدن است. وزارت گردشگری می‌تواند با تعریف مقاصد جایگزین و استفاده از طرح‌های تشویقی نظیر اسکان ارزان‌قیمت و حتی رایگان در شهرهای کوچک، مردم و مسافران را به سفر به این شهرها ترغیب کند.

برای مثال اگرچه هر ساله شهرهای بزرگی مثل اهواز، آبادان، شوشتر و دزفول در استان خوزستان مملو از مسافر می‌شوند اما شهرهای کوچک‌تری مثل ایذه، بهبهان و مسجد سلیمان پذیرای تعداد به مراتب کمتری مسافر هستند. در روستاها نیز با وجود ایجاد شدن تعدادی مراکز بومگردی به دلیل ناشناخته بودن استقبال گردشگران محدود است.

در صورت گسترش ارائه بومگردی در روستاها و شهرهای کوچک و نیز ارائه طرح‌های تشویقی، تسهیلات و امکان سفر ارزان، وزارت گردشگری می‌تواند توزیع یکنواخت‌تری از سفر را در کشور شکل دهد و مدیریت کند.

به این ترتیب می‌توان امیدوار بود که چادرخوابی و کف‌خوابی سهم قشر کم‌درآمد از سفرهای نوروزی نباشد و اختصاص هدفمند تسهیلات معاونت گردشگری، هم به کار گردشگران کم‌درآمد بیاید و هم مالکان بومگردی‌های مناطق محروم را دریابد.

کوله‌پشتی

هزینه سفر به سمنان چقدر تمام می‌شود؟

شهر سمنان از جمله شهرهای ایران و مرکز استان سمنان است، که به دلیل داشتن فاصله کوتاه با تهران، می‌تواند به عنوان مقصدی برای گردشگری و تفریح، به مردم این کلانشهر معرفی شود. علاوه بر آن، مردم سایر نقاط کشور نیز می‌توانند اوقات خوشی را در این شهر تاریخی سپری کنند. هزینه سفر به سمنان، با توجه به نرخ‌های موجود در بخش‌های هتل، رستوران، حمل‌ونقل و بازدید از دیدنی‌ها، بسیار متفاوت است.

از تهران تا شهر سمنان در حدود ۲۳۰ کیلومتر راه است که طی کردن این مسافت به وسیله خودروی شخصی حدود ۳ ساعت به طول می‌انجامد. هزینه بنزین برای این سفر، با توجه به نوع خودروی شما، میزان مصرف بنزین، می‌تواند متغیر باشد.

اگر قصد داشته باشید تا این سفر را به وسیله اتوبوس‌های بین‌شهری انجام دهید، هزینه بلیت شما از ۵۲ هزار تومان به بالاست. علت اختلاف قیمت، استفاده از اتوبوس‌های VIP در بلیت‌های گران‌قیمت‌تر است. در نظر داشته باشید با خرید اینترنتی بلیت اتوبوس خود، می‌توانید در هزینه‌های این بخش صرفه‌جویی کنید.

برای سفر از تهران به سمنان، استفاده از قطار نیز می‌تواند گزینه مناسبی باشد. سفر با قطار بین این دو شهر (متناسب با نوع قطار) در حدود ۲ تا ۳ ساعت به طول می‌انجامد و هزینه بلیت آن نیز از ۴۲ هزار تومان تا ۱۱۲ هزار تومان متغیر خواهد بود. این تفاوت قیمت باتوجه به برخورداری قطار از تخت یا اتوبوسی بودن آن لحاظ می شود.

شهر سمنان دارای هتل‌ها و اقامتگاه‌های مختلفی (از ۱ ستاره تا ۴ ستاره) است، اما نرخ اقامت در آنها از تفاوت چشمگیری برخوردار نیست. بدین ترتیب هزینه اقامت در یک اتاق دوتخته در هتل از ۳۰۰ هزار تومان تا یک میلیون و ۱۰۰هزار تومان است. در هتل آپارتمان‌ها و اقامتگاه‌ها، هزینه هر شب اقامت تا ۲۰۰ هزار تومان نیز می‌تواند کاهش یابد. شهر سمنان دارای دیدنی‌های بسیار متفاوتی است که بازدید از آنها، تجربه‌ای از سفر به تاریخ ایران را برای شما به ارمغان خواهد آورد. هرچند بازدید از برخی دیدنی‌ها هزینه نخواهد داشت، اما هزینه بازدید از دیگر جاذبه‌ها از ۵ هزار تومان تا ۲۰ هزار تومان به ازای هر نفر متغیر خواهد بود. در بازدید از سمنان به بازار این شهر سر بزنید. بازار سمنان به دو قسمت شمالی و جنوبی تقسیم شده است؛ بازار شمالی ۵/۱ کیلومتر طول دارد و آن را با نام راسته بازار یا بازار بالا می‌شناسند. در این بازار ۵ مسجد و ۴ کاروانسرای مخروبه وجود دارد. از تکیه‌های معروف آن می‌توان به تکیه ناسار اشاره کرد.

به بازار جنوبی بازار پایین یا بازار کوچک گفته می‌شود. همچنین به دلیل نزدیکی آن به امامزاده یحیی‌بن موسی، آن را بازار حضرت نیز می‌خوانند.

این بازار حدودا ۲۰۰ متر طول و ۵۰ باب مغازه دارد. این بنا با شماره ۱۷۴۰، در ۱۱ تیر سال ۱۳۷۵ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. بازار سمنان در دوران قاجار ساخته شده است و در خیابان امام، خیابان شهدا قرار دارد. طول این بازار حدود ۱۶۰۰متر است و حدود ۱۸۰ سال قبل، در آغاز دوران سلطنت قاجاریان ساخته شده است. معماری این بازار به سبک معماری کهن ایرانی، با سقف‌های خشتی و آجری و متناسب با شرایط آب و هوایی خاص منطقه کویری است.

این بازار تا به امروز، بزرگ‌ترین مرکز خریدوفروش کالاهای تجاری در سمنان است. در گذشته، بازار سمنان از راسته بازار و بازار شیخ علاالدین (بازار مرده‌ها) تشکیل می‌شد.

خبر

اعطای وام ۲۰ میلیونی برای خرید صنایع‌دستی

«جهان‌صنعت»-معاون صنایع‌دستی کشور از تخصیص تسهیلات ۲۰ میلیون تومانی، به‌منظور افزایش تقاضا و تشویق خرید صنایع‌دستی خبر داد. مریم جلالی معاون صنایع‌دستی وزارت میراث‌فرهنگی کشور در تشریح وضعیت صنایع‌دستی کشور گفت: از آنجایی که حدود ۷۵ درصد بانوان در ابتدا و انتهای زنجیره تولید و مصرف صنایع‌دستی قرار می‌گیرند، می‌توانیم برنامه‌های خوبی برای حمایت و ارائه تسهیلات به تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان این حوزه داشته باشیم.

جلالی توضیح داد: در راستای حمایت از صنایع و ایجاد اشتغال، تسهیلات تبصره ۱۶ و ۱۸ به تولیدکنندگان صنایع‌دستی، کارآفرینان صنایع‌دستی تعلق پیدا می‌کند و فعالان این عرصه می‌توانند بدون تضامین عجیب‌وغریب و به‌راحتی از تسهیلات استفاده کنند. از طرف دیگر یک وام ۲۰ میلیونی خرید صنایع‌دستی در نظر گرفته شده است تا تشویق تقاضا برای خریداران صنایع‌دستی باشد، این کارت توسط صندوق کارآفرینی امید طراحی شده که افراد می‌توانند برای خرید شب عید و هدایا از آن استفاده و صنایع‌دستی خریداری کنند. همچنین همه دستگاه‌ها موظف شدند هدایای نوروزی و خریدهای خود را از صنایع‌دستی داشته باشند. این موارد از حمایت‌های قانونگذاران است زیرا این قوانین است که حمایت از صنعتگر را موفق می‌کند.

معاون وزیر با اشاره به حمایت‌های فرهنگی و توسعه از تولید و اشتغال در حوزه صنایع‌دستی افزود: تمام جایگاه‌های پست، ایستگاه‌های راه‌آهن و شهرداری‌ها نیز موظف شدند در مبادی ورودی همه شهرها بازارچه‌های صنایع‌دستی برای رونق فروش ایجاد کنند.

جلالی گفت: از طرف دیگر برای خلق محصولات و ایجاد بازارچه‌ها باید محصولات کاربردی در آن وجود داشته باشد، لذا برای شناسایی و خلق آثار جدید به پارک‌های علم و فناوری و خانه‌های خلاق کمک کردیم تا در تولید محصول کمک کنند و محصولات جدید در حوزه صنایع‌دستی بر اساس اصالت‌ها و ریشه‌های صنایع‌دستی تولید کنند. در واقع محصولات تازه طراحی شود و این محصولات بتواند در سبد مصرف خانواده‌ها قرار بگیرد و با این اقدامات به دنبال این بوده‌ایم که از مهم‌ترین رکن تولید، عرضه و تقاضا حمایت داشته باشیم و حمایت‌ها را در این سه حوزه سامان دهیم.

مریم جلالی خاطرنشان کرد: در بودجه ۱۴۰۲ تمام تلاش معاونت میراث فرهنگی این بوده است که بتوانیم تسهیل‌گری صادرات داشته باشیم، زیرا بازار در خارج از کشور برای صنایع‌دستی ما بسیار فراهم است و بازار بالفعل، بالقوه و مشتری طالب دارد قطعا با رفع پیمان‌سپاری ارزی برای صادرکنندگان صنایع‌دستی شرایط خوبی برای صادرات فراهم شده است. علاوه بر این ایجاد بانک‌های اطلاعاتی برای صنایع‌دستی کل کشور یکی از اقداماتی است که به زودی تسهیل‌گری برای صادرات صنایع‌دستی خواهد بود. ایجاد شرکت‌های پشتیبان برای کمک به سرمایه‌گذاری در صنایع‌دستی و تشویق سرمایه‌گذاران، همگرایی و هم‌افزایی با بخش گردشگری و میراث‌فرهنگی اصلی‌ترین کارها و برنامه‌های سال ۱۴۰۲ است و امیدواریم با تاسیس خانه‌های خلاق، بازارچه‌ها و صادرات این امر مهم را به‌خوبی پوشش بدهیم.

جلالی از طراحی یک سامانه و پلتفرمی برای اتصال شهرها و روستاهای جهانی با یکدیگر خبر داد و افزود: این ابزار به‌منظور ایجاد هم‌افزایی و ایجاد شبکه‌ای از همکاری بین شهرداران، استانداران و ادارات کل میراث فرهنگی و صنایع‌دستی شهرها روستاهای ملی و جهانی شکل خواهد گرفت.

جدول ۲۴۱۴

افقی:
۱- قلعه‌ای بر فراز تپه- مورد استفاده و نحوه مصرف- بخشی از یک کتاب شامل چندین فصل
۲- مجموعه تاریخی و دیدنی که حمامش، مقتل میرزا تقی‌خان امیرکبیر است- خجستگی و نیک‌بختی
۳- مربوط به مداوا و نوعی از خدمات بیمه- فاقد ناخالصی- زمان طولانی و ادامه‌دار
۴- صدای ناله‌کنندگان- آدمیزاد- مقاله علمی تحقیقی
۵- فتنه و بدی- سنگ سیاه و براق- وکیلی که دادگاه، خود برای متهم انتخاب می‌کند
۶- سینمای فاجعه آبادان- برقرار کردن حکم- ضمیر مخاطب انگلیسی- رفتار خشک‌مزاج
۷- واگذار و محول شده به وقت دیگر- به ودیعه سپرده شده است- از چاشنی‌های غذا
۸- کشور کوهستانی قاره آسیا- گلدسته مساجد- رازهای پنهان
۹- نخستین نت موسیقی- نوعی نقش و نگار جامه یا نقاشی- فیلمی از آلفرد هیچکاک
۱۰- نویسنده آلمانی رمان بازی با مهره‌های شیشه‌ای- عدد یک ردیف پایین‌تر- بقیه و باقیمانده- کودکی که از طرف پا متولد شود
۱۱- حمل‌ونقل بار و مسافر- وسیله مشترک درودگری و آشپزخانه- صدای تمسخر
۱۲- کماندو- فرآورده شیری بسیار چرب- تکیه‌کلام منفی‌باف
۱۳- خبرگزاری رسمی ایتالیا- امتناع و خودداری- تخته‌های ضخیم زیر ریل قطار
۱۴- مجزا از یکدیگر- اثری از لود ویک وان بتهوون موسیقیدان آلمانی
۱۵- گرو رفتن ملک- پایتخت کشورآفریقایی کومور- مایعات دارویی نوشیدنی

عمودی:
۱- از اعضای داخلی بدن- خجل- صادر و واردکننده کالا
۲- سدی در اطراف تهران- سخن باصراحت
۳- حالت بیهوشی در بیماری- قوم باستانی آسیایی- در حال ترس و بیم
۴- شرط زندگی آرام- دوستی و محبت- صدا و نغمه
۵- پول رایج در ژاپن- گردنه کوه- رشته‌ای در ورزش شمشیربازی- از فنون کشتی
۶- هم‌لقب- بار آن به منزل نمی‌رسد- دریاچه‌ای در سوئد- مدلی برای یقه لباس
۷- بسته‌بندی کارخانه‌ای- تن‌پوش روزهای ابری- تنها دفعه‌ای
۸- حرکت آرام لایه‌های سطحی زمین- از اصول دین مذهب شیعه- گل خوشبوی بهاری
۹- خبر شادی‌بخش- کشوری در شمال‌شرقی آفریقا با مرکز اسمره- نفس خستگان
۱۰- ناپدری- جایگاه قلب- واحدی در وزن- خالی و بی‌محتوا
۱۱- نشانه مصدر در فارسی- سستی و کاهلی- مدرسه خردسالان- نشانه مفعولی
۱۲- جنس ظروف قدیمی- چروک روی پوست- اثر و تاثیرگذاری
۱۳- هوشیار بودن- راه گذر طعام از دهان به معده- فریاد دادخواهی
۱۴- بانوی نویسنده انگلیسی بلندی‌های بادگیر- پایه‌ها و مقام‌ها
۱۵- شخص وابسته- کلروفیل گیاهان- شیوه‌های رفتاری

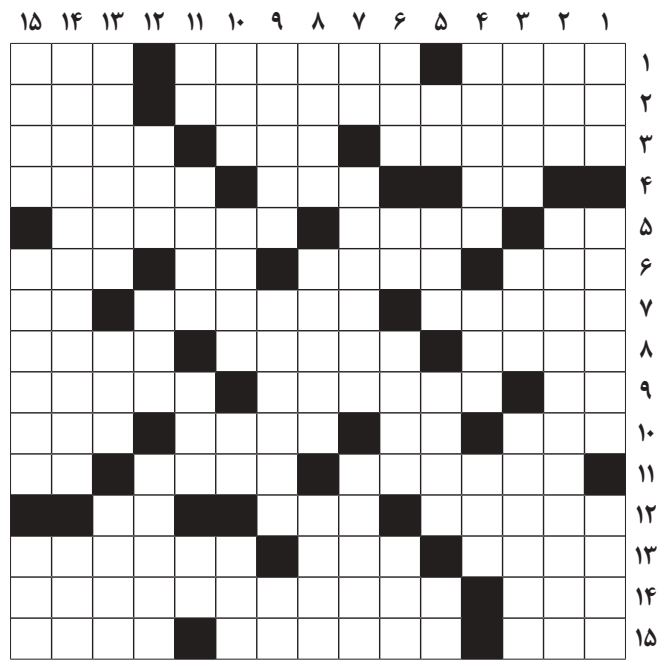

۹۹۹

حل سودوکو ساده

۷	۵	۱	۹	۳	۲	۴	۶	۸
۴	۹	۶	۸	۷	۱	۳	۵	۲
۲	۳	۸	۵	۴	۶	۹	۷	۱
۶	۲	۴	۷	۱	۸	۵	۹	۳
۵	۸	۷	۳	۹	۴	۲	۱	۶
۳	۱	۹	۲	۶	۵	۸	۴	۷
۹	۶	۳	۴	۸	۷	۱	۲	۵
۸	۷	۲	۱	۵	۹	۶	۳	۴
۱	۴	۵	۶	۲	۳	۷	۸	۹

حل سودوکو سخت

۴	۶	۵	۷	۱	۳	۸	۲	۹
۹	۱	۸	۵	۲	۴	۷	۳	۶
۲	۷	۳	۹	۶	۸	۴	۵	۱
۳	۹	۱	۶	۴	۷	۵	۸	۲
۸	۴	۶	۲	۵	۹	۱	۷	۳
۷	۵	۲	۸	۳	۱	۶	۹	۴
۵	۸	۴	۳	۹	۶	۲	۱	۷
۶	۳	۷	۱	۸	۲	۹	۴	۵
۱	۲	۹	۴	۷	۵	۳	۶	۸

جواب جدول شماره ۲۴۱۳

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ن	هـ	ی	ا	ز	م	ن	ک	ر	■	ب	و	ر	ا	ن
۲	گ	ر	م	■	ی	س	ا	ل	■	ب	ر	ا	ب	ر	ی
۳	ا	ج	■	د	ا	ر	■	ک	م	ا	ن	■	ا	س	م
۴	ر	■	ف	و	ر	ی	هـ	■	ل	ر	ز	هـ	■	ا	خ
۵	س	و	ن	ا	ت	■	م	ش	ا	م	■	و	ا	ل	ی
۶	ت	ا	ر	ت	■	م	و	ک	ت	■	ب	ا	س	■	ز
۷	ا	ل	ی	■	هـ	ر	ا	س	■	ک	ا	ر	ت	ر	■
۸	ن	ر	■	ر	ا	ب	ر	ت	ش	ر	ل	ی	■	س	گ
۹	■	ی	هـ	و	د	ا	■	ر	هـ	ی	ن	■	گ	ا	و
۱۰	پ	■	ا	د	م	■	د	و	ر	هـ	■	ش	ا	ن	هـ
۱۱	ا	ر	م	ک	■	د	ی	م	ی	■	ا	د	ب	ا	ر
۱۲	م	ک	■	ی	ق	ی	ن	■	هـ	ا	م	ا	ن	■	م
۱۳	ن	ا	ن	■	ی	ا	ی	س	■	ح	س	د	■	ا	ر
۱۴	ا	ب	ی	ج	ا	ن	■	ک	ن	ی	ا	■	م	ل	ا
۱۵	ر	ی	ز	و	م	■	ی	و	م	ا	ل	م	ع	ا	د

طراح: محمود کیمیایی

سودوکو ساده

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۹					۴			۵
۷			۳		۶			۹
	۴			۱	۷	۸		
	۵	۷		۲	۳	۴		۱
۲	۱			۹		۳	۶	۷
		۶	۷	۴		۵	۲	
		۹	۱	۳			۸	۴
۱			۴		۹			۶
۴			۵					۳

۱۰۰۰

سودوکو سخت

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۸					۱			۳
				۲		۸	۵	
۳	۷		۶			۲		۱
					۳		۲	۴
۶	۴						۱	۵
۷	۲		۹					
		۱			۵		۷	
	۳	۷		۹				
۴			۱		۲			

روزنامه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
شماره ۵۱۹۸ - سال نوزدهم
صنعت جهان
۲ اسفند ۱۴۰۱ | ۳۰ رجب ۱۴۴۴ | ۲۱ فوریه ۲۰۲۳
سه شنبه
عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی و تعاونی مطبوعات
پایان نامه
آیین نامه اخلاق حرفه‌ای: http://www.jahanesanat.ir

■ صاحب امتیاز و مدیر مسوول: محمدرضا سعدی
■ تلفن تحریریه: ۸۸۰۴۲۳۵۸- ۸۸۰۵۰۸۹۳- ۸۸۰۶۰۳۱۷
■ نمابر: ۸۸۲۱۰۷۵۳
■ تلفن سازمان آگهی‌ها: ۸۸۰۵۰۲۸۶-۸۸۰۵۰۶۸۴
■ نشانی: خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله- بن‌بست سامان- پلاک ۴
■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۸۳۸۸
■ روابط عمومی: ۸۸۰۳۹۸۹۴
■ لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.jahanesanat.ir | jahan1383@yahoo.com

سینمای جهان

«در جبهه غرب خبری نیست» جوایز بفتا را درو کرد

جوایز سالانه آکادمی فیلم بریتانیا برندگان خود را معرفی کرد و فیلم «در جبهه غرب خبری نیست» با کسب بیشترین جوایز در این مراسم درخشید. مراسم اهدای جوایز بفتا ۲۰۲۳ برگزار شد و فیلم «در جبهه غرب خبری نیست» با کسب هفت جایزه از جمله بهترین کارگردانی، بهترین فیلم و بهترین فیلم غیرانگلیسی‌زبان فاتح این دوره از جوایز شد.

به این ترتیب این فیلم سینمایی روایتگر جنگ جهانی اول رکورد دریافت بیشترین جایزه بفتا برای یک فیلم غیرانگلیسی‌زبان را شکست. این رکورد پیش از این به فیلم «سینما پارادیزو» (۱۹۸۸) تعلق داشت که پنج جایزه بفتا کسب کرده بود.

فیلم سینمایی «بنشی‌های اینیشرین» با بازی «کالین فرل» نیز پس از «در جبهه غرب خبری نیست» در مقایسه با سایر فیلم‌های سینمایی بیشترین جوایز بفتای این دوره را دریافت کرد.

فهرست کامل برگزیدگان بفتای ۲۰۲۳ را در ادامه بخوانید:

فیلمنامه اقتباسی: «در جبهه غرب خبری نیست» نوشته ادوارد برگر و اشلی پترسون و ایان استوکل/ بازیگر زن نقش مکمل: کری کاندون برای «بنشی‌های اینیشرین»/ بازیگر مرد نقش مکمل: بری کیگان برای «بنشی‌های اینیشرین»/ فیلم خارجی زبان: «در جبهه غرب خبری نیست» ساخته ادوارد برگر و مالتی گرونرت/ گروه بازیگران فیلم: «لویس»/ تدوین: «همه چیز همه جا یک‌باره» پل راجرز/ فیلمبرداری: «در جبهه غرب خبری نیست» جیمز فرند/ نویسنده/ کارگردان یا تهیه‌کننده نوظهور بریتانیایی: شارلوت ولز برای «افترسان»/ فیلم انیمیشن: «پینوکیوی گی‌یرمو دل‌تورو»/ فیلمنامه اوریجینال: «بنشی‌های اینیشرین» مارتین مک دونا/ جلوه‌های ویژه تصویری: «آواتار: راه آب»/ فیلم مستند: «ناوالنی»/ طراحی لباس: «لویس»/ فیلم کوتاه بریتانیایی: «یک خداحافظی ایرلندی»/ انیمیشن کوتاه بریتانیایی: «پسر، قاطر، روباه و اسب»/ بهترین کارگردان: ادوارد برگر برای «در جبهه غرب خبری نیست»/ طراحی چهره و مو: «لویس»/ بازیگر مرد: آستین باتلر برای «لویس»/ بازیگر زن: کیت بلانشت برای «تار»/ بهترین فیلم: «در جبهه غرب خبری نیست»/ بهترین فیلم بریتانیایی: «بنشی‌های اینیشرین» ساخته مارتین مک دونا.

تلنگر

منبع: cartoonmovement

دیدار دیپلمات‌های چینی و آمریکایی درباره بالون های مرموز

سریال‌های کاندیدای پخش در نوروز امسال

هم «نون.خ» هست، هم ده‌نمکی

گروه فرهنگ و هنر – با همزمان شدن نوروز و رمضان در سال آینده که هرکدام مناسبتی ویژه برای تولید و پخش سریال در ایام نوروز محسوب می‌شوند، تلویزیون برخی گزینه‌های پخش سریال‌ها در این روزها را اعلام کرده است، اما به غیر از مجموعه «نون. خ» هیچ‌کدام از آنها برای پخش به قطعیت نرسیده‌اند.

تلویزیون این روزها به دنبال پخش سریال‌هایی جدید برای پخش در ایام نوروز و رمضان است و تاکنون آنچه نوید پخشش را می‌دهد، مجموعه‌هایی است که یا در گذشته تولید شده‌اند و یا فصل‌های جدید آنها در حال تولید است. با این حال علاوه بر سریال «نون. خ»، از سریال «عاشورا»، «رستگاری»، «وضعیت زرد» و حتی «آقای قاضی» به عنوان گزینه‌های پخش در نوروز ۱۴۰۲ یاد شده است.

شبکه یک برای نوروز و ماه رمضان سال ۱۴۰۲ دو سریال را برای پخش در نظر گرفته است. سریال اصلی این شبکه فصل چهارم سریال «نون. خ» به کارگردانی سعید آقاخانی است که همزمان با شروع سال نو روی آنتن می‌رود و پخش آن در ایام ماه رمضان نیز ادامه پیدا می‌کند. پخش این سریال در شب‌های قدر به مدت پنج شب متوقف می‌شود.

علاوه بر این، شبکه یک در این ایام احتمالا مینی‌سریال «عاشورا» را که در ۱۷ قسمت روایت شده، روانه آنتن می‌کند که نسخه سریالی فیلم «موقعیت مهدی» به کارگردانی هادی حجازی‌فر است. «عاشورا» از محصولات سیمافیلم است که در زمان تولید، تهیه‌کنندگی آن را ابوالفضل صفری برعهده داشت. در این سریال موقعیت گردان عاشورا در جنگ تحمیلی به فرماندهی شهید مهدی باکری روایت می‌شود. هادی حجازی‌فر علاوه بر کارگردانی، نقش شهید مهدی باکری را هم در این سریال بازی می‌کند. وحید حجازی‌فر هم عهده‌دار نقش شهید حمید باکری است. ژیلا شاهی و روح‌الله زمانی دیگر بازیگران این فیلم-مجموعه هستند. «موقعیت مهدی» سال گذشته در چهلمین دوره جشنواره فیلم فجر روی پرده رفت و موفق شد سیمرغ بلورین بهترین فیلم را دریافت کند.

فصل چهارم «نون. خ» پس از یک سال غیبت از راه می‌رسد. پیش‌تولید فصل چهارم این مجموعه اواخر خرداد امسال به کارگردانی سعید آقاخانی و تهیه‌کنندگی مهدی فرجی آغاز شد. تاکنون سه فصل از مجموعه نون. خ به کارگردانی سعید آقاخانی برای شبکه اول ساخته شده است. «نون. خ ۱» نوروز ۹۸ از شبکه یک سیما روی آنتن رفت. سری دوم این مجموعه طنز نیز سال ۹۹ پخش شد و «نون. خ ۳» نوروز ۱۴۰۰ از شبکه اول روی آنتن رفت. سعید آقاخانی مانند فصول گذشته، علاوه بر کارگردانی، ایفاگر نقش نورالدین خانزاده است. در کنار او هدیه بازوند، یدالله شادمانی، صهبا شرافتی، سیدعلی صالحی و... بازی دارند. فصل چهارم سریال «نون. خ» آبان‌ماه در منطقه خجیر تهران وارد مرحله تصویربرداری شد. در این فصل علاوه بر حمیدرضا آذرنگ از بازیگرانی از جمله بیژن بنفشه‌خواه و هومن حاجی‌عبداللهی یاد شده است. حسن معجونی قرار بود در این سریال به ایفای نقش بپردازد اما به دلیل شرایط بیماری حضورش در این سریال منتفی شد.

سریال «آقای قاضی» دیگر مجموعه‌ای است که احتمالا در نوروز روی آنتن خواهد رفت. سریال «آقای قاضی» داستان قضاوت‌های یک قاضی در دادگاه را روایت می‌کند که تمام موضوعات مطرح‌شده در آن بر اساس واقعیت است. این سریال با بازی بهزاد خلج، کارگردانی سجاد مهرگان و تهیه‌کنندگی احمد شفیعی روی آنتن شبکه دو سیما رفت و فصل جدید آن در حال تولید است.

از فصل سوم «وضعیت زرد» نیز به عنوان سریال نوروزی شبکه دو یاد شده است. مهران رجبی، مریم سعادت، زین‌العابدین تقی‌پور، بهار داورزنی، حسام خلیل‌نژاد، آرش ماهان‌کیا و مهدی رضایی بازیگران اصلی فصل دوم این سریال بودند. همچنین از سریال ۳۰ قسمتی «رستگاری» که در گونه ماورایی و به تهیه‌کنندگی و کارگردانی مسعود ده‌نمکی تولید شده، برای پخش در ایام نوروز شبکه سه یاد شده است. متن این سریال توسط حسن وارسته نوشته شده است. نام وارسته در نگارش سریال‌هایی چون پایتخت، دودکش، علی‌البدل، دیوار به دیوار و بچه‌مهندس به چشم می‌خورد و حالا طراحی و سرپرستی فیلمنامه، در سریال ماورایی «رستگاری» به کارگردانی مسعود ده‌نمکی را عهده‌دار شده است.

پیش‌تر از سریال تلویزیونی «مهیار عیار» به کارگردانی سیدجمال حاتمی و تهیه‌کنندگی بهروز مفید به عنوان سریال شبکه دو سیما در ماه مبارک رمضان یاد شده که این مجموعه هم در حال تولید است.

محمدحسین لطیفیان: شجاعت داشته باشید و بگویید چرا بابک حمیدیان کاندید نشد؟

محمدحسین لطیفی کارگردان فیلم‌های «روز سوم»، «توفیق اجباری»، «خوابگاه دختران» و... که اخیرا با فیلم سینمایی «غریب» در جشنواره فیلم فجر چهل و یک حضور داشت، نکاتی درخصوص چرایی‌های کاندید نشدن بابک حمیدیان برای دریافت بهترین بازیگر نقش اول مرد را در جشنواره فیلم فجر بر زبان آورده است. این کارگردان سینمای ایران گفته: «اینکه حتی به عنوان نامزد انتخاب نمی‌شود یعنی چه! چرا؟ آنجا باید جواب بدهند و شجاعت داشته باشند و بگویند به این دلیل، من هم می‌پذیریم یا نمی‌پذیرم! این شجاعت را داشته باشند که اعلام کنند! بیانیه بدهند که لطیفی خیلی حرف زده و ایشان درک صحیحی از انتخاب بازیگری ندارد و اشتباه می‌کند به این دلیل!»

او افزوده: «من در سال ۸۵ (که حدود ۱۶ سال پیش بود) روز سوم را ساختم. روی صحنه آمدم و گفتم که خیلی‌ها از گرفتن جایزه و این تعداد کاندید شدن فیلم «روز سوم» حالشان خوب نیست و این ناراحت‌کننده است. به من هم برخورده بود و در مراسم تجلی اراده ملی گفتم این جایزه کافی است و من از این به بعد فیلم به جشنواره نمی‌دهم و دوستان آرام بخوابند. در هتل لاله سراغ هیات داوران رفتم و گفتم قسم می‌دهم شما را که به من راست بگویید چرا این جایزه را به من دادید؟ چون گرفتن جایزه در جشنواره گاهی وقت‌ها افتخار نیست و یک سری اتفاق پشت پرده می‌افتد و از سویی خیلی وقت‌ها واقعا جوایز به شکل شایسته‌ای تقسیم نمی‌شود و این برای من مهم بود که بدانم چرا در آن سال جایزه گرفتم!»

او درباره «روز سوم» نیز معتقد است: «در آن سال عزیزانی بودند که همه پیشکسوت من بودند و می‌توانستند صاحب این جایزه باشند، از سوی دیگر آماده کردن فیلم «روز سوم» کار ساده‌ای نبود. خاطرم هست که سوم بهمن‌ماه رسیدم تهران و جشنواره ۱۲ بهمن قرار بود شروع شود و فیلم در تاریخ ۱۸ بهمن به جشنواره رسید. یادم هست ۱۴ شبانه‌روز خانه نرفته بودم که حتی یک دوش بگیرم. قبلا این‌گونه نبود که فیلمی بتواند به راحتی با تاخیر در جدول قرار بگیرد امسال این مساله حالت عادی پیدا کرده بود که فیلم‌ها دیر می‌رسیدند. آن زمان اینگونه نبود و اگر فیلمی دیر می‌رسید می‌گفتند تمام و خداحافظ. در دو روز پایانی، فیلم رسید و همه معادلات را به هم ریخت، جالب اینکه من از قبل هم مصاحبه‌ای داشتم که دوستان می‌گفتند نظر شما روی فیلم‌تان چیست؟ و گفتم من تا فیلم پخش نشود که نظر نمی‌دهم، مردم باید ببینند! اما یک چیزی را می‌دانم که اگر فیلم «روز سوم» برسد معادلات جشنواره را بهم می‌ریزد. که آمد و معادلات را به هم ریخت و آن اتفاقات افتاد.

فیلم دفاع مقدسی ساختن ماجرای خودش را دارد. البته که من تعریف خودم را از فیلم ارزشی دارم. در مصاحبه‌ای هم گفتم همه فیلم‌ها ارزشی هستند. فیلمی که عاطفه مادری را بالا ببرد ارزشی می‌شود، فیلمی که عشق را توضیح می‌دهد ارزشی است. فیلمی که رفتار انسانی را نمایش می‌دهد ارزشی است. من اینجا راجع به فیلم ارزشی صحبت نمی‌کنم، بلکه درباره گوشه‌ای از تاریخ صحبت می‌کنم. اگر توجه کنید «غریب» فیلمی نیست که سراسر جنگ باشد و می‌خواهیم راجع به شخصیتی صحبت کنیم و در یک مقطع زمانی با این شخصیت کار داریم.»

لطیفیان درباره جدیدترین اثر خود نیز توضیح داد: «برای من در این فیلم مهم‌ترین سرفصل این بود که شهید بروجردی را ببینیم. نرفتم که جنگ را به تصویر بکشم کمااینکه در «روز سوم» هم همین است. جالب اینکه یک تجربه قبلی هم درست چسبیده به این فیلم دارم که هنوز پخش نشده است. سریال سنجرخان وزیری در ۲۴ قسمت تولید شده است که باید بگویم این سریال غریبانه‌ترین سریال در این سال‌ها بوده است و کارگردان آن غریب‌ترین آدم است که من هستم.

اگر بحث کار سفارشی بود که تا الان پیشنهاد ساخت فیلم ۵ شهید دیگر را نیز به من داده بودند که طرح و فیلمنامه را دیدم و کار نکردم. حتما دلیلی دارد که من داستان زندگی شهید بروجردی را کار کردم. حتما یک سنخیتی با من باید داشته باشد که بتوانم زندگی او را بسازم. این آدم را باید به خودم خیلی نزدیک ببینم و احساس کنم این آدم را می‌فهمم تا بتوانم زندگی آنها را فیلم کنم و شاید خیلی از شهدا را من نفهمم. شاید شهید والامقامی هم هست در دفاع مقدس، ولی من شیوه زندگی و نگرشش به اطراف و شیوه جنگیدنش را متوجه نشوم و اگر بخواهم فیلم او را بسازم خب غلط می‌سازم.»

تئاتر

«چخوف» در پردیس شهرزاد

منوچهر هادی نمایشنامه چخوف را به شهرزاد آورد. نمایش «اتاق شماره ۶» به نویسندگی آنتوان چخوف، کارگردانی فرزاد سهرابی و تهیه‌کنندگی منوچهر هادی اجراهای خود را در پردیس تئاتر شهرزاد آغاز کرد.

نمایش «اتاق شماره ۶» به نویسندگی آنتوان چخوف، مترجمی و دراماتورژی طلایه زهره‌وندی، کارگردانی فرزاد سهرابی و تهیه‌کنندگی منوچهر هادی اجراهای خود را در پردیس تئاتر شهرزاد آغاز کرد. در این اثر نمایشی (به ترتیب ورود به صحنه) محمدهادی فلاح، مهدی جعفری، حسام قانونی، گندم ابراهیمی، نوش‌آفرین شریف‌احمدی، سحر دانش، محسن اصغری، مصطفی فرهادمهر، فرزاد سهرابی، هدا قریشی و آیلار امیری روی صحنه می‌روند. از دیگر عوامل نمایش «اتاق شماره ۶» می‌توان به کارگردان هنری و بازیگردان: طلایه زهره‌وندی، مجری طرح: آموزشگاه آزاد سینمایی فرهنگ آوا، مدیر تولید: محمدهادی فلاح، دستیار کارگردان و منشی صحنه: آیلار امیری، طراح گریم: ماجد آل‌کثیر، مجری گریم: مونا بوسجین، طراح نور: طلایه زهره‌وندی، طراح صحنه: محمدهادی فلاح، طراح لباس: فرزاد سهرابی، مدیر روابط‌عمومی و مشاور رسانه‌ای: سیدمحمدصادق سیادت، طراح پوستر: عبد نیک سیرت، تصویرسازی: پریسا جمالی، طراح تیزر: محمدهادی سالاروزی، طراح گرافیک موشن: سپهر قنبری، عکاس: عبد نیک‌سیرت، نور و صدا: میلاد معین و ساخت دکور: مهدی جعفری اشاره کرد.

در خلاصه داستان این نمایش آمده است؛ همه ما بیماریم! فقط بعضی از ما کمتر از دیگران بیماریم...

«اتاق شماره ۶» تا ۲۶ اسفندماه، هرشب ساعت ۲۲:۳۰ در پردیس تئاتر شهرزاد- سالن ۳ روی صحنه می‌رود.

علاقه‌مندان جهت تهیه بلیت می‌توانند به سایت تیوال یا گیشه پردیس تئاتر شهرزاد واقع در خیابان نوفل لوشاتو، نرسیده به خیابان رازی مراجعه کنند.

خبر

روزنامه «سازندگی» توقیف شد

ظهر دوشنبه، اول اسفند خبر توقیف روزنامه سازندگی در رسانه‌ها منتشر شد. در این خبر آمده بود بر اساس تصمیم هیات نظارت بر مطبوعات و به استناد «تبصره دو ماده (۵) و بند یازده ماده (۶) قانون مطبوعات» روزنامه سازندگی، ارگان حزب کارگزاران سازندگی توقیف شده است.

اکبر منتجبی، سردبیر روزنامه سازندگی، درباره تصمیم هیات نظارت بر مطبوعات و توقیف این روزنامه، بعدازظهر دوشنبه، به خبرنگار انصاف نیوز گفت: «بر اساس شنیده‌های ما، رییس جمهور و اعضای هیات دولت از تیتر طغیان گوشت عصبانی شده‌اند و به تبع آن، وزیر ارشاد از هیات نظارت خواستار توقیف روزنامه شده است. اینها را شنیده‌ایم اما نمی‌دانیم چقدر صحت دارد گرچه می‌دانیم پرونده روزنامه سازندگی در دستور کار جلسه هیات نظارت نبوده و مساله گوشت هم مساله امنیتی نیست که بخواهند خارج از نوبت و سریع به آن رسیدگی کنند.»

یادبود

«حسن ناهید» برای آخرین بار به تالار وحدت رفت

تالار وحدت مانند چند روز اخیر برگزاری جشنواره موسیقی فجر، صبح دیروز هم شلوغ بود، اما برای امری دیگر. دیروز افراد بسیاری دور هم جمع شده بودند تا برای آخرین بار با یار، استاد و هنرمند محبوب خود وداع کنند. حسن ناهید؛ هنرمند سرشناس ساز نی که از کودکی به تهران آمده بود تا بنوازد و به سرعت پیشرفت کرد، آخرین بار به تالار وحدت دعوت شد و پس از آن برای همیشه دنیا و عالم هنر را ترک کرد.

پیکر «حسن ناهید»- نوازنده سرشناس ساز نی- که ۲۷ بهمن‌ماه در ۷۹ سالگی درگذشت، دیروز دوشنبه (یکم اسفندماه) در حضور خانواده این هنرمند، جمعی از مدیران موسیقی و با همراهی پرشور هنرمندان، در تالار وحدت تشییع و به سمت قطعه هنرمندان بهشت‌زهرا(س) بدرقه شد. این مراسم با حضور افرادی همچون اردشیر کامکار، کیوان ساکت، بیژن بیژنی، علیرضا افتخاری، داود گنجه‌ای، فاضل جمشیدی، محمد الهاری، علی جهاندار، میلاد کیایی، رضا مهدوی، شهرام صارمی، کیوان فرزین، علی مغازه‌ای، امیرعباس ستایشگر، احمد صدری، منوچهر فیروزی، سیامک جهانگیری، کامبیز گنجه‌ای، آرش نصیری، سعید ثابت، سهیل محمودی، محمود سالاری، حسام‌الدین سراج و محمد اسماعیلی همراه بود.

علی جهاندار، خواننده موسیقی سنتی ایرانی در مراسم تشییع پیکر حسن ناهید چنین گفت: حرف زدن در چنین محفلی سخت است. من خدمت استاد کسائی خیلی بوده‌ام، از سال ۷۰ تا زمانی که فوت کردند. ایشان در میان همه نی‌نوازان نظر خاصی به استاد حسن ناهید داشت و از اینجا می‌توان فهمید شخصیت هنری استاد ناهید کجا قرار دارد. او در ادامه لحظاتی را در یاد و خاطره ناهید فقید آواز خواند. شاهو عندلیبی- نوازنده کرد کشورمان- هم در این مراسم به یاد ناهید نی نواخت.

احمد ناهید- فرزند هنرمند- هم در انتهای مراسم از تمام افرادی که خانواده او را در این مراسم همراهی کرده‌اند، تشکر کرد.

مراسم یادبود حسن ناهید روز پنجشنبه- پنجم اسفندماه- از ساعت ۱۸ تا ۲۰ در فرهنگسرای ارسباران برگزار می‌شود. حسن ناهید متولد سال ۱۳۲۲ بود و از ۱۰ سالگی موسیقی کار کرد. او از ۱۸ سالگی نزد حسین تهرانی آموزش دید و از شاگردان زنده‌یاد حسن کسائی- نوازنده مطرح نی- بود. این نوازنده سابقه همکاری با ارکسترهای ایرانی و خارجی را در کارنامه کاری خود داشت.

سینما

تعدد فیلم‌ها در صف اکران

در سال‌های پیش از کرونا که شرایط عادی بر جریان اکران حاکم بود، پس از پایان جشنواره فجر تب و تاب برای انتخاب فیلم‌های اکران نوروزی زیاد می‌شد و گاهی کار به حاشیه‌های پشت پرده هم می‌کشید چرا که برخی مدعی بودند شیوه عادلانه‌ای برای انتخاب فیلم‌ها در بهترین و پرمخاطب‌ترین نوبت اکران سال وجود ندارد. اما حالا دیگر خبری از آن دعواها نیست و بعد از دو، سه سال سخت کرونایی که مخاطب را از سینما دور کرد و بعد هم طبق اذعان کارشناسان شرایط اجتماعی اخیر دوری بیشتر مردم را از سینما به دنبال داشت و باعث شد اکران نوروز با پیچیدگی‌های بیشتری مواجه شود.

با این حال و به بهانه نزدیک شدن به اکران نوروزی که معمولا از نیمه دوم اسفند آغاز می‌شد، اسامی بعضی فیلم‌هایی که از دو جشنواره گذشته تاکنون به اکران عمومی نرسیدند، مرور می‌کنیم. البته این اسامی، جدا از حدود ۳۰۰ فیلمی هستند که بارها مسوولان سینمایی از آنها به عنوان فیلم‌های پشت خط اکران یاد کرده‌اند. در دو سال گذشته، فیلم‌های «برف آخر» به کارگردانی امیرحسن عسگری، «۲۸۸۸» به کارگردانی کیوان علی‌محمدی، «بی‌رویا» به کارگردانی آرین وزیردفتری، «بی‌مادر» به کارگردانی مرتضی فاطمی، «خائن‌کشی» به کارگردانی مسعود کیمیایی، «درب» به کارگردانی هادی محقق، «دسته دختران» به کارگردانی منیر قیدی، «شهرک» به کارگردانی علی حضرتی، «ضد» به کارگردانی امیرعباس رفیعی، «لایه‌های دروغ» به کارگردانی رامین سهراب، «نگهبان شب» به کارگردانی رضا میرکریمی، «روشن» به کارگردانی روح‌الله حجازی، «ستاره بازی» به کارگردانی هاتف علیمردانی، «شیشلیک» به کارگردانی محمدحسین مهدویان، «گیجگاه» به کارگردانی عادل تبریزی، «مامان» به کارگردانی آرش انیسی، «روزی روزگاری آبادان» به کارگردانی حمیدرضا آذرنگ و «خط فرضی» به کارگردانی فرنوش صمدی در جشنواره‌های سی‌ونهم و چهلم فیلم فجر نمایش داده شدند اما هنوز اکران نشده‌اند. علاوه بر این فیلم‌ها می‌توان به «قصیده گاو سفید» اشاره کرد که در مقطعی نسخه قاچاق آن منتشر شد اما هنوز رنگ پرده را ندیده است. همچنین «برادران لیلا» که پس از رونمایی در جشنواره فیلم کن درگیر مشکلاتی فراتر از سازمان سینمایی است. «کوچه ژاپنی‌ها» امیرحسین ثقفی و «عروسک» زنده‌یاد اصغر یوسفی‌نژاد هم سال گذشته متقاضی شرکت در جشنواره فجر بودند که پروانه نمایش نگرفتند و هنوز هم اکران نشده‌اند.